

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

VIth INTERNATIONAL CONGRESS ON
CREATION IN THE LIGHT OF SCIENCES

ÖZET KİTAPÇIĞI

ABSTRACT BOOKLET

EDİTÖRLER / EDITORS

Prof. Dr. Fevzi ÖZGÖKÇE

Prof. Dr. Murat ÜNAL

VIth INTERNATIONAL CONGRESS OF CREATION IN THE LIGHT OF SCIENCES

VI.

ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA

YARATILIŞ

KONGRESİ

ÖZET KİTAPÇIĞI

VIth

INTERNATIONAL CONGRESS OF

CREATION

IN THE LIGHT OF SCIENCES

ABSTRACT BOOKLET

EDİTÖRLER / EDITORS

Prof. Dr. Fevzi ÖZGÖKÇE

Prof. Dr. Murat ÜNAL

Van, 2022

İÇİNDEKİLER

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

VI. th INTERNATIONAL CONGRESS OF CREATION IN THE LIGHT OF SCIENCES

ONUR KURULU (INTERNATIONAL HONORARY COMMITTEE)	xiii
KONGRE BAŞKANLIKLARI (CHAIRMAN)	xiii
YÜRÜTME KURULU	xiii
BİLİM KURULU (INTERNATIONAL SCIENTIFIC COMMITTEE)	xiv
DÜZENLEME KURULU (ORGANIZING COMMITTEE)	xix
SEKRETERYA.....	xxii

DAVETLİ KONUŞMACILAR / INVITED SPEAKERS

DÜNYANIN ALTERNATİF BİR EĞİTİM-BİLİM İHTİYACI	3
VE YENİ BİR BİLİM ÜRETME MODELİ ARAYIŞI.....	3
THE WORLD'S NEED FOR AN ALTERNATIVE EDUCATION-SCIENCE AND SEEKING TO PRODUCE A NEW SCIENCE MODEL.....	4
THE PEN AND THE PRINTING PRESS	5
EVRENDE HAYATA GÖRE DENGELENEN İNCE AYAR PARAMETRELERİ	6
FINE TUNING PARAMETERS BALANCED ACCORDING TO LIFE IN THE UNIVERSE	7
ANTİOKSİDANLAR: MUCİZEVİ MOLEKÜLLER	8
ANTIOXIDANTS: MIRACULOUS MOLECULES	9
AKIL BEYİN RUH ÜÇGENİNDE İNSANOĞLU HAKİKAT SONRASI ÇAĞDA MIYIZ? 10	
HUMANITY IN THE MIND BRAIN SOUL TRIANGLE ARE WE IN THE POST-TRUTH AGE?.....	11
THE MODEL OF GOD-WORLD RELATIONSHIP AND THE PHILOSOPHY OF PANENTHEISM: READING IN DIVINE LOVE.....	12
HALIK VE BARİ OLAN'IN YARATIŞINI ÂLİM OLANIN İLMİ İLE ANLAMAK	13
TO UNDERSTAND THE CREATION OF THE CREATOR AND THE INVENTOR WITH THE KNOWLEDGE OF THE ALL KNOWING	14

FEN BİLİMLERİ İŞİĞİNDA YARATILIŞ

BİLİMSEL ARAŞTIRMALARDA SİSTEMATİĞİN ÖNEMİ	17
THE IMPORTANCE OF SYSTEMATICS IN SCIENTIFIC RESEARCH	18
TÜRLERİN KÖKENİ'NİN YAZARI TÜRÜN NE OLDUĞUNU BİLİYOR MUYDU?	19
DID THE AUTHOR OF THE 'ORIGIN OF SPECIES' KNOW WHAT SPECIES IS?.....	20
İNSAN VÜCUDUNDAKİ METABOLİK BÜTÜNLÜK VE METABOLİK KOORDİNASYON MUCİZESİ.....	21
THE MIRACLE OF METABOLIC INTEGRITY AND METABOLIC COORDINATION IN THE HUMAN BODY.....	22
<i>ARUM MACULATUM</i> BİTKİSİNDEKİ TOZLAŞMA STRATEJİSİ	23
POLLINATING STRATEGY IN <i>ARUM MACULATUM</i>	24
DNA'DA YARATILIŞIN DELİLLERİ	25
EVIDENCES OF CREATION IN DNA	26
KANIMIZ NEDEN VE NASIL PIHTILAŞIR	27
WHY AND HOW OUR BLOOD COAGULATE	28
Pİ SAYISI: MANEVİ RAKAM	29
Pİ NUMBER: SPİRİTUAL NUMBER	30
RUHSAL SORUNLAR VE İNANÇ	31
PSYCHIATRIC DISEASES AND FAITH	32
İNSANDA LİZOZOMLARIN YAPISI VE GÖREVLERİ TESADÜF ESERİ MİDİR?	33
ARE THE STRUCTURE AND FUNCTIONS OF LYSOSOMES IN HUMANS A COINCIDENCE?.....	34
ENDOSİMBİYOTİK TEORİNİN SORGULANMASI.....	35
QUESTIONING THE ENDOSYMBIOTIC THEORY	37
OPTİMİZASYON PROBLEMİNİ ÇÖZMEYİ BİLEN HAYVANLAR.....	39
ANIMALS THAT KNOW HOW TO SOLVE THE OPTIMIZATION PROBLEM	40
PROTEİNLERİN POSTTRANSLASYONEL MODİFİKASYONU (PROTEİNLERİN SENTEZ SONRASI MODİFİKASYONU).....	41
POSTTRANSLATIONAL MODIFICATION OF PROTEINS (POST-SYNTHETIC MODIFICATION OF PROTEINS).....	42

VIth INTERNATIONAL CONGRESS OF CREATION IN THE LIGHT OF SCIENCES

BİR YARATILIŞ DELİLİ OLARAK LAKTAZ ENZİMİ	43
LACTASE ENZYME AS AN EVIDENCE OF CREATION	44
EVİRİM TEORİSİNİN BİLİNMEYEN ÇIKMAZLARI	45
UNKNOWN DEAD ENDS OF THE THEORY OF EVOLUTION	46
MATEMATİK PENCERESİNDEN ALLAH'IN ADL VE MUKADDİR İSİMLERİNİN KÂİNATTAKİ TECELLİSİ	47
FROM THE MATHEMATICS WINDOW THE ADL AND MUKADDİR NAMES OF GOD MANAGEMENT IN THE COSMOS	48
INTRONLAR, EVİRİMİN KALINTILARI MI?	49
ARE INTRONS EVOLUTIONARY DISCARDS?	50
CANLILAR ÂLEMİNDE BİREYİN FAYDASI İÇİN HÜCRELER, NESLİN FAYDASI İÇİN BİREYLER KENDİNİ FEDA EDERLER	51
IN LIVING ORGANISMS, CELLS FOR THE BENEFIT OF THE INDIVIDUALS, AND INDIVIDUALS FOR THE BENEFIT OF THE GENERATION SACRIFICE THEMSELVES	52
ANGIOSPERM'LERDE ÜREME VE YARATILIŞ	53
REPRODUCTION AND CREATION IN ANGIOSPERMS.....	54
BİTKİ BESLENMESİNDE POTASYUMA VERİLEN GÖREVLER	55
ROLE GIVEN TO POTASSIUM IN PLANT NUTRITION	56
BİYOLOJİDE TÜR KAVRAMI YERİNE TEMEL TİP	57
BASIC TYPE IN BIOLOGY INSTEAD OF THE CONCEPT OF SPECIES	58
YARATILIŞTA (İSLAM VE KURAN'A GÖRE); İLİM, BİLİM VE YARATIKLARIN KONUMU.....	59
THE POSITION OF WISDOM, SCIENCE AND CREATURES IN CREATION (ACCORDING TO ISLAM AND THE QURAN)	60
VENEDİK ST. MARCO BAZİLİKASI YARATILIŞ KUBBESİ MOZAIKLERİ	61
MOSAICS OF VENICE ST. MARCO BASILICA'S DOME OF CREATION.....	62
VAN GÖLÜ (ADİLCEVAZ-ERCİŞ) MİKROBİYALİTLERİNDEKİ FOSİL DİYATOMELER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	63
A RESEARCH ON FOSSIL DIATOMES IN MICROBIALITES OF VAN LAKE (ADİLCEVAZ-ERCİŞ).....	64

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

INTRAUTERİN HAYATTA BUZAĞI KALBİNDE DUCTUS ARTERİOSUS'UN ANATOMİK YAPISI	65
ANATOMICAL STRUCTURE OF DUCTUS ARTERIOSUS IN THE HEART OF THE CALF IN THE INTRAUTERINE PERIOD	66
COĞRAFYA BİLİMİ ÖRNEĞİNDE KUR'ANIN FEN BİLİMLERİNE DAİR MUCİZEVİ TANIMLARI	67
MIRACULOUS DEFINITIONS OF THE QUR'AN ON SCIENCE IN THE EXAMPLE OF GEOGRAPHY SCIENCE	69
FEN BİLİMLERİ KİTAPLARI NEDEN ATEİST BİR GÖZLE YAZDIRILIR? BÜTÜN BİLİM ADAMLARI İNANÇSIZ MI?	71
WHY ARE SCIENCE BOOKS WRITTEN WITH ATHEISTIC EYES? ARE ALL SCIENTISTS NON-BELIEVERS?	73
MİKROEVİRİM ALDATMACASI	75
MICROEVOLUTION DECEPTION	76
IŞIK VE MADDE ETKİLEŞİMİ İLE MİKRO DÜZEYDE KAZANILAN HÜVİYETLER ..	77
IDS EARNED AT THE MICRO LEVEL BY THE INTERACTION OF LIGHT AND MATTER	78
İNSANIN YARATILIŞ HAKİKATİ.....	79
THE TRUTH OF HUMAN'S CREATION	81
UÇAKLARIN UÇABİLMESİNDEKİ HİKMET	83
THE WISDOM IN THE FLYING OF PLANES	84
GEZEĞENLERİ BİR ARADA TUTAN GÜÇ.....	85
THE POWER KEEPING THE PLANETS TOGETHER	86
FOTOSENTEZDE REAKSİYON MERKEZİ VE SUYU BÖLEN KOMPLEKS	87
REACTION CENTER AND WATER-SPLITTING COMPLEX IN PHOTOSYNTHESIS....	88
FİBONACCİ SAYILARI VE ALTIN ORAN.....	89
FIBONACCI NUMBERS AND THE GOLDEN RATIO	90
CANLILARDA ANTİKOR ÜRETİM MEKANİZMALARI	91
MECHANISMS OF ANTIBODY PRODUCTION IN LIVING BEINGS	92
BİYOLÜMİNESANS	93

VIth INTERNATIONAL CONGRESS OF CREATION IN THE LIGHT OF SCIENCES

BIOLUMINESCENCE.....	94
MATERIAL DESIGNS INSPIRED BY HONEYCOMB DESIGN OF INSECT EYES	95
BÖCEK GÖZLERİNİN PETEK YAPISINDAN ESİNLENEN MALZEME TASARIMLARI	96
TÜRLERİN GENETİK BÜTÜNLÜĞÜ VE EKOSİSTEMDEKİ GÖREVLERİ.....	97
GENETIC INTEGRITY OF SPECIES AND THEIR TASKS IN THE ECOSYSTEM.....	98
BACTERIOPHAGES AS NATURAL ANTIMICROBIAL AGENTS	100
BAKTERİLERDE SPOR OLUŞUMU VE DORMANSİ	101
SPORE FORMATION AND DORMANCY IN BACTERIA	102
ZAMAN İHTİYARLANDIKÇA KUR'AN GENÇLEŞİYOR GERÇEĞİNİN KUR'AN İLE COĞRAFYA BİLİMİ ARASINDAKİ İLİŞKİ AÇISINDAN NİTEL BİR DEĞERLENDİRİLMESİ	103
A QUALITATIVE EVALUATION OF THE FACT THAT THE QUR'AN GETS YOUNG AS TIME IS AGAINST IN TERMS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE QURAN AND THE SCIENCE OF GEOGRAPHY.....	104
AKİT KARBON DESTEKLİ KOBALT NANOKÜMELERİNİN HAZIRLANMASI VE SODYUM BORHİDRÜRÜN HİDROLİZİNDEKİ KATALİTİK PERFORMANSININ İNCELENMESİ.....	105
INVESTIGATION OF THE CATALYTIC PERFORMANCE IN HYROLYSİS OF SODIUM BOROHYDRIDE AND PREPARATION OF ACTIVATED CARBON SUPPORTED COBALT NANOCCLUSERS	106
BİTKİLERDEKİ MUCİZEVİ MOLEKÜLLER VE KANSER ÜZERİNE ETKİLERİ.....	107
MIRACULOUS MOLECULES IN PLANTS AND THEIR EFFECTS ON CANCER.....	108
PESTİSİTLERİN KULLANIMINI AZALTACAK ALTERNATİF YÖNTEMLERİ: BİYOLOJİK VE BİYOTEKNİK MÜCADELE.....	109
ALTERNATIVE METHODS TO REDUCE THE USE OF PESTICIDES: BIOLOGICAL AND BIOTECHNICAL CONTROL	110
SANAT IŞIĞINDA YARATILIŞ	111
CREATED IN THE LIGHT OF ART	112
AYLIK PERİYODLARIN ORTASINDA TEKRARLANAN GİZEMLİ MUCİZE: OVULASYON (YUMURTLAMA).....	113

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILIŞ KONGRESİ

MYSTERIOUS MIRACLE THAT REPEATS IN THE MIDDLE OF MONTHLY PERIOD: OVULATION	114
TÜR ALTI KATEGORİLERİN YARATILIŞ BAKIŞIYLA DEĞERLENDİRİLMESİ.....	115
EVALUATION OF INFRASPECIFIC CATEGORIES WITH A CREATION PERSPECTIVE	116
MADDENİN YAPI TAŞLARI: TEMEL PARÇACIKLAR	117
BUILDING BLOCKS OF MATTER: FUNDAMENTAL PARTICLES	118
EVRENDEKİ MÜKEMMEL İŞLEYİŞ VE UYUM.....	119
PERFECT FUNCTIONING AND HARMONY IN THE UNIVERSE	120

DİN BİLİMLERİ İŞİĞİNDA YARATILIŞ

ANTROPİK(İNSANCI) İLKE VE YAŞAMIN MERKEZİNDE OLAN İNSAN	123
ANTHROPIC (HUMANISTIC) PRINCIPLE AND THE HUMAN BEING WHO IS AT THE CENTER OF LIFE.....	124
EŞARÎ BİLGİN FAHREDDİN ER-RÂZÎ'NİN İNSANIN YARATILIŞI İLE İLGİLİ ÂYETLER İLE ALAKALI YORUMLARI	125
FAHREDDİN ER-RAZİ'S INTERPRETATION OF THE VERSES ABOUT THE CREATION OF MAN	126
YARATILIŞ VE TECELLİ KAVRAMI.....	127
THE CONCEPT OF CREATION AND REFLECTION	128
FETVA KURULLARININ KLONLAMAYLA İLGİLİ KARARLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	129
EVALUATION OF FETWA BOARDS' DECISIONS ON CLONING	130
TEVHİDİ BAKIŞ AÇISIYLA YAZILAN DERS KİTAPLARININ ÖĞRENCİLERİN İLGİ, TUTUM VE ÖĞRENME BECERİLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ.....	131
THE EFFECTIVENESS OF TAWHIDI VIEWED (CREATION-BASED) SCIENCE TEACHING APPROACH ON STUDENTS' INTEREST, ATTITUDE AND LEARNING SKILLS	132
KUR'ÂN VE HADİSLER İŞİĞİNDA RIZKIN YARATILMASI	133
IN THE LIGHT OF THE QURAN AND HADITHS THE CREATION OF SUSTANENCE	134
KUR'AN'DA İNSANIN YARATILIŞININ BİLİMSEL VE DİLSEL BİR ANALİZİ: (“YARATMA” KELİMESİ BAĞLAMINDA)	135

A SCIENTIFIC AND LINGUISTIC ANALYSIS OF HUMAN CREATION IN THE QUR'AN (IN THE CONTEXT OF THE WORD "CREATION").....	136
EMBRİYONİK KÖK HÜCRENİN KEŞFİ VE HAC VE MÜ'MİNUN SURELERİNDE GEÇEN MUCİZESİ.....	137
DISCOVERY OF THE EMBRIONIC STEM CELL AND THE MIRACLE OF HAJJ AND MU'MINUN SURAH	138
TEFSİR YÖNELİŞLERİ AÇISINDAN EVRİMCİ YORUMLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	139
EVALUATION OF EVOLUTIONIST INTERPRETATIONS IN TERMS OF THEIR INTERPRETATION ORIENTATION.....	140
YARATILIŞA SUNİ BİR MÜDAHALE: ALKOLİZM (FIKHİ NETİCELERİ).....	141
AN ARTIFICIAL INTERVENTION IN CREATION: ALCOLISM (LEGAL 'FIQH' CONCLUSIONS)	142
YARATILIŞTA İHSÂN VE İTKÂN HAKİKATİ.....	143
THE REALITY OF IHSAN AND ITKAN IN CREATION	144
YARATILIŞTAKİ BELÂGAT	145
RHETORIC IN CREATION	146
ÖRÜMCEĞİN YARATILIŞINDAKİ İLAHİ SIRLAR	147
THE DIVINE SECRETS OF THE SPIDER'S CREATION	148
EVRENİN GENİŞLEMESİ ÜZERİNE YAPILAN TARTIŞMALAR (ZARİYAT 47 AYETİ ÖZELİNDE).....	149
DISCUSSIONS ON THE EXPANSION OF THE UNIVERSE (SPECIFIC TO THE VERSE OF ZARİYAT, 47).....	150
FÂRÂBÎ VE İBN SÎNA'NIN SUDUR NAZARİYELERİNE YARATICI VE YARATILIŞ AÇISINDAN KRİTİK VE ANALİTİK BİR TAHLİL.....	151
A CREATIVE AND CREATION CRITICAL AND ANALYTICAL ASSESSMENT TO FÂRÂBÎ AND İBN SÎNA'S THEORIES OF SUDUR.....	152
TÜRKİYE' DE EL-EZHER ÜNİVERSİTESİ MODELİNDE BİR YÜKSEKÖĞRETİM KURUMUNUN İMKÂNI ÜZERİNE	153
ON THE OPPORTUNITY OF A HIGHER EDUCATION IN TURKEY IN THE MODEL OF EL-EZHER UNIVERSITY.....	154

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

CRITICS OF THE SHEIKH MUSTAPHA SABRİ AS AN OPPONENT OF THE SAYINGS OF THE CREATION VIEW; A STUDY OF THE CONTEMPORARY THOUGHT	155
USE AND ACCEPTANCE OF VIDEO CREATION MODULE TO INTEGRATE VALUES INTO THE LIFE OF THE 5.0 SOCIETY	156
5.0 TOPLUMUNUN YAŞAMINA DEĞERLERİ ENTEGRE ETMEK İÇİN VIDEO OLUŞTURMA MODÜLÜNÜN KULLANIMI VE KABULÜ	156
CREATION OF HUMAN ECOSYSTEM AND HUMAN IMMUNE SYSTEM IN THE LIGHT OF ISLAM.	157
RE-READING THE EXPANSION OF UNIVERSE: QUR'ANIC OUTLOOK	158

SOSYAL BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ

BİR MÜSLÜMAN NEDEN EVRİMCİ OLAMAZ?	161
WHY CAN'T A MUSLIM BE AN EVOLUTIONIST?	162
MANTIKSAL AKIL YÜRÜTME PERSPEKTİFİNDEN YARATILIŞA DAİR MULTİMEDYA SUNUMLARI (EVRİM ELEŞTİRİSİ)	163
MULTIMEDIA PRESENTATIONS ON CREATION FROM A LOGICAL REASONING PERSPECTIVE (EVOLUTION CRITICISM)	164
HİNDU KUTSAL METİNLERİNDE YARATILIŞ	165
CREATION IN HINDU SACRED TEXTS	166
KLASİK EDEBİYATIMIZDA İNSANIN YARATILIŞINI KONU EDİNER BEYİTLER VE TAHLİLLERİ	167
COUPLETS AND THEIR ANALYSIS ABOUT THE CREATION OF HUMAN IN OUR CLASSICAL LITERATURE	168
İNSANLIK TARİHİ VE HZ. ÂDEM BAĞLAMINDA HİPOTETİK ATA ANLAYIŞINA YÖNELİK BİR DEĞİNİ	169
HISTORY OF HUMANITY AND A REFERENCE TO THE HYPOTHETIC ANCESTOR CONCEPTION IN THE CONTEXT OF HZ. ÂDEM	170
MEDRESEÜ'Z-ZEHRA ÜNİVERSİTESİ VEYA VAN'DA BİR MEDRESE-İ ÂLİYYE AÇMA SERÜVENİ	171
ADVENTURE OF OPENING MEDRESEÜ'Z-ZEHRA UNIVERSITY OR MEDRESE-İ ALIYYE IN VAN	172
ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUĞU OLAN EBEVEYNLERİN DİNİ BAŞ ÇIKMA DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	174

VIth INTERNATIONAL CONGRESS OF CREATION IN THE LIGHT OF SCIENCES

İBN SÎNÂ'DA YARATMA KAVRAMI	175
-İLİMLER TASNİFİ BAKIMINDAN BİR İNCELEME-	175
CREATION IN AVICENNA	176
- BY THE SIDE OF CLASSIFICATION OF SCİENCE-.....	176
“CREATION” AS A STORY FROM A CHRISTIAN POET’S PERSPECTIVE: <i>PARADISE LOST</i>	177
BİR HİRİSTİYAN ŞAİR’İN GÖZÜNDEN “YARADILIŞ” ÖYKÜSÜ: <i>KAYBOLAN CENNET</i>	178
BEDİÜZZAMAN SAİD NURSİ’NİN ESERLERİNDE KÜRESELLEŞME.....	179
GLOBALIZATION IN BEDIUZZAMAN SAID NURSİ'S WORKS	180
EVİRİM VE TEKÂMÜL KAVRAMLARI BAĞLAMINDA VARLIK VE OLUŞ’UN DEĞERLENDİRİLMESİ	181
THE EVALUATION OF BEING AND BEING IN THE CONTEXT OF THE CONCEPTIONS OF EVOLUTION AND EVOLUTION.....	182
PREFORMASYONİZM VE EVİRİM HİPOTEZLERİNİ REDDEDEN EPİGENEZ TEORİSİ VE KUR’AN AYETLERİNİ DOĞRULAYAN EMBRİYOLOJİ TARİHİ	183
THE THEORY OF EPIGENESIS THAT REJECTS PREFORMATION AND EVOLUTIONARY HYPOTHESESAND THE HISTORY OF EMBRYOLOGY CONFIRMING THE VERSES OF THE QUR'AN	184
AHİRETE İMANIN BEŞER HAYATINA GETİRDİĞİ DEĞERLER ÜZERİNE	185
ON THE VALUES THAT BELIEVING IN THE AFTERWORD BRINGS TO HUMAN LIFE	186
TEVHİD DİLİ İLE YAZILAN YARDIMCI DERS KİTAPLARININ DERS KİTABI DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİNE GÖRE İNCELENMESİ.....	187
EXAMINATION OF SUPPLEMENTARY TEXTBOOKS WRITTEN IN TAWHID LANGUAGE ACCORDING TO THE TEXTBOOK EVALUATION CRITERIA	188
BEDİÜZZAMAN’IN HAYATINDAKİ HAYALİ MEDRESETÜZZEHRA MODELİ: MODERN BİLİMLER İLE DİN İLİMLERİNİN BİRBİRİNİ TAMAMLAMASI: “İNSAN FITRATINA UYGUN EĞİTİM SİSTEMİ”	189
BEDIUZZAMAN'S IMAGINARY MADRESSETUZZEHRA MODEL: THE COMPLEMENTARY OF MODERN SCIENCES AND RELIGIOUS SCIENCES: "EDUCATION SYSTEM SUITABLE FOR HUMAN CHARACTER"	190

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILİŞ KONGRESİ

TOWARDS A CONCEPTION OF SUPER-DETERMINISTIC META-ONTOLOGY IN THE UNIVERSE: AN ISLAMIC PERSPECTIVE.....	191
EVRENDE ÜST-DETERMİNİSTİK BİR META-ONTOLOJİNİN KAVRAMSALLAŞTIRILMASINA DOĞRU: İSLAMİ BİR PERSPEKTİF	193
VENEDİK ST. MARCO BAZİLİKASI YARATILİŞ KUBBESİ MOZAIKLERİ	195
MOSAICS OF VENICE ST. MARCO BASILICA'S DOME OF CREATION.....	196
EVİRİMCİ DÜŞÜNCEDE İNSAN İRKİNİN İSLAHI- ÖJENİ.....	197
IMPROVEMENT OF THE HUMAN RACE IN EVOLUTIONARY THOUGHT - EUGENİCS	198
MÜSLÜMANLARIN BİLİMDE MOTİVASYON KAYNAĞI.....	199
SOURCE OF MOTİVATION FOR MUSLİMS İN SCİENCE	200
GÜVENLİK BİLİMLERİ PERSPEKTİFİNDEN YARATICIYI GÖSTEREN DELİLLERİN ANALİZİ	201
FROM SAFETY SCIENCES PERSPECTIVE ANALYSIS OF EVIDENCE SHOWING THE CREATOR.....	202
ÂLEM-İ İSLAM BEDİÜZZAMANIN MEDRESETÜ'Z-ZEHRA ÜNİVERSİTESİNE BUGÜN DAHA ÇOK MUHTAÇ	203
TODAY, THE ISLAMIC WORLD NEEDS MORE BEDIUZZAMAN'S MEDRESETÜ'Z-ZEHRA UNIVERSITY	205
MODERN BİLİMİN BİLİMSELLİK ANLAYIŞINDA NEDEN SONUÇ İLİŞKİSİ TUTARSIZLIĞI	207
“CAUSE-EFFECT RELATIONSHIP İNCONSİSTENCE İN MODERN SCİENCE'S SCİENTİFİC UNDERSTANDING”	208
LİSAN-I MADERZAD VE ÇOKLU DİL EĞİTİMİNİN BEYİNDİLBİLİMİ OLARAK İNCELENMESİ.....	209
EXAMINATION OF MOTHER TONGUE AND MULTILINGUAL EDUCATION AS NEUROLİNGUISTICS	210
BAZI BİLİM İNSANLARININ YARATILİŞ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ: “YARATICI VAR”	211
SOME SCİENTİSTS' OPİNİONS ON CREATION: "THERE İS A CREATOR"	212

ÖZ YAŞAM DENEYİMLERİNDEN HAREKET EDEREK İNSAN YARATILIŞINI TASAVVUR ETMEK: WILLIAM GOLDING'İN <i>SİNEKLERİN TANRISI</i> ADLI ESERİNDE YARATILIŞ TARTIŞMASI.....	213
DEDUCING ON HUMAN NATURE BASED ON BIOGRAPHICAL LIFE EXPERIENCES: THE CREATION DEBATE IN WILLIAM GOLDING'S <i>LORD OF THE FLIES</i>	214
YARATILIŞ IŞIĞINDA BİLİM VE BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ: İSLAM EPİSTEMOLOJİSİNDEN TEVHİDİ BİLİME GÜNÜMÜZ ÇALIŞMALARI ÜZERİNE BİR İNCELEME	215
SCIENCE ACCORDING TO CREATION AND CREATION ACCORDING TO SCIENCES: A STUDY ON MODERN STUDIES FROM ISLAMIC EPISTEMOLOGY TO TAWHEEDI SCIENCE.....	216
DNA İLAH MIDİR?.....	217
IS DNA GOD?.....	218
VAHŞİ KAPİTALİZMİN BEDBİN MATERYALİZMİNDEN TEVHİDİN AYDINLIĞINA: BEDİÜZZAMAN SAİD-İ NURSİ ÖRNEĞİ	219
FROM THE PESSIMISTIC MATERIALISM OF WILD CAPITALISM TO THE ENLIGHTENMENT OF TAWHID: THE EXAMPLE OF BEDİÜZZAMAN SAİD-İ NURSİ	221
MEDRESETTÜZEHRA VE İTTİHAD-I İSLAM	223
MEDRESETTÜZEHRA AND İSLAMİC UNİON	224
FİTRATA AYKIRI BİR ALIŞKANLIKTAN KURTULMA: İLAÇSIZ SİGARA BIRAKMA	225
GET RID OF A HABİT CONTRARY TO CREATION: SMOKING CESSATION METHOD WITHOUT THE USE OF DRUGS	226
BİR TÜR UYUŞTURUCU VE BAĞIMLILIK YAPICI OLAN TÜTÜN ÜRÜNLERİNİN İNSAN VE TOPLUM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ.....	227
THE EFFECTS OF TOBACCO PRODUCTS, A KİND OF DRUG AND ADDİCTİVE, ON PEOPLE AND SOCIETY.....	228
İNSANLIK TARİHİ VE HZ. PEYGAMBER BAĞLAMINDA VARSAYIMSAL ATA ANLAYIŞINA GÖNDERME. ADEM.....	229
HISTORY OF HUMANITY AND A REFERENCE TO THE HYPOTHETIC ANCESTOR CONCEPTION IN THE CONTEXT OF HZ. ÂDEM.....	230

**VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA
YARATILIŞ KONGRESİ**

**VI. TH INTERNATIONAL CONGRESS OF
CREATION IN THE LIGHT OF SCIENCES**

ONUR KURULU (INTERNATIONAL HONORARY COMMITTEE)

Van Valisi / Van Büyükşehir Belediye Başkan Vekili	Dr. Ozan BALCI
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörü	Prof. Dr. Hamdullah ŞEVLİ
Iğdır Üniversitesi Rektörü	Prof. Dr. Mehmet Hakkı ALMA
Üsküdar Üniversitesi Kurucu Rektörü	Prof. Dr. Nevzat TARHAN
Dumlupınar Üniversitesi Rektörü	Prof. Dr. Kazım UYSAL
Manisa Celal Bayar Üniversitesi Kurucu Rektörü	Prof. Dr. Ümit Doğay ARINÇ

KONGRE BAŞKANLIKLARI (CHAIRMAN)

Prof. Dr. Fevzi ÖZGÖKÇE	Kongre Başkanı
Prof. Dr. Murat ÜNAL	Kongre Yürütme Kurulu Başkanı

YÜRÜTME KURULU

Prof. Dr. Murat ÜNAL	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
Prof. Dr. Âdem DURSUN	Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü
Prof. Dr. Ahmet Zafer TEL	Iğdır Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarımsal Biyoteknoloji Bölümü
Prof. Dr. Hasan AKAN	Harran Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü
Prof. Dr. Mehmet Ali BOZKURT	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Toprak Bölümü
Prof. Dr. M. Salih AĞIRTAŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü
Prof. Dr. Mehmet KARATAŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
Prof. Dr. İsmail ÇELİK	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILİŞ KONGRESİ

Prof. Dr. Orhan ERDOĞAN	Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
Doç. Dr. Önder ÇAKIRTAŞ	Bingöl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü
Doç. Dr. Rahmi TEKİN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü
Prof. Dr. Selahattin ÇELEBİ	Iğdır Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü (Ottova University)
Prof. Dr. Şahmurat ARIK	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü
Prof. Dr. Zafer SOYGÜDER	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Veterinerlik Fak., Anatomi Bölümü

BİLİM KURULU (INTERNATIONAL SCIENTIFIC COMMITTEE)

Prof. Dr. Abdulhak Halim ULAŞ	Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü
Prof. Dr. Abdulmecit TÜRÜT	Medeniyet Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Fizik Mühendisliği Bölümü, Emekli Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Âdem DÖLEK	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü
Prof. Dr. Âdem DURSUN	Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü
Prof. Dr. Âdem KILICMAN	University Putra Selangor, Faculty of Science, Department of Mathematics, Malaysia
Prof. Dr. Âdem TATLI	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Emekli Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Ahmet Zafer TEL	Iğdır Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarımsal Biyoteknoloji Bölümü
Prof. Dr. Ali ALAŞ	Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Biyoloji Eğitimi Bölümü
Prof. Dr. Ali Osman BELDÜZ	Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü

VIth INTERNATIONAL CONGRESS OF CREATION IN THE LIGHT OF SCIENCES

Prof. Dr. Atila DOĞAN	Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi, Siyaset ve Sosyal Bilimler Bölümü
Prof. Dr. Barbaros NALBANTOĞLU	Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Kimya Bölümü
Prof. Dr. Ekrem KÖKSAL	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Kimya Bölümü
Prof. Dr. Ercan KAYA	Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
Prof. Dr. Faris KAYA	Yıldız Teknik Üniversitesi, Emekli Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Fatih SATIL	Balıkesir Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü
Prof. Dr. Fevzi ÖZGÖKÇE	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
Prof. Dr. Gülendamar TÜMEN	Balıkesir Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü Emekli Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Hasan AKAN	Harran Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü
Prof. Dr. Hasan ÖZÇELİK	Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü
Prof. Dr. Hasan YETİM	İstanbul Sebahattin Zaim Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Gıda Mühendisliği Bölümü
Prof. Dr. İbrahim ÖZDEMİR	Üsküdar Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Felsefe Bölümü
Prof. Dr. İlhami GÜLÇİN	Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü
Prof. Dr. İrfan TERZİ	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
Prof. Dr. İshak ÖZGEL	Süleyman Demirel Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü
Prof. Dr. İsmail ÇELİK	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
Prof. Dr. İsmail KOCAÇALIŞKAN	Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILİŞ KONGRESİ

Prof. Dr. Kemal SOLAK	Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Emekli Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Köksal PABUÇCU	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi
Prof. Dr. Koray KÖKSAL	Bitlis Eren Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Fizik Bölümü
Prof. Dr. Lütfi BEHÇET	Bingöl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
Prof. Dr. Mehmet Zülfü YILDIZ	Adıyaman Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü
Doç. Dr. Mehmet GÖKTAŞ	Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü
Prof. Dr. Mehmet ÇİFTÇİ	Bingöl Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Temel Bilimler Bölümü
Prof. Dr. Metin BÜLBÜL	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyokimya Bölümü
Prof. Dr. Muhammet ATAMANALP	Atatürk Üniversitesi, Su Ürünleri Fakültesi, Su Ürünleri Yetiştiriciliği Bölümü
Prof. Dr. Muhammet GAFFAROĞLU	Ahi Evran Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
Prof. Dr. Murat Aydın ŞANDA	Muş Alparslan Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik
Prof. Dr. Murat SARICIK	Süleyman Demirel Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü
Prof. Dr. Murat ÜNAL	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Orta Öğretim Fen ve Matematik Alanları Eğitimi Bölümü
Prof. Dr. Musa Kâzım YILMAZ	Harran Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Emekli Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Mustafa AĞIRMAN	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü
Doç. Dr. Adnan KÜÇÜKALİ	Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü
Doç. Dr. Emre AYHAN	Necmettin Erbakan Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Metalürji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü,

VIth INTERNATIONAL CONGRESS OF CREATION IN THE LIGHT OF SCIENCES

Doç. Dr. Erhan PİŞKİN	Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
Doç. Dr. Ferzende İDİZ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fak., Temel İslam Bilimleri Bölümü
Doç. Dr. Hakan HEMŞİNLİ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fak., Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü
Doç. Dr. İsmail Hakkı DENİZLER	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Matematik Bölümü
Doç. Dr. Medeni AYKUT	Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
Doç. Dr. Mesut ÖZGÖKÇE	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimleri Bölümü
Doç. Dr. Muhittin KAHVECİ	Kuzey Makedonya Cumhuriyeti, Organizasyon ve Kamu İşleri Başbakan Müsteşarı
Doç. Dr. Mustafa SÖNMEZ	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü
Doç. Dr. Metin YILDIZ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fak., Temel İslam Bilimleri Bölümü
Doç. Dr. Mustafa Harun KIYLIK	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fak., Temel İslam Bilimleri Bölümü
Doç. Dr. Önder ÇAKIRTAŞ	Bingöl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü
Doç. Dr. Rahmi TEKİN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü
Doç. Dr. Rasim SOYLU	Sakarya Üniversitesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü
Doç. Dr. Süleyman EDİZ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümü
Doç. Dr. Yusuf KAPLAN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fak., Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü
Doç. Dr. Zübeyir HUYUT	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Temel Bilimler Bölümü

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILİŞ KONGRESİ

Dr. Öğrt. Üyesi Mehmet DİLEK	Akdeniz Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü
Dr. Öğrt. Üyesi Mustafa YALÇINKAYA	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü
Dr. Öğrt. Üyesi Osman KARAAĞAÇ	Erzincan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü
Prof. Dr. Avni ÖZTÜRK	Emekli Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Cihat YAŞAROĞLU	İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü
Prof. Dr. Mustafa KOYUN	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
Prof. Dr. Naci İSPİR	Atatürk Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Rado-Televizyon ve Sinema Bölümü
Prof. Dr. Nevzat TARHAN	İstanbul Üsküdar Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı
Prof. Dr. Nezir YILDIRIM	Bingöl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Fizik Bölümü
Prof. Dr. Nurullah GENÇ	T.C. Merkez Bankası Meclis Üyesi
Prof. Dr. Orhan ERDOĞAN	Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
Prof. Dr. Ömer İrfan KÜFREVIÖĞLU	Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü
Prof. Dr. Ömer VAROL	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü
Prof. Dr. Rahmi KASIMOĞULLARI	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi,
Prof. Dr. Said ALTİKAT	Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Tıbbi Biyokimya Bölümü
Prof. Dr. Sami ŞENER	Karatay Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Sosyoloji Bölümü
Prof. Dr. Sayın DALKIRAN	Uşak Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü
Prof. Dr. Selahattin ÇELEBİ	Iğdır Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü (Ottova University)

VIth INTERNATIONAL CONGRESS OF CREATION IN THE LIGHT OF SCIENCES

Prof. Dr. Shaheed REZA	Bangladesh Agricultural University, Department of Fisheries Technology, Mymensingh-2202, Bangladesh
Prof. Dr. Sinan ÖGE	Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü
Prof. Dr. Sujiat ZUBAIDI	University of Darussalam, Faculty of Postgraduate Program, Department of Quranic Studies and Tafseer, Gontor Indonesia
Prof. Dr. Şahmurat ARIK	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü
Prof. Dr. Şükrü Hakan ATALGIN	Balıkesir Üniversitesi, Veterinerlik Fakültesi, Temel Bilimler Bölümü
Prof. Dr. Veysel GÜLLÜCE	Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü
Prof. Dr. Yahya GÜZEL	Erciyes Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü
Prof. Dr. Yunus Emre GÖRDÜK	Balıkesir Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü
Prof. Dr. Yusuf UZUN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Eczacılık Bilimleri Bölümü
Uzm. Dr. Selçuk ESKİÇUBUK	Genel Cerrahi Uzmanı, Emekli
Dr. Öğr. Üyesi Bayram YURT	Bingöl Üniversitesi. Mühendislik Mimarlık Fakültesi. Gıda Mühendisliği Bölümü

DÜZENLEME KURULU (ORGANİZİNG COMMITTEE)

Prof. Dr. Abdulhak Halim ULAŞ	Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü
Prof. Dr. Âdem DURSUN	Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü
Prof. Dr. Âdem TATLI	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Emekli Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Ahmet Zafer TEL	Iğdır Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarımsal Biyoteknoloji Bölümü
Prof. Dr. Ali ALAŞ	Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILIŞ KONGRESİ

- Prof. Dr. Ali Osman BELDÜZ Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü
- Prof. Dr. Atila DOĞAN Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi Siyaset ve Sosyal Bilimler Bölümü
- Prof. Dr. Cemil GÖYA Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Radyoloji Bölümü
- Prof. Dr. Fatih SATIL Balıkesir Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü
- Prof. Dr. Fevzi ÖZGÖKÇE Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
- Prof. Dr. Hasan AKAN Harran Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü
- Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ÇEMBERLİTAŞ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İİBF İşletme Bölümü
- Prof. Dr. İsmail ÇELİK Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fak., Moleküler Biyoloji ve Genetik Böl.
- Prof. Dr. İsmail KOCAÇALIŞKAN Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
- Prof. Dr. İhsan Güngör ŞAT Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Gıda Mühendisliği Bölümü
- Prof. Dr. Köksal PABUÇCU Binali Yıldırım Erzincan Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Eczacılık Meslek Bilimleri Bölümü
- Prof. Dr. Mehmet Ali BOZKURT Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ziraat Fak., Toprak Bölümü
- Prof. Dr. M. Salih AĞIRTAŞ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fak., Kimya Bölümü
- Prof. Dr. Mehmet KARATAŞ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fak., Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
- Doç. Dr. Mehmet GÖKTAŞ Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi,
- Prof. Dr. Muhammed ARABACI Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Su Ürünleri Fak., Su Ürünleri Bölümü
- Prof. Dr. Murat ÜNAL Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
- Prof. Dr. Orhan ERDOĞAN Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
- Prof. Dr. Ömer İrfan KÜFREYOĞLU Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü
- Prof. Dr. Selahattin ÇELEBİ Iğdır Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Bölümü

VIth INTERNATIONAL CONGRESS OF CREATION IN THE LIGHT OF SCIENCES

Uzm. Dr. Selçuk ESKİÇUBUK	Genel Cerrahi Uzmanı, Emekli
Prof. Dr. Suphi DENİZ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Veterinerlik Fakültesi, Zootečni ve Hayvan Besleme Bölümü
Prof. Dr. Şahmurat ARIK	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
Prof. Dr. M. Şükrü MOLLAVELİOĞLU	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü
Prof. Dr. Veysel GÜLLÜCE	Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü
Prof. Dr. Yusuf UZUN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Eczacılık Meslek Bilimleri Bölümü
Prof. Dr. Zabit YENER	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Veterinerlik Fak., Patoloji Bölümü
Prof. Dr. Zafer SOYGÜDER	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Veterinerlik Fak., Anatomi Bölümü
Doç. Dr. Hakan HEMŞİNLİ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fak., Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü
Doç. Dr. Metin YILDIZ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fak., Temel İslam Bilimleri
Doç. Dr. Mustafa Harun KIYLIK	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fak., Temel İslam Bilimleri
Öğr. Gör. Atilla DURMUŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Güvenlik Meslek Yüksekokulu, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü
Mehmet Ali UCA	MEMUR-SEN Van Şube Başkanı
Mehmet İsa DENİZ	TÜGVA Van Şube Başkanı
Mehmet KİMYA	Eğitim Bir-Sen Van 2. Nolu Şube Başkanı
Nurullah ARVAS	Diyanet-Sen Van Şube Başkanı
Said YÜCE	İstanbul İlim ve Kültür Vakfı, İcra Kurulu Başkanı
Yaşar ALTAY	Van İlim ve Kültür Vakfı Başkanı
Av. Zahir SOĞANDA	İlim Yayma Cemiyeti Van Şube Başkanı

SEKRETERYA

Yurt İçi

Dr. Öğr. Ü. İbrahim ÇEMBERLİTAŞ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İşletme Bölümü

E.posta: ibrahimcemberlitas@yyu.edu.tr

Dr. Mehmet Sadık ÇOBAN

Gevaş Meslek Yüksekokulu

Finans -Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü

E.posta: sadikcoban@yyu.edu.tr

Öğr. Gör. Atilla DURMUŞ

Güvenlik Meslek Yüksekokulu,

Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü

E. Posta: atilladurmus@yyu.edu.tr

Yurt Dışı

Doç.Dr. Adem ERYİĞİT (Arapça iletişim)

İğdır Üniversitesi

İlahiyat Fakültesi

Temel İslam Bölümü

E. Posta: eryigit81@hotmail.com

Dr. Öğr. Ü. Süleyman TEMİZ (İngilizce iletişim)

İğdır Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

E. Posta: suleyman.temiz.phd@hotmail.com

Dr. Öğr. Ü. Ahmet DİNÇ (Genel koordinasyon)

İğdır Üniversitesi

Spor Bilimleri Fakültesi

Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı

E. Posta: ahmet.dinc@igdir.edu.tr

TASARIM

Fehmi UYAR

Bilgisayar Bilimleri Uygulama ve Araştırma
Merkezi

Hayrullah URCAN

Bilgisayar Bilimleri Uygulama ve Araştırma
Merkezi

Ömer Said ÖZGÖKÇE

E. Posta: etnobotanik.com@gmail.com

**DAVETLİ KONUŞMACILAR /
INVITED SPEAKERS**

**DÜNYANIN ALTERNATİF BİR EĞİTİM-BİLİM İHTİYACI
VE YENİ BİR BİLİM ÜRETME MODELİ ARAYIŞI**

Ömer ÖZYILMAZ

*İstanbul Aydın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü,
İstanbul / Türkiye.*

ÖZET

150 yıldan beri, bütün dünyada eğitim ve bilim alanlarında bir ‘tekercilik’ ve bir ‘tektipleştirme’ yaşanmaktadır. Bunun yaşanmasında en önemli faktör: Avrupa’nın kendi ideolojisini/Moderniteyi, o doğrultuda geliştirdiği eğitim sistemini, bilim üretme ve değerlendirme modeli epistemolojiyi insanlığa dayatmasıdır. Halbuki epistemoloji ve onun bilim üretme ve değerlendirme ölçütleri başlı başına bir sorundur ve sorunludur. Bunun yanında o tarihlerde buna karşı koyacak başka bir gücün olmaması da önemli bir etkidir. Bir diğer husus ise, eğitim sistemleridir.

Bu durum, dünyanın büyük bir kesimini atıl hale getirmiş, bilim üretmekten mahrum etmiş; insanlığın zararına pek çok gelişmenin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bunun önüne geçilmesi; alternatif eğitim sistemleri ve değişik bilim üretme modellerinin geliştirilmesi, dolayısıyla rekabetçi bir ortamın oluşturulması şarttır. Bunun için gerekli adımların atılması gerekir.

Bugün yaşadığımız sorunlar, iki asırdan beri var olmasına rağmen, geçmişte bunlar betimlenerek ortaya çıkarılmadı ve gözler önüne serilemedi.

Geçmişte güçlü bir eğitim sistemini, bilgi felsefesini ve İslam medeniyetini kurmuş olan Milletimiz, bugün de bunu rahatlıkla yapabilecek bilgi, kadro ve özgüvene sahiptir. Bugün artık özellikle bizim Milletimizin öncülüğünde alternatif eğitim sistemleri ve değişik bilim üretme modellerinin geliştirilmesi, dolayısıyla rekabetçi bir ortamın oluşturulması için gerekli adımların atılması imkânı vardır ve bu imkân, vakit geçmeden değerlendirilmelidir.

Bu tebliğimizde Milletimizin dünya görüşüne göre geliştireceğimiz alternatif bir Epistemolojinin yani bilim üretme ve üretilmiş olan bilimleri değerlendirmek için geliştirip kullanacağımız ölçütlerin neler olacağı üzerinde duracağız.

Anahtar elimeler: Tekercilik, Modernite, Dünya görüşü, Epistemoloji, Eğitim sistemi.

**THE WORLD'S NEED FOR AN ALTERNATIVE EDUCATION-SCIENCE AND
SEEKING TO PRODUCE A NEW SCIENCE MODEL**

Ömer ÖZYILMAZ

*Istanbul Aydin University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences,
İstanbul-Türkiye.*

ABSTRACT

For 150 years, there has been a 'monopoly' and a 'standardization' in the fields of education and science all around the world. The most important factor for this to happen is that Europe imposes its own ideology/Modernity, the education system it has developed in this direction, and epistemology, which is a model of science production and evaluation, on humanity. However, epistemology and it's criterias for producing and evaluating science is a problem in itself and problematic. In addition, the fact that there was no other power to oppose it at that time is also an important factor. Another issue is their education systems.

This case has caused a large part of the world inactive and deprived of producing science; it has led to the emergence of many developments to the detriment of humanity. To prevent this; it is essential to develop alternative education systems and different science production models, thus creating a competitive environment. Necessary steps must be taken for this.

Although the problems we experience today have existed for two centuries, in the past they could not be showed and revealed by describing them.

Our nation, which has established a strong education system, epistemology and Islamic civilization in the past, has the knowledge, human resource and self-confidence to do this easily today. Today, especially under the leadership of our Nation, it is possible to develop alternative education systems and different science production models, and therefore to take the necessary steps to create a competitive environment and this opportunity should be evaluated without passing time.

In this paper, we will focus on an alternative epistemology that we will develop according to the world view of our nation, that is, what will be the criteria that we will develop and use in order to produce science and evaluate the sciences that have been produced.

Keywords: Monopoly, Modernity, Worldview, Epistemology, Education system.

THE PEN AND THE PRINTING PRESS

Assoc. Prof. Dr. Edward MOAD

Qatar University

ABSTRACT

The Twenty Third Flash, Bediuzzaman Said Nursi describes, and refutes, three ways in which deniers of Divine creation try to explain the origin of any created thing. These are, that it arises through causes, that it forms itself, and that it comes to be through natural necessity. A recurring theme here invites us to reflect on the difference between the way writing proceeds from a pen and how it produced by a printing press. He then draws an analogy from that to the difference between trying to explain the origin of things through natural causes, and understanding them as created by God. Through this genius device, he connects the materialistic worldview of the Industrial Age to its key technological product relating to the dissemination communication of knowledge. I will share some reflections on this and on how we might carry on its message in new forms resonant with the Information Age.

EVRENDE HAYATA GÖRE DENGELENEN İNCE AYAR PARAMETRELERİ

Prof. Dr. Selahattin ÇELEBİ

Iğdır Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü, Iğdır, Türkiye

Email: selahattin.celebi@igdir.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4131-4711

ÖZET

Farklı alanlardaki bilim insanlarının çalışmaları, evrenin hayata göre ince ayarla (fine tuning) düzenlendiğini göstermektedir. Dört temel kuvvet, bir elektronun yükü, ışık hızı, protonun kütesinin elektronun kütesine oranı, su molekülünün dipol momenti, karbon çekirdeğinin rezonans seviyesi ince ayar parametrelerinden sadece birkaçıdır. Fizikçiler, bu parametrelerin, evrenimizde yaşamın var olmasına izin veren dar bir mümkün değerler aralığına uyduğunu bulmuşlardır. Bu parametreler çok az değişse, gezegenler, yıldızlar, moleküller ve atomlar ve bunun sonucu olarak da hayat olmayacaktı.

Örnek olarak, yüklü parçacıklar ile elektromanyetik kuvvet arasındaki etkileşimin bir ölçüsü olan ince yapı sabitini, $\alpha = 1/137$, ele alalım. $\alpha = k\frac{e^2}{\hbar c}$ ile ifade edilen bu sabitte; k , $\hbar$, c ve e sırasıyla Coulomb sabitini, Planck sabitini, ışık hızını, ve elektronun (protonun) yükünü göstermektedir. Bu sabit hakkında Nobel Fizik Ödülü sahibi R. Feynman şöyle söyler: “*Bu, fiziğin en büyük gizemlerinden biridir...Bu sayıyı Yaratıcı'nın eli yazdı ve kalemini nasıl ittiği hakkında bilgimiz yok.*” Teorik astrofizikçi Fred Hoyle de karbon çekirdeğinin rezonans seviyesinin ince ayarlı değerini (7.65 MeV) keşfettikten sonra, hayretini şu sözlerle ifade eder: “*Gerçeklerin akli selim yorumu göstermektedir ki; bir süper akıl, fizik kanunlarını kimya ve biyolojiyi ile birlikte hesaba katmıştır ve tabiatta hakkında konuşmaya değer kör kuvvet yoktur.*” Evrenin yaşama elverişli olarak ince ayarla düzenlenmesi ve dengelenmesi, bir İnce Ayarlayıcının (yani bir Yaratıcı'nın) olması gerektiğini gösterir. Bu makalede bilim dünyasından çeşitli örnekler verilerek mantıksal akıl yürütme ile Yaratıcı'nın varlığı ispat edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilim, Fizik, İnce Ayar, Yaratıcı, Mantıksal Akıl Yürütme.

**FINE TUNING PARAMETERS BALANCED ACCORDING TO LIFE IN THE
UNIVERSE**

Prof. Dr. Selahattin ÇELEBİ

*Iğdır University, Faculty of Engineering, Department of Electrical-Electronics Engineering, Iğdır,
Turkey*

Email: selahattin.celebi@igdir.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4131-4711

ABSTRACT

Studies of scientists from different fields show that the universe is fine-tuned according to life. The four fundamental forces, the charge of an electron, the speed of light, the ratio of the mass of the proton to the mass of the electron, the dipole moment of the water molecule, the resonance level of the carbon nucleus are just a few of the fine-tuned parameters. Physicists have found that these parameters fit within a narrow range of possible values that allow life to exist in our universe. If these parameters were to be changed even slightly, there would be no planets, stars, molecules, and atoms, as a result, no life.

For example, let us look at the fine structure constant $\alpha = 1/137$ which is a measure of the interaction between charged particles and the electromagnetic force. This constant is expressed by $\alpha = k \frac{e^2}{\hbar c}$, where k , $\hbar$, c and e are the Coulomb's constant, Planck's constant, the speed of light, and the charge of the electron (proton), respectively. R. Feynman, Nobel Prize winner for Physics says about this constant: *"It's one of the greatest damn mysteries of physics... You might say the 'hand of God' wrote that number, and 'we don't know how He pushed his pencil.'"* Theoretical astrophysicist Fred Hoyle also expresses his astonishment after discovering the fine-tuned value of the carbon nucleus's resonance level (7.65 MeV): *"A common sense interpretation of the facts suggests that a super intellect has monkeyed with physics, as well as with chemistry and biology, and that there are no blind forces worth speaking about in nature"*. The fact that the universe is fine-tuned and balanced for life indicates that there must be a Fine Tuner (i.e., a Creator). In this article, the existence of the Creator is proved through logical reasoning by giving various examples from the world of science.

Key Words: Science, Physics, Fine-Tuning, Creator, Logical Reasoning

ANTIOKSİDANLAR: MUCİZEVİ MOLEKÜLLER

Prof. Dr. İlhami GÜLÇİN

Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, Erzurum / Türkiye.

ÖZET

Geleneksel veya tamamlayıcı tıp, sağlık hizmetlerinin oldukça önemli olan ve günümüzde hak ettiği değeri tam olarak görmemiştir. Bununla birlikte, bu tarz tıbbi uygulamalar, özellikle ulaşılabilirliği ve etkinliği nedeniyle, günümüzde tercih edilen temel sağlık sistemlerinden biri olarak kabul görmüş ve devam etmiştir. Ayrıca, geleneksel veya tamamlayıcı tıp, sağlığın korunması ve hastalıkların önlenmesinde uzun bir kullanım geçmişine sahip olmanın yanı sıra, zaman içerisinde kronik hastalıklar için de etkili bir tedavi metodu olmuştur. Günümüzde bile modern ilaçların neredeyse %25'inin ve antitümör ilaçların %60'ının doğal ürünlerden elde edildiği bilinmektedir. Geleneksel veya tamamlayıcı halk hekimliğinde bitki kullanımının antik dönemlere kadar uzandığı bilinmektedir.

Bu bağlamda, bitkilerin kullanımını destekleyen bir çok hadis ve Kur'an ayeti mevcuttur. Buna "Sizlere iki şifayı tavsiye ederim. Birisi bal, diğeri Kuran okumaktır.", "Hardal ve tere tohumuna kıymet veriniz. Zira Allahü Teâlâ bunları bir çok derde deva kılmıştır", "Her kim kalbinin düzgün çalışmasını isterse incir yemeye devam etsin" hadis-i şerifleri verilebilir. Ayrıca hadis-i şeriflerde hindiba, maydanoz, nar ve kavun gibi bir çok bitki ve meyve de zikredilmektedir. Diğer taraftan Kur'an'da zeytin, incir, hurma, üzüm, nar, muz, sarımsak, kiraz, soğan ve zencefil isimleri de geçmektedir. Ayrıca "Bitkilerin her birinde düşünen bir insan ve toplum için ibretler vardır (Şuara, 7-9)." ve "Yapraklı daneler ve hoş kokulu reyhan vardır (Rahman, 12)" ayetleri de oldukça manidardır.

Bitkilerde sekonder metabolitler olarak da bilinen binlerce fenolik bileşikler bulunmaktadır. İşte bu bitkisel kaynaklarda mevcut şifanın en büyük vasıtalarından birisi de fenolik bileşikler ve antioksidan etkileridir. Antioksidanlar, gıda ve farmasötik ürünlerdeki oksidatif bozulmayı engelleyici, metabolizmayı koruyucu rolleri ve oksidatif stres aracılı patolojik süreçlere karşı artan bir ilgi ve öneme sahiptir. Antioksidanlar diğer moleküllerin oksidasyonunu inhibe edebilen stabil moleküllerdir. Genel olarak, bir antioksidan, "okside olabilen bir substratı düşük konsantrasyonlarda bile bulunduğu, o substratın oksidasyonunu önemli ölçüde geciktiren veya tamamen inhibe eden molekül" olarak tanımlanır. Antioksidanlar lipid peroksidasyonunun yanı sıra birçok kronik hastalığın ilerlemesini de geciktirirler. Tıbbi bitkilerin, meyve ve sebzelerin tüketimi, en tehlikeli kanser ve koroner ateroskleroz dahil olmak üzere bazı kronik hastalıklara yakalanma riskinin azalttığı da kanıtlanmıştır.

Bu çalışmada özellikle Kur'an ve hadis-i şeriflerde geçen bazı bitki ve meyveleri de bulunan kurkumin, resveratrol, eugenol, silmarin, sinarin, kapsaisin gibi birçok etkili antioksidan molekülden bahsedilecek ve tartışılacaktır. Ayrıca bu moleküllerin muhtemel antioksidan etkilerini bilimsel yansımalarını irfan sahibi insanların ve ilim erbablarının nazar-ı dikkatlerine arz edilecektir.

Keywords: Tıbbi bitkiler; Antioksidanlar; Geleneksel tıp; Fenolik bileşikler.

ANTIOXIDANTS: MIRACULOUS MOLECULES

Prof. Dr. İlhami GÜLÇİN

Atatürk University, Faculty of Science, Department of Chemistry, Erzurum / Turkey.

ABSTRACT

Traditional or complementary medicine is a very important part of health services but does not see the value it deserves today. However, these medical applications have been accepted and continued until today as one of the most appreciated and preferred primary health care systems, especially due to their accessibility and effectiveness. In addition, traditional or complementary medicine is an effective treatment method for chronic diseases, as well as having a long history of use not only in maintaining health and preventing diseases. Even today, it is known that almost 25% of modern drugs and 60% of antitumor drugs are obtained from natural products. It is known that the use of herbs in traditional or complementary folk medicine dates back to ancient times.

In this context, there are many hadiths and verses of the holy Qur'an that support the use of plants. For example, the hadiths of "I recommend two healings to you. One is honey and the other is reading the holy Quran.", "Value mustard and cress seeds, for Allah has made them a cure for many ailments." and "Whoever wants his heart to work properly should continue to eat figs." can be given. In addition, many plants and fruits such as chicory, parsley, pomegranate and melon are mentioned in the hadiths. On the other hand, olives, figs, dates, grapes, pomegranates, bananas, garlic, cherries, onions and ginger are mentioned in the holy Qur'an. Also, the verses of "In each of the plants there are signs for a thinking person and society (Shuara, 7-9)" and "There are grains with leaves and basil with a fragrant smell (Rahman, 12)" are very meaningful.

There are thousands of phenolic compounds, also known as secondary metabolites, in plants. One of the greatest means of healing in these herbal sources is the antioxidant mechanism of the existing phenolic compounds. Antioxidants had a growing interest and importance owing to their protective roles in food and pharmaceutical products against oxidative deterioration and in the metabolism and against oxidative stress-mediated pathological processes. Antioxidants are molecules capable of inhibiting the oxidation of other stable molecules. In terms of food, an antioxidant has been defined as "The substance that when present in low concentrations compared to that of an oxidizable substrate significantly delays or completely inhibits the oxidation of that substrate". They retard the progress of many chronic diseases as well as lipid peroxidation. The consumption of medicinal plants, fruits and vegetables has also been proven to reduce the risk of contracting some chronic diseases, including the most dangerous cancer and coronary atherosclerosis.

In this study, many effective antioxidant molecules such as curcumin, resveratrol, eugenol, silmarin, cynarin, and capsaicin, which are also found in some plants and fruits mentioned in the Qur'an and hadith-i sharifs, will be mentioned and argued. In addition, the possible antioxidant effects of this molecule and its scientific reflections will be brought to the attention of people with knowledge and scholars.

Keywords: Medicinal plants; Antioxidants; Traditional medicine; Phenolic compounds.

AKIL BEYİN RUH ÜÇGENİNDE İNSANOĞLU
HAKİKAT SONRASI ÇAĞDA MIYIZ?

Prof. Dr. Nevzat Tarhan

Üsküdar Üniversitesi, NİSTANBUL Hastanesi, İstanbul / Türkiye

ÖZET

Hegel hakikati arama çabası ile 18.yüzyılda bir tanım yapmıştır. Hegel'e göre "Bu yapıda insan, tanrısal olana ulaşmaya en yakın olan mükemmel bir varlıktır ve merkezi bir konuma sahiptir." 21.yüzyıl bize endüstri 4.0 ı getirdi. Daha önce dijital veri her şeydir denirken şimdi her şeyin dijital veri olduğu konuşuluyor. Özellikle 2018 yılında, Davos'da zihinlerimizin kontrol edilebileceği iddiası kafaları karıştırdı. Bir taraftan dijital diktatörlüğe giderken diğer taraftan evrenin dijital bir veritabanı olmasının akla en uygun varoluş açıklaması hakikati olduğu dikkati çekti. Heisenberg Fizik Felsefesi konuşmalarını yaparak ilk ateşi tetikledi. Atom altı parçacıklar ve maddenin %96 inin karanlık madde denilen kütleless bir madde olması materyalizmi sorguladı. Eğer Hiçbir Cisim Şu soruya cevap verilemiyor "Atomlar Birbirine Gerçekte Dokunamıyorsa, Bir Bıçak Herhangi Bir Şeyi Nasıl Kesebiliyor?" Post Materyalist Bilim Manifestosu, 2014 de ABD de Arizona ve Colombia üniversitesi akademisyenleri tarafından yayınlandı. Evren bir simülasyon mu? Uzay-Zaman ötesinde ne var? "Bilimsel sağlamlıkla hakikati arama yolculuğu bizi tevhide götürüyor" hipotezini tartışmamız gerekiyor. Elektromanyetizma ve kuantum gerçekliği herşeyin matematik modelleme olması mümkün mü dedirtti. Levh-i mahfuz ve Nasiye'sinden (Perçem) tutulmayan canlı olmaması ne anlama geliyor? Yalan, aldatma, hile ve merhametsizliğin ahlak olduğu kapital sistemde tekrar akla dayanan hakikate ve o hakikatin bilgeliliğine ihtiyaç artacak o halde gelecekteki bu ihtiyaca cevap verecek bilgiler üretmeliyiz. Fizik, biyoloji, matematik, psikiyatri ve nörobilim ile Kur'an-ı Kerim öğretisinin bir sentezi yahut yeni bir ontolojik tartışmayı yaratılış kongresinde ele almak istedim.

Anahtar Kelimeler: Kuantum fiziği, zihin felsefesi, nörobilim, nöropsikiyatri, biyoloji, matematik modelleme, tevhid, metaverse.

HUMANITY IN THE MIND BRAIN SOUL TRIANGLE

ARE WE IN THE POST-TRUTH AGE?

Prof. Dr. Nevzat Tarhan

Üsküdar Üniversitesi, NİSTANBUL Hastanesi, İstanbul / Türkiye

ABSTRACT

Hegel made a definition in the 18th century in an effort to seek the truth. According to Hegel, "in this structure, man is the perfect being closest to the attainment of the divine and has a central position." The 21st century has brought us industry 4.0. While it used to be said that digital data is everything, now everything is digital data. Especially in 2018, the claim that our minds can be controlled at Davos confused them. It was noted that the fact that the universe is a digital database, on the one hand, leading to a digital dictatorship, is the most plausible explanation of existence. Heisenberg triggered the first fire by giving his Philosophy of Physics speeches. Subatomic particles and the fact that 96% of matter is a massless substance called dark matter questioned materialism. If No Objects The Question Can Be Answered "How Can A Knife Cut Anything If Atoms Can't Really Touch Each Other?" The Post-Materialist Science Manifesto was published in 2014 by academics from the University of Arizona and Colombia in the USA.

Is the universe a simulation? What is beyond Space-Time? We need to discuss the hypothesis that "the journey of seeking the truth with scientific soundness leads us to tawhid". Electromagnetism and quantum reality made me wonder if it's possible for everything to be mathematical modeling. What does it mean that there is no living thing that is not kept from the Lawh-i Mahfuz and its Nasiye (forelock)? In the capital system, where lies, deception, cheating and ruthlessness are morals, the need for the truth based on reason and the wisdom of that truth will increase, so we must produce information that will meet this need in the future. I wanted to discuss a synthesis of physics, biology, mathematics, psychiatry and neuroscience with the teachings of the Qur'an or a new ontological discussion at the creation congress.

Keywords: Quantum physics, philosophy of mind, neuroscience, neuropsychiatry, biology, mathematical modelling, tawhid, metaverse.

**THE MODEL OF GOD-WORLD RELATIONSHIP AND THE PHILOSOPHY OF
PANENTHEISM: READING IN DIVINE LOVE**

Professor Luma Ibrahim Al-barzenji (PhD)

Faculty of Education for Humanities

University of Diayla / Iraq

Email: lumahh50@gmail.com

ABSTRACT

Love of God is focal in human's relationship with the Creator and the world. The concept of Divine love is tackled differently by Eastern and Western theological and philosophical perspectives. The divine love and the logical relationship between God and nature (represented by the world) are examined in terms of monotheism and panentheism as well. Due to this examination, this love is zoomed on through philosophical, theological, and scientific points of view. This paper will pose the theology of love and how scholars studied the nature of God and religious belief when they drew the basic lines of their philosophical interpretations about God, love, and nature.

As the paper is weaving the silk threads of the God-world relationship, it is necessary to start defining briefly theology within the early stages here and the four types of it; Islamic, historical, systematic, and practical theology. Then, there will be another move to panentheism ((a part of theology that is essentially formed of the combination of theism (God is the supreme being) and pantheism (God is everything)), and the significance behind the reference to Divine love to clarify the God-world relationship. For a historical purpose, Aristotle's understanding of the relation between God and nature will be discussed and the scale of balance that signifies the relationship between religion and science will also be pointed to. Sufism as an Islamic movement is reached in discussion when the paper goes into Islamic views about the Divine love, the whirling dance of dervishes, and then the Islamic interpretation of the God-world relationship represented by the Turkish scholar and thinker Biduzzamn Said Nursi and his thoughts and philosophy in shaping society in terms of religion will enrich all above headings.

Keywords: Panentheism, Sufism, God-world relationship, Biduzzamn Said Nursi

HALIK VE BARİ OLAN'IN YARATIŞINI ÂLİM OLANIN İLMİ İLE ANLAMAK

Prof. Dr. Ufuk USTA

Trakya Üniversitesi, Trakya, Türkiye

ÖZET

Evrenin oluşmaya başladığı andan bu yana yaratılış her an devam etmektedir. Büyük bir yaratıcılık ile ortaya konmuş olan yaratma mucizeleri, gözümüzü çevirdiğimiz her yerde gözümüzün önünde durmaktadır. Her biri üstün bir yaratıcıya ait olan bu yaratılış mucizelerinin inananlar için birer delil olduğunu Yüce Yaratıcı bize Casiye suresinin 3. ve 4. ayetlerinde, Zariyat suresinin 20. ve 21. ayetlerinde açıkça bildirmektedir.

Bu yaratılış delillerinden üç tanesinin örneğini kısaca vermek istiyorum. Bunlardan ilki Allah'ın bize Rahman suresinin 19. ve 20. ayetlerinde ve Furkan suresinin 53. ayetinde bildirmiş olduğu delillerdir. Bu ayetlerde Rahman bize aralarına koymuş olduğu engel ile denizlerin birbirine karışmadığından bahsetmektedir. Bu ayetlerin kısa bir yorumu ile ortaya çıkan sonucun çok çarpıcı olduğuna inanıyorum.

Farklı yönden yorumlayarak vermek istediğim ikinci delil ise Nahl suresinin 79. ayeti ile dikkatlerimize sunulan uçan kuşlar ile ilgili delildir. Bu ayete konu olan kuşları aslında her yerde her zaman görüyoruz ve maalesef bu muhteşem yaratıklar gözümüzde fazlaca normalleşmiştir. Sanki hava akımlarını, havanın kaldırma kuvvetini kullanarak yerçekimini yenebilmek ve böylece yer ve yön değiştirebilmek çok sıradan bir şeymiş gibi geliyor insana. Kuşların değişik kabiliyetlerine göz atınca, insanın içine sonsuz şükür duygusu doluyor.

Sunmak istediğim üçüncü delil ise Hacc suresinin 5. ayetinde ve Müminun suresinin 13. ve 14. ayetlerinde çok net olarak anlatılan insanın yaratılışı ile ilgili delil. Bu ayetlerin yorumunu bir başka konuşmaya bırakıp, burada zigot aşamasından doğuma kadar geçen sürede anne karnında neler olduğuna kabaca göz atmak istiyorum.

Tüm delilleri gözümüzün önüne seren ve bizlere bu delilleri görme ve anlama yeteneği veren "Halık ve Bari" olan Allah'a sonsuz şükürlerimi sunuyorum.

Anahtar Kelimeler: Delil, Yaratılış, Yaratıcı, İnsan, Doğa.

**TO UNDERSTAND THE CREATION OF THE CREATOR AND THE INVENTOR
WITH THE KNOWLEDGE OF THE ALL KNOWING**

Prof. Dr. Ufuk USTA

Trakya Üniversitesi, Trakya, Türkiye

ABSTRACT

Creation has been going on every moment since the beginning of the universe. The miracles of creation, revealed with great creativity, stand before our eyes wherever we turn our eyes. The Almighty Creator clearly informs us in the 3rd and 4th verses of the chapter of Casiye and in the 20th and 21st verses of the chapter of Zariyat that these miracles of creation, each of which belongs to a supreme creator, are proofs for believers.

I would like to give a brief example of three of these proofs of creation. The first of these is the evidence that Allah has revealed to us in the 19th and 20th verses of the chapter of Rahman and the 53rd verse of the chapter of Furkan. In these verses, Rahman tells us that the seas do not mix with the barrier He has placed between them. I believe that the result of a brief interpretation of these verses is very striking.

The second evidence that I would like to give by interpreting it from a different angle is the evidence about flying birds brought to our attention with the 79th verse of the chapter of Nahl. In fact, we see the birds that are the subject of this verse everywhere and all the time, and unfortunately, these magnificent creatures have become too normal in our eyes. It seems as if it is a very ordinary thing to be able to overcome gravity by using air currents, the lifting force of the air, and thus change place and direction. Taking a look at the different abilities of birds, one feels infinite gratitude.

The third piece of evidence I would like to present is the evidence regarding the creation of human, which is very clearly explained in the 5th verse of the chapter of Hajj and the 13th and 14th verses of the chapter of Muminun. I would like to leave the interpretation of these verses for another discussion, and here I would like to take a brief look at what happens in the womb from the zygote to the stage to birth.

I offer my endless gratitude to Allah, the "Halık and Bari", who has revealed all the evidence before our eyes and gave us the ability to see and understand these evidences.

Keywords: Evidence, Creation, Creator, Human, Nature.

FEN BİLİMLERİ IŞIĞINDA YARATILIŞ

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

BİLİMSEL ARAŞTIRMALARDA SİSTEMATİĞİN ÖNEMİ

Fevzi ÖZGÖKÇE¹ & Murat ÜNAL²

¹ Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji Bölümü,

ORCID ID: 0000-0002-3119-8561, fevziozgokce@yyu.edu.tr

² Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı,

ORCID ID: 0000-0002-6224-8269, muratunal@yyu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada biyolojik materyale dayalı bilimsel araştırmalarda Sistematiğin önemine değinilmiştir. Sistematik doğrudan veya dolaylı olarak biyolojik bilimler başta olmak üzere biyolojik çeşitlilik üzerine araştırma gerçekleştiren tüm bilimlere hizmet sunmaktadır. Biyolojik materyalle çalışan tüm araştırmacılar, öncelikle doğru taksonomik verilere ulaşmak zorundadırlar. Araştırma konusu canlıyı doğru teşhis etmeden, bilimsel bir çalışmaya başlamak mümkün değildir. Son yıllarda biyolojik materyallerle yapılan pek çok araştırmada, çalışılan canlının tedarik edilme şekli, hazırlanması ve bilimsel isminin tespitinde bilimsel hatalara rastlanmıştır. Gömleğin ilk düğmesi yanlış iliklenince, haliyle diğer tüm sonuçlar da yanlış olmaktadır. Başta evrim, paleontoloji, arkeoloji, jeoloji, antropoloji, tıp, eczacılık, kimya, moleküler biyoloji ve genetik, ziraat, veterinerlik, peyzaj mimarlığı, ekoloji ve daha birçok alanda bilimsel hatalar tespit edilmiştir.

Paleontologlar jeolojik devirlerden günümüze kadar ulaşabilen sadece bir organ veya doku parçasından yola çıkarak cins hatta tür isimleri vermektedirler. Yani tür veya cins olarak sunulan tam bir birey değil, tam olarak hangi canlıya ait olduğu bilinmeyen sadece bir organ veya doku parçasıdır. Sonra bu tek parça doku veya organa dayanılarak hayali bir çizimle bir birey çizilmekte ve bu bireye bilimsel bir isim yakıştırılmaktadır. Asla ortada tam bir bireye ait fosile dayanılarak bir isimlendirme yapılmamaktadır. Tersten gidilerek, yani doku veya organ parçasından bireye gidilerek yazılan hiçbir bilimsel isim ne bir türe nede bir popülasyona ait isim değildir. Aynı alanda farklı canlılara ait doku veya organ parçaları bulunabileceği gibi kontamine olmuş ve karışmış bu verilere dayanılarak çizilen hayal ürünü bireylerden başta insan olmak üzere pek çok hayvan, bitki ve canlının ataları ortaya atılmıştır.

Biyolojik materyallerin doğru bilimsel isimlerinin tespiti için; öncelikle bilimsel bir yöntemle popülasyon düzeyde ve eksik olmayan örneklerin alınması, bu örneklerin sistematik yöntemlere göre hazırlanması, ancak araştırılan canlının uzmanı tarafından teşhis edilmesi ve mutlaka bu tam örneklerin koleksiyon ID numaraları verilerek saklanması gerekmektedir. Bu yollarla elde edilmeyen, sadece doku ve organ parçalarına dayalı çalışmalara Nobel ödülleri dahi verilse bunlar bilimsel sistematik veriler değildir. Bunlar olsa olsa ancak ünlü bir paleontoloğun belirttiği gibi “geçmişteki teorilerimiz elde olan gerçek bilgimizi değil, bizim o andaki ideolojimizi yansıtıyor” cümlesini haklı kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilimsel araştırma, Biyolojik çeşitlilik, Sistematik, Taksonomi, Evrim.

THE IMPORTANCE OF SYSTEMATICS IN SCIENTIFIC RESEARCH

Fevzi ÖZGÖKÇE¹ & Murat ÜNAL²

¹ *Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Faculty of Science, Department of Molecular Biology,*

ORCID ID: 0000-0002-3119-8561, fevziogokce@yyu.edu.tr

² *Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Faculty of Education, Department of Biology Education,*

ORCID ID: 0000-0002-6224-8269, muratunal@yyu.edu.tr

ABSTRACT

In this study, the importance of Systematics in scientific research based on biological material is mentioned. Systematic provides direct or indirect services to all sciences that conduct research on biodiversity, especially biological sciences. All researchers working with biological material must first reach correct taxonomic data. It is not possible to start a scientific study without correctly identification the living thing that is the subject of research. In many studies conducted with biological materials in recent years, scientific errors have been encountered in the way of procurement, preparation and scientific name of the living creature. When the first button of the shirt is buttoned incorrectly, all other results are also wrong.

Scientific errors have been detected especially in evolution, paleontology, archaeology, geology, anthropology, medicine, pharmacy, chemistry, molecular biology and genetics, agriculture, veterinary medicine, landscape architecture, ecology and many more. Paleontologists give genus or even species names based on only one organ or tissue fragment that has survived from geological times to the present day. In other words, it is not a complete individual presented as a species or genus, but only a piece of organ or tissue, which is not known exactly to which creature it belongs. Then, based on this single piece of tissue or organ, an individual is drawn with an imaginary drawing and a scientific name is given to this individual. No naming is ever made based on a fossil belonging to a complete individual. Any scientific name written in reverse, that is, from a tissue or organ part to an individual, is not a scientific name belonging to either a species or a population. In the same area, tissue or organ parts belonging to different living things can be found, as well as the ancestors of many animals, plants and living things, especially humans, from imaginary individuals drawn based on these contaminated and mixed data. For the determination of the correct scientific names of biological materials; First of all, population-level and non-deficient samples should be taken with a scientific method, these samples should be prepared according to systematic methods, but the researched creature should be identified by the expert and these complete samples should be kept by giving their collection ID numbers or barcode. Even if Nobel prizes are awarded for studies based only on tissue and organ parts, which are not obtained in these ways, these are not scientific systematic data. These can only be, as a famous paleontologist stated; It justifies the statement that "*our past theories reflect our current ideology, not our actual knowledge*".

Key Words: Scientific research, Biodiversity, Systematics, Taxonomy, Evolution.

TÜRLERİN KÖKENİ'NİN YAZARI TÜRÜN NE OLDUĞUNU BİLİYOR MUYDU?

Hüseyin ALLAHVERDİ¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Muş Alparslan Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi/Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
h.allahverdi@alparslan.edu.tr

Orcid: 0000-0001-7192-6669

ÖZET

Türlerin kökeninden söz edebilmek için türün iyi bilinmesi gerekmektedir. Şayet tür tam olarak bilinmeden onun kökeni irdelenmeye kalkılırsa tam doğru bir sonuca varmak mümkün olmaz. Tür problemi biyolojide tam olarak çözülmüş değildir. Günümüzde aynı kökenden gelmeyi önceleyen filogenetik tür yaklaşımı üreme izolasyonunu kale almadığından gerçekte bir karşılığı yoktur. Şayet iki veya daha çok popülasyon arasında üreme açısından izolasyon yoksa onları ayrı tür saymanın sebebi ne olabilir? Biyolojik tür tarifine göre tür bir üreme birimidir ve kendisine en yakın olan türlerden üreme açısından izoledir. Sıkıntıları ile birlikte biyolojik gerçekliğe daha yakın bir tanım olan biyolojik tür tarifine göre filogenetik tür yaklaşımı bu en önemli tür sınırını hiç ele almadığı için anlaşılır bir durum olmadığı gibi bir karşılığı da yoktur. Morfolojik ya da Tipolojik tür tarifinde ise benzerlik en önemli bileşendir. Ancak bu tip tür tarifinde seksüel dimorfizm ve farklı yaş gruplarının bir birlerinden oldukça farklı morfolojiler sergiledikleri bilinmektedir. Böyle bir durumu Charles Darwin'in *Türlerin Kökeni* kitabında izlemek mümkündür. Bunun için ilgili kitabın Türkçe çevirisinden yazarın türü nasıl anladığı ve bunu nasıl ifade ettiği ele alınmaya çalışılacaktır. Darwin eserini yazdığında bilinen ve geçerli olan morfolojik tür tanımı idi. Ancak günümüzde bunun pek çok sıkıntıları bilinmektedir. Doğal olarak Darwin bu sıkıntılardan habersizdi ve evrime kaynaklık eden eserini de bu bilgilere dayalı olarak yazmıştı.

Anahtar kelimeler: Sistematiğe Tür, Türlerin Kökeni, Charles Darwin.

DID THE AUTHOR OF THE ‘ORIGIN OF SPECIES’ KNOW WHAT SPECIES IS?

Hüseyin ALLAHVERDİ,

Ass. of. Prof., Muş Alparslan University, Faculty of Arts and Sciences /Department of Molecular Biology and Genetics

h.allahverdi@alparslan.edu.tr

Orcid: 0000-0001-7192-6669

ABSTRACT

In order to talk about the origin of species, it is necessary to know the species well. If an attempt is made to examine its origin without knowing the species exactly, it will not be possible to reach an accurate conclusion. The species problem is not fully resolved in biology. Today, the phylogenetic species approach, which prioritizes cognition, has no real meaning, since it does not take into account reproductive isolation. If there is no reproductive isolation between two or more populations, what could be the reason for counting them as separate species? According to the biological species definition, a species is a reproductive unit and is reproductively isolated from the species closest to it. According to the definition of biological species, which is a definition closer to biological reality with its difficulties, the phylogenetic species approach does not address this most important species boundary at all, so it is not understandable and there is no equivalent. Similarity is the most important component in morphological or typological species description. However, it is known that in this type of species description, sexual dimorphism and different age groups exhibit quite different morphologies from each other. It is possible to follow such a situation in Charles Darwin's book *The Origin of Species*. For this, it will be tried to deal with how the author understands the species and how he expresses it from the Turkish translation of the related book. It was the morphological species description that was known and valid when Darwin wrote his work. However, many problems are known today. Naturally, Darwin was unaware of these troubles, and he wrote his evolutionary work based on this information.

Keywords: Species in Systematic, Origin of Species, Charles Darwin.

İNSAN VÜCUDUNDAKİ METABOLİK BÜTÜNLÜK VE METABOLİK KOORDİNASYON MUCİZESİ

Ömer İrfan KÜFREVİOĞLU¹

¹ Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü,

okufrevi@atauni.edu.tr

Orcid No: 0000-0002-1877-3154

ÖZET

Canlılarda meydana gelen kimyasal reaksiyonların tümü metabolizmayı oluşturur. Her hücrede her an binlerce metabolik reaksiyon cereyan eder. Metabolik olaylar; (1) lineer, (2) devirli ve (3) spiral şeklindedir. Metabolik yolları, bir şehrin yol ağını gösteren bir haritaya benzetebiliriz. Bu yollardan bir kısmı ana yol, bazıları da tali yollardır. Metabolizma, katabolizma (yıkım reaksiyonları) ve anabolizma (sentez reaksiyonları) olarak ikiye ayrılır.

Metabolizmanın temel hedefleri ATP, indirgeyici güç (NADPH) ve biyosentez için yapı taşları oluşturmaktır. Biyosentez ve yıkım yolları genellikle birbirinden farklıdır. Hücre maksimum ekonomi prensiplerine uygun çalışan bir sistemdir. İhtiyaç duyulduğu kadar madde ve enerji üretilir. Bu da feed-back inhibisyonu, kovalent modifikasyon, genetik kontrol vb. mekanizmaları ile sağlanır.

Beyin, kas, karaciğer ve yağ dokularının metabolik özellikleri birbirinden farklıdır. Bu organ ve dokular arasında mükemmel bir koordinasyon vardır. Bu koordinasyonla, her hücrede ve kanda bulunan glukoz gibi maddelerin belirli oranda olması sağlanır. Özellikle metabolik olayların merkezinde yer alan karaciğer bünyesinde kaslar ve beyin için hazırlanan besinlerin kullanılmaması ve fedakâr bir anne gibi davranması çok ilgi çekicidir.

Allah'ın sonsuz rahmet ve inayetinin delili olan bu olaylar şuurumuz olmadan ve irademiz karışmadan vücudumuzda her an cereyan eder ve böylece hayatımız mucizevi olarak devam eder; bu durum tesadüf ve tabiat gibi şuursuz şeylerle izah edilemez.

Anahtar kelimeler: Metabolizma, koordinasyon, rahmet tecellisi, karaciğer, glukoz.

**THE MIRACLE OF METABOLIC INTEGRITY AND METABOLIC COORDINATION IN
THE HUMAN BODY**

Ömer İrfan KÜFREVIÖĞLU¹

*¹Prof. Dr., Atatürk University, Faculty of Science, Department of Chemistry,
okufrevi@atauni.edu.tr*

Orcid No: 0000-0002-1877-3154

ÖZET

All of the chemical reactions that occur in living things constitute metabolism. Thousands of metabolic reactions take place in every cell every moment. Metabolic events occur (1) linearly, (2) cyclically, and (3) spirally. We can liken metabolic roads to a map showing the road network of a city. Some of these roads are main roads and some are secondary roads. Metabolism is divided into catabolism (destruction reactions) and anabolism (synthesis reactions).

The main goals of metabolism are to form building blocks for ATP, reducing power (NADPH) and biosynthesis. Biosynthesis and degradation pathways are often different from each other. The cell is a system that works in accordance with the principles of maximum economy. Matter and energy are produced as needed. This includes feed-back inhibition, covalent modification, genetic control, etc. provided by the mechanisms.

The metabolic properties of brain, muscle, liver and adipose tissues are different from each other. There is a perfect coordination between these organs and tissues. With this coordination, it is ensured that substances such as glucose in each cell and in the blood are in a certain ratio. It is very interesting that the foods prepared for the muscles and the brain are not used in the liver, which is at the center of metabolic events, and that it behaves like a devoted mother.

These events, which are proof of Allah's endless mercy and grace, occur in our bodies at every moment without our consciousness and our will, and thus our life continues miraculously; this situation cannot be explained by unconscious things such as coincidence and nature.

Keywords: Metabolism, coordination, manifestation of God's mercy, liver, glucose.

ARUM MACULATUM BİTKİSİNDEKİ TOZLAŞMA STRATEJİSİ

Fatih SATIL¹

¹Prof. Dr., Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü,

fsatil@gmail.com,

Orcid: 0000-0002-4938-1161

ÖZET

Bu çalışmada, *Arum maculatum* türüne ait çiçeklerin morfolojik yapısı ve tozlaşma stratejisi incelenmiştir. *A. maculatum*'un çiçeğinin yapısı, yetiştiği habitatlara ve yetiştiği ortamdaki ekolojik ve biyotik faktörlere uygun bir yapıda tasarlanmıştır. Spadiks adı verilen bu çiçek yapısı, ana eksenini kalınlaşmış ve etlenmiş bir başak durumuna benzer. Bu çiçek durumunun etrafı da spatula denilen yapraksı bir yapı tarafından çevrilmiştir. Erkek çiçekler, birçok hikmet ve yarar gözetilerek bu yapraksı yapının dip tarafında ve görünmeyecek şekilde gizlenmiştir.

Gerek morfolojik yapısı ve gerekse kokusu ile böcekleri kendine çekecek özellikte yaratılmış olan *Arum* çiçeklerinin tozlaşmasında başta sinekler olmak üzere bazı saprofit böcekler vazifelidir.

Çiçeklerde, tozlaşma dönemindeki görülen “**alternatif solunum yolu**” ile ısı artışı gerçekleşir. Bu ısı artışıyla birlikte çevreye yayılan keskin kokulu amonyak gazı tozlayıcı böcekleri çiçeğe çeker. Çiçeğe gelen böcekler burada özel bir bölme içerisinde polenler olgunlaşana kadar hapsedilir. Bu süre sonunda olgunlaşan erkek çiçeklerdeki polen keselerinin patlamasıyla böcekler de serbest kalır ve başka çiçekleri tozlaşmak amacıyla ayrılır.

Bitkilerle hayvanlar arasındaki en güzel yardımlaşma örneklerinden birisi olan bu hassas tozlaşma mekanizmasını milyonlarca yıl sürdüğü iddia edilen “**evrimsel süreç**”, “**evrimsel adaptasyon**” ya da “**doğal seçim**” gibi yaklaşımlarla açıklamak bilimsel değildir. Aynı şekilde *Arum* cinsindeki bu çok özel tozlaşma stratejisinin kendi kendine oluştuğunu söylemek de akılcı bir yaklaşım olamaz.

Akıl ve ilimden yoksun olan bitki ve hayvanların kendi kendine bu tozlaşma stratejisini geliştirmesi ve bunu yeryüzündeki bütün türdeşlerinde var edecek şekilde genlerine aktarması elbette mümkün değildir. **Mantığa Dayalı Akıl Yürütme Yöntemine** (*Logical Reasoning*) göre bitkilerdeki bu tozlaşma stratejilerini tasarlayıp bitki ve hayvanların genlerine yerleştiren ve onları bu program çerçevesinde yönlendiren sonsuz ilim sahibi bir Yaratıcının olması zorunluluktur. Sonuç olarak Allah, evrendeki varlıkları hayatlarını devam ettirebilecek cihazlarla donatarak yaratmış ve ihtiyaç duyduğu her şeyi de hizmetine sunmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Arum*, Bilimler Işığında Yaratılış, Doğal seçim, Evrim, Tozlaşma.

POLLINATING STRATEGY IN ARUM MACULATUM

Fatih SATIL¹

¹Prof. Dr., Balıkesir University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology,
fsatil@gmail.com,

Orcid: 0000-0002-4938-1161

ABSTRACT

In this study, both the morphological structure of flower and pollination strategy of *Arum maculatum* was investigated. *A. maculatum* flowers are designed in a structure suitable for the habitats in which they grow and the ecological and biotic factors in the environment. This flower structure, called spadiks, resembles a spike with a thickened and fleshy main axis. This flowers are surrounded by a leafy structure called spatula. Male flowers are hidden at the bottom of this white-leaved structure in a way that is not visible, taking into account many wisdom and benefits.

The pollination of *Arum* flowers, which are created to attract insects with their structure and smell, is done by some saprophytic insects, especially flies. *Arum* flowers, which are the subject of the research, have been created to attract insects with their structure and smell. Some saprophytic insects, especially flies, are responsible for pollination of *Arum*.

In flowers, temperature increase occurs with the "**alternative respiratory tract**" seen during the pollination period. With this increase in temperature, the sharp-smelling ammonia gas emitted into the environment attracts pollinator insects to flowers. Insects that come to the flower are trapped in a special compartment here until the pollen matures. At the end of this period, when the pollen sacs in the maturing male flowers burst, the insects are also released and leave for pollination of other flowers.

It is not scientific to explain this delicate pollination mechanism, which is one of the best examples of cooperation between plants and animals, with approaches such as "**evolutionary process**", "**evolutionary adaptation**" or "**natural selection**", which are claimed to last for millions of years. Likewise, it would not be rational to say that this very special pollination strategy in *Arum* genera came about on its own.

It is of course impossible for plants and animals that lack intelligence and knowledge to develop this self-pollination strategy and transfer it to the genes of similar species on earth. According to the **Logical Reasoning Method**, it is imperative that there is a Creator with infinite knowledge, who designs these pollination strategies in plants, places them in the genes of plants and animals, and directs them within the framework of this program. As a result, Allah has created the beings in the universe by equipping them with devices that can sustain their lives, and has put everything they need at their service.

Keywords: *Arum*, Creation, Creation in the Light of Sciences, Evolution, Natural selection, Pollination.

DNA'DA YARATILIŞIN DELİLLERİ

Orhan ERDOĞAN¹

¹ Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü,
oordogan@atauni.edu.tr

Orcid: 0000-0001-8908-7293

ÖZET

DNA ve RNA'nın yapısı incelendiğinde bu yapıların; basit iki yapının (purin ve pirimidin) farklı kombinasyonları sonucu, 5 çeşit bazdan oluşturulduğunu görürüz (Adenin, Guanin, Sitozin, yalnızca DNA'da yer alan Timin ve yalnızca RNA'da yer alan Urasil) dir. Tüm canlı organizmaların genetik yapılarında bu nükleik asitler olmasına rağmen, her bir organizmadaki genetik kodun farklı uzunluk ve organizasyona sahip olduğunu görürüz. Tüm canlıların genetik materyalinin DNA ve RNA'lardan oluşması Allah'ın Vahidiyetini (Her canlının Allah'ın eseri olması, sıfatlarının birliği) gösterirken, her canlıda DNA ve RNA'nın farklı dizilişlere sahip olması ise Allah'ın Ehadiyetinin (Allah'ın birliğinin her canlıda ayrı ayrı tecelli etmesi, Zatının birliği) bir eseridir.

Diğer yanda, DNA dediğimiz genetik kodu taşıyan dizi rasgele bir araya gelmiş bir dizi değildir. Üzerinde genlerin açılması ve fonksiyonel olmasını sağlayan bir motor bölümüne de sahiptir (Promotör). Proteinleri kodlayacak bu diziler hassas bir biçimde açılır ve işlenir. Ayrıca, proteinleri kodlamak için başlangıç ve bitiş şifreleri de vardır. Sonuçta; canlılarda morfolojik ve fizyoloji özelliklerini kodlayan genetik şifre, onların yaşamlarını sürdürmeleri için en uygun bir biçimde yaratılmışlardır.

Anahtar Kelimeler: Yaratılış, Genetik kod, DNA, Genom

EVIDENCES OF CREATION IN DNA

Orhan ERDOĞAN¹

*1 Prof. Dr. Atatürk University, Faculty of Science, Department of Molecular Biology and Genetics,
oerdogan@atauni.edu.tr*

ORCID: 0000-0001-8908-7293

ABSTRACT

When the structure of DNA and RNA is examined; As a result of different combinations of two simple structures (purine and pyrimidine), we see that it is formed from 5 kinds of bases (Adenine, Guanine, Cytosine, Thymine only in DNA and Uracil only in RNA). Although all living organisms have these nucleic acids in their genetic makeup, we see that the genetic code in each organism has a different length and organization.

The fact that the genetic material of all living things consists of DNA and RNA shows the Oneness of Allah (The fact that every living thing is created by Allah is the unity of Allah's attributes). The fact that DNA and RNA have different sequences in every living thing indicates that Allah is the One and Only (The oneness of Allah manifested in every living thing separately is the unity of Allah's Essence). On the other hand, the sequence that carries the genetic code we call DNA is not a randomly assembled sequence. It also has a motor part (Promoter) on it that enables genes to be turned on and functional. These sequences that will encode proteins are precisely unwrapped and processed. There are also start and end ciphers for encoding proteins. After all; The genetic code that encodes the morphological and physiological characteristics of living things has been created in the most appropriate form for them to survive.

Key Words: Creation, Genetic code, DNA, Genome

KANIMIZ NEDEN VE NASIL PIHTILAŞIR

İdris MEHMETOĞLU¹

¹ Prof. Dr. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Meram Tıp Fakültesi (emekli ögt. üyesi)

imehmetoglu@hotmail.com

Orcid: 0000-0002-2523-0879

ÖZET

Herhangi bir yerimiz yaralandığında kanama başlar ve yaranın üzeri uygun şekilde kapatıldığında kısa bir süre sonra kanama durur. İşte bu durma işlemi kanın pıhtılaşması sonucudur.

Kanın pıhtılaşmasının asıl amacı kan kaybını önlemektir. Pıhtılaşma oldukça karmaşık ve birçok faktörün rol aldığı bir olaydır. Bu faktörlerden biri trombosit adı verilen çok küçük hücrelerdir. Diğerleri çeşitli proteinler ve enzimlerdir.

Pıhtılaşmada, trombositler ile 12 tane farklı molekül rol alır. Kanama olduğunda, kanama yerinde öncelikle trombositler toplanarak gevşek bir tıkaç oluştururlar. Trombositler bu tıkaçı oluştururken kendileri ölürlür. Yani vazife uğruna kendilerini feda ederler. Daha sonra kanamayı durdurmakla görevli diğer faktörler de devreye girerek kanayan yerde sağlam bir tıkaç oluştururlar. Böylece, hem damar tamir edilir hem de kanama tamamen durmuş olur. Kanama durduktan ve zedelenmiş damar tamir edildikten sonra bu sefer başka faktörlerin rol aldığı farklı bir mekanizma aktifleşerek meydana gelmiş olan tıkaçı dağıtır. Böylece, pıhtının yeriden koparak kana karışması ve herhangi bir damar tıkanıklığına yol açması engellenmiş olur. Bu faktörlerin tamamı cansız, akılsız ve şuarsuzdur. Dolayısıyla ile, bu faktörlerin insandan kan kaybını önlemek için şuurlu bir işbirliği yapmaları mümkün değildir. Ayrıca, vücudumuzda cereyan eden böyle olağanüstü bir mekanizmadan haberimiz yoktur ve tamamen irademiz dışında cereyan etmektedir. Eğer bu mekanizma olmazsa parmağımıza bir iğne batsa bile kan kaybından ölebiliriz.-O halde haberimiz olmadan küçük bir kanamadan ölmemizi; cansız, akılsız ve şuarsuz maddelerle önleyen birisi vardır. Şüphesiz, O da bizi bilen ve böyle ölümcül bir tehlikeden koruyan sonsuz kudret, ilim, şefkat ve merhamet sahibi olan Allah'tır(c.c).

Anahtar kelimeler: Kanama, Pıhtılaşma, trombosit, pıhtı faktör

WHY AND HOW OUR BLOOD COAGULATE

İdris MEHMETOĞLU¹

¹ *Prof. Dr. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Meram Medicine Fakülty (retired lecturer)*

imehmetoglu@hotmail.com

Orcid: 0000-0002-2523-0879

ABSTRACT

When any part of our body is injured, bleeding begins and when the wound is properly covered, the bleeding stops after a short time. This stopping process is the result of blood clotting. That is, the main purpose of blood clotting is to prevent blood loss. Blood coagulation is a very complex process in which many factors play a role. One of these factors is very small cells called platelets. Others are various 12 molecules. When bleeding occurs, at first platelets collect at the bleeding site and form a loose plug. The platelets themselves die when they form this plug. That is, they sacrifice themselves for the sake of their duty. Later, other factors responsible for stopping the bleeding are activated and form a solid plug at the bleeding site. Thus, both the vessel is repaired and the bleeding is completely stopped.

After the bleeding is stopped and the damaged vessel is repaired, then a different mechanism, in which other factors play a role, activates and dissolves the formed plug. Thus, the clot is prevented to be mixed with the blood and causing any vascular occlusion.

All of these factors are lifeless, mindless and unconscious. Therefore, a conscious cooperation of these factors is not possible to prevent blood loss. In addition, we are unaware of such an extraordinary mechanism taking place in our body, and it is completely out of our will. If we don't have this mechanism, we could die from blood loss even if a needle sticks our finger. Then; it is quite obvious that there is someone who use these lifeless, mindless and unconscious substances to prevent our dying due to a small hemorrhage without our knowledge.

Undoubtedly, He is God (c.c) who is possessor of infinite power, knowledge, compassion and mercy, and the Lord of the worlds and knows us and protects us from such a lettal danger.

Key words: Bleeding, coagulation, clot, trombosit, factor

Pİ SAYISI: MANEVİ RAKAM

Süleyman EDİZ ¹

¹ Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Matematik Eğitimi
suleymanediz@yyu.edu.tr

Orcid:

ÖZET

Herhangi bir çemberin çevresinin çapına oranı daima sabittir. Bu sabit sayı günümüzde “pi” sayısı olarak isimlendirilmektedir. Tarihin en büyük matematikçileri arasında yer alan Harizmi cebir ilmine ismini veren “El-Kitabul-Muhtasar fi Hisabil Cebr vel Mukabele” isimli eserinde pi sayısından “manevi rakam” olarak bahsetmektedir. Bu bağlamda düşünüldüğünde pi sayısı her sabit sayıda olduğu gibi yüce Rabbimizin tesadüf ihtimalini reddeden kainata vurduğu bir vahdet mührüdür.

Anahtar Kelimeler: Pi sayısı, manevi rakam, ölçü

Pİ NUMBER: SPIRITUAL NUMBER

Süleyman EDİZ¹

¹ Assoc. Prof., Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Education, Elementary Mathematics Education
suleymanediz@yyu.edu.tr

Orcid: 0000-0003-0625-3634

ABSTRACT

The ratio of the circumference to the diameter of any circle is always constant. This constant number is now called the "pi" number. Harizmi, one of the greatest mathematicians in history, mentions pi as a "spiritual number" in his work "El-Kitabul-Muhtasar fi Hisabil Cebr wal Mukabele", which gave its name to the science of algebra. When considered in this context, the number pi, like every fixed number, is a seal of unity that our Almighty Lord has placed on the universe, which rejects the possibility of coincidence.

Keywords: Pi number, spiritual number, meause

RUHSAL SORUNLAR VE İNANÇ

Okan İMRE¹

¹ Dr. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Bölümü,

okanimre65@gmail.com

Orcid; 0000-0002-2142-4916

ÖZET

İnsanların hisleri ve ihtiyaçları ile var olan alem arasında lazım melzum ilişkisi vardır. Midedeki açlık hissi gıdaların varlığına delildir. Akciğerler havanın var olduğunu gösterir. Benzer şekilde ruhun birine sığınma ve dayanma arzusu ve manevi ihtiyacı da bir yaratıcının varlığına işaret eder. İnsanların bu his ve ihtiyaçları eğer doyurulmaz ve tatmin edilmezse zamanla o his ile ilgili sorunlar baş gösterir. Örneğin midenin açlık elemi yemek yeme ile tedavi edilmez ise bu durum hastalıklar ile sonuçlanabilir. Ruhun dayanma ve sığınma ihtiyacı bir yaratıcıya olan inanç ile giderilmezse ruhsal sorunlar kaçınılmaz olur. Bu duruma psikiyatri kliniklerinde çok rastlanmaktadır. İncancı kaybedenlerin kaygı bozukluğu, depresyon ve intihar düşüncelerinin yoğunlukta olduğu bildirilmektedir.

Ayrıca bir yaratıcıya olan inanç, stresli yaşam şartlarına karşı başa çıkmada yardımcı olur ve hastalıklarla ilgili tedavi uyumunu artırır. Bu inançları göz ardı etmek, şifa için güçlü bir faktörün gözden kaçırılmasına neden olacaktır.

Yaratıcı, insanlara dinler vasıtasıyla dünyaya ne için gönderildiklerini, vazifelerini, bu dünya ile ölüm sonrası hayatı anlatarak yaratılış hikmetini bildirir. İnsanları iyilik yapmaya davet eder. Çirkin işlerden men eder. Kaygılara yol açan ölümün yok oluş olmadığını, sonraki alem için bir kapı olduğunu, sabretmek şartıyla hastalıkların ve musibetlerin mükafatlarını sonraki alemde alacaklarını bildirir.

Psikiyatri kliniklerinde ruhsal hastalığı olanların, alkol veya benzeri maddeleri kullanıp kullanmadıkları sorgulandığı gibi, dayanak noktası olan bir yaratıcıya incancı da plan dahilinde sorgulanması tedavi açısından oldukça faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler : Psikiyatri, Din, İnanç, Depresyon, İntihar

PSYCHIATRIC DISEASES AND FAITH

Okan IMRE¹

¹Dr. Karamanoğlu Mehmetbey University Medicine Faculty, Department of Psychiatry,

okanimre65@gmail.com

ORCID; 0000-0002-2142-4916

Abstract

There is a necessary relationship between the feelings and needs of people and the existing world. The feeling of hunger in the stomach is evidence of the existence of food. Lungs indicate the presence of air. Similarly, the soul's desire and spiritual need to take shelter and rely on someone indicates the existence of a creator. If these feelings and needs of people are not satisfied and satisfied, problems with that feeling arise over time. For example, if the hunger pain of the stomach is not treated with eating, this may result in diseases. If the soul's need for endurance and shelter is not satisfied with the belief in a creator, spiritual problems will be inevitable. This situation is very common in psychiatry clinics. It is reported that those who have lost their faith have anxiety disorder, depression and suicidal thoughts.

In addition, belief in a creator helps in coping with stressful life conditions and increases treatment compliance with diseases. Ignoring these beliefs will overlook a powerful factor for healing.

The Creator informs people of the wisdom of creation by explaining why they were sent to the world through religions, their duties, and life in this world and after death. He invites people to do good.

In psychiatry clinics, it will be very beneficial for people with mental illness to question whether they use alcohol or similar substances, and to question their belief in a creator, which is the mainstay, within a plan.

Keywords: Psychiatry, Religion, Belief, Depression, Suicide

İNSANDA LİZOZOMLARIN YAPISI VE GÖREVLERİ TESADÜF ESERİ MİDİR?

Uzm. Dr. Selçuk ESKİÇUBUK

drselesk@gmail.com

Özet

İnsan hücre sitoplazmasında birçok organel bulunur. Lizozomlar da onlardan biridir, alyuvarlar hariç insan ve tüm memeli hayvan hücrelerinde çeşitli sayı ve şekillerdedir. Çapları çok küçük, 0.05-2 mikron arasında olup şekilleri oval veya küreseldir. Bir hücre sitoplazmasında ortalama 300 civarında lizozom bulunur.

Lizozomların bilinmesi çok eskilere dayanmaz. İlk defa Duve ve arkadaşlarının 1950’li yıllarda yaptığı çalışmalar sonunda hücrenin elektron mikroskopuyla incelenmesi sonucu bulunmuş ve fare karaciğer hücrelerinden izole edilebilmiştir.

Darwin zamanında bilim dünyasının ellerinde hücreyi incelemek için basit bir ışık mikroskobundan başka bir donanım yoktu. Kromozomların sayısı ve genlerin yapısı bilinmediği gibi sitoplazmadaki organellerin varlığı ve görevleri de bilinmiyordu. Bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olmayı kendilerine ilke olarak kabul eden ve evrimci görüşü savunanlar tarih boyunca deney ve kanıta dayanmayan şahsi fikirlerini bilimsel bir gerçekmiş gibi sunmuş ve bunu bilim dünyasına kabul ettirmişlerdir. Buna itiraz edenleri de aslında karşı çıktıkları kilise gibi davranarak aforoz etmişlerdir.

Bu çalışmada insan hücre sitoplazmalarında bulunan lizozomların, günümüzde keşfedilen mikro mimari yapıları, onlara yüklenen görevler ile ilgili genlerin lizozomlar üzerindeki etkileri gözden geçirilecektir. Ayrıca görevlerinde aksamaya neden olan bazı hastalıklardan örnekler verilecektir. Lizozomların görevlerini yapamadıklarında oluşan hastalıkların sebep-sonuç ilişkileri, tesadüfen oluş veya kendi kendine oluş gibi tezlerle açıklanıp açıklanamayacağı tartışılacaktır. Sonunda bilimsel bir metot olan mantıksal akıl yürütme yapılarak dördüncü bir tezin gerekliliği yani bu olayların bir yaratıcının varlığını zorunlu kılıp kılmadığı tartışılarak sonuca varılacaktır.

Anahtar kelimeler: İnsanda lizozomlar, görevleri, evrim, tesadüf, yaratılış

**ARE THE STRUCTURE AND FUNCTIONS OF LYSOSOMES IN HUMANS A
COINCIDENCE?**

Uzm. Dr. Selçuk ESKİÇUBUK
drselesk@gmail.com

ABSTRACT

There are many organelles in the human cell cytoplasm. Among them are Lysosomes, which can be in various numbers and shapes in human and all mammalian animal cells, except for red blood cells. Their diameter is very small, between 0.05-2 micron, and their shape is oval or spherical. On average, there are about 300 lysosomes in the cytoplasm of a cell.

The knowledge of lysosomes does not go back a long way. For the first time, at the end of the studies conducted by Duve and his colleagues in the 1950s, the cell was found as a result of an electron microscope examination and isolated from mouse liver cells.

At the time of Darwin, the scientific world had no equipment except a simple light microscope to examine the cell. The number of chromosomes and the structure of genes, as well as the existence and functions of organelles in the cytoplasm, were unknown. Those who accept having an idea without knowledge as a principle and defend the evolutionist view have presented their personal ideas, which are not based on experiments and evidence, as a scientific fact throughout history and have made it accepted by the scientific world. They excommunicated those who run counter to this view by pretending to be the church they actually opposed.

In this study, the microarchitectural structures of lysosomes found in human cell cytoplasm, which have been discovered recently, and the effects of genes related to the tasks assigned to them on lysosomes will be reviewed. In addition, examples of some diseases that cause lysosome function disruption will be presented. A discussion on whether diseases that occur as a result of lysosome malfunctioning can be explained by accidental occurrence or self-occurrence approaches. Finally, the necessity of a fourth thesis, whether these events enforce the presence of a creator will be discussed following a scientific method: logical reasoning and deduction.

Keywords: Lysosomes in humans, their tasks, evolution, coincidence, creation

ENDOSİMBİYOTİK TEORİNİN SORGULANMASI

Kasım TAKIM¹

Doç. Dr., Harran Üniversitesi, Veteriner Fakültesi Biyokimya A. B. D,

kasimtakim@harran.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4631-1982

ÖZET

Endosimbiyotik Teori'ye göre; "ökaryotik zarlı organeller, aslen bağımsız prokaryotlar olarak yaşamını sürdüren varlıklardı; ancak evrimsel süreçte bir noktada daha iri prokaryotlar tarafından endositoz (ya da daha spesifik olarak, fagositoz) yoluyla hücre içine alındıklarında, tam olarak sindirilemediler. Bunun yerine, o hücreyle "kaynaştılar" ve bir "ağ kurdular". Böylece zarlı organelleresahip olmayan prokaryotlardan, zarlı organellere sahip ökaryotlar evrimleşmiş oldu" Bu iddia evrimci çevreler tarafından evrimsel gelişimin en önemli örneği olarak sunulmaktadır. Ancak bu iddia hücre biyolojisine aykırılık teşkil etmektedir. "Doğal canlılar arasında "minimalist yaşam" rekoru, 525 genile Mycoplasma genitalium bakterisindedir¹" Yani en basit bakteri 525 gen taşır, eğer mitokondri bakterilerin endositozu ile gerçekleşti ise mitokondrinin de en az bu kadar gen bölgesi taşıması gerekirdi. Ancak mitokondri "İnsanlardaki mtDNA çift sarmallı halkasal yapıya sahip olup, 37 genden oluşmaktadır². Bu genlerden 13'ü solunumda görev alan protein komplekslerinin protein alt birimlerini kodlayan mRNA, 22'si tRNA ve 2 tanesi de rRNA (12S ve 16S))dır. Bu 37 gendeki toplambaz çifti sayısı 16569 (bp) adettir³" Yani eğer böyle bir yutulma olayı gerçekleşti ise geriye kalan en az 488 adet gen bölgesine ne oldu? Onlar niye, nereye ve nasıl kayboldu? Bu sorulara cevap vermeyen bir teori sorgulanmalıdır.

Ayrıca eğer bir yutulma sonucu böyle bir dönüşüm oldu ise, mitokondrinin kendi kendine yeterli olabilmesi beklenirdi. Halbuki mitokondri, çekirdek genomundan bağımsız değildir. Ve hücre çekirdeğindeki genom olmadan ne var olabilir ne de yaşamını devam ettirebilirler. Mitokondrideki genbölgeleleri tamamen mitokondrinin görevine, yani solunuma ait proteinleri kodlamaktadır. Solunumda acil ihtiyaç duyulan proteinler daha hızlı üretilebilirler diye diğer organellerden farklı olarak mitokondri ve kloroplastlara da genetik materyal tahsis edilmiştir. "Mitokondri kendi DNA'sına ve bu DNA'ya özgü bir DNA-polimeraza (çekirdek tarafından kodlanan Pol γ) sahip olmasına rağmen ana hücreden bağımsız olarak bölünemez ve çoğalamaz. Fakat yine de mitokondrinin bölünme frekansı hücreye direkt olarak bağımlı değildir. Mitokondrinin yapısını oluşturan proteinlerin %90'nı hücre çekirdeğinde bulunur ve sitoplazmada sentezlenir. Sentezlenen proteinler (yaklaşık 1000 adet protein) bir translokasyon mekanizması (TOM/TIM) yardımıyla mitokondrinin dış ve iç zarından mitokondri içerisine taşınırlar.⁴"

Tüm bu veriler gösteriyor ki, bu bakteri-mitokondri arasında ilişki kurma çabası, sırf evrimi ispat etmek üzere kurgulanmış benzetmelerden başka bir şey değildir. Mitokondriyal DNA'nın da bakteri DNAsinin

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

da dairesel olmasından yola çıkılarak kurgulanmış ama bakteri genomu ile mitokondri genomunun birbirinden çok farklı içeriğe sahip olduğu ya gözden kaçmış ya da kaçırılmıştır. Ayrıca mitokondrinin, çekirdek DNA'sına duyduğu temel ihtiyaç ve onsuz var olamaması gerçeği de bu iddiayı tamamen saf dışı bırakan bir gerçeklik olarak yeterlidir. Eğer mitokondri tamamen bağımsız bir organel olsaydı ve genomu da bakterilere benzer olsaydı bu iddiaya hak verilebilirdi. Fakat mevcut hücresel durum bunun tam tersini söylüyor. Yani hücre bölünmesi esnasında mitokondri üretilirken, çekirdek DNA'sındaki genetik veriler kullanılmaktadır. Mitokondri zarında vs kullanılan proteinlerin kaynağı çekirdek DNA'sıdır. Bu yönü ile Mitokondri çekirdeğe mahkumdur. Bağımsız değildir. Bu bağımlılık endosimbiyotik teoriyi geçersiz kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Endosimbiyoz, Hücre, Mitokondri, Gen, Evrim

¹ FRASER, CLAIRE M., ET AL. "THE MINIMAL GENE COMPLEMENT OF MYCOPLASMA GENITALIUM." *SCIENCE* 270.5235 (1995): 397-404.

² ALSTON, CHARLOTTE L., ET AL. "THE GENETICS AND PATHOLOGY OF MITOCHONDRIAL DISEASE." *THE JOURNAL OF PATHOLOGY* 241.2 (2017): 236-250.

³ GONÇALVES, VANESSA F. "MITOCHONDRIAL GENETICS." *MITOCHONDRIA IN HEALTH AND IN SICKNESS* (2019): 247-255.

⁴ CHACINSKA, AGNIESZKA, ET AL. "DISTINCT FORMS OF MITOCHONDRIAL TOM-TIM SUPERCOMPLEXES DEFINE SIGNAL-DEPENDENT STATES OF PREPROTEIN SORTING." *MOLECULAR AND CELLULAR BIOLOGY* 30.1 (2010): 307-318.

QUESTIONING THE ENDOSYMBIOTIC THEORY

*Kasım TAKIM*¹

¹ *Assoc. Prof., Harran University, Faculty of Veterinary Medicine Biochemistry A. B. D, Şanlıurfa,*
kasimtakim@harran.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4631-1982

ABSTRACT

According to the Endosymbiotic Theory; "eukaryotic membrane organelles were originally surviving as independent prokaryotes, but when at some point in the evolutionary process they were taken up by larger prokaryotes by endocytosis (or more specifically, phagocytosis) they were not fully digested. Instead, they "fused" with that cell and Thus, eukaryotes with membrane organelles evolved from prokaryotes without membrane organelles." This claim is presented by evolutionist circles as the most important example of evolutionary development. However, this claim is against cell biology. "Minimalist life" record among natural living things is in *Mycoplasma genitalium* bacteria with 525 genes. should have⁵. However, mitochondria "mtDNA in humans has a double-stranded circular structure and consists of 37 genes⁶. 13 of these genes are mRNA, 22 are tRNA, and 2 are rRNA (12S and 16S), which encode the protein subunits of protein complexes involved in respiration. The total number of base pairs in 37 genes is 16569 (bp)⁷. Why, where and how did they disappear? A theory that does not answer these questions should be questioned.

Also, if such a transformation occurred as a result of an ingestion, the mitochondria would be expected to be self-sufficient. However, mitochondria are not independent of the nuclear genome. And they can neither exist nor survive without the genome in the cell nucleus. The gene regions in the mitochondria completely encode the proteins that belong to the task of the mitochondria, namely respiration. Unlike other organelles, genetic material has been allocated to mitochondria and chloroplasts so that the proteins urgently needed in respiration can be produced faster. "Although mitochondria have their own DNA and a DNA-polymerase specific to this DNA (Pol γ encoded by the nucleus), it cannot divide and reproduce independently of the parent cell. However, the division frequency of the mitochondria is not directly dependent on the cell. 90% of it is located in the cell nucleus and is synthesized in the cytoplasm. The synthesized proteins (approximately 1000 proteins) are transported from the outer and inner membrane of the mitochondria into the mitochondria with the help of a translocation mechanism (TOM/TIM)⁸.

All these data show that the effort to establish a relationship between this bacteria and mitochondria is nothing but an analogy designed to prove evolution. It was constructed on the basis that both mitochondrial DNA and bacterial DNA are circular, but it was either overlooked or overlooked that the bacterial genome and the mitochondrial genome have very different contents from each other. In addition, the basic need of

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

mitochondria for nuclear DNA and the fact that it cannot exist without it is sufficient as a fact that completely eliminates this claim. If mitochondria were a completely independent organelle and its genome was similar to bacteria, this claim could be justified. But the current cellular state says otherwise. In other words, while mitochondria are produced during cell division, genetic data in nuclear DNA is used. The source of the proteins used in the mitochondrial membrane etc. is the nuclear DNA. With this aspect, Mitochondria is doomed to the nucleus. It is not independent. This dependency invalidates the endosymbiotic theory.

Keywords: Endosymbiosis, Cell, Mitochondria, Gene, Evolution.

⁵ FRASER, CLAIRE M., ET AL. "THE MINIMAL GENE COMPLEMENT OF MYCOPLASMA GENITALIUM." *SCIENCE* 270.5235 (1995): 397-404.

⁶ ALSTON, CHARLOTTE L., ET AL. "THE GENETICS AND PATHOLOGY OF MITOCHONDRIAL DISEASE." *THE JOURNAL OF PATHOLOGY* 241.2 (2017): 236-250.

⁷ GONÇALVES, VANESSA F. "MITOCHONDRIAL GENETICS." *MITOCHONDRIA IN HEALTH AND IN SICKNESS* (2019): 247-255.

⁸ CHACÍNSKA, AGNIESZKA, ET AL. "DISTINCT FORMS OF MITOCHONDRIAL TOM-TIM SUPERCOMPLEXES DEFINE SIGNAL-DEPENDENT STATES OF PREPROTEINSORTING." *MOLECULAR AND CELLULAR BIOLOGY* 30.1 (2010): 307-318

OPTİMİZASYON PROBLEMİNİ ÇÖZMEYİ BİLEN HAYVANLAR

Dinçer ATASOY ¹

¹ Öğr. Gör., Iğdır Üniversitesi, Iğdır Meslek Yüksekokulu. Finans-Bankacılık Ve Sigortacılık Bölümü

dincer.atasoy@igdir.edu.tr

ORCID: 0000-0003-0389-1059

ÖZET

Optimizasyon, bir şeyi en uygun hale getirmek ya da en iyi şekilde kullanmak demektir (TDK, 2022). Hayvanların davranışları incelendiğinde optimizasyonun en hayati yerlerde, yiyecek bulmadan tutun, rota çizmeye kadar hemen hemen her yerde kullanılmakta olduğu görülmektedir. Karıncaların yiyecekleri yuvalarına taşınması, kuşların uçuş stratejileri, kurtların sürü halinde avlarına saldırması, kurbağaların sıçrama stratejisi, arıların petek dizaynında bir plan ve program görülmektedir. Bu hayvanlar ya matematik, fizik, kimya ve mühendislik bilgilerini biliyorlar ya da sevki fitri veya ilhama mazharlar. “Ve rabbin bal arısına şöyle ilham etti: ‘Dağlardan, ağaçlardan ve insanların kurdukları çardaklardan kendine yuvalar edin. Sonra her türlü besleyici ürünlerden ye; Rabbinin koyduğu kanunlara boyun eğerek çizdiği yollardan git!’ Onların karınlarından, farklı renk ve çeşitlerde şerbet çıkar ki onda insanlara şifa vardır. İşte bunda da düşünen bir topluluk için açık delil bulunmaktadır (Nahl, 68-69).” "Hayvanlarda da sizin için büyük bir ibret vardır... (Müminun, 21).”ayetlerinde de anlaşılacağı üzere kainatın yaratıcısı olan Allah (C.C.) onlara ne yapacaklarını ilhamen öğretiyor.

Anahtar Sözcükler: Optimizasyon problemi, Hayvanların davranışındaki matematik, Akıllı tasarım.

ANIMALS THAT KNOW HOW TO SOLVE THE OPTIMIZATION PROBLEM

Dinçer ATASOY¹

¹Lecturer, Iğdır University, Iğdır Vocational School. Finance-Banking And Insurance Department

dincer.atasoy@igdir.edu.tr

ORCID: 0000-0003-0389-1059

ABSTRACT

Optimization means optimizing something or using it in the best way (TDK, 2022). When the behavior of animals is examined, it is seen that optimization is used in the most vital places, from finding food to drawing routes, almost everywhere. Ants carry food to their nests, birds' flight strategies, wolves attack their prey in flocks, frogs' leap strategy, and bees' honeycomb design shows a plan and program. These animals either know mathematics, physics, chemistry and engineering, or they have instinct or inspiration. "And your LORD inspired the honeybee, saying: 'Build nests in the mountains, in the trees, and in the arbors that men have built. Then eat all kinds of nutritious products; Follow the paths that your Lord has drawn by obeying the laws set by your Lord! Here, there is clear evidence for a people who think (Nahl, 68-69)." "There is a great lesson for you in animals too... (Muminun, 21)." As it can be understood in the verses, Allah, the creator of the universe (c.c.) teaches them what to do.

Keywords: Optimization problem, Mathematics in animal behavior, Intelligent design.

**PROTEİNLERİN POSTTRANSLASYONEL MODİFİKASYONU (PROTEİNLERİN
SENTEZ SONRASI MODİFİKASYONU)**

Mehmet ÇİFTÇİ¹

¹ Prof. Dr. Bingöl Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Temel Bilimler Bölümü,

mciftci@bingol.edu.tr,

Orcid No: 0000-0002-1748-3729

ÖZET

Protein sentezinde ilgili geni ihtiva eden Deoksiribo nükleik asit (DNA) ve kalıp görevi gören ribonükleik asit (RNA) genetik bilginin nesilden nesile taşınmasına vesile olan ve nükleik asit olarak adlandırılan uzun makromolaküllerdir. Bu moleküllerin her biri bir şeker, bir fosfat ve bir organik bazdan oluşturulmuştur. DNA molekülü çift sarmallı, RNA molekülü ise tek sarmallıdır.

Metabolizmadaki en önemli işlerde görevlendirilen proteinler ise 20 çeşit amino asitten oluşturulmuş polimer bileşiklerdir. Proteinler taşıma ve depolama, mekanik destek, bağışıklık vb. vücut fonksiyonlarında görevlendirilmiştir. Proteinlerin biyosentezi, hücre içinde transkripsiyon sonrası translasyon olarak adlandırılan bir mekanizma ile ribozomlarda gerçekleştirilir. Sentez sonrası proteinlerin çoğunun posttranslasyonel modifikasyon (sentez sonrası modifikasyon) olarak adlandırılan aşama ile bazı değişikliklere uğratarak fonksiyonel hale gelmeleri sağlanır.

Bu tebliğ çalışmasında, daha çok proteinlerin posttransyonal modifikasyon aşaması nazara verilerek, acaba binlerce molekülün ve onlarca organelin olduğu hücre içinde yeni sentezlenen protein molekülleri görev yapacakları yerleri nasıl tanımakta ve oraya nasıl gitmektedir? Sorusunun cevabı aranacak ve bir mektubun, üzerindeki adrese göre yerine ulaştırılması gibi olan bu olağanüstü metabolik olay örnekleri ile beraber izah edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Protein, Translasyon, posttransyonal modifikasyon

**POSTTRANSLATIONAL MODIFICATION OF PROTEINS (POST-SYNTHETIC
MODIFICATION OF PROTEINS)**

Mehmet ÇİFTÇİ¹

Prof. Dr. Bingol University, Veterinary Faculty, Department of Basic Sciences,

mciftci@bingol.edu.tr,

Orcid No: 0000-0002-1748-3729

ABSTRACT

Deoxyribo nucleic acid (DNA), which contains the relevant gene in protein synthesis, and ribonucleic acid (RNA), which acts as a template, are long macromolecules called nucleic acids that are instrumental in the transmission of genetic information from generation to generation. Each of these molecules is formed from a sugar, a phosphate, and an organic base. DNA molecule is double-stranded while RNA molecule is single-stranded.

Proteins, which are assigned to the most important tasks in metabolism, are polymer compounds formed from 20 kinds of amino acids. Proteins are used for transport and storage, mechanical support, immunity, etc. assigned to body functions. The biosynthesis of proteins is carried out in ribosomes by a mechanism called post-transcriptional translation inside the cell. Most of the post-synthetic proteins are made functional by undergoing some changes with the step called posttranslational modification (post-synthesis modification).

In this paper, considering the posttranslational modification stage of proteins, I wonder how newly synthesized protein molecules in the cell, where there are thousands of molecules and tens of organelles, recognize where they will function and how do they get there? The answer to the question will be sought and this extraordinary metabolic event, such as the delivery of a letter to its place according to the address on it, will be tried to be explained with examples.

Keywords: Protein, Translation, Posttranslational modification

BİR YARATILIŞ DELİLİ OLARAK LAKTAZ ENZİMİ

Ekrem KÖKSAL^{1*}, Osman KARAAĞAÇ²

¹ Prof. Dr Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Kimya Bölümü
koksalekrem@gmail.com

Orcid: 000000021026972

² Dr. Öğr. Üyesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri
Bölümü

osman.karaagac@erzincan.edu.tr

Orcid: 0000000249423835

ÖZET

Şekerlerin en basit hali monosakkarit olarak isimlendirilen tekli yapılardır. Bu yapıların glikozid bağı ile bir araya getirilmesi ile disakkaritler oluşur. İki monosakkarit olan glukoz ve galaktozun glikozid bağı ile birleştirilmesi ile laktoz adı verilen disakkarit yapısı ortaya çıkmış olur. Bu şeker sadece insan ve hayvan annelerinin göğüslerinde bulunan süt bezlerinden salgılanır ve özellikle yavrular için çok önemli bir enerji kaynağı olarak tüketilir.

Şekerlerin sindirilerek ince bağırsaktan kana geçmesi ve gerekli hücrelere taşınması için mutlaka tekli yapıda yani monosakkarit halinde olması gereklidir. Bunun olabilmesi için disakkaritin yapısında bulunan monomerleri birbirine bağlayan glikozid bağlarının parçalanması gerekir. Canlı vücuduna alınan her bir disakkariti monomerlerine ayırmak için farklı bir enzim o canlının sindirim sistemine yerleştirilmiştir. İnce bağırsaklara konulmuş olunan laktaz enzimi, laktoz molekülündeki glikozid bağının parçalanmasını sağlar ve monosakkaritler serbest kalarak kana geçerek ihtiyaç duyulan dokulara taşınırlar. Laktoz, glikoz ve galaktoza parçalanmaz ise süt şekeri kana geçemez ve dolayısı ile kalın bağırsağa geçer ve sonrasında vücut için birçok sorun ortaya çıkar. Bu durum laktoz intoleransı olarak adlandırılır.

Vücudumuzda her şey aynı olsaydı fakat sadece ince bağırsaklarımızda bulunan laktaz enzimi eksik olsaydı ne olurdu? Bu durumdan en çok zarar görenler hiç şüphesiz bebekler olacaktı. Doğduktan sonra ihtiyaçları olan her türlü besin maddesini içinde bulunduran anne sütünden mahrum kalacaklardı. Büyüklerde ise laktoz intoleransı gibi önemli problemler yaşanmakla birlikte diğer süt ürünlerinden mahrumiyet söz konusu olacaktı. Başka bir canlının sütünde mevcut olan bir molekül için diğer bir canlının vücudunda bir enzimin bulunması her iki canlıyı da tanıyan ve ihtiyaçlarını bilen bir yaratıcının fiilini net olarak ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: laktoz, laktaz, sindirim, laktoz intoleransı, yaratılış

LACTASE ENZYME AS AN EVIDENCE OF CREATION

Ekrem KÖKSAL^{1*}, Osman KARAAĞAÇ²

*¹Prof. Dr. Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Science&Art , Department of Chemistry
koksalekrem@gmail.com*

Orcid: 000000021026972

*²Assist. of Prof. Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Theology, Department of
Philosophy&Religious Studies*

osman.karaagac@erzincan.edu.tr

Orcid: 0000000249423835

ABSTRACT

The simplest form of sugars are single structures called monosaccharides. Disaccharides are formed by combining these structures with glycosidic bonds. When the two monosaccharides, glucose and galactose, are combined with a glycosidic bond, a disaccharide structure called lactose emerges. This sugar is secreted only from the mammary glands in the breasts of human and animal mothers and is consumed as a very important energy source, especially for the offspring.

In order for sugars to be digested and passed from the small intestine to the blood and transported to the necessary cells, they must be in a monosaccharide form. For this to happen, the glycosidic bonds that connect the monomers in the disaccharide's structure must be broken down. In order to separate each disaccharide taken into the body of a living being into its monomers, a different enzyme is placed in the digestive system of that living being. The lactase enzyme placed in the small intestine ensures the breakdown of the glycosidic bond in the lactose molecule and the monosaccharides are released and transported to the tissues needed by passing into the blood. If lactose is not broken down into glucose and galactose, milk sugar cannot pass into the blood, so it passes into the large intestine and then many problems arise for the body. This condition is called lactose intolerance.

What if everything was the same in our body, but the lactase enzyme, which is only found in our small intestines, was missing? Undoubtedly, babies would be the ones who suffered the most from this. After they were born, they would be deprived of their mother's milk, which contains all the nutrients they need. In adults, there would be important problems such as lactose intolerance and there would also be deprivation of other dairy products. The presence of an enzyme in the body of a living creature for a molecule present in the milk of another living being clearly reveals the act of a Creator who knows both living beings and knows their needs.

Keywords: lactose, lactase, digestion, lactose intolerance, creation

EVİRİM TEORİSİNİN BİLİNMEYEN ÇIKMAZLARI

Hüseyin KILINÇ¹

¹Öğrenci, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Coğrafya Bölümü 4. Sınıf

kilinch745@gmail.com

ÖZET

Son 150 yılın en büyük tartışma konularından biri olan Evrim Teorisi'nin modern bilimin gelişmesi ile çeşitli paradokslar içerdiği görülmüştür. Çalışmamda evrim teorisinin bu paradokslarına dikkat çekmek istiyorum. Paradoks sözlükte "çelişik düşünce, görünüşte doğru olan fakat gerçekte yanlış olan hüküm ve fikirler " için kullanılır. Darwin'in yaşadığı dönemde bilimin gelişmemiş olması nedeniyle teorinin zengin paradokslar içerdiği bilim adamları tarafından fark edilememişti. Oysa hayatın ortaya çıkışını rastlantılara dayandıran ve türlerin uzun süreçlerle değişime uğradığını ortaya atan teori, sitoloji, biyogenetik ve paleontoloji tarafından ciddi eleştiriler alacak kadar saklı paradokslarla karşı karşıyadır. Canlıların "İndirgenemez Kompleks" yapıda olduğu, varlığı birbirine bağlı olan protein, enzim ve DNA gibi moleküler seviyedeki kilit dengeler evrim teorisini zorlayan konulardır. Proteinlerin ihtiyacı olan enerjiyi hücre içindeki başka proteinlerin ürettiğinin keşfedilmesi, zihinlere "ortada enerjiyi (ATP) üreten proteinler yokken, ilk proteinler nasıl çalıştı? " gibi mühim bir soru gelmektedir. Zira ATP yokken, enerji üretici proteinlerde çalışamaz. Evrimin savunucularının bu gibi paradokslara verdiği cevap ise Elaine Morgan'ın ifadesiyle "henüz bilmiyoruz" şeklinde olmaktadır. 1 Evrim teorisinin bu gibi çok çarpıcı paradokslar doğuran iddiaları paleontoloji alanında da görülmektedir. Teorinin kanıtı olarak öne sürülen ara formlar fosillerde bulunamamıştır. Bu paradoks Paleontolog Mark Czarnecki tarafından "Teoriyi ispatlamanın önündeki büyük bir engel" olarak görülür. 2 Sonuç olarak bir asır önce klasik fizikteki paradokslar kuantum teorisinin gelmesine neden olmuştu. Evrim teorisi de aynı sona doğru beklemekte ve yerini Yaratılış görüşüne bırakmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Paradoks, bilim, hayat, evrim, canlı

References: 1) Elaine Morgan, The Scars of Evolution, NewYork:Oxford University Press, 1994, p. 52) Mark Czarnecki, & quot; The Revival of the Creationist Crusade & quot; , MacLean's, 19 January 1981, p.56

UNKNOWN DEAD ENDS OF THE THEORY OF EVOLUTION

Hüseyin KILINÇ¹

¹Student, Kilis 7 Aralık University, Department of Geography
kilinch745@gmail.com

ABSTRACT

Evolution Theory, one of the greatest debates of the past 150 years, has seen various paradoxes with the development of modern science. In my work I want to draw attention to these paradoxes of the theory of evolution. The paradox is used in the dictionary for "contradictory thoughts, judgments and ideas that are seemingly correct, but in reality false". It was not noticed by scientists that the theory contained rich paradoxes because of the inexperience of science when Darwin lived. Yet the theory, which bases the emergence of life on coincidences and suggests that species are changing over time, faces paradoxes that are hidden enough to take serious criticism by cytology, biogenetics, and paleontology. Key equivalents at the molecular level, such as proteins, enzymes, and DNA, which are linked to each other, are constructs that force the theory of evolution, that living things are "irreducible complex" For example; The discovery of the proteins that proteins need to produce other proteins in the energetic cell is an important question, such as "how did the first proteins work when there were no energy-producing proteins (ATP) in the middle"? The answer given by evolutionary advocates to such paradoxes is Elaine Morgan's statement that "we do not know yet".¹ The claims of such very striking paradoxes of the theory of evolution are also seen in the field of paleontology. The intermediate forms suggested as proof of the theory were not found in the fossils. This paradox is seen by Paleontologist Mark Czarnecki as "a major obstacle to the proof of theory".² As a result, a century ago paradoxicals in classical physics led to quantum theory. The theory of evolution awaits the same end and leaves its place in the view of Creation.

Keywords: Paradox, science, life, evolution, living thing

**MATEMATİK PENCERESİNDEN ALLAH'IN ADL VE MUKADDİR İSİMLERİNİN
KÂİNATTAKİ TECELLİSİ**

Dr. İdris GÖRMEZ
idrisgormez@hotmail.com

ÖZET

Bu makalede matematik penceresinden Allah'ın Adl ve Mukaddir isimlerinin kâinattaki tecellisi ele alınmıştır. Matematik genelde niceliklerin miktarını, ölçüsünü, şeklini incelemektedir. Kâinatta yaratılan varlıklar canlı ve cansız şeklinde tasnif edilir. Bütün varlıklar belli miktarda ölçülü ve kendine mahsus şekilde yaratılmış niceliklerdir. Varlıkların her biri Allah'ın değişik isimlerine ayna olmaktadır. Mesela, yaratılışlarından; Halık, Sâni, Bâri isimlerini, hikmetli, faydalı ve yapılarındaki farklı yaratılışlarından; Musavvir, Munazzım, Adl ve Mukaddir gibi isimlerini gösterirler.

Makalede insanda ve bazı canlılardaki altın orana, seri ve dizilerine yer verilmiştir. Ayrıca cansız varlıkların hareketlerindeki parabolik ve hiperbolik şekillere temas edilmiştir. Böylece matematiğin penceresinden bütün varlıklarda Allah'ın Adl ve Mukaddir isimlerinin tecelli ettiği nazara verilmeye çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Metamatik, Adl, Mukaddir, Kâinat.

**FROM THE MATHEMATICS WINDOW THE ADL AND MUKADDİR NAMES OF GOD
MANAGEMENT IN THE COSMOS**

Dr. İdris GÖRMEZ
idrisgormez@hotmail.com

ABSTRACT

In this article, the manifestation of the names of Allah's Adl and Mukaddir in the universe is discussed from the perspective of mathematics. Mathematics generally examines the quantity, measure and shape of quantities. The beings created in the universe are classified as animate and inanimate. All beings are quantities created in a certain amount of measure and peculiar to themselves. Each of the beings is a mirror to the different names of Allah. For example, from their creation; The names Halık, Sani, Bâri are wise, useful and different in their structures; They show their names such as Musawvir, Munazzım, Adl and Mukaddir.

In the article, the golden ratio, series and sequences in humans and some living things are given. In addition, the parabolic and hyperbolic shapes in the movements of inanimate objects have been touched upon. Thus, from the perspective of mathematics, it has been tried to point out that the names of Allah's Adl and Mukaddir are manifested in all beings.

Key words: Metamatic, Adl, Mukaddir, Universe.

INTRONLAR, EVRİMİN KALINTILARI MI?

Ali Osman BELDÜZ¹

¹ *Prof.Dr. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü,*

e-posta: belduz@ktu.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0003-2240-7568>

ÖZET

İnsanlardaki toplam genetik materyalin yani DNA'nın sadece yaklaşık %3'ünün protein kodladığı geri kalanın "fonksiyonel olmadığı" ileri sürülmekte idi. Fonksiyonel olmadıkları varsayılan DNA dizileri, evrim süreçleri sırasında mutasyonların birikimi ile rastgele ve kusurlu olarak oluşmuş ekstra (çöp, hurda) kopyalar olarak varsayılmakta idi. Bu tip diziler, çöp, hurda, körelmiş olarak vasıflandırılmaktadır. Böyle vasıflandırılan dört DNA dizi çeşidinden biri de intron dizileridir. İtronlar, kodlayıcı RNA dizileri içinde kodlama yapmayan, ara diziler olarak kısaca ifade edilirler. Bu bölgeler öncü RNA'dan olgun RNA'nın oluşumu sürecinde özel mekanizmalar ile uzaklaştırılan bölgelerdir. İtronlar, ilk keşfedildiklerinde evrimciler tarafından, protein kodlamadıkları ve fonksiyonları bilinmediği için, evrimsel atadan geri kalan kalıntı, körelmiş DNA olarak ifade edildiler. Evrim teorisinin başlarında, evrimcilerin işe yaramaz körelmiş organ olarak kabul ettikleri yüzden fazla organ vardı fakat bu organların fonksiyonları ortaya çıktıkça, bu liste sıfırlandı. Bunun gibi, intronların ökaryotların a) gen ekspresyonunun düzenlenmesinde, b) alternatif splicingde, c) miRNA'nın üretiminde fonksiyon görmeleri, d) ökaryotlarda her yerde ve aynı türün farklı bireylerinde aynı yerde bulunmaları, e) intronların mutasyonlarının hücre ve/veya canlıda olumsuzluklara sebep olmaları ve f) çöp DNA kriterlerine uymamaları, intronların evrimcilerin önerdikleri gibi körelmiş diziler değil tasarlanmış bölgeler olduklarının delilleridir. Yaratanımız intronları, işe yaramaz dolgu maddesi olarak koymamış, bu bölgelere fonksiyon atfetmiştir. Netice olarak intronların körelmiş, çöp, hurda diziler olduğuna dair önermeler de körelmiş organ önermeleri gibi reddedilmeye mahkûmdur.

Anahtar Kelimeler: İtron, Evrim, Çöp, Körelmiş, Splicing

ARE INTRONS EVOLUTIONARY DISCARDS?

Ali Osman BELDÜZ¹

¹ Prof. Dr., Karadeniz Technical University, Faculty of Sciences, Dept of Biology,

belduz@ktu.edu.tr

Orcid: 0000-0003-2240-7568

ABSTRACT

It has been argued that only about 3% of the total genetic material in humans, namely DNA, encodes proteins, the rest being "nonfunctional". DNA sequences that were assumed to be non-functional were assumed to be extra copies that were formed randomly and imperfectly by the accumulation of mutations during evolutionary processes. Sequences of this type are characterized as discards, junk, vestigial. One of the four types of DNA sequences thus characterized are intron sequences. Introns are briefly referred to as non-coding intermediate sequences within coding RNA sequences. These regions are the regions that are removed from the precursor RNA by special mechanisms during the formation of mature RNA. When introns were first discovered, they were referred to as vestigial DNA, the remnant of evolutionary ancestors, since they do not code for proteins and their functions are unknown. At the beginning of the theory of evolution, there were more than a hundred organs that evolutionists considered useless vestigial organs, but as the functions of these organs were revealed, this list was reset. Similarly, the following properties regarding the functions and properties of introns is evidence that introns are designed regions, not vestigial sequences as evolutionists suggest: that introns function in eukaryotes a) in the regulation of gene expression, b) in alternative splicing, c) in the production of miRNA, and they are d) being ubiquitous in eukaryotes and in the same place in different individuals of the same species, and e) mutations of introns causing negativities in the cell and/or living thing, and f) they are not complying with junk DNA criteria. So the Creator did not place introns as useless fillers, but attributed functions to these regions. As a result, the propositions that introns are vestigial, remnant, and junk sequences are doomed to be rejected just like vestigial organ propositions.

Keywords: Intron, Evolution, Junk, Vestigial, Splysing

CANLILAR ÂLEMİNDE BİREYİN FAYDASI İÇİN HÜCRELER, NESLİN FAYDASI İÇİN BİREYLER KENDİNİ FEDA EDERLER

Fatmagül BAHAR¹

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Dumlupınar Üniversitesi, İleri Teknolojiler Merkezi,
fatmagul.bahar@dpu.edu.tr

Kâzım UYSAL²

² Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü
kazim.uysal@dpu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7937-2349

ÖZET

Yeryüzünde tanımlanmış toplam tür sayısı 2,13 milyon, tahmin edilen toplam tür sayısı ise 5 ile 10 milyon arasındadır. Eşref-i mahlûk olan insan, yeryüzünde yaşayan canlıların yalnızca %0.01'lik biyokütlesini oluşturur. Dünyamızda böylesine muhteşem biyoçeşitliliğe sahip farklı ekosistemlerde hassas ekolojik dengeler kurulmuştur. Tek bir hücreden trilyonlarca hücreye kadar farklı büyüklükteki her canlı kendi benzeri bireyler ile ve çevresindeki diğer türler ile dinamik yapılar ve ilişkiler ağıyla örülmüştür. Bir canlıyı oluşturan hücreler veya ekosistemlerde popülasyon olarak adlandırılan topluluklarda hayatlarını sürdüren türler, sadece kendi menfaatlerini düşünmezler ve sadece kendi varlığını devam ettirmek adına kararlar almazlar. Bir bütünün (bireyin veya popülasyonun) parçası olan canlılar (hücreler veya bireyler) bütünün menfaatine davranarak hatta kendini feda ederek hayatlarını sürdürürler.

Mesela; Tek hücreden oluşan en basit hücre yapısı olarak kabul edilen ve çekirdeği dahi olmayan bakteriler, açlık ve avlanma gibi durumlarda hücre dışı kimyasallar salgılayarak ortamda bulunan diğer kendi türlerine ait bireyler ile iletişim kurarlar ve başlatmış oldukları bir dizi gen ekspresyonu ile kompleks dinamik davranışlar gösterirler. Bu dinamik davranışlardan biri 'fruiting body' olarak adlandırılan üç boyutlu çok hücreli bir yapının oluşumudur. 'Fruiting body' sırasında popülasyondaki bireylerin büyük çoğunluğu türünün devamlılığının sağlanması ve fruiting body'nin yapısal bir kısmını oluşturması için kendilerini feda ederler. Embriyonun gelişimi sırasında özelleşmiş bazı hücreler programlanmış hücre ölümü olarak adlandırılan apoptosis ile parmak yapılarının oluşumu için kendilerini imha ederler. Bitkilerde enfekte olmuş hücreler kendi içerisinde hastalığın yayılmasını önlemek için hücresel fonksiyonlarını sonlandırır yani hücre boyutunda kendini feda ederler. *Colobopsis explodens* olarak bilinen karınca türü bireyleri kolonisine yaklaşan yabancıları imha etmek için karın bölgelerinden salgıladığı bir sıvı ile kendini patlatarak feda ederler.

Bu bildiride canlılar âleminde bireyin faydası için hücrelerin, nesillerin faydası için bireylerin kendini feda etmesi olayı anlatılmıştır. Canlılar âleminde görülen kendini feda etme davranışının canlılık üstü ilahi bir irade ve gücün tasarımı ile olabileceği vurgulanmıştır.

Anahtar kelimeler: Biyoçeşitlilik, Organizma, Popülasyon, Kendini feda etme davranışı, Yaratılış

**IN LIVING ORGANISMS, CELLS FOR THE BENIFIT OF THE INDIVIDUALS,
AND INDIVIDUALS FOR THE BENEFIT OF THE GENERATION SACRIFICE
THEMSELVES**

Fatmagül BAHAR¹

¹Assist.of Prof. Dumlupınar Üiversity, Advanced Technologies Center
fatmagul.bahar@dpu.edu.tr

Kâzım UYSAL²

²Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology
kazim.uyosal@dpu.edu.tr

ABSTRACT

The total number of identified species on earth is 2.13 million, and the estimated total number of species is between 5 and 10 million. The human being constitutes only 0.01% of the biomass of the living things on earth. In the world, ecological balances have been established in different ecosystems with such massive biodiversity. Every living thing of different sizes, from a single cell to trillions of cells, is knitted with a network of dynamic structures and relationships with individuals similar to itself and other species around it. Cells that make up a living thing or species that maintain their lives in communities in ecosystems called populations do not only think of their own interests and do not make decisions just to maintain their own existence. Living things (cells or individuals) that are part of a whole (individual or population) continue their lives by acting for the benefit of the whole, even by sacrificing themselves.

For example; Bacteria, which are accepted as the simplest cell structure consisting of a single cell and do not even have a nucleus, communicate with other individuals in the environment by secreting extracellular chemicals in situations such as hunger and hunting, and display complex dynamic behaviors with the expression of a series of genes they initiate. One of these dynamic behaviors is the formation of a three-dimensional multicellular structure called the fruiting body. During the fruiting body formation, the majority of individuals in the population sacrifice themselves to ensure the continuity of the species and to form a structural part of the fruiting body. During the development of the embryo, some specialized cells self-destruct for the formation of finger structures by apostasis, which is called programmed cell death. Infected cells in plants terminate their cellular functions in order to prevent the spread of the disease within themselves, in other words, they sacrifice themselves in cell size. Individuals of the ant species known as *Colobopsis explodens* sacrifice themselves by exploding with a liquid secreted from their abdomen in order to destroy the strangers approaching their colony.

In this paper, the event of self-sacrifice of cells for the benefit of the individual in the living world and of individuals for the benefit of generations is explained. It has been emphasized that the behavior of self-sacrifice seen in the realm of living things can occur with the design of a divine will and power above life.

Keywords: Biodiversity, Living Organisms, Population, Self-sacrifice, Creation

ANGIOSPERM'LERDE ÜREME VE YARATILIŞ

Ahmet Zafer TEL¹

¹ Prof. Dr. Iğdır Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarımsal Biyoteknoloji Bölümü,

e-posta: ahmetzafertel@yahoo.com, zafer.tel@igdir.edu.tr

Orcid: <https://orcid.org/0000-0002-1204-3839>

ÖZET

Spermatophyta'nın bir kolu olan *Angiospermae* üyelerinde “çift döllenme” hadisesi cereyan eder. Birinci döllenme canlı taslağının yaratılmasına, ikinci döllenme yaratılan canlı taslağının tohum halinde görünür hale gelmesine sebeptir. İkinci döllenme yüzünden bu guruba fanerogam (görünür tohumlu) bitkiler denir. Kapalı tohumlu olarak da bilinen bu gurup bitkilerin en tipik özelliği ise çiçeğe sahip olmalarıdır. Çiçekli bitkilerin en önemli amacı neslinin devamını sağlayacak olan tohumun yaratılmasına sebep olmaktır. Bunun için dişi ve erkek üreme hücrelerin bir araya getirilerek bölünme ve canlıyı oluşturma potansiyeline sahip olan zigotun yaratılmasına ihtiyaç vardır. Bu çalışmada bazı *Angiospermae* üyesi takonlarında polen ana hücresinden başlayarak tohum teşekkül edinceye kadar geçirilen aşamalar, bir sonraki canlının yaratılma sürecinde izlenen yol, takip edilen kast ve irade incelenmiş ve not edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kapalı tohumlu bitkiler, çift döllenme, çiçek, zigot, tohum

REPRODUCTION AND CREATION IN ANGIOSPERMS

Ahmet Zafer TEL¹

*Prof. Dr., Iğdır University, Faculty of Agriculture, Department of Agricultural
Biotechnology,*

e-mail: ahmetzafertel@yahoo.com, zafer.tel@igdir.edu.tr

Orcid : <https://orcid.org/0000-0002-1204-3839>

ABSTRACT

"Double fertilization" occurs in members of *Angiospermae*, a branch of *Spermatophyta*. The first fertilization causes the creation of the live draft, and the second fertilization causes the created living draft to become visible as a seed. Because of the second fertilization, this group is called phanerogam (with visible seeds) plants. The most typical feature of this group of plants, also known as angiosperms, is that they have flowers. The most important purpose of flowering plants is to cause the creation of the seed that will ensure the continuation of its generation. For this, there is a need for the creation of the zygote, which has the potential to divide and form the living thing by bringing together the female and male reproductive cells. In this study, the stages from the pollen mother cell to the formation of the seed, the path followed in the creation of the next living thing, the caste and will that were followed in some *Angiospermae* member taxa were examined and noted.

Keywords: Angiosperm plants, double fertilization, flower, zygote, seed

BİTKİ BESLENMESİNDE POTASYUMA VERİLEN GÖREVLER

Mehmet Ali BOZKURT¹

¹ Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümü,

e posta: malibozkurt@hotmail.com,

orcid : 0000 0003-3923-857X

ÖZET

Toprakta en fazla bulunan elementlerden biri olan potasyumun sembolü K ve atom yarıçapı 220 pm (pikometre) dir. Toprakta bulunan potasyumun temel kaynağı potasyum içeren kaya ve minerallerin zaman içerisinde parçalanıp ayrışmasıdır. Potasyum bitki kökleri tarafından topraktan K⁺ iyonu şeklinde alınır ve bitkide yaklaşık %3 civarında bulunmaktadır. Bitki beslenmesinde potasyuma çok önemli görevler verilmiştir. Bunlardan bazıları: enzim aktivitesi, fotosentez ve ATP sentezi, fotosentez ürünlerinin taşınması, hücre büyümesi, stomaların açılıp kapanması ve bitkide su dengesinin sağlanmasıdır. İlâveten, bitkide yağ sentezi, şeker sentezi, protein sentezi, nişasta sentezi ve iyon alımı gibi olayları yapma görevi de potasyuma verilmiştir. Yani, bitki bünyesinde gerçekleşen onlarca hatta yüzlerce biyokimyasal ve fizyolojik olayın sorumlusu potasyumdur. Milimetrenin milyonda birinden bile daha küçük atom yarıçapına sahip, akılsız ve şuursuz bir element olan potasyumun bitkide bu kadar mükemmel görevleri eksiksiz yapması, gücü her şeye yeten ilmi sonsuz ve kudreti sonsuz bir yaratıcı hesabına çalıştığını bize göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Potasyum, bitki beslenmesi, bitki fizyolojisi

ROLE GIVEN TO POTASSIUM IN PLANT NUTRITION

Mehmet Ali BOZKURT¹

¹ Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ziraat Faculty Department of Soil Science and Plant Nutrition

malibozkurt@hotmail.com,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3923-857X>

ABSTRACT

The symbol of potassium, one of the most abundant elements in the soil, is K and its atomic radius is 220 pm (picometer). The main source of potassium in the soil is the breakdown and decomposition of potassium-containing rocks and minerals over time. Plants take potassium from the soil through their roots as K⁺ ions. There is about 3% K in the plant. It is given the potassium an important role in plant nutrition. Some of these are enzyme activity, photosynthesis and ATP synthesis, transport of photosynthesis products, cell growth, opening and closing of stomata and maintaining water balance in the plant. In addition, potassium plays a major role in plant lipid synthesis, sugar synthesis, protein synthesis, starch synthesis and ion uptake. In other words, potassium is responsible for tens or even hundreds of biochemical and physiological events that occur within the plant. The fact that potassium, which is a mindless and unconscious element with an atomic radius smaller than one millionth of a millimeter, performs such excellent functions in plants, shows us that it works for an omnipotent, omniscient, and infinite creator.

Key words: Potassium, plant nutrition, plant physiology

BIYOLOJİDE TÜR KAVRAMI YERİNE TEMEL TİP

Prof. Dr. Adem TATLI

ÖZET

Biyolojik tür tanımı, biyologlar arasında hep tartışma konusu olmuştur. Geçtiğimiz asırda fert veya tip olarak tanımlanan tür, günümüzde; aynı genetik havuzu paylaşan, morfolojik olarak belirli ve benzer karakterlere sahip fertler olarak alınmaktadır Türün tarifinde genetik yapı onun esaslarından birisi iken, flora kitaplarının tür tayininde bu dikkate alınmamaktadır. Diğer taraftan morfolojik karakterleri farklı ama kendi aralarında üreyebilen fertler de ayrı tür olarak tanımlanmaktadır. Bu karışıklığın giderilmesi için, tür tanımı yerine, aynı genetik havuzu paylaşan taksonların Temel Tip olarak alınmasının daha uygun olacağı görüşünü dile getiriyoruz. Her canlı grubuna ait bir Temel Tipi'nin varlığını ve bu temel tipler arasında genetik geçişin mümkün olamayacağını ifade ediyoruz.

Anahtar kelimeler: Temel Tip, Tür, Gen Havuzu.

BASIC TYPE IN BIOLOGY INSTEAD OF THE CONCEPT OF SPECIES

Prof. Dr. Adem TATLI

ABSTRACT

The biological species definition has always been the subject of debate among biologists. The species, which was defined as an individual or type in the past century, is today; are taken as individuals who share the same genetic pool, have morphologically specific and similar characters. While the genetic structure is one of its fundamentals in the description of the species, this is not taken into account in the species determination of the flora books. On the other hand, individuals with different morphological characters but able to reproduce among themselves are also defined as separate species. In order to eliminate this confusion, we express the opinion that it would be more appropriate to take taxa that share the same genetic pool as the Basic Type, instead of the species definition. We express the existence of a Basic Type belonging to every living group and that genetic transition between these basic types is not possible.

Keywords: Basic Type, Species, Gene Pool.

**YARATILIŞTA (İSLAM VE KURAN'A GÖRE); İLİM, BİLİM VE
YARATIKLARIN KONUMU**

Nasip DEMİRKUŞ

*Prof. Dr. Van Yüzüncü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Eğitimi Bölümü, Van,
TÜRKİYE*

nasip@hotmail.com,

Orcid; 0000-0003-4195-070X

ÖZET

Bildiri de; ilim, bilim, matematik, değişim, bilgi, varlık ve yaratık kavramlarının özgün tanımları ve ilişkileri sunulacaktır. Bu kavramlar, yaradılışla (İslam'la) ilişkilendirilecektir. Kuran-ı Kerim'deki ayetlerle örtüşen; Şişirme Kuramı, Büyük Patlama Kuramı ve Büyük Yırtılma Kuramları izah edilecektir. Bilimin ilk ortaya çıkışı, değişimi ve çöküşü izah edilecektir. İlimin ezeli, ebedi ve değişmezliği ifade edilecektir. İlimde her şey vardır, Bilimde her şey yoktur. Allah (CC) ilminde var olan varlıklardan bazılarını yaratık olarak yaratır (geçici hayat verir). Bilim yaratıklarla ortaya çıkmıştır, bütün yasaları büyük kıyametle çökecektir. Bilim ilmin dünyevi bir geçici sürümüdür. Bilim doğayı tanıma, araştırma ve çözüm üretme aracıdır. İlim doğa ve doğa ötesi gerçekleri tanıma, araştırma ve çözüm üretme aracıdır. Matematik; bilim kümesinin paydasını oluşturur. Diğer tüm bilim dalları, bilim kümesinin paylarını oluşturur. Paylar ve payda bir arada bilimin kümesini temsil eder. Buna göre Matematik, bilimin bir alt bilim dalı değil de bilimin farklı ifade edilmiş ara yüzüdür. Matematiğin dışındaki diğer bilim dallarının toplamı kültür ve yaşantının, ara yüzünü ifade eder. Değişimin ara yüzü; değişen koşullara bağlı olarak; doğadaki yaratık, olgu, olay, süreç... Vb. değişimle ilgili her şeyin gerçek hayat hikâyesini ifade eder. Bu mantıktan hareketle bilimin üç ara yüzü vardır. 1. Matematiksel ara yüzü, 2. Doğal, kültürel ve yaşam ara yüzü, 3. Değişimsel ara yüzüdür.

Anahtar Kelimeler: Yaradılış, İslam, Kuran, İlim, Bilim,

**THE POSITION OF WISDOM, SCIENCE AND CREATURES IN CREATION
(ACCORDING TO ISLAM AND THE QURAN)**

Nasip DEMİRKUŞ

*Prof. Dr. Van Yüzüncü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Eğitimi Bölümü, Van,
TÜRKİYE*

nasip@hotmail.com,

Orcid; 0000-0003-4195-070X

ABSTRACT

In the statement, Original definitions and relations of wisdom, science, mathematics, change, knowledge, being and creature concepts will be present. These concepts will be associated with creation (In Islam). Coinciding with the verses of the Quran; The Inflation, The Big Explosion and The Big Rip theories will be explained. The first emergence, change and collapse of science will be explain. Wisdom has existed from eternity, will exist, and its stability will be expressed. Wisdom include everything, Science does not include everything. Allah (CC) creates some of the beings that exist in his wisdom as creatures (giving temporary life). Science has emerged with creatures, and all its laws will collapse with the great apocalypse. Science is an earthly provisional version of wisdom. Science is a means of recognizing nature, researching and producing solutions. Wisdom is a means of recognizing, researching and producing solutions about nature and supernatural realities. Math's forms the denominator of the science cluster. All other branches of science make up the shares of the science cluster. The numerators and the denominator together represent the cluster of science. Accordingly, Mathematics is not a sub-discipline of science, but an interface of different expression of science. The sum of other branches of science other than mathematics expresses the interface of culture and life. The interface of change; depending on changing conditions; creature, phenomenon, event, process in nature... Etc. expresses the real life story of everything about change. Based on this logic, science has three interfaces. 1. Mathematical interface, 2. Natural, cultural and life interface, 3. Variable interface

Keywords: Creation, Islam, Quran, Wisdom, Science,

VENEDİK ST. MARCO BAZİLİKASI YARATILIŞ KUBBESİ MOZAIKLERİ

Demet OKUYUCU¹

¹ Dr.Öğr. Üyesi Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü, Erzurum-Türkiye

demet@atauni.edu.tr

[Orcid: 0000-0002-5533-8397](https://orcid.org/0000-0002-5533-8397)

ÖZET

İtalya'nın kuzeydoğusunda yer alan Venedik kentinin en önemli tarihi eserlerinden birisi, Aziz Markos'un röliklerinin muhafaza edilmesi amacıyla inşa edilen, St.Marco Bazilikasıdır. Üç yapım evresine sahip olan St. Marco bazilikasının ilk inşası, 829-836 tarihleri arasında gerçekleşmiştir. Günümüzdeki kilise ise 1063-1094 yılları arasında inşa edilen üçüncü inşa faaliyetinin sonucudur.

St. Marco Bazilikası Yunan haçı plan şemasına sahiptir. Batı haç kolu üç yönden U şeklinde bir narteks ile çevrelenmiştir. Üst örtüsünde kubbe ve tonoz kullanılan yapı doğulu özellikler göstermekte olup tipik bir Bizans kilisesini andırmaktadır. Yapının narteks ve naos bölümlerinin, kubbe, tonoz, duvar yüzeyleri ve üst örtüsünü içeren, 8000 metrekareden fazla alanı, altın yaldız renkli arka fon üzerine Eski Ahit ve Yeni Ahit'ten çeşitli konuların resmedildiği mozaiklerle dekore edilmiştir.

Kilise narteksinin güneybatısındaki kubbesinin yüzeyi Eski Ahit'in Yaratılış bölümündeki olayların betimlendiği mozaiklerle kaplanmıştır. Kubbe yüzeyi, yazı şeritleri şeklindeki, üç konsantirik daire ile üç bölüme ayrılmıştır. Yaratılış olayı kronolojik olarak kubbe merkezinden başlayıp saat yönünün tersine doğru devam eden bir tasarımla, dikey çizgilerle ayrılan alanlar içerisinde betimlenmiştir.

Altın yaldızlı zemin üzerine yapılan sahneler toplamda 24 olayı anlatmaktadır. *“Başlangıçta Tanrı göğü ve yeri yarattı. Yer boştu, yeryüzü şekilleri yoktu; engin karanlıklarla kaplıydı. Tanrı'nın Ruhu suların üzerinde hareket ediyordu”* (Yaratılış, 1:1-2) sözleri ile başlayan mozaik betimler *“Böylece RAB Tanrı, yaratılmış olduğu toprağı işlemek üzere Adem'i Aden bahçesinden çıkardı”* (Yaratılış 3:24) ayetlerinde belirtilen Adem ile Havva'nın cennetten kovulmaları olayıyla sonlanmıştır.

Bu çalışmada Venedik St. Marco Kilisesi yaratılış kubbesinde bulunan mozaiklerin tanımlamaları yapıldıktan sonra bu mozaiklerin Bizans mozaikleri ile olan üslup benzerliği ve ikonografik çözümlenmeleri yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaratılış, Mozaik, Venedik, St.Marco Bazilikası, Bizans

MOSAICS OF VENICE ST. MARCO BASILICA'S DOME OF CREATION

Demet OKUYUCU¹

*¹ Assistant Professor Atatürk University, Faculty of Literature, Department of Art History,
Erzurum-Türkiye
demet@atauni.edu.tr
Orcid: 0000-0002-5533-8397*

ABSTRACT

One of the most important historical monuments in the city of Venice, located in the north-eastern part of Italy, is the Basilica of St. Marco, which was built to preserve the relics of St. Mark. The first of three phases of construction, the St. Marco basilica, took place between 829 and 836. The present church is the result of the third construction activity, which was built between 1063 and 1094.

St. Mark's Basilica has a Greek cross plan. The western cross arm is surrounded on three sides by a U-shaped narthex. The structure, with a dome and vault on its upper cover, shows eastern features and resembles a typical Byzantine church.

More than 8000 square meters of the narthex and naos sections of the building, including the dome, vault, wall surfaces, and top cover, are decorated with mosaics depicting various subjects from the Old Testament and New Testament on a gilded background.

The surface of the dome in the southwest corner of the narthex of the church is covered with mosaics depicting the events in the Creation chapter of the Old Testament. The dome surface is divided into three parts by three concentric circles in the form of inscription strips. The creation event is depicted chronologically in areas separated by vertical lines, with a design that starts from the centre of the dome and continues counter-clockwise.

Scenes made on a gilded background describe a total of 24 events. Mosaic depictions start with the words, "*In the beginning, God created the heavens and the earth. The ground was empty; there were no landforms; it was covered with vast darkness. The Spirit of God was moving over the waters*" (Genesis, 1:1-2) ends up with the event of Adam and Eve's expulsion from heaven mentioned in the verses of "*Thus, the LORD God brought Adam out of the garden of Eden to till the ground from which he was created*" (Genesis 3:24).

In this study, after defining the mosaics in the creation dome of the St. Mark's Church of Venice, the stylistic similarities and iconographic analyses of these mosaics with the Byzantine mosaics will be realized.

Keywords: Creation, Mosaics, Venice, St. Marco's Basilica, Byzantium

**VAN GÖLÜ (ADİLCEVAZ-ERCİŞ) MİKROBİYALİTLERİNDEKİ FOSİL
DİYATOMELER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

Köksal PABUÇCU¹, Demet KOÇ²

¹Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eczacılık Fakültesi,

koksal.pabuccu@erzincan.edu.tr

²Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

ÖZET

Mikrobialitler, akuatik mikrobiyal organizmaların kimyasal tortularla etkileşimi sonucu meydana gelen organo-sedimanter fosil yapılardır. Bunlarda genellikle diyatome ve siyanobakter popülasyonu yoğun olarak bulunmaktadır. Mikrobialitlerdeki fosil diyatome ve siyanobakteri türleri, suyun fiziksel ve kimyasal yapısıyla, kalsiyum karbonat minerallerinin sudaki oranlarıyla alakalı olarak değişmektedir. Mikrobialitlerdeki fosil diyatome ve siyanobakteriler, canlılığın yeryüzünde ortaya çıkışı ve yaratılış süreçleriyle ilgili önemli ipuçları vermektedir.

Van Gölü mikrobialitlerinin Geç Prekambriyen'de inorganik kalsit ve pelajikte bulunan alglerin çökmesi sonucu meydana geldiği tahmin edilmektedir.

Bu çalışmada, Van Gölü (Erciş ve Adilceva) kıyılarındaki mikrobialitlerin iç kısımlarından izole edilen fosil diyatome türleri, ışık ve taramalı elektron mikroskopta incelenmiş ve Achnanthes, Cyclotella, Cymbella, Gomphonema, Navicula ve Synedra genuslarına ait türler tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Van Gölü, Mikrobialitler, Stromatolitler, Diyatome, Flora

**A RESEARCH ON FOSSIL DIATOMES IN MICROBIALITES OF VAN LAKE
(ADİLCEVAZ-ERCİŞ)**

Köksal PABUÇCU¹, Demet KOÇ²

¹Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eczacılık Fakültesi

²Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

ABSTRACT

Microbialites are organo-sedimentary fossil structures formed as a result of the interaction of aquatic microbial organisms with chemical sediments. In these, diatom and cyanobacteria populations are generally dense. Fossil diatom and cyanobacteria species in microbialites vary depending on the physical and chemical structure of the water and the proportions of calcium carbonate minerals in the water. Fossil diatoms and cyanobacteria in microbialites provide important clues about the emergence of life on earth and the creation processes.

It is estimated that the Van Lake microbialites were formed as a result of the deposition of inorganic calcite and algae found in pelagic in the Late Precambrian.

In this study, fossil diatom species isolated from the inner parts of microbialites on the shores of Lake Van (Erciş and Adilcevaz) were examined under light and scanning electron microscope and species belonging to the genus *Achnanthes*, *Cyclotella*, *Cymbella*, *Gomphonema*, *Navicula* and *Synedra* were identified.

Keywords: Van Lake, Microbialites, Stromatolites, Diatom, Flora

**INTRAUTERİN HAYATTA BUZAĞI KALBİNDE *DUCTUS ARTERIOSUS*'UN
ANATOMİK YAPISI**

Ş. Hakan ATALGIN¹

¹Prof. Dr., Balıkesir Üniversitesi

sukruhakan@hotmail.com

Orcid: [0000-0001-9436-6270](https://orcid.org/0000-0001-9436-6270)

Çalışmada 5,5 aylık buzağıda *Ductus arteriosus*'un anatomik yapısı incelenmiştir. Kullanılan materyaller usulüne uygun şekilde çıkartılıp, % 5'lik formaldehit solüsyonunda tespit edilmiş ve bu orandaki kimyasallarda saklanmıştır. *Ductus arteriosus*, fetal hayatta ana pulmoner arter (*tr. pulmonalis*) ve aorta arasında geçiş sağlayan damardır. Fetal hayatta akciğerler faaliyette olmadığından akciğerlere gidecek kan akciğerlere gitmez ve bu kanal vasıtasıyla aortaya giderek genel dolaşıma katılır. Akciğerler çalışmadığından oksijenden zengin kan anneden yavruya gönderilir. Fetal hayatta bu damar gibi farklı geçiş sağlayan damarlar vardır. Bunlar doğuma yakın veya doğumdan sonra erişkin bir memelideki benzer yapıya dönerler. Kalp ve damar laboratuvar ortamında stereo mikroskobik ve makroskobik olarak incelenmiştir. Kalbin sol yüzündeki pericardium açıldığında erişkin kalplere göre nispeten büyük olan sol kulakçık ve sağ kulakçığın arasında truncus pulmonalis (akciğer atardamarı) görüldü. Bu damarın, devamında aorta ile tam olarak birleştiği saptandı. Bu damarın bir dal ile değil de tam olarak aortaya katıldığı gözlemlendi. Truncus pulmonalis kahverengi iken aorta beyaz olarak saptandı. Damar çapları ölçüldü. Yavrunun ihtiyacı durumuna göre damarların kapanmasının mucizevi olarak gerçekleştiği belirlendi.

Anahtar kelimeler: Buzağı, *Ductus arteriosus*, fetal, kalp.

**ANATOMICAL STRUCTURE OF *DUCTUS ARTERIOSUS* IN THE HEART OF
THE CALF IN THE INTRAUTERINE PERIOD**

Ş. Hakan Atalgın¹

¹ Prof. Dr., Balıkesir University

sukruhakan@hotmail.com

Orcid: 0000-0001-9436-6270

ÖZET

In the study, the anatomical structure of the *Ductus arteriosus* in a 5.5-month-old calf was examined. The materials used were duly removed, fixed in 5% formaldehyde solution and stored in chemicals at this rate. The ductus arteriosus is the artery that provides passage between the main pulmonary artery (*tr. pulmonalis*) and the aorta in fetal life. Since the lungs are not active in fetal life, the blood that will go to the lungs does not go to the lungs and goes to the aorta through this channel and joins the general circulation. Since the lungs are not working, oxygen-rich blood is sent from mother to baby. In fetal life, there are arteries that provide different passages like this artery. They revert to a similar structure in an adult mammal at or after birth. The heart and blood vessels were examined stereo microscopically and macroscopically in the laboratory environment. When the pericardium on the left side of the heart was opened, a truncus pulmonalis (pulmonary artery) was seen between the left atrium and the right atrium, which is relatively larger than adult hearts. It was found that this artery completely merged with the aorta in the continuation. It was observed that this artery did not join with a branch but completely joined the aorta. Truncus pulmonalis was brown, while the aorta was white. Artery diameters were measured. It was determined that the arteries were miraculously closed according to the needs of the calf.

Keywords: Calf, ductus arteriosus, fetal, heart.

**COĞRAFYA BİLİMİ ÖRNEĞİNDE KUR'ANIN FEN BİLİMLERİNE DAİR
MUCİZEVİ TANIMLARI**

Erdem AKÇA¹

¹ *Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı,*

akcaerdem@yahoo.com,

0000-0003-4043-181X

ÖZET

Semavi dinler, evreni okunmaya ve anlaşılmaya muhtaç bir kitap olarak görür. Bu çerçevede semavi vahiylerin sonuncusu ve en mükemmeli olan Kur'an "Oku!" emriyle evrenin iki ana boyutunu okumaya açar. Evren iki parçadır: **İç evren ve Dış evren**. *İç evren*, insan ve benzeri şuurlu ve şuursuz canlılar ve cansızların bünyeleridir. *Dış evren* ise, canlı ve cansız bütün varlıkları kuşatan ve içine alan âlemdir. Kur'an, ilk inen beş âyetinde bu iki âlemin okunmasını emreder. İlk emrini, insanın anne karnından bulunduğu âna kadarki sürecin bir kitap mahiyetinde olduğunu vurgulayarak:

Oku!

Yaratan Rabbi'nin ismi ile oku.

O ki, seni rahme asılıp beslenen bir hücreden yarattı.

Sonra Kur'an tekrar "Oku!" emrini vererek, dış evrenin incelenmesini emreder. Arap dili edebiyatında, bir metinde art arda aynı emirler veya aynı edat veya zamirler kullanıldığında farklı cihete, kişiye veya manaya delalet eder. Bu çerçevede ikinci "Oku!" emri ya "insanı daha derinlemesine oku" anlamındadır veyahut "dış evren olan kâinatı oku" anlamındadır.

Oku!

Rabbin en değerli, en cömert en üstün sıfatlar sahibidir. Senin günahlardan uzaklaşman ile Kendisine yakın olmanı ister.

Rabbin, insana kalem ile yazı yazmayı, ilmini muhafaza etmeyi ve düşüncelerini beyan etmeyi öğretti.

Rabbin insana daha önce bilmediklerini de öğretti.

Buradaki kalemle ilim tahsili, "mekteb" ve "medrese" şeklinde sistematik bir ilim tahsilini resmettiği gibi, bu süreçle insanın ve insanlığın daha önce bilmediklerini de öğreneceğini haber verir. Ayrıca "ellezî" edatının yepyeni bir sistem ve kişi inşası manasında olması bu süreci Rabbü'l-Âlemîn'in insana hibe ettiğini, insanı ilim tahsiliyle kemale erecek ve takva mertebesine ulaşacak potansiyelde yarattığını, insanı "bilen ve sakınan" bir halde görmek istediğini de ifade eder. Bu çerçevede diyebiliriz ki, insanın fitratının neticesi ilim ve marifettir. Arının bal üretimi onun fitrî kulluğu olduğu gibi insanın da ilim ve marifet, aşk ve hayret fitrî kulluğudur. İnsan eğer yaratıcısını

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILİŞ KONGRESİ

reddeden bir ateist, Ona ortak koşup sıfatlarında hata eden bir deist veya politeist de olsa ilim, marifet, aşk ve şükür hakikatlerini hayatında sergiliyorsa fitratıyla yine Rabbine kulluk eder, Onun kurduğu sisteme hizmet eder.

Her bir insan, zamanı hakikatini gören ve zamansızlığı algılayan akılı, geçmiş zamanı ve gelecek zamanı hisseden ve onlara tepki veren şuuru, mutlak mükemmele âşık kalbi, gerçeği arayan ve gören vicdanı, doymak bilmeyen hırslı nefsi, her şeyden korkan evhamlı benliği gereği peygamberlere fitraten muhtaçtır. Semavi kitapların bildirdiği üzere insanlık âlemi peygambersiz veya peygamber mesajının gelenek olarak devam etmediği bir dönem geçirmemiştir. Peygamberler, yaradılış kitabını makro ve mikro boyutlarıyla doğru okumayı öğreten birer “üstad”, onun hakikatlerini ders veren birer “muallim”, bu iki kitabın kanunlarını çözüp onları barıştıarak yaşamayı öğreten birer “mürşid” dirler.

Peygamberler, aldıkları vahiylerle ve vahiylerde kapalı bırakılan hususlara dair yaptıkları beyanlar ile evren kitabını iki boyutuyla doğru okumanın nasıl olacağına dair net düsturlar ve kurallar getirmişlerdir. Mesela: “ Uyanın, akıl gözünüzü açın! Yaratana ve yapan, sanatla yarattığı ve itinayla yaptığı şeyi bilmez olabilir mi? O yarattığı ve yaptığı her şeyin özünü ve içini bilen Latif, onun dış ve iç her şeyinin farkında olan Habîr’dir.” (Mülk, 14) âyetinde gördüğümüz üzere... Âyetin bildirdiği temel kaide, her şeyin gözle görünen bir “ilim” olduğudur. Bu çerçevede Kur’anda üç peygamber “vüs’at-i ilim” (ilmin kapsayıcılığı) hakikatini halklarına Allah’ı tanıtırken kullanırlar. Milattan önce 384-322 tarihleri arasında yaşayıp her şeyi “heyula” (kudret) ve form (bilgiye dayanan şekil) olarak formulize eden Aristo’dan en az bin yıl önce âleme ilan etmişlerdir. Bu peygamberler Hz. İbrahim, Hz. Şuayb ve Hz. Musa’dır. Bu çerçevede peygamberlerin getirdiği vahiyler kâinattaki İlahi kanunların birer tercümesi ve habercisi olduğu gibi, peygamberlerin hemen her sözü ilgili olduğu sahaya dair sabit hakikatleri bildiren net bir beyandır.

Anahtar Kelimeler: Kâinat, insan, akıl, bilim, peygamberler.

**MIRACULOUS DEFINITIONS OF THE QUR'AN ON SCIENCE IN THE
EXAMPLE OF GEOGRAPHY SCIENCE**

Erdem Akça¹

¹*Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı,*

akcaerdem@yahoo.com,

0000-0003-4043-181X

ABSTRACT

Heavenly religions see the universe as a book that needs to be read and understood. In this context, the last and most perfect of the divine revelations, the Qur'an "Read!" opens the two main dimensions of the universe to reading by his order. The universe is in two parts: the Inner universe and the Outer universe. The inner universe is the bodies of human beings and similar conscious and unconscious living and non-living things. The outer universe, on the other hand, is the realm that surrounds and includes all living and non-living beings. The Qur'an orders reading of these two worlds in its first five verses. Emphasizing his first command, the process from the mother's womb to the moment he is found is like a book:

Read!

Read in the name of your Lord who created.

He who created you from a cell that was hung in the womb and fed.

Then the Qur'an again "Read!" he commands. In this way he commands the study of the external universe. In Arabic literature, when the same commands or the same prepositions or pronouns are used repeatedly in a text, it denotes a different aspect, person or meaning. In this context, the second "Read!" The commandment means either "read man more deeply" or "read the universe".

Read!

Your Lord is the most valuable, the most generous, the possessor of the most superior attributes. He wants you to be close to Him by turning away from sin.

Your Lord taught man to write with the pen, to preserve his knowledge and to express his thoughts.

Your Lord also taught man what he did not know before.

Science education with the pen here depicts a systematic education in the form of "school" and "university", as well as informing that people and humanity will learn what they did not know before, through this process. In addition, the preposition "allady" means the construction of a brand new system and person, which means that the Lord of the Worlds has bestowed upon man this process, that he has created man with the potential to attain perfection through knowledge and attain the level of piety, and that he wants to see man in a "knowing and cautious" state. In this context, we can say

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

that the result of human nature is knowledge and ingenuity. Honey production of the bee is its innate servitude, as well as man's innate servitude to knowledge and ingenuity, love and wonder. If a person is an atheist who rejects his creator, a deist or a polytheist who associates partners with Allah and makes mistakes in His attributes, if he displays the truths of knowledge, ingenuity, love and gratitude in his life, he still serves his Lord with his nature and serves the system established by Allah.

The prophets brought clear principles and rules on how to read the book of creation correctly in two dimensions, with the revelations they received and the statements they made about the issues that were left closed in the revelations. For example: "Wake up, open your mind! Could it be that the creator and the doer do not know what he has created with art and has done with care? He is Latif, who knows the essence and interior of everything he has created and made, and Habir who is aware of everything outside and inside." As we see in the verse... The basic rule of the verse is that everything is a visible "knowledge". In this context, three prophets in the Qur'an use the truth of "vüs'ata'l-ilm" (inclusiveness of knowledge) while introducing Allah to their people. They proclaimed this truth to the world at least a thousand years before Aristotle, who lived between 384-322 BC and formulated everything as "majesty" (power) and form (shape based on knowledge). These prophets Abraham, St. Shuayb and Hz. is Moses. In this context, the revelations brought by the prophets are translations of the divine laws in the universe, and almost every word of the prophets is a clear statement of the fixed truths about the field they are related to.

Keywords: The universe, man, reason, science, prophets.

**FEN BİLİMLERİ KİTAPLARI NEDEN ATEİST BİR GÖZLE YAZDIRILIR?
BÜTÜN BİLİM ADAMLARI İNANÇSIZ MI?**

ALİ ERKAN KAVAKLI

aekavakli@gmail.com

ÖZET

Milli Eğitim Bakanlığı, fen bilimleri kitaplarını ateistlerin bakış açısı ile yazdırmakta ve ateist bakış açısının evrensel bir dil olduğu iddia edilmektedir. Hatta daha ileri gidip keşif, icat ve buluşları yapan bütün bilim adamlarının ateist olduğu iddiası öne sürülmektedir.

Bu iddia yanlış ve tutarsızdır. Keşif, icat, buluş yapan ünlü bilim adamlarının çoğu inançlı kimselerdir hatta kalıtım biliminin öncüsü **Johann Gregor Mendel** ve Dünya yuvarlıktır ve döner diyen **Roger Bacon** gibi bir kısmı papaz, yani din adamıdır.

Fizik, matematik, biyoloji, astronomi gibi fen bilimleri alanında keşif, icat ve buluşları ile şöhret yapmış bilim adamlarının çoğu Allah'a inanan ve bunu açıklayan kişilerdir. Mesela:

*İzafiyet teorisi”nin mimarı **Albert Einstein**,*

Kuduz aşısını bulan ve evrimi reddeden Louis Pasteur,

Telgrafi bulan Samuel Morse,

Yer çekimini keşfeden İsaac Newton,

Suyun kaldırma kuvvetini fark eden Blaise Pascal,

Ünlü astronomi bilgini Johannes Kepler,

“Dünya dönüyor, dediği için kilisenin gazabını çeken Galileo Galilei,

Battani'den 500 sene sonra Güneş Sistemini keşfeden Nicolas Kopernicus,

Dünya'nın yuvarlak olduğunu ve döndüğünü Avrupa'da ilk söyleyen Roger Bacon,

50 yıl ateizmi savunan sonra “Yanılmışım Tanrı Varmış” kitabını yazan Prof. Andrew Flew,

Biyokimyacı ve “bilinçli dizayn” fikrini sahibi Prof. Michael Behe,

Kuantum fizikçisi Prof. Stuart Hameroff

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

DNA'nın şifrelerini çözen ve "DNA'da Tanrı'yı gördüm." diyen Prof. Francis Collins inançlı bilim adamlarıdır.

Bilimi ateistlerin çalışmalarının ürünüymüş gibi sunmak, bir aldatmacadır ve kesinlikle doğru değildir.

1948-1950 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığı yapan Prof. Tahsin Banguoğlu, Kendimize Geleceğiz isimli eserinde; Batının teknolojik üstünlüğü karşısında aşağılık kompleksine kapılan Batıcı taklitçisi aydınların "materyalist eğitimi" benimsediğini söyler.

Prof. Tahsin Banguoğlu, Batı taklitçisi aydınların Hristiyanlığı kabul edemediğini, bunun yerine dinsizliği tercih ettiğini söyler ve ekler:

"Batı dünyası milli dünya görüşlerini korumak, dolayısıyla manevî değerleri, insan haklarını ve hürriyetlerini kurtarma çabası içinde çırpınıyor. Biz de çırpınacağız ve dövüşeceğiz." (Kendimize Geleceğiz, s.60)

Batı'da da biz de binlerce inançlı bilim adamı ve aydın var.

Kâinatı yoktan var eden, varlıkları sanatlı ve hikmetli bir şekilde yaratan, her şeyi bilen Allah'tır. Bilim, Allah'ın sıfatıdır, kesinlikle ateistlerin eseri değildir. İlim bize Allah'ı tanıtır, hünerli ve erdemli insan olmayı öğretir.

Bilim, istismardan ve dinsizliğe âlet edilmekten kurtarılmalı; MEB fen bilgisi kitaplarını tevhide bakış açısıyla yazdırmalı; yavrularımıza Bakanlık eliyle, not zoruyla ateist bakış açısı telkin edilmemelidir.

Anahtar Kelimeler: Bilim, din, ateizm, bilimin istismarı, inançlı bilim adamları

**WHY ARE SCIENCE BOOKS WRITTEN WITH ATHEISTIC EYES? ARE ALL
SCIENTISTS NON-BELIEVERS?**

Ali Erkan KAVAKLI
ae kavakli@gmail.com

ABSTRACT

The Ministry of National Education prints science books from the perspective of atheists and it is claimed that the atheist perspective is a universal language. In fact, it is claimed that all scientists who go further and make discoveries and inventions are atheists.

This claim is false and inconsistent. Most of the famous scientists who make discoveries and inventions are believers, even some of them are priests, such as Johann Gregor Mendel, the pioneer of the science of heredity, and Roger Bacon, who said that the world is round and revolving.

Most of the scientists who became famous with their discoveries and inventions in the field of science such as physics, mathematics, biology and astronomy are people who believe in Allah and explain this. For example:

Albert Einstein, the architect of the theory of relativity,

Louis Pasteur, who discovered the rabies vaccine and rejected evolution

Samuel Morse, who discovered the telegram,

Isaac Newton, who discovered gravity

Blaise Pascal, who noticed the buoyancy of water,

Famous astronomer Johannes Kepler

Galileo Galilei, who took the wrath of the church for saying, "The world is spinning,"

Nicolas Copernicus, who discovered the Solar System 500 years after Battani,

Roger Bacon, who was the first to say in Europe that the world is round and rotates,

Prof Andrew Flew, who defended atheism for 50 years, wrote the book "I Was Wrong, There Was a God",

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

Prof Michael Behe, biochemist and owner of the idea of “conscious design”,

Quantum physicist Prof. Stuart Hameroff

Prof Francis Collins, who deciphered DNA and said "I saw God in DNA" are scientists with belief.

Presenting science as the product of the work of atheists is a hoax and absolutely untrue.

Prof Tahsin Banguoğlu, who served as the Minister of National Education between 1948-1950, in his work titled *Kendimize Geleceğiz* (We Will Come to Ourselves); He says that intellectuals who imitate Westerners, who have an inferiority complex in the face of the technological superiority of the West, have adopted "materialistic education".

Prof Tahsin Banguoğlu says that intellectuals who imitate the West cannot accept Christianity and instead prefer atheism and adds:

“The Western world is struggling to protect its national worldviews and thus to save moral values, human rights and freedoms. We will struggle and fight too.” (*Kendimize Geleceğiz*, p.60)

There are thousands of faithful scientists and intellectuals in the West as well.

It is Allah Who creates the universe out of nothing, creates beings in an artistic and wise manner, and knows everything. Science is God's attribute, certainly not the work of atheists. Science introduces us to Allah and teaches us to be skilful and virtuous people.

Science must be saved from exploitation and being an instrument of irreligion; The Ministry of National Education should print science books from a tawhid perspective; Our children should not be inculcated with an atheist point of view by the Ministry, by force of a note.

Keywords: Science, religion, atheism, abuse of science, scientists with faith

MİKROEVİRİM ALDATMACASI

İsmail KOCAÇALIŞKAN

*Prof. Dr. Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Edebiyat Fak., Moleküler Biyoloji ve Genetik Böl.,
İstanbul.*

ikocacaliskan@gmail.com

orcid: 0000-0002-7892-206X

ÖZET

Mikroevrim, evrimciler tarafından sonradan üretilmiş bir kavramdır. Mikroevrim, canlılarda meydana gelen tür içi değişikliklere denilmektedir. Halbuki eskiden beri tür içi değişikliklere varyasyon denilmekteydi. Varyasyon kavramı dururken niçin aynı anlamda mikroevrim kavramı kullanılır oldu? Evrimciler, ihtiyaç olmadığı halde neden böyle yeni bir kavrama ihtiyaç duydular? Bu bir aldatmaca veya göz boyama mıdır? Sorularının cevapları üzerine bu bildiride müzakere yapılacaktır.

Anahtar kelimeler: Mikroevrim, aldatmaca, varyasyon,.

MICROEVOLUTION DECEPTION

İsmail KOCAÇALIŞKAN

Prof. Dr. Yıldız Teknik Üniversitesi, Faculty of Science and Literature., Department of Molecular Biology and Genetics

ikocacaliskan@gmail.com

Orcid: 0000-0002-7892-206X

ABSTRACT

Microevolution is a concept developed later by evolutionists. Microevolution is the intraspecific changes that occur in living things. Whereas, variation is the same sense with microevolution and is using long time before microevolution. Why is the concept of microevolution used in the same sense when the concept of variation remains? Why did evolutionists need such a new concept when there was no need? Is this a deception or a misleading? Discussions will be held in this paper on the answers to the questions.

Key words: Microevolution, deception, variation

IŞIK VE MADDE ETKİLEŞİMİ İLE MİKRO DÜZEYDE KAZANILAN HÜVİYETLER

Mehmet Salih AĞIRTAŞ¹

¹ Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, Anorganik Kimya
Anabilim Dalı,

salihagirtas@hotmail.com,

Orcid: 0000-0003-1296-2066

ÖZET

Madde hakkında detaylı bilgilerin elde edilmesinde ışık esaslı bir yer almaktadır. Birçok bilim dalı madde ve ışık etkileşim sonuçlarını kullanarak teknolojik gelişimlerini sürdürmektedirler. Tıbbi görüntüleme, analiz, sentez, kimyada yeni ürünlerin karakterize edilmesinden, günlük hayatta optik barkot okuma gibi birçok alanda konfor sunmaktadır. Bunca marifet ışık madde etkileşiminin sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Işık bir enerji şeklidir. Elektromanyetik dalga modeli ve foton modeli ile tanımlanmaktadır. Gözle görünen her bir renk belirli bir dalga boyundaki ışıktan oluşur. Buda dalga boyu farklı ışınların kırılma açılarının farklı olmasından kaynaklanır. Bu aynı zamanda ışığın elektromanyetik bölgesi içerisinde görünür bölge (380-760 nm) olarak tanımlanır. Bu görünür bölge dışında kalan ve insan gözünün duyarlı olmadığı ışınlar dolaylı olarak gözlenebilir. Kullanılan elektromanyetik ışınımın olduğu bölgeye göre X-ışınları, morötesi(UV), kırmızı ötesi(IR) gibi isimler alır. Madde ışın etkileşimi ile elde edilen spektrumların incelenmesi ile madde hakkında hüviyet niteliğinde bilgiler elde edilmektedir. Bu tıpkı insanların parmak izlerinin kullanılmasına benzer, her elementin kendine özgü bir emisyon spektrumu vardır. Atomun emisyon spektrumu atomun parmak izi olarak düşünülebilir. Işığın madde ile olan etkileşimin temelinde muazzam bir nizam vardır. Bu nizam şuursuz ve akılsız ışık ve maddelere verilemez; ancak sonsuz ilim ve hikmet sahibi bir kudretin eseridir. Bu nizam madde üzerinde ışığın bir yaratıcı marifetiyle, yaratma fiilinin sanatkârca nakışlarını göstermektedir. Yaratıcının mikro âlemdeki ilminin tezahürü olarak görülebilir.

Anahtar Kelimeler: Işık, madde, enerji, nizam, mikro hüviyet.

**IDS EARNED AT THE MICRO LEVEL BY THE INTERACTION OF LIGHT AND
MATTER**

Mehmet Salih AĞIRTAŞ¹

¹ Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, Anorganik Kimya Anabilim
Dalı,

salihagirtas@hotmail.com,

Orcid: 0000-0003-1296-2066

ABSTRACT

Light has an important place in obtaining detailed information about the substance. Many branches of science continue their technological developments by using the results of the interaction of matter and light. It offers comfort in many areas such as medical imaging, analysis, synthesis, characterization of new products in chemistry, optical barcode reading in daily life. All this ingenuity emerges as a result of light-matter interaction. Light is a form of energy. It is described by the electromagnetic wave model and the photon model. Each visible color consists of light of a certain wavelength. This is due to the different angles of refraction of rays with different wavelengths. This is also defined as the visible region (380-760 nm) within the electromagnetic region of light. Rays outside this visible region, which the human eye is not sensitive to, can be observed indirectly. Depending on the region of electromagnetic radiation used take names such as X-rays, ultraviolet (UV) and infrared (IR). By examining the spectra obtained by the substance-ray interaction, identity information about the substance is obtained. This is just like using human fingerprints, each element has a unique emission spectrum. The emission spectrum of the atom can be thought of as the fingerprint of the atom. There is an enormous order in the basis of the interaction of light with matter. This order cannot be given to unconscious and mindless light and matter; but it is the work of a power that has infinite knowledge and wisdom. This order is on matter by a creative ingenuity of light; shows the artistic embroidery of the act of creation. It can be seen as the manifestation of the Creator's knowledge in the micro-world.

Keywords: Light, matter, energy, order, micro identity.

İNSANIN YARATILIŞ HAKİKATI

Tekin SANCAR¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Iğdır Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü

tekin.sancar@igdir.edu.tr

Orcid: [0000-0002-5277-3449](https://orcid.org/0000-0002-5277-3449)

ÖZET

İnsanın hayata başlangıcının ilk basamağı; erkek ve kadından gelen hücrelerin bir araya gelmesiyle oluşur. Buna zigot denir. Zigotun bölünmüş haline blaster, Hücrelerin toplanma haline de Morula (dut görünümlü hal) denir.

İnsan neslinde oluşan normal zigot 44xx veya 44xy kromozomu yapısındadır. Zigot mitotik aktiviteyle çoğalır, ana hacmi değişmez. Oluşan 12- 16 hücre yapısı blastomer adını alır. Bu yapı uterus (rahim) kavitesine gelir. Bu yapının Uterus (rahim) kavitesine yerleşmesine implantasyon denir. İmplantasyon, fertilizasyon' dan (dölllenme) yaklaşık altı gün sonradır. Embriyo: Zigotun, arka arkaya mitoz bölünme geçirip hücre sayısının artmasına embriyo denir. İnsanlarda ilk sekiz haftalık dönemde embriyonel dönem denir. Embriyonel dönemde 3 germ yaprağından çeşitli organ sistemler oluşur. (<http://embriyo.nedir.com>)

Yüzyıllar Süren ilmi çalışmalar neticesinde 1400 yıl önce yaratıcının vahiyle bildirdiği ile kıyaslamak bizler için bir zaruret olduğu gibi; nelere ulaşmamız gerektiği hususunda ipuçları vermektedir. Kur'an-ı Kerim insanın muhtelif yaratılış evrelerinden bahseder. Hz Âdem'den başlayarak bazen ayrı ayrı bazen aynı ayette dikkat çekilir. Nitekim Mü'minun suresinde şöyle buyrulur; Andolsun biz insanı çamurdan (süzülmüş) bir hülasadan yarattık. Sonra onu (Hz. Âdem'in nesli olan) insanı sarp ve metin bir karargâhta (rahimde) bir nutfeye (zigot) yaptık. Sonra o nutfeyi alaka (yapışan şey veya kan pıhtısı) hâline getirdik, derken o alakayı mudga (bir çiğnem et) yaptık, o bir çiğnem eti kemiklere çevirdik (ve) o kemiklere de et (kaslar) giydirdik. Sonra onu başka yaratılışla inşa ettik (can verdik, konuşma verdik)...“(Mii'minum,23/12-14).(2)

İnsanın ilk yaratılıştan itibaren geçirdiği evreler nazara verilmektedir. Bunlardan kendi yaratılış evrelerimizi anlamak, ilk yaratılışa da ışık tutacaktır. Yukarıdaki Ayet-i Kerime de geçen yaratılışla ilgili hususlara, bir hadis-i şerifte de şöyle işaret edilir. "Her birimizin yaratılışı ana rahminde nutfeye olarak kırk gün derlenip toparlanır. Sonra aynen öyle (kırk gün daha) alaka (yapışan şey) olur. Sonra yeni öyle (bir kırk gün daha) mudga (et parçası) halinde kalır. Ondan sonra melek gönderilir. Ona ruh üfler ..."sahih-i müslim tercemesi, VII,114)(2)

Bu hadiste, zigot, morula ve blastula safhaları, derlenip toplama evresi (nutfeye) olarak ifade edilmiştir Bugün embriyoloji ilminin tespiti de yukarıda bahsedilen gelişim evrelerine paralellik gösterir. Yumurtalık kanalında döllenmiş yumurta ana rahmine doğru inmeye başlar. Daha inerken bile

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

bölünmektedir. Ana rahmine gelen yumurta, plasenta(eten=eş) oluşunca mukoza ve kasları içine iyice yapışarak gömülür Bir başka ifade edile tohum gibi ekilir. Bu safha, ayet ve hadislerde “Alaka”(yapışan şey) kelimesiyle ifade edilir. Buradaki embriyo, çıplak gözle görülmeye başladığı zaman, küçük bir et kütlesi (mudga) halindedir. Bulunduğu yerde gelişip ve kademe kademe bir insan şeklini almaya başlar. Bugün ilim, insanın yaratılışı hakkında Kur’an-i Kerim ve Hadis-i Şeriflerin ortaya koyduğu hükümlerin ancak bir kısmını tespit edebilmiştir. Mesela; his ve duygular, bu maddi gelişimin hangi safhasında vücutta yer almaktadır? İlmi çalışmalarla buna henüz bir cevap bulunamamıştır. Peygamberimiz (sav), 124 gün sonra ruhun geldiğini bildirmekle, insan vücudunu süsleyen duyguların göreve başladığı zamana işaret etmiştir. Zigot teşekkülünden itibaren 120 gün kadar cenin sadece büyüme kanununa tabidir. Yani, bu devrede içinde hücreler bölünür ve farklılaşır. Aynı büyüme kanunu, bitki ve hayvan embriyolarında da cereyan eder. Bir başka ifade ile cenin,120 gün sonra insan mertebesine yükselir. Nitekim bu duruma ayette, “...sonra onu bambaşka bir yaratık (İnsan) yaptık...”(Mü’mlun,23/14 beyanı ile dikkat çekilir). İnsanın bu safhaya kadar bitki ve hayvanlarda görülen büyüme, gelişme ve farklılaşma alanlarında Allah’ın tekvini kanunlarına tabidir. Artık bundan sonra ceninde olduğu gibi yeni bir yaratılış safhası başlayacaktır. Yani ruh bedene gelecektir. Çünkü İnsanın terkip ve tesviyesi tamamlanmıştır.

İnsan vücudundaki elementlerin büyük bir kısmı toprakta mevcuttur. Özellikle balçık ve yapışkan çamurda; karbon (C-4) ve (N-3) moleküller eksi değerlidir. Bunlar topraktaki Oksijen(O), fosfor (P) ve Hidrojenle (H₂) kolaylıkla birleşerek İnsan vücudunun teşkilinde önemli görevler almıştır. Ama bütün bunlar, bir kudret olmadan nasıl şekle girecektir? İnsan her şeyi, kendi akli ölçüleriyle değerlendirmeye çalışır. Eline bir avuç çamur alır, “bundan insanın nasıl yaratılabileceğini” düşünür. Bir çamura, bir de kendisine bakar. Arada hiç benzerlik yok. Ona göre; ”bundan, ya tuğla veya çömlek yapılabilir” der. Çünkü kendi gücü buna yetmektedir.

Aslında tek hücreden İnsan yaratılması, çamurdan insan yaratılmasından daha kolay değildir. Gözle görülmeyecek kadar küçük bir hücreden, 9 ayda şuur ve akıl sahibi bir insan süzülüyor. Zigotun bebek haline gelinceye kadar geçirdiği değişiklikleri adım adım takip etmek mümkündür. Ama hadisenin izahını nasıl yapacağız? Hangi kudret kalbi tanzim ediyor; Baştan gözü, ağızdan dişi çıkarıyor. Hem de, Hz. Âdem (A.S)’dan beri bütün insanlarda aynı kanunlar hükmünü icra ediyor.

Meselenin anlaşılmasındaki güçlük, yanlış kıyastan ileri geliyor. Kâinattaki hadiselerin cereyan tarzını devamlı kendi güç, kuvvet ve ilmimizle mukayese ediyoruz. Hâlbuki bu hadiselere Cenab-ı Hakk’ın kuvvet, kudret ve ilmi noktasından bakmak gerek. O zaman, her şeyin gerek vücuda gelmesi, gerekse ortadan kalkması o kadar kolay olur ki, şüpheye yer bırakmaz. O halde, “yapan bilir, öyleyse bilen konuşur.” kaidesine, yapanın beyanına kulak vermek gerekir.

Anahtar Kelimeler: İnsan, yaratılış, embriyo, fetüs

THE TRUTH OF HUMAN'S CREATION

Üyesi Tekin SANCAR¹

¹ Dr. Öğr., University of Iğdır, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Health Management

tekin.sancar@igdir.edu.tr

Orcid: [0000-0002-5277-3449](https://orcid.org/0000-0002-5277-3449)

ABSTRACT

The first step of the beginning of human life; It is formed by the combination of cells from male and female. This is called a zygote. The split state of the zygote is called the blaster, and the aggregation state of the cells is called Morula (berry-like state). The normal zygote formed in the human generation is in the structure of 44xx or 44xy chromosomes. The zygote multiplies by mitotic activity, its main volume does not change. The 12-16 cell structure formed is called blastomere. This structure comes to the uterus (womb) curve. The placement of this structure in the uterus (womb) cavity is called implantation. Implantation is approximately six days after fertilization.

Embryo: The zygote undergoes successive mitosis and the increase in the number of cells is called an embryo. The first eight-week period in humans is called the embryonal period. Various organ systems are formed from 3 germ leaves during the embryonic period. (<http://embriyo.nedir.com>)

As a result of centuries of scientific studies, it is a necessity for us to compare it with what the creator revealed 1400 years ago; It gives clues as to what we need to achieve. The Qur'an talks about the various stages of human creation. Beginning with Hazrat Adam, attention is drawn sometimes separately and sometimes in the same verse. As a matter of fact, the following is stated in Surah Mu'minun: 'We have certainly created man from a (filtered) mud extract. Then We made him (the descendant of Prophet Adam) a nutfa (zygote) in a steep and solid headquarters (womb). Then We made that nutfah into aq (sticky thing or blood clot), then we made that nutfah into mudga (chewed meat), and we turned that piece of chewed meat into bones (and) we clothed those bones with meat (muscles). Then we built it (we gave life, gave a speech) with another creation...'“(Mii'minum,23/12-14).(2)

The stages that man has gone through since the first creation are taken into consideration. Understanding our own creation stages from these will also shed light on the first creation. The issues related to creation mentioned in the above verse are also indicated in a hadith as follows. "The creation of each of us is collected and collected for forty days as nutfa in the mother's womb. Then, just like that (forty more days), it becomes a sticky thing. Then it stays in mudga (piece of meat) like that (for another forty days). After that, an angel is sent. He breathes the soul into him..." Sahih Muslim Translation, VII,114)(2)

In this hadith, the stages of zygote, morula and blastula are expressed as the stage of compiling (nutfa). The fertilized egg in the ovary begins to descend towards the mother's uterus. It splits even as it descends. When the placenta (ethene = spouse) is formed, the egg that comes to the mother's womb

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

is buried by sticking to its mucosa and muscles. In other words, it is planted like a seed. This phase is expressed in verses and hadiths with the word "Alaqa" (the thing that sticks). The embryo here is in the form of a small meat mass (mudga) when it can be seen with the naked eye. It develops where it is and gradually begins to take the form of a human being. Today, science has been able to determine only a part of the provisions of the Qur'an and Hadith about the creation of man. For example; At what stage of this material development do feelings and emotions take place in the body? Scientific studies have not yet found an answer to this. By declaring that the soul comes 124 days later, our Prophet (saas) points to the time when the emotions that adorn the human body begin to function. From the zygote formation up to 120 days, the fetus is only subject to the law of growth. That is, in this circuit cells divide and differentiate. The same law of growth occurs in plant and animal embryos. In other words, the fetus rises to human level after 120 days. As a matter of fact, this situation is stated in the verse, "...then we made him a completely different creature (Human)..." (Mu'mlnun, 23/14) draws attention to this situation. It is subject to the laws of Allah's creation. From now on, a new phase of creation will begin, as in the fetus. In other words, the soul will come to the body because the composition and leveling of man has been completed.

Most of the elements in the human body are present in the soil. Especially in slime and sticky mud; carbon (C-4) and (N-3) molecules are negative. These have taken important roles in the formation of the human body by easily combining with Oxygen (O), phosphorus (P) and Hydrogen (H₂) in the soil. But how will all this take shape without a power?

Man tries to evaluate everything according to his own mental standards. He takes a handful of mud in his hand and thinks "how can man be created out of it". He looks at the mud and at himself. There is no similarity between them. According to that; "Of this, either brick or pottery can be made," he says. Because his own strength is enough. In fact, creating a human from a single cell is not easier than creating a human out of clay. In 9 months, a conscious and intelligent person glides out of a cell too small to be seen with the naked eye. It is possible to follow the changes that the zygote undergoes until it becomes a baby step by step. But how do we explain the event? What power regulates the heart; He pulls the eye out of the head and the teeth out of the mouth. Also, Since Hz. Adam (A.S), the same laws have been enforced by all humans. The difficulty in understanding the issue arises from the wrong analogy. We constantly compare the course of events in the universe with our own power, strength and knowledge. However, it is necessary to look at these events from the point of view of the power, might and knowledge of Allah Almighty. At that time, it will be so easy for everything to come into existence and disappear, leaving no room for doubt. So, "the one who does knows, therefore the one who knows speaks." As a rule, it is necessary to listen to the statement of the maker.

Keywords: human, creation, embryo, fetus.

UÇAKLARIN UÇABİLMESİNDEKİ HİKMET

Zeki ARGUNHAN¹

¹ Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü.

zargunhan@yyu.edu.tr

Orcid:0000 0002 3349 3409

ÖZET

İnsanlar uçabilme fikrini kuşlardan esinlenerek keşfetmiştir. Kuşların uçuşları iki yöntemin birleşimiyle meydana gelmektedir. Birincisi; kuşlar kanat çırparken kanatları altındaki havayı aşağı ve arkaya doğru hızlı bir şekilde iter. Burada etki tepki prensibi oluşur ve kuşların yükseğe çıkabilmesine olanak sağlar. Arkaya doğru itilen hava kuşların hareket etmesini sağlar. İkincisi; özel aerodinamik yapıya sahip kanatlar, hareket halindeki kuşa kaldırma kuvveti verir.

Hava içindeki bir cisim, işgal ettiği hava hacminin ağırlığına eşit bir ağırlık kuvveti ile aşağıdan yukarıya doğru itilir. Bu hareket kaldırma kuvveti olarak adlandırılır. Yoğunluğu hava yoğunluğundan düşük olan cisimler havada kalabilirler. Ancak yoğunluğu hava yoğunluğundan yüksek olan cisimlerin havada kalabilmeleri için hareket etmeleri şarttır. Bir uçağı da havada tutan şey onun hareket ediyor olmasıdır. Uçağın ileri doğru hareket etmesini sağlayan motor kuvvetidir. Hareket sonucu uçağın kaldırma kuvvetine sahip olmasına olanak sağlayan ise kanadın şeklidir. Bir cismin hareketi sırasında birim zamanda aldığı yola sürat (hız) denir. Uçağın hızı arttıkça kaldırma kuvveti de artar. Uçağa etki eden dört kuvvet vardır. Bunlar; yerçekimi kuvveti, kaldırma kuvveti, sürtünme kuvveti ve öteleme kuvveti şeklinde sıralanabilir. Yerçekimi kuvveti, uçağın kütlesi ve yerçekimi ivmesinin çarpımıdır. Kaldırma kuvveti, uçak kanadının şeklinden dolayı oluşan basınç farkının kanat alt alanına çarpımıdır. Sürtünme kuvveti, havaya maruz kalan uçak yüzeyine havanın oluşturduğu ters yöndeki kuvvettir. Öteleme kuvveti ise uçak motorunun oluşturduğu ileri yönlü kuvvettir.

Kanat şeklinden dolayı oluşan basınç farkı Bernoulli prensibine göre oluşur. Bernoulli Allah'ın hava ile alakalı koymuş olduğu sistemin farkına varmış olup bunu matematiksel bir denklem ile ifade etmiştir. Bu kanunun varlığını Allah'ın hikmeti olarak ifade edebiliriz. Hikmetleri aklımızın ve vahyin süzgecinden geçirerek Allah'ın varlığına ulaşırız. Dolayısıyla yaradılışımız Allah'ın varlığına bağlanmış olur.

Anahtar Kelimeler: Uçak, Uçmak, Bernoulli, Hikmet.

THE WISDOM IN THE FLYING OF PLANES

Zeki ARGUNHAN¹

¹ Van Yüzüncü Yıl University, Engineering Faculty, Mechanical Engineering Department.

zargunhan@yyu.edu.tr

Orcid:0000 0002 3349 3409

ABSTRACT

Humans discovered the idea of being able to fly, inspired by birds. Flights of birds occur by a combination of two methods. First; As birds flap their wings, they quickly push the air under their wings down and back. Here, the impulse-reaction principle is formed and allows the birds to climb high. The air pushed backwards makes the birds move. Latter; Wings with special aerodynamic structure give buoyant force to the bird in motion.

An object in air is pushed upwards by a force of gravity equal to the weight of the volume of air it occupies. This movement is called buoyant force. Objects with a density lower than that of air can stay in the air. However, objects with a density higher than the density of air must move in order to stay in the air. What keeps an airplane in the air is that it is moving. It is the engine force that makes the plane move forward. It is the shape of the wing that allows the aircraft to have lift as a result of movement. The distance traveled by an object per unit time during its motion is called velocity. As the speed of the aircraft increases, the buoyant force also increases. There are four forces acting on the plane. These; gravitational force, buoyancy force, friction force and translational force. The gravitational force is the product of the mass of the aircraft and the acceleration of gravity. Buoyant force is the product of the pressure difference due to the shape of the airplane wing to the underside of the wing. The frictional force is the opposite force exerted by the air on the aircraft surface exposed to the air. The translational force is the forward force generated by the aircraft engine.

The pressure difference due to the wing shape occurs according to Bernoulli's principle. Bernoulli became aware of the system that Allah had set about the air and expressed it with a mathematical equation. We can express the existence of this law as the wisdom of Allah. We reach the existence of Allah by passing the wisdoms through the filter of our mind and revelation. Therefore, our creation becomes tied to the existence of Allah.

Keywords: Airplane, Flying, Bernoulli, Wisdom.

GEZEENLERİ BİR ARADA TUTAN GÜÇ

Nezir YILDIRIM¹

¹ *Prof. Dr. Bingöl Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Fizik Bölümü.*

nyildirim@bingol.edu.tr

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1864-2269>

ÖZET

Güneş'ten, gezegenlerden ve kuyruklu yıldızlardan oluşan çok hassas sistem, sadece akıl ve güç sahibi bir Varlığın ilim ve irade ve kudretiyle konulmuş olabilir. Bütün bu denge ve sistemler ile dünya yaşam için elverişli hale getirilmiştir. İşte bu noktada şu gerçeğe dikkat çekmek gerekir: Dünyamız muazzam büyüklükte bir kütleyle sahip ve enerji kaynağı olan Güneş'ten o kadar hesaplı bir uzaklığa yerleştirilmiştir ki ne onun yakıcı, yok edici etkisine maruz kalır, ne de onun sağlayacağı faydalı enerjiden yoksun kalır. Aynı şekilde bu derece korkunç bir güce ve enerjiye sahip olan Güneş başta insan olmak üzere yeryüzündeki tüm canlılara en faydalı olacağı mesafe, güç ve büyüklükte yaratılmıştır. Bunun tersi de mümkündür. Eğer gezegenler daha hızlı dönseler, bu sefer de Güneş'in gücü onları tutmaya yetmeyecek ve gezegenler dış uzaya savrulacaklardı. Ama bunların hiçbiri olmaz ve tüm gezegenler kendi yörüngelerinde yol alırlar. Çünkü Allah'ın ayette bildirdiği gibi, "Her biri bir yörüngede yüzüp gitmektedirler" (Yasin Suresi, 40). Büyük yaratıcının koymuş olduğu bu hassas dengeyi keşfeden Kepler, Galilei gibi astronomlar bu sistemin çok açık bir tasarımı gösterdiğini ve Allah'ın evrene olan hâkimiyetinin ispatı olduğunu belirtmişlerdir. Bugün Newton hareket yasaları olarak bildiğimiz kurallar yaratıcının evrende koymuş olduğu kanunların izahından başka bir şey değildir. Fizik yasaları olarak adlandırdığımız, ilim irade kudret sahibi yaratıcının kâinata her an iş başında olarak kurduğu düzenin izahından ibarettir. Bütün ilimler bu düzenin sonucudur. Newton'un dediği gibi, dünya kör ve tesadüfi değil, "Mekanik ve Geometri konusunda çok yetenekli" olan nihai ve doğaüstü bir nedenden dolayı var olur.

Anahtar Kelimeler: Güneş, Hareket Yasaları, Dünya, Fizik, İntizam

THE POWER KEEPING THE PLANETS TOGETHER

Nezir YILDIRIM¹

¹ *Bingöl Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Fizik Bölümü.*

nyildirim@bingol.edu.tr

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1864-2269>

ABSTRACT

The very delicate system consisting of the sun, planets and comets could only have been put together with the knowledge, will and power of a wise and powerful God. The world has been made suitable for life with this balance. At this point, attention should be paid to the following fact. Although the sun has an enormous mass and energy, the earth is placed at such a calculated distance that it is neither subject to its scorching destructive effects nor deprived of the beneficial energy it provides. Likewise, the sun, which has a terrifying power and energy, was created in such a way that it would be most beneficial to all living things on earth, especially humans. The opposite is also possible. If the planets rotated faster this time, the power of the Sun would not be enough to hold them and the planets would be thrown into space. But none of this happens and all the planets move in their own orbits. Because, as revealed in the Qur'an, "Each of them swims in an orbit" (Surah Yasin, 40). Astronomers like Kepler and Galilei, who discovered this delicate balance set by the great creator, stated that this system showed a very clear design and was proof of Allah's dominance over the universe. In fact, the rules we know as Newton's laws of motion are nothing more than the explanation of the laws that the creator has set in the universe. The laws of physics consist of the explanation of the order established by the creator, who has the power of knowledge and will, by being at work at all times in the universe. All sciences are the result of this order. As Newton said, the world is not blind and accidental, it exists for some ultimate and supernatural cause, who is skilled in Mechanics and Geometry.

Keywords: Sun, Laws of Motion, Earth, Physics, Order

FOTOSENTEZDE REAKSİYON MERKEZİ VE SUYU BÖLEN KOMPLEKS

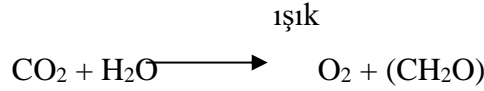
Barbaros NALBANTOĞLU¹

¹ Prof. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Kimya Bölümü, Biyokimya ABD

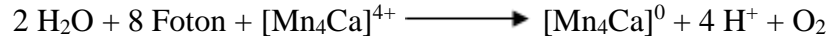
barbaros@yildiz.edu.tr

ÖZET

Güneş enerjisi tüm biyolojik enerjinin asıl kaynağı olduğundan, güneş enerjisinin canlılarda kimyasal enerjiye dönüştürülmesine ihtiyaç vardır. Fotosentetik organizmalar güneş enerjisini absorplayarak CO₂ ve H₂O'dan karbonhidratlar ve diğer organik bileşikler yapmak için enerji kaynağı olarak kullandıkları ATP ve NADPH'yi oluştururlar; aynı anda atmosfere O₂ de salınır.

Işık enerjisi bir klorofil tarafından absorplandığında, klorofil uyarılır ve elektronu daha yüksek bir enerji düzeyine yükseltilir. Uyarılmış klorofil, enerjiyi doğrudan komşu klorofil molekülüne aktararak onu uyardığında kendisi temel durumuna döner. Bu aktarma ışık enerjisini kimyasal enerjiye dönüştürecek özelliğe sahip çok az sayıdaki klorofilden oluşan reaksiyon merkezine iletilinceye kadar devam eder. Işığın absorpsiyonu sonucunda reaksiyon merkezinde yük ayrılması oluşur ve bir yükseltgeme-indirgeme reaksiyonu zinciri başlar. Reaksiyon merkezi zincire elektron verdiğinde, iki su molekülündeki dört elektron suyu bölen kompleksdeki Mn₄Ca kümesi üzerinden birer birer reaksiyon merkezine doğru transfer edilir.

Görüldüğü gibi, fotosentezde ışığa bağımlı reaksiyonların başlatılabilmesi için güneşin, bitkinin, suyun ve diğer faktörlerin koordineli ve verimli bir şekilde çalışması gerekmektedir. Bilim adamları fotosentezdeki bu mekanizmaları planlayan ve çalıştıran YARATICIYI bilim sayesinde daha iyi anladıklarını ifade etmektedirler.

Anahtar kelimeler: Fotosentez, Reaksiyon Merkezi, Suyu Bölen Kompleks

**REACTION CENTER AND WATER-SPLITTING COMPLEX IN
PHOTOSYNTHESIS**

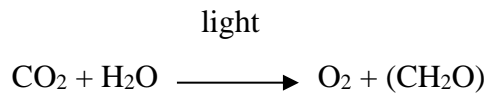
Barbaros NALBANTOĞLU¹

¹ Prof. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, Faculty of Arts and Sciences, Department of Chemistry,
Biochemistry

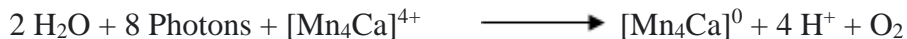
barbaros@yildiz.edu.tr

ABSTRACT

Since solar energy is the main source of all biological energy, there is a need to convert solar energy into chemical energy in living things. Photosynthetic organisms absorb solar energy and form ATP and NADPH, which they use as energy sources to make carbohydrates and other organic compounds from CO₂ and H₂O; simultaneously, they release O₂ into the atmosphere.

When light energy is absorbed by a chlorophyll, the chlorophyll is excited and its electron is raised to a higher energy level. The excited chlorophyll returns to its ground state when it excites the neighboring chlorophyll molecule by transferring energy. This transfer continues until it is transmitted to the reaction center, which consists of a very small number of chlorophyll, which has the ability to convert light energy into chemical energy. As a result of the absorption of light, charge separation occurs in the reaction center and an oxidation-reduction reaction chain begins. When the reaction center donates electrons to the chain, the four electrons in the two water molecules are transferred one by one towards the reaction center through the Mn₄Ca cluster in the water-splitting complex.

As it can be seen, in order to initiate light-dependent reactions in photosynthesis, the sun, plant, water and other factors must work in a coordinated and efficient manner. Scientists express that they better understand the CREATOR, who plans and operates these mechanisms in photosynthesis, with the contribution of science.

Keywords: Photosynthesis, Light, Reaction Center, Electron, Water-Splitting Complex

FİBONACCİ SAYILARI VE ALTIN ORAN

Seda AYTİN¹ and Halit DEMİR² and Canan DEMİR³

¹ *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi Kimya Bölümü, Biyokimya Anabilim Dalı,*

² *Prof. Dr Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu,
halitdemir@yyu.edu.tr*

ÖZET

Pisalı Leonardo Fibonacci Rönesans öncesi Avrupa'nın en önde gelen Matematikçisidir. Fibonaccinin ilk ve en iyi bilinen kitabı Liber Abacidir. Burada dizinin daha küçük üyelerinin doğada, beklenmedik yerlerde tekrar tekrar karşımıza çıkmasıdır. Yine, oranların limit değeri olan 1, 618033989 sayısının çok önemli bir sayı olmasıdır; çoğu kez altın oran olarak adlandırılan bu sayının, oyun kartlarının biçiminden Eski Yunan sanatı ve mimarisine kadar birçok şeyin matematiksel temelini oluşturduğu görülmektedir. Aynı zamanda daha çok, sayıların kendilerinin, sayılar teorisinde beklenmedik biçimde farklı birçok kullanımı olan ilginç özellikleriyle ilgilidir. Altın oran" benzersiz bir matematiksel ilişkidir. (a+b) sayılarının toplamının büyük sayıya (a) oranı, büyük sayının küçük sayıya (a/b) oranına eşitse, iki sayı altın orandadır. Altın oran yaklaşık 1,618'dir ve Yunanca phi harfi ile temsil edilir, Φ . Altın oran en iyi şekilde ünlü "Fibonacci sayıları" ile tahmin edilir. Fibonacci sayıları, 0 ve 1 ile başlayan ve önceki iki sayının eklenmesiyle devam eden hiç bitmeyen bir dizidir. Örneğin Fibonacci dizisindeki sonraki sayılar 1,2,3 ve 5'tir.

Anahtar kelime: Altın oran, Fibonacci sayılar, Matematik

FIBONACCI NUMBERS AND THE GOLDEN RATIO

Seda AYTİN¹ and Halit DEMİR² and Canan DEMİR³

¹ *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi Kimya Bölümü, Biyokimya Anabilim Dalı,*

² *Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu,
halitdemir@yyu.edu.tr*

ABSTRACT

Leonardo Fibonacci of Pisa was the foremost mathematician of pre-Renaissance Europe. The first and best known book of Fibonacci is Liber Abaci. It is here that the smaller members of the series appear repeatedly in nature, in unexpected places. Again, the limit value of ratios, 1.618033989, is a very important number; This number, often called the golden ratio, appears to form the mathematical basis for many things, from the shape of playing cards to Ancient Greek art and architecture. It is also more about interesting properties of numbers themselves, which have many unexpectedly different uses in number theory. The "golden ratio" is a unique mathematical relationship. If the ratio of the sum of the numbers (a+b) to the larger number (a) is equal to the ratio of the larger number to the smaller number (a/b), the two numbers are in the golden ratio. The golden ratio is approximately 1.618 and is followed by the Greek letter phi represented, Φ . The golden ratio is best guessed with the famous "Fibonacci numbers". Fibonacci numbers are a never-ending sequence that begins with 0 and 1 and continues with the addition of the previous two numbers. For example, the next numbers in the Fibonacci sequence are 1,2,3 and is 5.

Keyword: Golden ratio, Fibonacci numbers, Mathematics

CANLILARDA ANTİKOR ÜRETİM MEKANİZMALARI

Hanene TALHI¹ Ali Adem BAHAR² Kâzım UYSAL³
1Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü
hanene.talhi@ogr.dpu.edu.tr.
ORCID : 0000-0002-0723-9511
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi. Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü
aliademb@gmail.com .
ORCID: 0000-0001-8416-8334
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi. Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü
kazim.uysal@dpu.edu.tr .
ORCID: 0000-0001-7937-2349

ÖZET

Bağışıklık sisteminin görevi vücudu yabancı veya tehlikeli ajanlardan korumaktır. Bu ajanlar genel olarak: Mikroorganizmalar, Parazitler, Kanser hücreleri, Nakledilen organlar ve dokulardır. İnsan vücudu doğuştan gelen ve sonradan kazanılmış (adaptif) bağışıklık olmak üzere 2 tür savunma mekanizmasına sahiptir. Doğuştan gelen bağışıklıkta vücut bazı patojenlere karşı kendini bebeklikten itibaren koruyabilir. Adaptif bağışıklıkta ise vücut patojenleri sonradan öğrenerek bir koruma sağlar. Bağışıklık sisteminin en önemli elementi antikorlardır. Antikorlar (immünglobulinler): B lenfositler tarafından üretilir ve bir patojenin yüzeyinde bulunan antijenlerin tanınmasını sağlar. Bu şekilde patojen bağışıklık sisteminin saldırabilmesi için işaretlenmiş olur. Vücut binlerce farklı antikor üretir ve her antikor belirli bir antijene özgüdür.

Vücuda giren ve bağışıklık sistemlerini uyaran yabancı moleküllere antijen adı verilir. Bağışıklık sistemi tarafından moleküler olarak tanınmaları, spesifik antijeni bağlayabilen antikorların seçici üretimi ile sağlanır. Antikorlar spesifik antijenlerine bağlanarak kan ve lenf boyunca dolaşarak patojenlerin dolaşımdan temizlenmesini sağlar. Bir B lenfosit bir antijenle karşılaştığında, bir plazma hücresine ve bir bellek B lenfositine olgunlaşmak için uyarılır. Plazma hücreleri daha sonra antikor salgılar. Beş antikor sınıfı vardır: IgM, IgG, IgA, IgE ve IgD. Her antikor tanıdığı ve bir bağışıklık kompleksi (antikor-antijen kompleksi) oluşturabildiği antijene bağlanır. Antikor ve antijen eşleşmesi oldukça özgün bir mekanizmadır. Bu şekilde makrofajlar tarafından yanlış hedeflerin fagosite edilmesi engellenmiş olur. Antikorların üretimi ve patojenlere olan bu özgünlüklerinin hatırlanabilmesi belirli bir akıllı tasarımı işaret etmektedir. Bağışıklık sisteminin tamamı ele alındığında günümüz teknolojisinin dahi henüz ortaya çıkaramadığı karmaşık mekanizmalar dikkat çekmektedir. Tek bir hücrenin bir patojeni %100 doğruluk oranı ile tanıyabilmesi halen tam olarak anlaşılamamış mekanizmaları içermektedir.

Anahtar kelimeler : Bağışıklık, Antikorlar, antijenler, B lenfositler

MECHANISMS OF ANTIBODY PRODUCTION IN LIVING BEINGS

Hanene TALHİ 1 Ali Adem BAHAR2 Kâzım UYSAL3

*1Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology
hanene.talhi@ogr.dpu.edu.tr.*

ORCID : 0000-0002-0723-9511

*2Kütahya Dumlupınar Üniversitesi. Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology
aliademb@gmail.com .*

ORCID: 0000-0001-8416-8334

*3Kütahya Dumlupınar Üniversitesi. Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology
kazim.uysal@dpu.edu.tr .*

ORCID: 0000-0001-7937-2349

ABSTRACT

The task of the immune system is to protect the body from foreign or dangerous agents. These agents are in general: Microorganisms, Parasites, Cancer cells, transplanted organs and tissues. The human body has 2 types of defense mechanisms, namely innate and acquired (adaptive) immunity. In innate immunity, the body can protect itself from certain pathogens from early childhood. In adaptive immunity, on the other hand, the body learns the pathogens later and provides protection.

Antibodies are the most important element of the immune system. Antibodies (immunoglobulins): are produced by B lymphocytes and allow the recognition of antigens present on the surface of a pathogen. In this way, the pathogen is marked so that the immune system can attack. The body produces thousands of different antibodies, and each antibody is specific to a specific antigen.

Foreign molecules that enter the body and stimulate the immune system are called antigens. Their molecular recognition by the immune system is ensured by the selective production of antibodies capable of binding to the specific antigen. Antibodies bind to their specific antigens and circulate in the blood and lymph, ensuring the elimination of pathogens from the circulation.

When a B lymphocyte encounters an antigen, it is stimulated to mature into a plasma cell and a memory B lymphocyte. The plasma cells then secrete antibodies. There are five classes of antibodies: IgM, IgG, IgA, I and IgD. Each antibody binds to the antigen it recognizes and is capable of forming an immune complex (antibody-antigen complex). The pairing of antibodies and antigens is a completely unique mechanism. In this way, the phagocytosis of the wrong targets by the macrophages is prevented. The production of antibodies and the ability to remember these characteristics of pathogens indicate a certain intelligent design. When we consider the entire immune system, complex mechanisms that even today's technology has not yet revealed attract attention. The ability of a single cell to recognize a pathogen with 100% accuracy involves mechanisms that are not yet fully understood.

Keywords: Immunity, Antibodies, antigens, B lymphocytes

BİYOLÜMINESANS

Mustafa KAVASOĞLU^{1*}, Kâzım UYSAL²

¹ Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Gediz Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü,

² Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü,

kazim.uyosal@dpu.edu.tr .

ORCID: 0000-0001-7937-2349

*Sorumlu Yazar: mustafa.kavasoglu@dpu.edu.tr

ÖZET

Biyolüminesans, canlılarda kimyasal enerjinin ışık enerjisine dönüştürülmesi ile meydana gelen ışık yayma olayıdır. Canlılar biyolüminesansı kamuflaj, iletişim, aydınlatma, avlanma gibi amaçlar için kullanırlar. Genellikle lüsiferin adlı bir proteinin lüsiferaz enzimi tarafından oksitlenmesi ile oluşturulan biyolüminesans, daha ziyade kabuklular, ateş böcekleri, yumuşakçalar, bakteriler ve balık türlerinde görülür. Biyolüminesans, iri yapılı canlılar içerisinde genellikle derin sularda yaşayan balık türlerinde görülür. Fener balığı (*Lophius piscatorius*) baş kısmından sarkan bir uzantıdan, *Porichthys notatus* türü üreme döneminde baş ve vücut bölgesinde bulunan fotoforlardan, bir tür köpek balığı (*Isistius brasiliensis*) da karın bölgesinden ışık yayarlar.

Canlılara biyolüminans mekanizması özel amaçlar için verilmiştir ve enerji verimliliği açısından günümüz aydınlatma teknolojileri ile bile ulaşılamayan bir seviyededir. Bu makalede canlılarda ileri derecede karmaşık ve hikmetli olan biyolüminesans mekanizması incelenmiş ve bu mekanizmanın ancak ilmi ve kudreti nihayetsiz, her şeyi gören ve bilen bir ilah tarafından yaratılmış olabileceği anlatılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Canlı, biyolüminesans, yaratılış.

BIOLUMINESCENCE

Mustafa KAVASOĞLU^{1*}, Kâzım UYSAL²

¹ *Kütahya Dumlupınar University, Gediz Vocational School, Department of Medical Services and Techniques,
kazim.uysal@dpu.edu.tr .*

ORCID: 0000-0001-7937-2349

² *Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology,*

*Corresponding Author: mustafa.kavasoglu@dpu.edu.tr

ABSTRACT

Bioluminescence is the light emission phenomenon that occurs by the conversion of chemical energy into light energy in living organisms. Living organisms use bioluminescence for purposes such as camouflage, communication, lighting and hunting. Bioluminescence, which is generally created by the oxidation of a protein called luciferin by the luciferase enzyme, is mostly seen in crustaceans, fireflies, molluscs, bacteria and fish species. Bioluminescence is usually seen in fish species living in deep waters among large-sized creatures. Anglerfish (*Lophius piscatorius*) emit light from an extension hanging from its head, *Porichthys notatus* emit light from photophores in the head and body region during its breeding period, and a shark (*Isistius brasiliensis*) emits light from its abdomen.

The bioluminescence mechanism has been given to living organisms for special purposes, and in terms of energy efficiency, it is at a level that cannot be reached even with today's lighting technologies. In this article, the highly complex and wise bioluminescence mechanism in living organisms was examined and it was explained that this mechanism could only have been created by an all-seeing and all-knowing god with infinite knowledge and power.

Keywords: Living organism, bioluminescence, creation.

MATERIAL DESIGNS INSPIRED BY HONEYCOMB DESIGN OF INSECT EYES

Yüksel AKINAY

Assist. of Prof., Faculty of Engineering, Department of Mining Engineering

yukselakinay@gmail.com

ABSTRACT

Naturally and artificially formed honeycomb structures are a lattice of hollow and thin-walled cells with a traditional hexagonal reentry design. This structure in materials provides excellent properties such as low density, high surface area, high volume ratio, high compression and out-of-plane shear properties. Honeycomb designs are widely used in engineering, materials science, nanotechnology and more recently biomedicine. The perovskite crystalline structure solar cells are cost-effective and easy to be produced by conventional methods. Recently scientists focused on the improve the toughness of these cells inspired by insect eyes. In this study, perovskite solar cell structures inspired by insect eyes are reported. The microstructure of insect eyes was observed by scanning an electron microscope.

Key words: Honeycomb; Insect Eyes; Scanning Electron Microscope; Solar Cell

**BÖCEK GÖZLERİNİN PETEK YAPISINDAN ESİNLENEN MALZEME
TASARIMLARI**

Yüksel AKINAY

Dr. Öğr. Üyesi Mühendislik Fakültesi, Maden Mühendisliği Bölümü

yukselakinay@gmail.com

ÖZET

Doğal ve yapay olarak oluşturulmuş petek yapıları, geleneksel altıgen yeniden giriş tasarımına sahip içi boş ve ince duvarlı hücrelerden oluşan bir kafestir. Malzemelerdeki bu yapı, düşük yoğunluk, yüksek yüzey alanı, yüksek hacim oranı, yüksek sıkıştırma ve düzlem dışı kesme özellikleri gibi mükemmel özellikler sağlar. Petek tasarımları mühendislik, malzeme bilimi, nanoteknoloji ve yakın zamanda biyotıpta yaygın olarak kullanılmaktadır. Perovskit kristal yapılı güneş pilleri uygun maliyetlidir ve geleneksel yöntemlerle üretilmesi kolaydır. Son zamanlarda bilim adamları, böcek gözlerinden esinlenerek bu hücrelerin dayanıklılığını geliştirmeye odaklandılar. Bu çalışmada, böcek gözlerinden esinlenen perovskit güneş pili yapıları rapor edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Petek; Böcek Gözleri; Taramalı elektron mikroskobu; Güneş pili

TÜRLERİN GENETİK BÜTÜNLÜĞÜ VE EKOSİSTEMDEKİ GÖREVLERİ

Ali Adem BAHAR¹ & Kâzım UYSAL²

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü,

aliademb@gmail.com .

ORCID: 0000-0001-8416-8334

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü

kazim.uyisal@dpu.edu.tr .

ORCID: 0000-0001-7937-2349

ÖZET

Ekosistemin fonksiyonel birimleri olarak tanımlayabileceğimiz canlılar yaşamlarını ve popülasyon içerisindeki görevlerini yerine getirmek üzere türlere özgü olarak farklılaşmış mekanizmalara ve genetik kodlara sahiptirler. Örneğin böcekler doğadaki ölü organizmaların ve atık maddelerin yıkılarak enerji ve karbon kaynağı olarak ekosistem döngüsüne geri kazandırılmasını sağlayan özelleşmiş bir fizyolojiye sahiptir. Başka bir canlı için zehirli ve ölümcül olabilecek kaynaklar böcekler için bir ihtiyaçtır. Enerji gereksinimleri bakımından türler diğerlerine mutlak ihtiyaç duyarlar ve tek başlarına hayatta kalabilmeleri mümkün değildir. Bitkilerde organik atıkların çözünerek enerji ve karbon kaynağı olarak toprağa karışması veya havadaki azotun fikse edilebilmesi için mikroorganizmalara ihtiyaç duyarlar. Bu açıdan konu ele alındığında herhangi bir türün genetik bilgisinde meydana gelecek değişikliklerle farklı bir türe dönüşmesi ve ekosistem içerisinde bir konum bulabilmesi mümkün değildir. Bir bakıma ekosistem de türler arasında ya hep ya hiç etkileşimi vardır. Bu nedenle virüslerden balıklara, sürüngenlerden kuşlara kadar tüm canlı türlerine bilinçli bir tasarım ile belirli görevler yüklenmiştir.

Türler arasındaki bağlantılar incelenirken; canlıların dolaylı etkileşimleri, coğrafik bölgeleri, ekosistem tipleri, tropik seviyeleri, mevsimsel değişiklikler, canlı etkileşimleri ve etkileşim sıklıkları gibi faktörler dikkate alınmalıdır. Tüm bu parametreler ile bir türün mevcut fonksiyonunu terk ederek farklı bir türe dönüşebilmesi olasılık dâhilinde değildir. Böyle bir olayın meydana gelebilmesi için yeryüzünde yaşadığı düşünülen yaklaşık 9 milyon canlı türünü kodlayan genetik bilgilerinin aynı anda değişerek yine birbirlerinin ihtiyaçlarını karşılayabilen farklı canlı türlerini meydana getirmesi gerekir. Ancak Genetik biliminde ulaşılan nokta böyle bir devasa değişikliğin mümkün olamayacağını ve mevcut sistemin uyumlu bir şekilde işleyişinin ancak akıllı bir tasarım sayesinde mümkün olabileceğini gözler önüne sermektedir.

Anahtar kelimeler: Ekosistem, Adaptasyon, Tür, Akıllı Tasarım

GENETIC INTEGRITY OF SPECIES AND THEIR TASKS IN THE ECOSYSTEM

Ali Adem BAHAR¹, Kâzım UYSAL²

Assist. of Prof. Kütahya Dumlupınar Üniversity. Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology

aliademb@gmail.com .

ORCID: 0000-0001-8416-8334

³Prod. Dr. Kütahya Dumlupınar Üniversity. Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology

kazim.uysal@dpu.edu.tr .

ORCID: 0000-0001-7937-2349

ABSTRACT

Living beings, which can be defined as the functional units of the ecosystem, have species-specific differentiated mechanisms and genetic codes in order to fulfill their roles in their population. For example, insects have a specialized physiology ensuring dead organisms and waste materials in nature are broken down and returned to the ecosystem cycle in the form of energy and carbon source. Resources that can be poisonous and deadly to another creature are a need for insects in this case. Species absolutely need others to acquire their energy demand and survive. Plants need microorganisms to dissolve organic wastes into the soil as a source of energy and carbon, or to fix nitrogen in the air. From this point of view, it is not possible for any species to transform into a different species with changes in its genetic information and find a position in the ecosystem. In a manner, there is an all-or-nothing interaction between species in an ecosystem. For this reason, certain tasks have been assigned to all living species, from viruses to fish, from reptiles to birds, with a conscious design.

Connections between species rely on many different factors such as indirect interactions of living things, geographic regions, ecosystem types, tropic levels, seasonal changes, animal interactions and interaction frequencies. With all these parameters, it is not possible for a species to leave its current function and turn into a different species. In order for such an event to occur, the genetic information encoding the approximately 9 million living species thought to live on earth must change at the same time and create different species that can meet each other's needs. However, the point reached in the science of genetics reveals that such a huge change is not possible and the harmonious functioning of the existing system can only be possible thanks to an intelligent design.

Keywords: Ecosystem, adaptation, species, intelligent design

DOĞAL ANTİMİKROBİYAL AJANLAR OLARAK BAKTERİYOFAJLAR

Zakaria BELGHOUL¹, Ali Adem BAHAR² Kâzım UYSAL³,

*¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü,
0000-0001-8034-1849, zakaria.belghoul@ogr.dpu.edu.tr*

*²Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü,
0000-0001-8416-8334, ali.bahar@dpu.edu.tr*

*³Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü,
0000-0001-7937-2349, kazim.uyosal@dpu.edu.tr*

ÖZET

Bakteriyofajlar bakterileri enfekte eden zorunlu hücre içi parazitler olarak tanımlanır. Gezegenimizin her yerinde bulunan bu mikroorganizmalar beslenme ve hareket gibi canlıların ortak özellikleri olan birçok özellikten yoksundurlar. Doğadaki tahmini sayıları açısından, bakterilerden yaklaşık on kat daha fazla oldukları düşünülmektedir. Keşifleri 19. yüzyılın sonlarına kadar uzanan bu mikroorganizmalar tüm doğal ortamlarda yaygın olarak bulunurlar. Bakteriyofajlar bakteri türlerine özgü varlıklardır ve hem morfolojileri hem de enfeksiyon döngüleri açısından olağanüstü derecede çeşitliliğe sahiptirler. Bu nedenle bakterilerle mücadele açısından yüksek potansiyele sahiptirler.

Geçmiş yüzyıl öncesine dayanan antibiyotiklerin keşfi bakteriyel enfeksiyonların tedavisinde bir devrim olarak kabul edilmiştir. Ancak enfeksiyon sorunu halen tamamen çözülememiş ve bakterilerde meydana gelen antibiyotik direnci bu problemi daha da ciddi hale getirmiştir. Aşırı ve bilinçsiz antibiyotik kullanımı sonrasında bakterilerin doğal olarak bu ilaçlara karşı hassasiyetlerini kaybettikleri gözlemlenmiştir. Yeni antibiyotiklerin bulunamaması bilim insanlarını yeni terapötik alternatifler bulmaya zorlamaktadır. Bu noktada doğal antimikrobiyal ajanlar olan bakteriyofajların bulaşıcı hastalıkların tedavisinde kullanılabileceği fikri ön plana çıkmaktadır.

Ayrıca bakteriyofajların sahip oldukları küçük ve sade yapıları biyoteknolojik metotlarla güvenli bir teröpatik uygulama geliştirilebilme potansiyelini ve kullanım alanlarını artırmaktadır. Örneğin gıda koruyucuları olarak patojenlerin kontrolünde ve yaygın içme sularının içeriğindeki bakterilerin etkisiz hale getirilmesinde etkin olarak kullanılabildikleri gösterilmiştir. Diğer yandan bakteriyofajlar bakterilere karşı özgün olarak enfeksiyon oluşturabildikleri için patojenik ajanların teşhisinde kullanılabilmeye potansiyelleri de vardır. Canlı olup olmadığı dahi bilim adamları tarafından halen tartışılan, sadece protein ve nükleik asit makromoleküllerinden meydana gelen 25-200 nanometre boyutlarındaki bu mikroorganizmalar akıllı bir tasarıma sahiplerdir ve birçok hikmetli vazife gördürmek için yaratılmışlardır.

Anahtar kelimeler: Bakteri, bakteriyofaj, tedavi, yaratılış

BACTERIOPHAGES AS NATURAL ANTIMICROBIAL AGENTS

Zakaria BELGHOUL¹, Ali Adem BAHAR² Kâzım UYSAL³,

*¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology
0000-0001-8034-1849, zakaria.belghoul@ogr.dpu.edu.tr*

*²Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology
0000-0001-8416-8334, ali.bahar@dpu.edu.tr*

*³Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology
0000-0001-7937-2349, kazim.uyosal@dpu.edu.tr*

ABSTRACT

Bacteriophages are defined as obligate intracellular parasites that infect bacteria. These microorganisms, which are found all over our planet, lack many features that are common to living things, such as nutrition and movement. In terms of their estimated number in nature, they are thought to be about ten times more numerous than bacteria. These microorganisms, whose discoveries date back to the late 19th century, are common in all natural environments. Bacteriophages are species-specific entities and are extraordinarily diverse in both their morphology and infection cycles. Therefore, they have a high potential to combat bacteria.

The discovery of antibiotics, dating back a century, has been recognized as a revolution in the treatment of bacterial infections. However, the problem of infection is still not completely resolved, and antibiotic resistance in bacteria has made this problem even more serious. It has been observed that bacteria naturally lose their sensitivity to these drugs after excessive and unconscious use of antibiotics. The lack of new antibiotics is forcing scientists to find new therapeutic alternatives. At this point, the idea that bacteriophages, which are natural antimicrobial agents, can be used in the treatment of infectious diseases comes to the fore.

In addition, the small and simple structures of bacteriophages increase the potential and usage areas of a safe therapeutic application with biotechnological methods. For example, it has been shown that they can be used effectively as food preservatives in the control of pathogens and inactivating bacteria in common drinking water. On the other hand, bacteriophages have the potential to be used in the diagnosis of pathogenic agents, as they can cause specific infections against bacteria. These microorganisms, whose size is 25-200 nanometers, consisting only of protein and nucleic acid macromolecules, and whose existence is still debated by scientists, have a clever design and were created to perform many wise tasks.

Keywords: Bacteria, bacteriophage, treatment, creation

BAKTERİLERDE SPOR OLUŞUMU VE DORMANSİ

Nusret ÇAKIR¹, Ali Adem BAHAR², Kâzım UYSAL³

¹ Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Evliya Çelebi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Beyin ve Göğüs Cerrahisi Servisi,

0000-0002-5352-5770, nusri.cakir.21@gmail.com

² Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü,

0000-0001-8416-8334, ali.bahar@dpu.edu.tr

³ Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology

0000-0001-7937-2349, kazim.uyosal@dpu.edu.tr

ÖZET

Gezeganimiz hayat için uygun bir ortam olarak tasarlanmıştır. Her canlıya yaşadığı şartlarda hayatını devam ettirebilecek donanımlar verilmiştir. Bakteriler, yeryüzünün her yerinde yaşam alanı bulabilen gözle görülemeyen mikroskobik canlılardır. Toprakta, suda, havada, çok sıcak ve soğuk ortamlarda, yaşamın oldukça zor olduğu tuzlu, asitli ve radyoaktif ortamlarda yaşayabilirler. Birçok farklı ve zorlu şartlar bakterilerin yaşayabilmesi için elverişli ortamlar olabilir. Ancak hayatı olumsuz etkileyebilecek elverişsiz şartların oluşması durumunda, bakteri hayatının ve neslinin devamı için genetik bilgilerinin korunması gereklidir. Bu noktada endospor oluşturma ve dormansi gibi bakterilerin DNA'larını koruyabilecek korunma mekanizmaları ile donatılmış olmaları dikkati çekmektedir.

Endosporlar, bakterilerin yaşadıkları ortamdaki besin maddelerinin azalması, su eksikliği, yüksek ve düşük sıcaklık durumları gibi uygun olmayan şartlar altında genetik bilgisinin saklanabilmesini sağlayan dayanıklı yapılardır. Endosporlar dirençli, sert ve koruyucu tabakaları sayesinde uzun yıllar boyunca içlerinde bulunan genetik bilgiyi koruyarak türlerin ekosistemdeki devamlılığının sağlanmasında önemli rol oynarlar.

Endosporlar yapılırken bakteriler ihtiva ettiği suyu kaybeder ve sitoplazma yüzeyleri minimuma iner. Bu işlem sırasında hücresel metabolizma hızı en düşük seviyede seyrederek ve DNA molekülleri dayanıklı bir biyopolimer örtü ile kaplanarak koruma altına alınır. Hareketsiz olan endosporlar mikroorganizmaların elverişsiz şartlarda hayatta kalabilmesi ve genetik bilgilerinin korunabilmesi için tasarlanmış acil durum formu olarak kabul edilebilir. Endospor oluşturma mekanizması sayesinde aşırı sıcaklık değişimleri, kimyasal toksinler ve radyasyon gibi şartlarda dahi bakterilerin genetik bilgileri zarar görmeden korunabilir. Şartların biraz daha elverişli olması halinde ise endospor oluşturmak yerine bakteriler dormansiye girerek metabolizmaları yavaşlar ve daha az enerji tüketimi ile yaşamsal faaliyetler sürdürülür. Bakteriler ortam şartlarına göre bilinçli bir şekilde varlığını sürdürebilecek mekanizmalara sahiptirler. Gözle görülmeyen küçük canlıların böylesine hikmetli özelliklere sahip olması ancak ilahi bir tasarımın neticesinde olabilir.

Anahtar kelimeler: Bakteri, dormansi, endospor, yaratılış

SPORE FORMATION AND DORMANCY IN BACTERIA

Nusret ÇAKIR¹, Ali Adem BAHAR², Kâzım UYSAL³

¹ *Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Evliya Çelebi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Beyin ve Göğüs Cerrahisi Servisi,*

0000-0002-5352-5770, nusri.cakir.21@gmail.com

² *Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü,*

0000-0001-8416-8334, ali.bahar@dpu.edu.tr

³ *Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology*

0000-0001-7937-2349, kazim.uyosal@dpu.edu.tr

ABSTRACT

Our planet has been designed as a convenient environment for biotic activities. Every living being has been given necessary equipment that can sustain her life in the surrounding conditions. Bacteria are ubiquitous microscopic creatures that can live throughout the earth, such as soil, water, air, extreme high and low temperatures, salty, acidic, and radioactive environments where maintaining vital cellular activities is quite formidable. Many different and harsh conditions can be in favor of bacteria to live. However, in the event of unfavorable conditions that may adversely affect staminal functions, the genetic information must be preserved to keep bacterial cell alive and sustain the next generations. Herein, it is noteworthy that bacteria are equipped with protection mechanisms, such as endospore formation and dormancy, that can protect their DNA.

Endospores are durable structures that allow bacteria to store their genetic information under unsuitable conditions such as depletion of nutrients, lack of water, extremely high and low temperatures. Endospores play an essential role in ensuring the continuity of the species in the ecosystem by preserving the genetic information within live cells for many years, thanks to their resistant, hard and protective layers.

During endospore formation, bacterial cells lose their water content and the total cytoplasmic surface is minimized. Besides, the cellular metabolism rate is reduced at its lowest level and DNA molecules are protected with a thick biopolymer layer. These immobilized endospores can be considered as an emergency form designed for microorganisms to survive in unfavorable conditions and to preserve their genetic information. Thanks to the endospore formation mechanism, the genetic information of the bacteria can be preserved without being damaged, even under conditions such as extreme temperature changes, chemical toxins and radiation. In case of conditions are not in favor of life but not too extreme, bacteria opt out the endospores and choose dormancy stage by slowing down vital activities with less energy consumption. Bacteria have these mechanisms to consciously maintain their existence according to environmental conditions. The fact that tiny creatures that are invisible to the naked eye possess such wise features can only be the result of a divine design.

Keywords: Bacteria, dormancy, endospore, creation

**ZAMAN İHTİYARLANDIKÇA KUR'AN GENÇLEŞİYOR GERÇEĞİNİN KUR'AN
İLE COĞRAFYA BİLİMİ ARASINDAKİ İLİŞKİ AÇISINDAN NİTEL BİR
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Mehmet Akif SEYİTOĞULLARI¹

¹ Milli Eğitim Bakanlığı/Coğrafya Öğretmeni,

akif198200@gmail.com

ORCID: 0000-0003-2982-1155

ÖZET

Kur'an-ı Kerim, yerler, gökler ve topyekün varlık hakkında verdiği bilgilerden o kadar emin bulunmaktadır ki; insanlık, keşif, tespit ve yeni buluşlarında ilerledikçe, o, hemen her menzilde, Kur'an gerçeğiyle karşılaşılacağını vurgulamakta ve her şeyin Allah'a bağlanacağı günlerin geleceğini hatırlatmaktadır. Her asrın, bilgi birikimine uygun olarak Kur'an'dan yaptığı çıkarsamalar konumuzun muhtevasını teşkil etmektedir. Özellikle fennî keşiflerin, teknolojinin, bilimin alabildiğine geniş bir yelpazede ortaya çıktığı asrımızda, ve bilimler ait gerçeklerle ilgili ayetlerinden yapılan çıkarsamalar, Kur'an'ın her asra bakan bir cihetinin olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Kur'an-ı Kerim, Coğrafya, Bilim

**A QUALITATIVE EVALUATION OF THE FACT THAT THE QUR'AN GETS
YOUNG AS TIME IS AGAINST IN TERMS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN
THE QURAN AND THE SCIENCE OF GEOGRAPHY**

Mehmet Akif SEYİTOĞULLARI¹

¹ Ministry of National Education /Geography Teacher,

akif198200@gmail.com

ORCID: 0000-0003-2982-1155

ABSTRACT

The Qur'an is so sure of the information it gives about the earth, the sky and the total existence; As humanity progresses in its discovery, determination and new discoveries, he emphasizes that the truth of the Qur'an will be encountered at almost every point, and reminds us that the days will come when everything will depend on Allah. The inferences made by each century from the Qur'an in accordance with its knowledge constitute the content of our subject. Especially in our century, when scientific discoveries, technology and science have emerged in a wide range, and the inferences made from the verses of the sciences clearly reveal that the Qur'an has an aspect that looks at every century.

Keywords: Quran, Geography, Science

**AKİT KARBON DESTEKLİ KOBALT NANOKÜMELERİNİN HAZIRLANMASI
VE SODYUM BORHİDRÜRÜN HİDROLİZİNDEKİ KATALİTİK
PERFORMANSININ İNCELENMESİ**

Mehmet TUNÇ¹, Teoman KABADAYI²

Prof. Dr., Van Yüziüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü,

mehmettunc@yyu.edu.tr

ÖZET

Hidrojenin kimyasal olarak depolanmasında üzerinde en yoğun şekilde çalışılan bor malzemelerinden biri olan sodyum borhidürün (NaBH₄) sulu ortamda gerçekleşen hidroliz tepkimesini katalizlemek için Co metalinin kullanıldığı katı destekli heterojen katalizör oluşturuldu ve tanımlandı.

Hazırlanan ve tanımlanan bu heterojen katalizörün sodyum borhidürün hidroliz tepkimesindeki katalitik performansı, etkinlik ve tekrar kullanılabilirlik yönünden incelendi.

Gerçekleştirilen işlemler sonucunda elde edilen katı katalitik malzeme, İndüktif olarak çiftleşmiş plazma-optik emisyon spektroskopisi (ICP-OES) ve toz-X ışınları kırınımı (P-XRD) gibi ileri analitiksel yöntemler kullanılarak nanoparçacıkların katalitik etkinliği ile Co/C katalizörü varlığında sodyum borhidürün (NaBH₄) dehidrojenlenmesi tepkimesinin kinetiği; farklı katalizör derişimine bağlı olarak incelendi.

Mevcut çalışmamızın özetinden de anlaşıldığı gibi yapay yollarla Hidrojen üretmek için başta katalizör ve substrat (H₂ kaynağı) olmak üzere, diğer kimyasalların temin edilmesi ve deney düzeneğinin kurulması ile birlikte toplam parasal maliyeti yüksek olan ve bununla birlikte ekonomik sıkıntılara sebep olan aşırı zorlayıcı şartlar ortaya çıkmaktadır. Hâlbuki diğer taraftan, dünyanın birçok yerinde çeşitli derinliklerde ve basınçlarda, doğal gaz ham petrol yatakları ile çözünmüş bir halde bulunmaktadır. Genel olarak ihtiyacın karşılanması için doğal olarak bulunan gazın kullanıma hazır hale getirilmesi, yapay yoldan elde edilen gaza göre ekonomik boyutu son derece küçük ve daha az masraflıdır. Bununla beraber, hidrojen atomunun yaradılışın temelindeki bileşik olan suyun oluşumundaki 3 mol atomdan 2 mol atomun hidrojen olduğu, hidrojensiz suyun var olmadığı bilim insanları tarafından kanıtlanmıştır. Bunun tesadüfi bir olay olmadığı çağımızın ve günümüzün bilim insalarının araştırmaları sonucunda ispatlanmıştır.

**INVESTIGATION OF THE CATALYTIC PERFORMANCE IN HYDROLYSIS OF
SODIUM BOROHYDRIDE AND PREPARATION OF ACTIVATED CARBON
SUPPORTED COBALT NANOCLUSTERS**

Mehmet TUNÇ, Teoman KABADAYI

¹Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Science, Chemistry Department,

mehmettunc@yyu.edu.tr

ABSTRACT

Solid supported heterogeneous catalyst, in which first order transition metals are used to catalyze the hydrolysis reaction of aqueous (NaBH₄), one of the boron materials most intensively studied in the chemical storage of hydrogen.

The catalytic performances of this heterogeneous catalyst prepared and identified in the hydrolysis reaction of sodium borohydride were studied in terms of efficiency and reusability.

The solid catalytic material obtained as a result of the processes carried out, the kinetics of the dehydrogenation reaction of sodium borohydride (NaBH₄) in the presence of Co/C catalyst with the catalytic activity of nanoparticles using advanced analytical methods such as inductively coupled plasma-optical emission spectroscopy (ICP-OES) and powder-X-ray diffraction (P-XRD) was investigated depending on different catalyst concentrations.

As it can be understood from the summary of our current study, with the supply of other chemicals, especially catalyst and substrate (H₂ source) to produce hydrogen by artificial means, and the establishment of the experimental setup, extremely challenging conditions with high financial costs and economic difficulties arise. On the other hand, in many parts of the world, at various depths and pressures, natural gas exists in a dissolved form with crude oil deposits. In general, making the naturally occurring gas ready for use in order to meet the need, its economic size is extremely small and less costly compared to artificially produced gas. However, 2 moles of atoms are hydrogen out of 3 moles of atoms in the formation of water, which is the compound on the basis of the creation of the hydrogen atom, it has been proven by scientists that water without hydrogen does not exist. It has been proven as a result of the researches of our age and today's scientists that this is not a coincidence event.

BİTKİLERDEKİ MUCİZEVİ MOLEKÜLLER VE KANSER ÜZERİNE ETKİLERİ

Gül GÖRMEZ¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Van, Türkiye,

(<https://orcid.org/0000-0001-6980-4988>),

mail: gulgormez@yyu.edu.tr,

ÖZET

Kanser, hücrelerin kontrolsüz ve ani bölünmesiyle sonuçlanan çok aşamalı bir süreçtir. Dünya Sağlık Örgütü (WHO)'nün verilerine göre 2020 yılında 10 milyona yakın ölümün yani yaklaşık altı ölümden birinin nedenidir. Dünya çapında yaygınlığı nedeniyle yeni antikanser ilaçların keşfi büyük önem taşımaktadır. Kanser tedavisinde kullanılan sentetik ilaçların ağır yan etkileri ve sağlıklı hücreler üzerindeki toksisitesi nedeniyle, kanser tedavi protokollerine her geçen gün bitki sekonder metabolitlerinden elde edilen doğal bileşikler eklenmektedir. Bitkiler, tüm temel işlevlerini üretmiş oldukları primer metabolitleriyle karşılarken, sekonder metabolitlerini virüs, bakteri ve mantarlar gibi patojenlere karşı savunmada, biyotik ve abiyotik streslere karşı korumada, tohum dağıtımı için ve rakip türleri zehirleyerek rekabet avantajı oluşturmada kullanırlar. Ancak dünyanın farklı ülkelerinde yapılan *in vivo* ve *in vitro* çalışmalar sekonder metabolitlerin sadece bitkiler için değil aynı zamanda insanların şifa bulması içinde yaratıldığını ortaya koymaktadır. Başlangıçta bitkiler için çok da önemli olmadığı düşünülen bu mucizevi bileşikler, son yıllarda kanser başta olmak üzere birçok hastalığın önlenmesinde ve tedavisinde kullanılmaktadır. Kanser hücrelerinin büyümesini ve metastazını engelleyerek, DNA'yı oksidatif hasardan koruyarak, karsinojenin DNA'ya bağlanmasını önleyerek ve detoksifikasyon sağlayarak anti-kanserojen etki gösterirler. Vincristine, paclitaxel, homoharringtonin, ingenol mebutat gibi bileşikler, kanser tedavisinde kullanılan bitki sekonder metabolitlerinden sadece bir kaçıdır. 2030 yılına kadar tüm popülasyonun %75 inde kanser vakası görüleceği tahmin edilirken, tedavide de daha fazla bitkisel şifa kaynaklarının araştırılması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Tıbbi bitki, sekonder metabolitler, kanser

MIRACULOUS MOLECULES IN PLANTS AND THEIR EFFECTS ON CANCER

Gül GÖRMEZ¹

¹Assist. Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Health Sciences, Van, Turkey,

(<https://orcid.org/0000-0001-6980-4988>),

mail: gulgormez@yyu.edu.tr,

ABSTRACT

Cancer is a multistage process that results in the uncontrolled and sudden division of cells. According to the data of the World Health Organization (WHO), it is the cause of nearly 10 million deaths, one in six deaths, in 2020. Because of its worldwide prevalence, the discovery of new anticancer drugs is of great importance. Due to the severe side effects of synthetic drugs used in cancer treatment and their toxicity on healthy cells, natural compounds obtained from plant secondary metabolites are added to cancer treatment protocols every day. While plants meet all their basic functions with the primary metabolites they have produced, they use secondary metabolites to defend against pathogens such as viruses, bacteria and fungi, to protect against biotic and abiotic stresses, for seed dispersal, and to create competitive advantage by poisoning competing species. However, *in vivo* and *in vitro* studies conducted in different countries of the world reveal that secondary metabolites are created not only for plants, but also for the healing of humans. These miraculous compounds, which were initially thought to be not very important for plants, have been used in the prevention and treatment of many diseases, especially cancer, in recent years. They show anti-carcinogenic effects by inhibiting the growth and metastasis of cancer cells, protecting DNA from oxidative damage, preventing carcinogen from binding to DNA and providing detoxification. Compounds such as vincristine, paclitaxel, homoharringtonine, ingenol mebutate are just a few of the plant secondary metabolites used in cancer therapy. While it is estimated that 75% of the entire population will have cancer by 2030, more herbal healing resources should be investigated in the treatment.

Key words: Medicinal plant, secondary metabolites, cancer

**PESTİSİTLERİN KULLANIMINI AZALTACAK ALTERNATİF YÖNTEMLERİ:
BİYOLOJİK VE BİYOTEKNİK MÜCADELE**

Levent ÜNLÜ

Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü,

ulevent@selcuk.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1993-4006

ÖZET

İnsanlar doğduklarından, ölene kadar tarımsal ürünlerle beslenmek zorundadırlar. Tüketilen besinlerin insan sağlığına zararlı olmayıp, besleyici niteliklere sahip olması gerekir. Bitkisel ve hayvansal ürünlerin verimini artırmak için hastalık ve zararlılara karşı mücadele yapılmalıdır. Bu mücadele yapılmadığı takdirde ürünlerimizin yaklaşık %34.9'u kaybedilebilmektedir. Bu yüzden üreticiler, hastalık ve zararlılara karşı çeşitli mücadele yöntemlerini kullanarak, ürünlerini korumak ve verimi artırmak isterler. Mücadelede ilk olarak maalesef kimyasal ilaçların kullanılması tercih edilir. Kimyasal mücadelenin ise, tarımsal ürünlerde kalıntı adı verilen zararlı etkisi başta olmak üzere birçok olumsuz etkisi bulunmaktadır. Kimyasal mücadelenin zararlı etkisini ortadan kaldırmada alternatif olarak Biyolojik ve Biyoteknik mücadeleye öncelik verilmesi gerekir. Bu mücadele yolları, modern mücadele yöntemleri olup, nerdeyse hiçbir zararlı etkisi bulunmamaktadır. Özellikle organik yetiştiricilik yapan üreticilerin bu yöntemleri mutlak surette tercih etmeleri zorunludur. Biyolojik mücadelede Predatör ve parazitoid adı verilen faydalı organizmalar, Biyoteknik mücadelede ise böcek tuzakları başarılı bir şekilde kullanılmaktadır. Bu çalışmada belirtilen mücadele yöntemlerinin kullanımı açıklanmış ve faydaları vurgulanmıştır. İnsanoğlunun emanet olarak aldığı küre-i arzı, sonraki nesillere sağlam olarak teslim etmesi için azami dikkati göstermesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Biyolojik Mücadele, Biyoteknik Mücadele, Pestisit, Feromon.

**ALTERNATIVE METHODS TO REDUCE THE USE OF PESTICIDES:
BIOLOGICAL AND BIOTECHNICAL CONTROL**

Levent ÜNLÜ

Selçuk University, Faculty of Agriculture Department of Plant Protection

ulevent@selcuk.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1993-4006

ABSTRACT

Since people are born, they have to be fed with agricultural products until they die. The foods consumed should not be harmful to human health and should have nutritive qualities. In order to increase the yield of plant and animal products, it is necessary to management against diseases and pests. If this management is not carried out, approximately 34.9% of our products can be lost. Therefore, producers want to protect their products and increase yield by using various methods of control against diseases and pests. Unfortunately, the use of chemical pesticides is preferred first in the control. Chemical control, on the other hand, has many negative effects, especially the harmful effect called residues on agricultural products. Biological and Biotechnical control should be given priority as an alternative to eliminate the harmful effects of chemical control. These methods of control are modern methods of control and have almost no harmful effects. Especially the producers of organic farming should definitely prefer these methods. Beneficial organisms called predators and parasitoids are used successfully in biological control, and insect traps are used successfully in biotechnical control. In this study, the use of the specified control methods is explained and the benefits are emphasized. Mankind must show the utmost care in order to deliver the world, which he has taken as a trust, to the next generations intact.

Keywords: Biological Control, Biotechnical Control, Pesticide, Pheromone.

SANAT IŞIĞINDA YARATILIŞ

Merve Esra EREZ ÇELİK¹

¹*Rekabet Kurumu Orta Okulu*

erezesramerve@gmail.com

ORCID: 0000-0002-8477-8930

ÖZET

Sanat, mevcut olan güzelliğin farkına varabilen bir düşünme biçimidir. Güzel olanın ahenkli olanın farkına varmayı arzulamak tüm sanatların başlangıcı, devamı ve bitim noktasıdır. Yüce yaratıcı, evrendeki tüm güzellikleri içinde barındıran sonsuz ihtişama sahip güzelliğin ve sanatın kaynağıdır. Sanatın amacı, benzersiz olanı tasarlayabilmektir. Allah'ın yarattığı her şey Onun Cemal sıfatının yansımasıdır. Allah'ın yarattıkları özgünlükleri, benzersizlikleri ve orijinallikleri ile kendi sanatkarının sanatına hayran bırakır. İnsanoğlundaki güzellik anlayışı, kainattaki tüm yaratılmış varlıklara hikmet nazarıyla bakıp ve onlardan esinlenerek yansımaların dışavurumudur. Allah yarattıklarını kusursuz uygunluk ve nizam içinde yaratmıştır. Allah, tüm güzelliklerin sergilendiği bir dünya yaratmıştır. Dünya her yönüyle kendisi başlı başına bir sanat eseridir. Bu güzelliklerin farkına varılıp ilham alınması ile sanat eserleri ortaya çıkmaktadır. Yaratılan her insan yaratılmış yegâne sanat eseridir. İnsan yaratılmışlar içinde kendine has karakteristik özellikleri ile özgün yaratılmıştır. Allah'ın en büyük sanatı insandır. İnsan, canlı veya cansız tüm varlıklardan daha üstün nitelikli olarak yaratılmıştır. İnsana ait olan özellikler yüce yaratıcının insandaki tecellileridir. İnsan ilk yaratıldığı zamandan itibaren çeşitli sanat ürünleri ortaya koymuştur. Estetik duygular insana yaratıcı tarafından doğuştan verilen özelliklerdir. Bu özellikler insan yaşamına dair içinde bulunulan toplumların tarihsel dönemleri hakkında da bilgiler vermektedir. Gerçek sanat eseri kendi varlığı hakkında bilgi verebilir. Böylece sanat eseri elle tutulur gözle görülür hal alır. Her sanat eseri onu temaşa eden kişide farklı izlenimler uyandırır. Güzellik yaratılıştan verilen bir duygu olduğu için güzellik insanı cezbeder. Güzellik, ilgi duyulan ve hep aranılan bir konu olmuştur. İnsanın güzellik arayışında duygu, emek ve zaman gereklidir, kendiliğinden bir şey olmaz. İnsan her zaman yaptığı işlerini güzelleştirmek sevdasındadır.

Anahtar Kelimeler: Sanat, İnsan, Yaratılış, Eser, İhtişam

CREATED IN THE LIGHT OF ART

Merve Esra EREZ ÇELİK¹

¹Rekabet Kurumu Middle School

erezesramerve@gmail.com

ORCID: 0000-0002-8477-8930

ABSTRACT

Art is a way of thinking that can recognize the beauty that exists. Desiring to realize the beautiful and the harmonious is the beginning, continuation and end point of all arts. The supreme creator is the source of beauty and art with infinite magnificence that contains all the beauties in the universe. The purpose of art is to be able to design the unique. Everything that Allah has created is a reflection of His Jamal attribute. With their originality, uniqueness and originality, Allah's creations amaze the artistry of his craftsman. The concept of beauty in human beings. It is the expression of reflections by looking at all created beings in the universe with the eye of wisdom and being inspired by them. Allah has created His creations in perfect harmony and order. Allah has created a world where all beauties are displayed. The world is a work of art in itself in every aspect. When these beauties are noticed and inspired, works of art emerge. Every human being created is the only work of art created. Man has been created uniquely among creatures with his unique characteristics. God's greatest art is man. Man has been created with a higher quality than all living and non-living beings. Human characteristics are the manifestations of the Supreme Creator in humans. Man has produced various works of art since the first time he was created. Aesthetic feelings are features that are innately given to man by the creator. These features also provide information about the historical periods of the societies in which they live. A true work of art is one that can give information about its own existence. Thus, the work of art becomes tangible and visible. Each work of art evokes different impressions on the person who contemplates it. Since beauty is an innate feeling, beauty attracts people. Beauty has always been a subject of interest and sought after. Emotion, effort and time are necessary in the pursuit of beauty, nothing happens by itself. People always love to beautify their work.

Keywords: Art, Human, Creation, Work, Splendor

**AYLIK PERYODLARIN ORTASINDA TEKRARLANAN GİZEMLİ MUCİZE:
OVULASYON (YUMURTLAMA)**

Halil İbrahim ERBIYIK¹ Merve E. PALALIOĞLU²

Dr. Öğ. Üyesi, Üsküdar Üniversitesi SMYO

www.drhalilibrahim@gmail.com

https://orcid.org/0000-0001-5526-2663

Uzm. Dr. R , SBÜ Ümraniye EAH Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği

www.drmerbiyik@gmail.com

https://orcid.org/0000-0003-2717-7925

ÖZET

Yumurtlama, yumurtalık adlı, her detayıyla bu iş için tasarlanmış organlarda gerçekleştirilir. 28 günde bir, kadın genital sisteminde yumurtalıkta imal edilen, fallop tüpleri vasıtasıyla, uterusu (rahim) ulaştırılan yumurta hücresinin serüveni akıllara durgunluk vermektedir. 15-50 yaşları arasında her ay yeni yumurta hücreleri yaratılır. Aynı hormonlar aynı dönemlerde hipotalamus, hipofiz ve yumurtalıktan tekrar tekrar salgılanır. Kadın vücudu adeta döllenmeye hazır tutulmaktadır. Her kadında iki adet yumurtalıkta sinirler, kan ve lenf damarlarının girip çıkacağı kadar bir boşluk, içinde kan bakımından oldukça zengin lif dokuları mevcuttur. Yumurta hücresinin güvenli gelişimi bu hususi dokular sayesinde sağlanmaktadır. Bu korunaklı yapıdaki özel keseciklerde (folikül) yumurta ana hücreleri bulunur. Yumurtlama tek aşamalı basit bir hadise olmayıp yumurta hücresinin olgunlaşması için bir çok safhada, çok ince ayarlarda işlere ihtiyaç duyulmaktadır. Yumurta ana hücresinin olgunlaşmış bir üreme hücresi haline gelebilmesi için öncelikle bir mitoz ve iki mayoz olmak üzere 3 adet bölünmeye ihtiyaç vardır. Bölünmelerde hiçbir şaşma olmamalı ve neticede her hücrede 46 olan kromozom 23 e indirilmesi gerekmektedir. (Spermdeki 23 kromozom ile birleşerek normal 46 sayısına ulaşmak için). Yumurtanın olgunlaşması kendi kendine gerçekleşen bir hadise değildir. Bu gelişimi şekillendiren beyin alt tabanında burun kökünün birkaç santimetre arkasında yer almış hipotalamus ve hipofiz tarafından hormonların mikrogramlarla ifade edilebilecek hassas miktarlarda salgı sağlamalarına lüzum vardır. Yumurtayı taşıyan keseciğin iki adet ortasında (yaklaşık 14. Gün) çatlayıp yumurtanın serbest hale geçirilmesine ‘ovulasyon’ denilmektedir. Döllenme hadisesinin gerçekleştiği yer fallop tüpleridir. Yani bir bakıma dünyadaki bütün gebelikler tüp bebektir. (Laboratuvarda değil kendi annesinin tüpünde). Sonsuz kudret ve irade Sahibi her ay harikulade yumurtlama mucizesine imzasını atmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yumurtlama, Yumurtalık, Folikül, aylık period, Gizemli Mucize.

**MYSTERIOUS MIRACLE THAT REPEATS IN THE MIDDLE OF MONTHLY
PERIOD: OVULATION**

Halil İbrahim ERBIYIK¹ Merve E. PALALIOĞLU²

Assistant of Prof, Üsküdar University

www.drhalilibrahim@gmail.com

https://orcid.org/0000-0001-5526-2663

Uzm. Dr. R , SBÜ Ümraniye EAH Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği

www.drmerbiyik@gmail.com

https://orcid.org/0000-0003-2717-7925

ABSTRACT

Ovulation takes place in organs called ovaries, which are designed in every detail for this job. The adventure of the egg cell, which is produced in the ovary in the female genital system and transported to the uterus (womb) through the fallopian tubes, every 28 days is mind-blowing. Between the ages of 15-50, new egg cells are created every month. The same hormones are secreted repeatedly from the hypothalamus, pituitary, and ovaries during the same periods. The female body is almost ready for fertilization. There are two ovaries in every woman, a space enough for the nerves, blood and lymph vessels to enter and exit, and fiber tissues rich in blood. The safe development of the egg cell is provided by these special tissues. Egg mother cells are found in special vesicles (follicles) in this sheltered structure. Ovulation is not a simple one-stage event, but many stages and very fine adjustments are needed for the maturation of the egg cell. In order for the egg mother cell to mature and become a reproductive cell, first of all, 3 divisions, one mitosis and two meiosis, are needed. There should be no deviations in the divisions, and as a result, chromosome 23, which is 46 in each cell, must be reduced. (To reach the normal number 46 by combining with the 23 chromosomes in the sperm). The maturation of the egg is not a spontaneous event. The hypothalamus and pituitary, located a few centimeters behind the nasal root, need to secrete sensitive amounts of hormones that can be expressed in micrograms, which shape this development. When the sac that carries the egg cracks in the middle of two (approximately 14th day) and the egg is released, it is called 'ovulation'. The place where fertilization takes place is the fallopian tubes. In other words, all pregnancies in the world are in vitro fertilization. (Not in the lab, but in his own mother's tube). The Owner of Infinite Power and Will carries out the marvelous miracle of spawning every month.

Key words: Ovulation, Over, Follicle, Monthly period, Mysterious Miracle

TÜR ALTI KATEGORİLERİN YARATILIŞ BAKIŞIYLA DEĞERLENDİRİLMESİ

Murat ÜNAL¹, Fevzi ÖZGÖKÇE²

¹ Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı,

ORCID ID: 0000-0002-6224-8269, muratunal@yyu.edu.tr

² Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji Bölümü,

ORCID ID: 0000-0002-3119-8561, fevziogokce@yyu.edu.tr

ÖZET

Türlerin yaratılmasından günümüze her bir tür içerisinde birçok tür altı kategori tanımlanabilmektedir. Türaltı kategoriler, alttür, varyete, form ve Irk olarak adlandırılarak biyolojik çeşitlilikte tür içi genetik çeşitlilik olarak yerini almaktadır. Özellikle moleküler biyolojik yöntemlerle genetik ıslah çalışmalarının kültür formları üzerindeki etkisinin artması ve belirleyici etkileri her geçen gün artmaktadır. Dolayısı ile türün sınırlarının değişmezliği gerçeği içerisinde taşımış olduğu genetik potansiyelinin sınırlarının ve bu sınırlar içerisinde yapılabileceklerin bilinmesi yaratılış hakikatı ile açıklanabilmektedir. Ana tür sınırlarının korunması ve tür altı kategorilerin oluşturulabilmesi için temel tür tipinin korunma zorunluluğu, temel metabolik işlemlerin tür sınırlarında meydana gelmesi gerektiğini göstermektedir. Bu çalışmada çevremizde özellikle gıda olarak kullanılan bitkilerin genetik çeşitliliğinin ve bu çeşitliliğin sınırları örneklerle açıklanmaya çalışılacaktır. Özellikle özel amaçlı ıslah çalışmalarının ana başlıklarını oluşturan zirai, tıbbi ve peyzaj amaçlı müdahaleler bir türün temel metabolik özelliklerinin devamı ile mümkün olduğu antropojenik etkilerin ortadan kalkması sonucu türün ana hatlarına dönmesi ile açıklanabilmektedir. Örnek olarak *Brassica oleracea* türünün kültür formlarının; lahanadan brokoliye olan değişimi dikkate alınarak ve anaç bitkide yapılan ıslah müdahaleleri üzerinde durularak; bizim canlılar aleminde gördüğümüz tür içi çeşitliliğin kültürel formların ıslahında taklit edildiği nazara verilecektir. Böylece Yaratıcı insan için her canlının genetik potansiyeli içerisinde ıslah çalışmaları ile keşfedilmemiş özelliklerini mümkün kılmaktadır.

Anahtar kelimeler: Tür içi çeşitlilik, genetik çeşitlilik, özel amaçlı ıslah

**EVALUATION OF INFRASPECIFIC CATEGORIES WITH A CREATION
PERSPECTIVE**

Murat ÜNAL¹ Fevzi ÖZGÖKÇE²

¹ *Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Faculty of Education, Department of Biology Education,*

ORCID ID: 0000-0002-6224-8269, muratunal@yyu.edu.tr

² *Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Faculty of Science, Department of Molecular Biology,*

ORCID ID: 0000-0002-3119-8561, fevziogokce@yyu.edu.tr

ABSTRACT

From the creation of the species to the present, many subspecies can be defined within each species. Subspecies categories are named as subspecies, variety, form and race and take their place as intraspecies genetic diversity in biological diversity. In particular, the increasing effect of genetic breeding studies with molecular biological methods on cultural forms and their decisive effects are increasing day by day. Therefore, knowing the limits of genetic potential and what can be done within these limits can be explained by the truth of creation. The necessity to protect the main species boundaries and to create subspecies categories shows that the basic metabolic processes must occur at the species boundaries. In this study, the genetic diversity of plants used as food in our environment and the limits of this diversity will be tried to be explained with examples. Agricultural, medical and landscape interventions, which are the main topics of special-purpose breeding studies, can be explained by the return of the species to its main lines as a result of the disappearance of the anthropogenic effects that are possible with the continuation of the basic metabolic characteristics of a species. For example, the culture forms of Brassica oleracea; taking into account the change from cabbage to broccoli and emphasizing breeding interventions in the rootstock; It will be considered that the in-species diversity that we see in the living world is imitated in the breeding of cultural forms. Thus, the Creator makes the undiscovered features of every living thing possible through breeding studies within its genetic potential.

Keywords: Intraspecies diversity, genetic diversity, special purpose breeding

MADDENİN YAPI TAŞLARI: TEMEL PARÇACIKLAR

Tuncay TUNÇ¹

¹Prof. Dr. Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Fen Bilgisi Eğt. ABD

ORCID:0000-0002-3576-263, tctunc@gmail.com

ÖZET

Dalton, maddenin atom adı verilen taneciklerden oluştuğu teorisini ortaya koyduktan sonra atomlar çok uzun süre maddenin temel parçacıkları olduğuna inandılar. 20. yüzyılın başlarında, atom çekirdeğinin proton ve nötronlardan oluştuğu keşfedildi. Her proton ya da nötron, elektronun yaklaşık 2000 katı kütleyle sahip.

1897 yılında J. J. Thomson elektronu keşfettikten sonra atomlardan daha küçük ve daha basit parçacıklar olduğu bulundu. Elektronun keşfi atomların bölünemez olduğuna dair görüşü çürüttü. 1911'de, Ernest Rutherford tarafından yapılan altın folyo deneyi ile protonun varlığı gösterildi. Nötronlar ise 1932 yılında Rutherford'un doktora öğrencisi olarak James Chadwick adlı bilim insanı tarafından keşfedilmiştir. Daha sonra, 1950'ler ve 60'lar boyunca, parçacık hızlandırıcıları pion ve kaonlar gibi sürü egzotik atom altı parçacığı keşfetmeye devam etti.

Şimdiye kadar 200'den fazla atom altı parçacık keşfedildi ve bunların tümü gelişmiş parçacık hızlandırıcılarda tespit edildi. Bununla birlikte, çoğu temel değildir, çoğu diğer, daha basit parçacıklardan oluşur.

Çekirdek parçacıkları olan proton ve nötronlar da daha temel parçacıklardan meydana gelir. Bu parçacıklar kuark olarak bilinir. Proton ve nötronlar üçer kuarktan oluşmuştur. Proton ve nötronların haricinde bazıları iki, bazıları ise üç kuark içeren birçok başka parçacık vardır.

En temel iki parçacık türü kuarklar ve leptonlardır. Kuarklar ve leptonlar, karşılık gelen 6 çeşide ayrılır. Kuarklar (ve antikuarklar) 1/3 veya 2/3'lük birimlerde elektrik yüklerine sahiptir. Leptonların yükü 1 veya 0 birimdir. Leptonlar ve kuarklar, şimdiki bilgilerimize göre elementer(esas) parçacıklardır. Bu parçacıkların kendilerini oluşturan başka parçacıkları şimdilik bilinmemektedir. Bununla birlikte madde arasındaki tüm etkileşimlerden sorumlu bozon adı verilen parçacıklar vardır. Bozonlar doğadaki dört temel kuvvetin iletimi ile görevlidir. Çevremizdeki bütün maddelerin temel parçacıklardan meydana gelmesi, Allah'ın sonsuz bir ilmi, mutlak iradesi ve nihayetsiz kudretini gösterir.

Bu bildiriye maddenin yapı taşları olan temel parçacıklar ve özellikleri bağlamında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Temel parçacıklar, Kuarklar, Leptonlar, Bozonlar

BUILDING BLOCKS OF MATTER: FUNDAMENTAL PARTICLES

Tuncay TUNÇ¹

¹ *Prof. Dr. Aksaray University, Education Faculty, Science Education Department*

ORCID:0000-0002-3576-263, tctunc@gmail.com

ABSTRACT

After Dalton put forward the theory that matter consists of particles called atoms, atoms were believed for a very long time to be fundamental particles of matter. At the beginning of the 20th century, it was discovered that the atomic nucleus consists of protons and neutrons. Each proton or neutron has about 2000 times the mass of an electron.

After J. J. Thomson discovered the electron in 1897, it was found that there are particles that are smaller and simpler than atoms. The discovery of the electron disproved the view that atoms were indivisible. In 1911, the existence of the proton was demonstrated by the gold foil experiment by Ernest Rutherford. Neutrons were discovered in 1932 by a scientist named James Chadwick as Rutherford's doctoral student. Then, throughout the 1950s and 60s, particle accelerators continued to discover loads of exotic subatomic particles like pions and kaons.

More than 200 subatomic particles have been discovered so far, and all of them have been detected in advanced particle accelerators. However, most of them are not fundamental, most consist of simpler particles.

Protons and neutrons, which are nuclear particles, are also made up of more fundamental particles. These particles are known as quarks. Protons and neutrons are made up of three quarks each. Apart from protons and neutrons, there are many other particles, some containing two quarks and some containing three quarks.

The two most basic types of particles are quarks and leptons. Quarks and leptons are divided into 6 corresponding types. Quarks (and antiquarks) have electric charges in units of $1/3$ or $2/3$. The charge of leptons is 1 or 0 units. Leptons and quarks are elementary particles according to our current knowledge. Other particles of these particles that compose them are currently unknown. However, there are particles called bosons that are responsible for all interactions between matter. Bosons are responsible for the transmission of the four fundamental forces in nature. The fact that all matter around us is composed of fundamental particles shows Allah's infinite knowledge, absolute will and endless power.

In this paper, fundamental particles, which are the building blocks of matter, and their properties will be discussed.

Keywords: Elementary particles, Quarks, Leptons, Bosons

EVRENDEKİ MÜKEMMEL İŞLEYİŞ VE UYUM

Hilal ÇELİK KAZICI

Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, Van, Türkiye

hilalkazici@yyu.edu.tr

0000-0001-6391-1811

ÖZET

Allah'ın varlığını aklen bilmenin imkânı meselesi tarih boyunca felsefî ve teolojik tartışmaların en önemli konularından birisi olmuştur. Bu çalışmada, her şeyin kökenini gene indirgeyen ve genlerin dilinin çözülmesini, kaderin anlaşılması olarak yorumlayan deterministik anlayışa karşı genler ve çevre etkileşimi, insanın kendi varlığının yanında dış dünyadaki tüm varlıkların sonradanlığını bilmesinden yani bilen (rasyonel) bir varlık oluşundan hareketle Yaratıcı'nın varlığına inanmasının haklı ve mâkul gerekçeleri olarak sentetik biyoloji, canlılarda enerji dönüşümleri gibi konular ele alınmıştır. Doğa kanunlarının varlığı, yaşamın kaynağı, evrenin oluşumu gibi varoluşsal temel sorularla ilgilenip araştıranlar için bilim, evrenin işaretlerini okumayı sağlayan akılları Allah'ın varlığına yönelten bir keşif aracıdır.

Anahtar Kelimeler: Genler, Sentetik Hücre, Krebs Döngüsü

PERFECT FUNCTIONING AND HARMONY IN THE UNIVERSE

Hilal ÇELİK KAZICI

Assoc.Prof., Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Science, Department of Chemistry

hilalkazici@yyu.edu.tr

0000-0001-6391-1811

ABSTRACT

Through history the possibility of rational knowing of the existence of God has always been one of the most important philosophical and theological debates. In this study, the interaction of genes and environment against the deterministic understanding, which reduces the origin of everything to the gene and interprets the unraveling of the language of genes as an understanding of destiny, based on the fact that person is a (rational) being who knows the afterlife of all beings in the outer world besides own existence, topics such as synthetic biology and energy transformations in living things are discussed as the just and reasonable justifications for believing in the existence of the Creator. For those who are interested in and research on existential fundamental questions such as the existence of natural laws, the origin of life and the formation of the universe, science is a means of discovery that enables the minds to read the signs of the universe and directs them to the existence of God.

Keywords: Genes, Synthetic Cell, Krebs Cycle

DİN BİLİMLERİ IŞIĞINDA YARATILIŞ

ANTROPİK(İNSANCI) İLKE VE YAŞAMIN MERKEZİNDE OLAN İNSAN

Osman KARAAĞAÇ¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü

osman.karaagac@erzincan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-4942-3835

ÖZET

Evrenin yapısına yönelik farklı teoriler dile getirilmektedir. Bu yaklaşımların temelinde evrenin bir başlangıç/sonunun olup olmadığı evrenin bir güç tarafından bilinçli bir şekilde insan yaşamına uygun şekilde mi yaratıldığı ya da tamamen şans ve tesadüfe dayalı durağan bir sistemin farklı bir forma dönüşmesinden mi ibarettir. Tanrı'nın varlığı ile ilişkilendirilen, evrenin başlangıcının olduğu ve dolayısıyla bir sonucunun olması gerektiğine dayalı “big-bang” teorisi, evrenin insan için ayarlandığını ifade eden “antropik ilke”, evrenin hassas dengeler üzerine kurulduğu yaklaşımına sahip “fine-tuning” teorileri dile getirilmektedir.

Teilhard de Chardin'e evren öylesine hassas dengeler üzerine kurulmuştur ki misafirlerinin her türlü ihtiyacına cevap verebilecek bir durumdadır. Freeman J. Dyson'ın da ifade ettiği gibi evrene fizikî ve astronomi açısından baktığımızda birçok olayın bizi ve bizim geleceğimizi bilen bir bilinç tarafından hazırlandığı görülmektedir. Aynı şekilde Robin Collins'in “kardeş hipotezi” diye tanımladığı yaklaşımda uzun bir aranın ardından gittiğim köyümün girişinde bulunan dağın yamacına “Hoş Geldin Robin Collins” ifadesi ya dağın, taşların ve rüzgârın birlikteliği ile ya da benim köye geleceğimi bilen kardeşim tarafından gerçekleştirilmiş olabilir. Mantıklı olanı bu yazının kardeşim tarafından yazılmış olmasıdır.

Fizik, kimya, biyoloji ve genetik bilimiyle ilgili gelişmeler yaşama uygun koşulların nasıl oluştuğu ve yaşamın nasıl ortaya çıktığı ile ilgili önemli veriler sunmaktadır. Bu veriler evrenin ve yaşam koşullarının insan için ayarlandığını göstermektedir. Antropik ilke farklı versiyonları ile birlikte sistemin insan için ayarlandığını iddia etmektedir. Bu çalışmanın amacı sistemin insan için kurulup kurulmadığını irdelemektir.

Anahtar Kelimeler: Din Felsefesi, Tanrı, Evren, İnsan, Uyum

**ANTHROPIC (HUMANISTIC) PRINCIPLE AND THE HUMAN BEING WHO IS AT
THE CENTER OF LIFE**

OSMAN KARAĞAÇ

*¹Assist. of Prof, Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Theology, Department of Philosophy
and Religious Sciences*

osman.karaagac@erzincan.edu.tr

Orcid: 0000-0002-4942-3835

ABSTRACT

Different theories of the structure of the universe are expressed. The basis of these approaches is whether the universe has a beginning / end, whether the universe was consciously created by a force in accordance with human life, or whether it consists of the transformation of a stationary system into a different form based entirely on chance and coincidence. The “big-bang” theory, which is associated with the existence of God, based on the fact that the universe had a beginning and therefore there should be a result, the “anthropic principle”, which states that the universe was adjusted for man, and the “fine-tuning” theories, which have the approach that the universe is built on delicate balances, are expressed.

To Teilhard de Chardin, the universe is built on such delicate balances that it is in a position to meet all the needs of its guests. Freeman J. As Dyson also stated, when we look at the universe from the point of view of physics and astronomy, it is seen that many events are prepared by a consciousness that knows us and our future. In the same way, the expression “Welcome Robin Collins” on the mountainside at the entrance to my village, where I went after a long break in the approach that Robin Collins described as the “brother hypothesis”, may have been realized either by the Decoupling of the mountain, stones and wind, or by my brother, who knew that I was coming to the village. The logical thing is that this article was written by my brother.

Developments in physics, chemistry, biology and genetics provide important data on how conditions suitable for life were created and how life arose. These data show that the universe and living conditions are adjusted for man. The anthropic principle, along with its different versions, claims that the system is adjusted for man. The purpose of this study is to examine whether the system is built for humans.

Keywords: Philosophy of Religion, God, Universe, Man, Harmony

**EŞARÎ BİLGİN FAHREDDİN ER-RÂZÎ’NİN İNSANIN YARATILIŞI İLE İLGİLİ
ÂYETLER İLE ALAKALI YORUMLARI**

Sayın DALKIRAN

Prof. Dr., Uşak Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi

sayin.dalkiran@usak.edu.tr

ORCID:0000-0002-6247-8187

ÖZET

543/1149 yılında Büyük Selçuklu Devleti’nin başşehri olan Rey’de doğan, soyu Arap asıllı bir aileye dayanan ve Şâfiî ve Eş’arî kaynaklarında “İmâm” unvanıyla anılan bu zat daha çok Fahreddin er-Râzî adıyla meşhur olmuştur. Ehl-i Sünnet’in çok önemli iki kolundan biri olan Eşarî görüşü benimsemiş bulunan ve çok yönlü bir bilim adamı olan er-Râzî’nin pek çok eseri bulunmakta olup en önemlisi de rivayetten çok dirayete dayanan tefsiridir. Biz bu tebliğimizde onun insanın yaratılışı ile alakalı Kur’ân âyetlerini akla dayanarak nasıl izah ettiğine temas edeceğiz. Aynı zamanda felsefi görüşlere de âşina olan er-Râzî’nin görüşleri İslam Düşünce Tarihinde büyük öneme sahiptir. Hatta şunu rahatlıkla ifade edebiliriz ki, Osmanlı Medreselerinde yaygın olan en önemli ekol Râzî’nin ekolü idi. Onun için görüşleri bizim için çok önemlidir ve yaratılış konusunda onun fikirlerine yer vermemek büyük bir eksiklik olur. Biz bu tebliğimiz ile orijinal bir kısım düşüncelere yer vererek tarihi bir sorumluluğumuzu da yerine getirmiş olacağız.

Anahtar Kelimeler: Fahreddin er-Râzî, Tefsir-i Kebîr, Yaratılış, Eşarî, Mezhep

**FAHREDDİN ER-RAZİ'S INTERPRETATION OF THE VERSES ABOUT THE
CREATION OF MAN**

Sayın DALKIRAN

Prof. Dr. , Uşak Üniversitesi, Faculty of Islamic Sciences

sayin.dalkiran@usak.edu.tr

ORCID:0000-0002-6247-8187

ABSTRACT

This person, who was born in Rey, the capital city of the Great Seljuk State in 543/1149, is based on a family of Arab origin and is known as "Imâm" in Shafii and Ash'ari sources, became more famous with the name Fahreddin er-Razi. Ar-Razi, a versatile scientist who adopted the Ashari view, one of the two very important branches of Ahl al-Sunnah, has many works, and the most important one is his tafsir that is based on acumen rather than narration. In this paper, we will touch on how he explains the verses of the Qur'an about the creation of man based on reason. The views of er-Razi, who is also familiar with philosophical views, have a great importance in the History of Islamic Thought. In fact, we can easily state that the most important school prevalent in Ottoman Madrasahs was Razi's school. That's why his views are very important to us, and it would be a great deficiency not to include his ideas on creation. With this paper, we will fulfill our historical responsibility by giving place to some original thoughts.

Keywords: Fahreddin er-Razi, Tafsir-i Kebir, Creation, Ashari, Sect

YARATILIŞ VE TECELLİ KAVRAMI

Şadi EREN

Prof. Dr., Dumlupınar Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi

sadi.eren@dpu.edu.tr

ÖZET

Yaratılışın önemli kavramlarından biri tecellidir. Tecelli, “Görünmek, bilinmek, belirlemek, açığa çıkmak” gibi manaları ifade eder. Bir yönüyle o, “Gaybî hakikatlerin hissedilir hâle gelmesidir.” Gecenin karanlığında göze görülmeyen eşya, güneşin doğmasıyla gözler önüne serilir. Benzeri bir şekilde, Allah’ın ilminde takdir edilmiş varlıklar ilahi tecelli ile şu varlık âleminde yerlerini alırlar.

Rahmân sûresindeki şu âyet bir cihetten ilahi tecelliler ile ilgilidir: “O (Allah) her gün bir şeydedir.” Âlem, bu ilahi tecellinin bir eseri olarak sürekli yenilenmekte ve dinamik kalmaktadır.

Tecelli, bir cihetten bakıldığında Cenab-ı Hakk’ın yaratma eylemidir. “Ben gizli bir hazine idim. Bilinmeyi istedim ve beni bilmeleri için mahlûkatı yarattım” kudsi hadisi, bu manaya rehberlik etmektedir. Bu tecelli Zâhir ismiyle gerçekleşir. Yani ilahi tecelli ile eşya zahir olur, vücut sahasında görünür.

Eşyanın mahiyeti aynaya benzer. Ayna, karşısında olanı yansıtır. Benzeri bir şekilde her bir varlık ilahi isimlerin tecellilerine mazhardır. Tuvalin ressamın sanatına ve sanatkârlığına ayna olması gibi, her bir varlık çok cihetlerden Allah’ın sanatına ve unvanlarına mazhar olur. Bir şeyin var olması Allah’ın Halık ismine, rızkının verilmesi Rezzak ismine, kendisine yüklenen renkler Mülevvin ismine, üzerinde meydana gelen nakışlar Nakkaş ismine, kendisinde görülen güzellikler Müzeyyin ismine, neslinin devamının sağlanması Varis ismine, hayatı Muhyi ismine, ölümü Mümit ismine dayanır... Bu zaviyeden baktığımızda her bir varlığın ve özellikle de her canlının her an nice isimlerin tecellilerine mazhar olduğunu farkedebiliriz. Özellikle de insan en antika ilahi bir sanat eseri olmasıyla çok daha ileri boyutta tecellilere bir ayna olur. Mesela iç dünyasında yaşadığı daralma ve genişlemeler kabz ve bast tecellilerdir.

Hakikat ehlinin ifade ettiği üzere “Tecellide tekrar yoktur.” Celâl ve cemel tecellileri, lütuf ve kahr tecellileri, izzet ve zillet tecellileri gibi tecelliler her an ve zaman meydana gelir. Ama bunlar her defasında farklı farklıdır.

Anahtar Kelimeler: Yaratılış, İlahi Hakikatler, Tecelliyat, Esmâ, Şuunat

THE CONCEPT OF CREATION AND REFLECTION

Şadi EREN

Prof. Dr., Dumlupınar Üniversitesi, Faculty of Islamic Sciences

sadi.eren@dpu.edu.tr

ABSTRACT

One of the important concepts of creation is reflection (*altajaliy*). Reflection means “to be seen, to be known, to appear, to be revealed. In a way, it is "the unseen realities becoming palpable." Things that are invisible to the eye in the darkness of the night are revealed when the sun rises. Similarly, beings ordained in Allah's knowledge take their place in this realm of existence by divine reflection.

The following verse in the sura of Rahman is about divine reflections and manifestations in one respect: “Day in and day out He (Allah) has something to bring out. The realm is constantly renewed and remains dynamic as a result of this divine reflection.

From one point of view, reflection is the act of creation of Allah Almighty. The qudsi hadith “I was a hidden treasure. I wanted to be known, and I created the creatures so that they can know me” guides this meaning. This manifestation takes place with the name Zahir. That is, with divine reflection, things become apparent and appear in the body.

The nature of the object is like a mirror. The mirror reflects what is in front of it. Similarly, every being is subject to the reflections of divine names. Just as the canvas is a mirror to the artist's art and craftsmanship, every creature is blessed with Allah's art and titles in many ways. The existence of a thing is based on the name of Allah Halık, the giving of its sustenance is based on the name of Rezzak, the colors attributed to it are based on the name of Mülevvin, the embroideries on it are based on the name Nakkaş, the beauties seen on it are based on the name Müzeyyin, ensuring the continuation of the lineage is based on the name of Varis, his life is on the name Muhyi, and his death is on the name Mumit... When we look at it from this point of view, we can realize that every being, and especially every living thing, is the reflection of many names at every moment. In particular, as a human being is the most ancient divine work of art, it becomes a mirror to much more advanced reflections. For example, the contractions and expansions in his inner world are kabz and bast reflections.

As the people of truth put it, “There is no repetition in reflection. ” Reflections such as reflections of majesty and beauty, reflections of grace and sorrow, reflections of dignity and humiliation occur at every moment and time. But they are different each time.

Key Words: Creation, Divine Truths, Reflection, Divine Names, Divine Reflections

**FETVA KURULLARININ KLONLAMAYLA İLGİLİ KARARLARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Doç. Dr. Mehmet Selim ASLAN¹

Doç. Dr., Van Yüzyüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İslam Hukuku Anabilim Dalı,

msaslan@yyu.edu.tr,

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6758-8203>

ÖZET

İslam hukuku ortaya çıkan fikhî meselelere cevaplar veren bir hukuk sistemidir. En temel özelliği Kitap ve sünnete dayanmasıdır. İslam'ın genel prensiplerine ters düşmeyen maslahat ve örf gibi tâlî kaynaklara da başvurulmaktadır. İslam hukukunda fetva faaliyetleri bireysel olarak yürütülebildiği gibi bazen komisyonlar tarafından yürütülür. Günümüzde ülkemiz de dâhil olmak üzere bazı ülkelerde fetva kurulları oluşturulmuştur. Özellikle güncel fikhî problemleri dediğimiz yeni fikhî meselelere bu kurullar tarafından cevaplar verilir. Fetva kurulları tarafından incelenen ve cevap verilen konulardan biri de klonlama olmuştur. Çünkü klonlamanın etik, sosyolojik, ekosistem tarafı olduğu gibi hukukî yönü de bulunmaktadır. Meseleye bu kapsamda bakıldığında klonlama ilahiyat alanını da ilgilendirmektedir. Örneğin bu meselenin kelam yönü olduğu gibi tefsir yönü, tasavvuf yönü ve hukuk yönü de bulunmaktadır. Ancak çalışmada meselenin sadece hukukî yönü incelenecektir. Bu bakımdan fetva kurullarının klonlamayla ilgili kararları ve bu kararlar için gösterdikleri gerekçeler İslam hukukunun genel prensipleri çerçevesinden değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Bunun yanında İslam dünyasında konuyla ilgili olarak verilmiş olan bireysel fetvalar ve çalışmalar da incelenecektir. Klonlamaya bitkiler konu edildiği gibi hayvanlar hatta insanlar da konu edinmektedir. Çalışma hukukla ilgili olduğu için klonlamanın olabilirliğinden ziyade hukukî açıdan doğuracağı problemler üzerinde durulacaktır. Örneğin klonlama neticesinde var olan bir bireyin nesebi, kimlerle evlenip evlenemeyeceği, miras meselesi, anne-babasıyla olan ilişkisi gibi hukukî meseleler ele alınacaktır. Bu kapsamda olmak üzere klonlamanın doğuracağı hukukî sakıncalar nelerdir? Meydana getireceği yararlar veya yol açacağı zararlar nelerdir? Bunlar tespit edilmeye çalışılacaktır. Kısaca fetva kurullarının klonlama ile ilgili kararları üzerinde durulacak ve gerekçeleri analiz edilecektir. Böylece çalışma fetva kurullarının klonlamayla ilgili kararları ve gerekçelerinin İslam hukuku açısından değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: İslam Hukuku, Fetva Kurulları, Fetva, Klonlama, Kök Hücre.

EVALUATION OF FETWA BOARDS' DECISIONS ON CLONING

Mehmet Selim ASLAN¹

Assoc. Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Theology, Department of Islamic Law,

msaslan@yyu.edu.tr

ORCID : <https://orcid.org/0000-0002-6758-8203>

ABSTRACT

Islamic law is a legal system that provides answers to emerging legal issues. Its most basic feature is that it is based on the Book and the Sunnah. Secondary sources such as maslaha and custom, which do not contradict the general principles of Islam, are also used. In Islamic law, fatwa activities can be carried out individually or sometimes by commissions. Today, fatwa committees have been established in some countries, including our country. Especially the new fiqh issues, which we call current fiqh problems, are answered by these committees. One of the issues examined and answered by the fatwa committees has been cloning. Because cloning has ethical, sociological and ecosystem aspects as well as legal aspects. When the issue is considered in this context, cloning also concerns the field of theology. For example, this issue has a theological side, as well as the tafsir side, the Sufi side and the legal side. However, only the legal aspect of the issue will be examined in the study. In this respect, the decisions of the fatwa committees regarding cloning and the reasons they show for these decisions will be evaluated within the framework of the general principles of Islamic law. In addition, individual fatwas and studies on the subject in the Islamic world will also be examined. While plants are the subject of cloning, animals and even humans are also the subject. Since the study is related to law, the legal problems that cloning will cause will be emphasized rather than its possibility. For example, legal issues such as the lineage of an individual who exists as a result of cloning, who can and cannot marry, the issue of inheritance, and his relationship with his parents will be discussed. In this context, what are the legal drawbacks of cloning? What are the benefits or harms it will cause? These will be tried to be identified. In short, the decisions of the fatwa committees about cloning will be emphasized and their justifications will be analyzed. Thus, the study aims to evaluate the decisions and justifications of the fatwa committees regarding cloning in terms of Islamic law.

Keywords: Islamic law, Fatwa Boards, Fatwa, Cloning, Stem Cell.

TEVHİDİ BAKIŞ AÇISIYLA YAZILAN DERS KİTAPLARININ ÖĞRENCİLERİN İLGI, TUTUM VE ÖĞRENME BECERİLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Abdullah EKER¹ & Ali ALAŞ²

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Muallim Rifat Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim ABD,
email: aecker38@gmail.com

ORCID: 0000-0002-6409-7732

² Prof. Dr. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Biyoloji Eğitimi ABD,
email: alasalih@hotmail.com, ORCID:0000-0001-7594-5752

ÖZET

Son yıllarda daha etkili ve verimli Bilim Eğitimi için tüm dünyada yeni ve farklı strateji arayışları bulunmaktadır. Bu stratejiler, ağırlıklı olarak Bilim öğretiminde öğrenme motivasyonunu ve öğrencilerin bilişsel öğrenme becerilerini artırmayı hedeflemektedir. Ancak geliştirilen yöntemlerin öğretilen bilgi ve olguların varoluş amacını epistemolojik olarak sorgulamadan sadece biçim ve nesnellığe odaklı olduğu dikkat çekmektedir. Bu bağlamda son yıllarda Tatlı ve arkadaşları tarafından “*Tevhidi Bakış açısıyla*” ders kitapları yazılmıştır. Yazılan kitaplar; evren ve içindekilerin niçin, hangi amaçla ve kim tarafından yapıldığı ve yaratıldığının sorgulandığı bir öğretme-öğrenme sürecinin hayret ve merak duygusunu uyandırarak daha etkili olacağını varsaymaktadır. Yeni bir bakış açısıyla yazılan kitaplar, öğretilen olgunun varoluş amacı/yaratılış gayesi temele alarak öğrencilerin konuya olan ilgilerini ve motivasyonlarını yükseltmeyi amaçlamaktadır. Alanyazına göre, motivasyonun en temel ögesi, merak-heves-istek döngüsünün sağlanmasıdır. Öğrenmeye karşı ilgi ve heyecanın uyanması ise öğrenme isteğini sağlar. Yine, öğrencilerde öğrenme heyecanını ve ilgisini uyandıracak tetikleyici duygular ise merak ve hayret (hayranlık duyma) duygularıdır.

Bu araştırmanın amacı; Bilim Eğitiminde yeni bir öğretim yaklaşımı olan “Tevhidi Bakış Açısıyla Bilim Öğretiminin” öğrencilerin ilgi, tutum ve öğrenme becerilerine etkisinin incelenmesidir. Araştırmada; Tevhidi bakış açısıyla, bilim eğitime: “*Yaratıcının hayret verici sanatının merakla keşfi yolculuğu*” olarak yaklaşılmasının öğretimin etkililiğini farklı değişkenler açısından nasıl etkilediği araştırılmıştır.

Araştırmada ön test - son test kontrol gruplu deneysel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya 9. sınıf düzeyi öğrenciler katılmıştır. Çalışma da deney grubuna 2022 yılında Tatlı ve arkadaşları tarafından yayımlanan Ders kitabının “Hayat bilimi Biyoloji” ünitesi, Kontrol grubuna ise aynı eğitimciler tarafından MEB Biyoloji ders kitabı okutulmuştur. Çalışmanın geçerlik ve güvenilirliği için eşdeğer düzeyde örneklem grupları oluşturulmuş, eğitimler eş zamanlı yürütülmüştür. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen “Ortaöğretim Öğrencilerinin Biyoloji Bilimine ve Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Ünite Başarı Testi” kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS.21 programı ile analiz edilmiştir. Ayrıca uygulama sürecinin derinlemesine değerlendirilmesi amacıyla öğretmenlerle odak grup görüşmesi yapılmış ve veriler nitel içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre Tevhidi Bilim Öğretimi yaklaşımının öğrencilerin ilgi, tutum ve öğrenme becerilerini olumlu etkilediği ve akademik başarılarını artırdığı tespit edilmiştir. Çalışmanın bulguları ve sonuçları kongrede detaylı olarak paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bilim Öğretimi, Tevhidi Bilim Öğretimi, Öğrenme Becerileri, İlgi, Tutum, Öğrenme Motivasyonu

**THE EFFECTIVENESS OF TAWHIDI VIEWED (CREATION-BASED) SCIENCE
TEACHING APPROACH ON STUDENTS' INTEREST, ATTITUDE AND
LEARNING SKILLS**

Abdullah EKER¹ & Ali ALAŞ²

¹*Kilis 7 Aralık University, Muallim Rifat Education Faculty, Special Education email:
aeker38@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6409-7732*

²*Necmettin Erbakan University, Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education, Department of Biology
Education, email: alasali@hotmail.com, ORCID:0000-0001-7594-5752*

ABSTRACT

In recent years, there has been a search for new and different strategies for more effective and efficient Science Education. These strategies mainly aim to increase learning motivation and cognitive learning skills of students in science teaching. However, it is noteworthy that the developed methods focus only on form and objectivity without questioning the purpose of existence of the knowledge and facts taught epistemologically. In this context, textbooks prepared by Tatlı and his friends from the "Tevhidi Perspective". Written books; It assumes that a teaching-learning process in which the universe and its contents are questioned why, for what purpose and by whom they were made and created will be more effective by arousing a sense of wonder and curiosity. The books, written with a new perspective, aim to increase the interest and motivation of the students on the subject, based on the purpose of existence/creation of the taught phenomenon. According to the literature, the most basic element of motivation is to provide the cycle of curiosity-enthusiasm-desire. The awakening of interest and excitement towards learning provides the desire to learn. Again, the triggering emotions that will arouse students' excitement and interest in learning are curiosity and amazement.

The purpose of this research is to examine the effect of the "Teaching Science with a Tawhidi Approach" on students' interests, attitudes and learning skills. In the research;, it has been researched how approaching science education as "A journey of the discovery of the Creator's amazing art" affects the effectiveness of teaching in terms of different variables.

Experimental research method with pretest-posttest control group was used in the research. 9th grade students participated in the research. In the study, the experimental group was taught the "Life science Biology" unit of the textbook published by Tatlı et al. in 2022, and the control group was taught the formal public Biology textbook by the same educators. For the validity and reliability of the study, sample groups of equivalent level were formed and the trainings were carried out simultaneously. In the study, "High School Students' Attitude Scale towards Biology Science" and "Unit Achievement Test" were used as data collection tools. Obtained data were analyzed with SPSS.21 program. In addition, focus group interviews were held with the teachers in order to evaluate the implementation process in-depth and the data were analyzed with the qualitative content analysis method. According to the results of the research, it was determined that the Creation-Based Science Teaching approach positively affected students' interests, attitudes and learning skills and increased their academic success. The findings and results of the study will be shared in detail at the congress.

Keywords: Science Teaching, Tawhidi Science Teaching, Learning Skills, Interest, Attitude, Learning Motivation

KUR'ÂN VE HADİSLER IŞIĞINDA RIZKIN YARATILMASI

Adem DÖLEK
Prof. Dr. EBYÜ İlahiyat Fak.
adolek@erzincan.edu.tr
Orcid:0000000174941151

ÖZET

Canlıların özellikle de insanların hayatîyetleri devam ettirebilmesi için lazım olan maddî ve mânevî faydalanacağı her şeye rızık denilmektedir. Esas itibariyle cansız olan bütün varlıklar canlılara hizmet ettirildiği gibi, canlılar da kendi içlerinde birbirlerine hizmet ettirilmektedir. Meselâ, bütün kâinat hayat için yaratılmış, âdeta varlıklar hayata hizmet ettirilirken, hayat varlıkların merkezinde yaratılmıştır. Bu sebeple de bütün varlıklar insanlara hizmet ederken insanlar da kendi içerisinde birbirlerine hizmet ettirilmektedir. Böylece hayatın da merkezinde rızık bulunmaktadır. Mesela, kâinat yaratılmış, evren içerisinde saman yolu galaksimiz, bu galaksi içerisinde Güneş sistemi ve dünyamız yaratılmıştır. Dünyamızda da semadan yağmur indirilmekte ve bu su ile yerden de bitkiler ve meyveler yaratılmaktadır. Bu yaratılışta hem hayvanlara hem de insanlara rızıklar yaratılmaktadır. Yani sema ve yeryüzü, nebatatın imdadına, nebatat da hayvanatın ve insanların imdadına gönderilmektedir. Böylece bütün varlıkların insana yani rızka hizmet ettirildiği, hatta kâinatın rızık için çalıştırıldığı görülmektedir.

Canlıların yaratılmasının önemi kadar onların hayatlarının devamı için gerekli olan rızıklarının yaratılması da o kadar önemlidir. Zira rıziksız bir hayatın devam etmesinin mümkün olmadığı gibi, bütün canlıların faydalandığı rızkın yaratılması ve bu yaratılışın nasıl olduğunun araştırılması çok önemli bir husustur. Bunun için rızkın ve yaratılışının önemine binaen gerek Kur'ân'da gerekse hadislerde rızkın yaratılışına büyük yer verilmiştir. Çünkü rızkın yaratılması, keyfiyeti hem Allah'ın varlığının ve birliğinin delillerinden olarak zikredilirken aynı zamanda insan ve diğer canlılar için rızkın ne kadar önemli bir husus olduğu bildirilmektedir.

Bu bildiride “Yapan bilir, öyle ise bilen konuşur” sözünden hareketle, yaratanın sözü olan Kur'ân'da ve onun açıklaması ve uygulaması olan hadislerde rızkın yaratılması konusu araştırılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Allah, Kur'ân, Sünnet, rızık, kâinat.

**IN THE LIGHT OF THE QURAN AND HADITHS THE CREATION OF
SUSTANENCE**

Adem DÖLEK

Prof. Dr. EBYÜ İslamic Sciences Faculty

adolek@erzincan.edu.tr

Orcid:0000000174941151

ABSTRACT

Everything that is necessary for the survival of living beings, especially people, and that they can benefit materially and spiritually, is called sustenance. As essentially all inanimate beings are made to serve living beings, living beings are made to serve each other within themselves. For example, the entire universe was created for life, almost as if beings were made to serve life, while life was created at the center of beings. For this reason, while all beings serve people, people are made to serve each other within themselves. Thus, there is sustenance at the center of life. For example, the universe was created, our galaxy within the universe, the Solar system and our world were created within this galaxy. In our world, rain drops fall from the sky, plants and fruits are created from the ground with this water. In this creation, sustenance is created for both animals and humans. In other words, the sky and earth are sent to the aid of plants, and also plants are sent to the help of animals and humans. Thus, it is seen that all beings are made to serve man, that is, sustenance, and even the universe is employed for sustenance.

As important as the creation of living things, the creation of sustenance necessary for their survival is just as important. As it is not possible to continue a life without sustenance, it is very important to be created the sustenance that all living beings benefit from and to investigate how this creation happened. For this reason, due to the importance of sustenance and its creation, the creation of sustenance has given a great deal of attention both in the Qur'an and in the hadiths. Because the creation of sustenance and its quality are mentioned as proofs of the existence and unity of Allah, at the same time, it is stated how important sustenance is for humans and other living beings too.

"The one who does it knows, then the one who knows speaks", by drawing on the phrase, in the Quran and in the hadiths the issue of creation of sustenance will be examined in this paper.

Keywords: Allah, Quran, Sunnah, sustenance, universe.

**KUR’AN’DA İNSANIN YARATILIŞININ BİLİMSEL VE DİLSEL BİR ANALİZİ:
(“YARATMA” KELİMESİ BAĞLAMINDA)**

Eşref İNAN

Dr. Öğretim Üyesi, Bingöl Üniversitesi, ainan@bingol.edu.tr

Orcid:0000-0002-4417-2328

ÖZET

İnsanın kompleks olan yapısı ciddi bir yaratılış eseri olduğunu açıkça göstermektedir. Teknolojik gelişmeler bu yaratılışı tüm evreleriyle en detaylı bir boyutta inceleyerek bu yaratılışın devasa bir yapıda olduğunu tescillemiştir. Bilim dünyası insanın hücresel yapısındaki ilk embriyolojik sürecin işlerliğini yüzlerce tıp alan uzmanlığında dile getirmektedir. Ancak ilk yaratılışa dair doyurucu cevaplar verilememektedir. Hatta diğer bütün canlıların bizce ilkleri olan adem ve havaları için de bu belirsizlik aynı mesabede sorun teşkil etmektedir. Akla ciddi değer veren İslam, dogmatik bir yapı ile değil bilakis idraki önemseyen bir ikna dili kullanmıştır.

Kur’an’da yaratılışın embriyolojik evreleri tanıtılmış, cinsiyet kromozomlarından bile bahs edilmektedir. Her asra hitap eden Kur’an, bu dönem insanı için de doyurucu bir ikna dili kullanmıştır. Bu çalışmada yaratılışın delilleri verilerek bilimle uyumlu yönleri belirtilmektedir. Bu arada iknanın dili ile bağlantılı yönleri üzerinde durularak delilleri verilmiştir. Kur’an’da (خلق) maddesi taranarak meseleye dilsel bağlamda delillendirme yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yaratılış, Kur’an, dil, belagat, insan.

**A SCIENTIFIC AND LINGUISTIC ANALYSIS OF HUMAN CREATION IN THE
QUR'AN (IN THE CONTEXT OF THE WORD “CREATION”)**

Eşref İNAN

Assist. of. Prof. , Bingöl University

einan@bingol.edu.tr,

Orcid:0000-0002-4417-2328

ABSTRACT

The complex nature of man clearly shows that he is a serious creation. Technological developments have examined this creation in the most detailed dimension with all its phases and registered that this creation has a wonderful structure. The scientific world expresses the operability of the first embryological process in the cellular structure of human beings in hundreds of medical specialties. However, no satisfactory answers can be given regarding the first creation. In fact, this uncertainty poses an equal problem for their fathers and mothers, who, in our opinion, are the first of all living things. Islam, which attaches great importance to the mind, has used a language of persuasion that cares about understanding, not with a narrow structure.

The embryological stages of creation are introduced in the Qur'an, and even sex chromosomes are mentioned. The Qur'an, which appeals to every age, used a satisfactory language of persuasion for the people of this period. In this study, proofs of creation are given and aspects compatible with science are indicated. In the meantime, the aspects of persuasion related to language are emphasized and the proofs are given. By scanning the article خلق in the Qur'an, evidence is given to the issue in a linguistic context.

Keywords: Creation, Quran, language, eloquence, human.

EMBRYONİK KÖK HÜCRENİN KEŞFİ VE HAC VE MÜ'MİNUN SURELERİNDE GEÇEN MUCİZESİ

Suna Aygün ALLAHVERDİ

Araştırmacı

sunaaygun61@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-3983-6038

ÖZET

Eşeyli üreyebilen canlıların embriyoları, birkaç aşamalardan geçerek gelişmektedirler. Başlangıçta, bir sperm hücresi, kendisinden yaklaşık olarak iki yüz kat büyüklükte hacme sahip olan yumurta hücresinin zarından geçerek fertilize gerçekleşir. Fertilize olan yumurta hücresinin varlığı ise, on dokuzuncu asrın başında Karl Ernst von Baer tarafından keşfedilir ve adına “zigot” denilir.

Zigot artık, birkaç saat içerisinde bölünmeye başlar ve on altı ilâ yirmi tane hücre yığını halinde ki morula safhasına geçer. Morula safhasının ardından, bölünme devam eder. Blastula denilen ve henüz farklılaşmamış ama farklılaşma kabiliyetine sahip hücreler yığını haline gelir. Blastula safhasında meydana gelen özel hücreler, vücudun herhangi hücre tipine dönüşebilme kabiliyetine sahip, henüz farklılaşmamış olan embriyonik kök hücrelerdir. Embriyonik kök hücrelerini de yirmi birinci asrın başında, Gail Roberta keşfeder. Ve bu aşamalardan sonra embriyo artık rahim duvarına tutunur. Her biyolojik türün embriyoları, önce kendi türüne ait taşıdığı genotip karakterlere göre şekillenir. Ve her türe özel, farklı gebelik süreleri sonunda, doğum ile yeni fertler meydana gelir.

Son üç yüzyılda yapılan embriyolojik keşifler ile elde edilen veriler, âkli olan ve insanların araştırmaları sonucunda elde edilmiş bilimsel sonuçlardır. Ve biliyoruz ki âkli olan veriler, nâkli olan vahiy kaynaklarını her daim doğrulamaktadır.

Ayetlerde; önce topraktan, sonra nutfeden/zigottan sonra âlâkâdan/moruladan, sonra farklılaşmış ve farklılaşmamış mudgadan/blastula yani farklılaşma kabiliyetinde olan ve henüz farklılaşmamış embriyonik kök hücrelerden yaratıldığı beyan edilmektedir. Kur'an'da geçen bu mucize ve evrensel olan bilgiler, on dokuzuncu asırdan sonra keşfedilmeye başlandı. Ve bu embriyolojik keşifler ayetleri bire bir doğrulamaktadır.

Embriyoloji verileri ile ayetler arasında ki uyum, doküman analizi metodu ile kıyaslanarak açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Embriyonik Kök Hücre, Mudga, Blastula, Karl Ernst von Baer.

**DISCOVERY OF THE EMBRIONIC STEM CELL AND THE MIRACLE OF HAJJ
AND MU'MINUN SURAH**

Suna Aygün ALLAHVERDİ

Researcher

sunaaygun61@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-3983-6038

ABSTRACT

The embryos of living things that can reproduce sexually develop through several stages. Initially, a sperm cell fertilizes by passing through the membrane of the egg cell, which has a volume approximately two hundred times its size. The existence of the fertilizing egg cell was discovered by Karl Ernst von Baer at the beginning of the nineteenth century and called "zygote".

The zygote now begins to divide within a few hours and enters the morula stage, which is a pile of sixteen to twenty cells. After the morula phase, the division continues. It becomes a pile of cells called blastulas, which are not yet differentiated but have the ability to differentiate. The special cells that occur in the blastula phase are embryonic stem cells that have the ability to turn into any cell type of the body, which has not yet differentiated. At the beginning of the twenty-first century, Gail Roberta discovered embryonic stem cells. And after these stages, the embryo now attaches to the uterine wall. The embryos of each biological species are first shaped according to the genotype characters of its own species. And at the end of different gestation periods specific to each species, new individuals occur with birth.

The data obtained by embryological discoveries made in the last three centuries are scientific results that are wise and obtained as a result of human research. And we know that the wise data always confirm the sources of revelation that are clear.

In the verses; It is declared to have been created first from the soil, then from the nutfeden/zygote, then from the alaqah/morula, then from the differentiated and undifferentiated mudga/blastula, that is, embryonic stem cells capable of differentiation and not yet differentiated. This miracle and universal knowledge in the Qur'an began to be discovered after the nineteenth century. And these embryological discoveries confirm the verses exactly.

The harmony between the embryology data and the verses will be explained by comparing them with the document analysis method.

Keywords: Embryonic Stem Cells, Mudga, Blastula, Karl Ernst von Baer.

**TEFSİR YÖNELİŞLERİ AÇISINDAN EVRİMCİ YORUMLARIN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Veysel GÜLLÜCE

Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Tefsir Anabilim Dalı

ÖZET

Kur'ân-ı Kerîm'in açıklanması ve yorumlanmasını ifade eden tefsir faaliyeti onun nüzulüyle başlamıştır. Bu durum Bizzat Kur'ân'ın kendi bünyesinde görülmekte olup onun bir kısım âyetleri diğer bazı âyetlerini tefsir eder mahiyettedir. Kur'ân'ın ilk ve en önemli muhatabı olan Peygamberimiz de bir taraftan kendisine indirilen âyetleri tebliğ ederken diğer taraftan onları açıklayıp uygulayarak tefsir ediyordu. Daha sonra başta Abdullah b. Abbas olmak üzere sahabe içinde Kur'ân tefsirinde tebârüz eden isimler ortaya çıkmış, ardından onlara talebe olan tabiinin ileri gelen müfessirleri ve onların talebeleri olan etbâu't-tabiiin müfessirleriyle tefsir halkası genişlemeye başlamış, günümüze kadar süregelen bu faaliyet içinde binlerce tefsir ortaya çıkmıştır. İlk dönemdeki tefsir ve yorumlar daha çok nakle dayanıyor, Peygamberimizin açıklamaları esas alınıyordu. Bu tür tefsirler genel olarak "Rivâyet (Me'sûr)" tefsir olarak anılır. Daha sonraları, müfessirin kendi ilmî birikimi de tefsire yansımış, kendi görüş ve anlayışı da tefsirlerde görünür olmuştur. Bu tür tefsirlere de "Dirayet (Rey)" tefsirleri denilmiştir. Dirayet tefsirleri zamanla çeşitlenip Lügavî, Ahkâm, Mezhebî, İşârî, Edebî-İçtimaî, Bilimsel ... tefsir yönelişleri ortaya çıkmıştır. Böylece tefsirin memdûh (beğenilen, güzel, uygun) ve mezmûm (beğenilmeyen, hevâî, tutarsız) kısımları da belirmeye başlamıştır. Kulluk bilinci içinde, murad-ı ilahîyi anlama çabası pek çok güzel tefsir örneklerini semere vermişken; mezhebî taassupla, hevâî arzularla, ön kabüllerle, kendi düşüncesine destek arama çabalarıyla yapılan yorumlar sonucunda ise mezmûm, tutarsız, hevâî hatta ilhadî tefsir örnekleri ortaya çıkmıştır. Fırak-ı dâlle olarak isimlendirilen bazı mezhep erbabının, âyetleri eğip bükerek veya içini boşaltarak onlara kendi düşünce ve görüşlerini yükleme çabası bu tür tefsirlerin oluşmasında önemli rol oynamıştır. Günümüz tefsir faaliyetlerinde de kendini hissettiren bu yaklaşımın örneklerini pek çok yorumda görmek mümkündür. Evrim görüşünü benimseyip ardından Kur'ân âyetlerini bu görüşe uyarlama/uydurma ve Kur'ân'da evrimci görüşü destekleyecek ayetler bulma çabası bu yaklaşımın bariz örnekleridir. Bu tebliğimizde bu tür yaklaşımlara mezhebî ve ilhadî tefsirler açısından bakarak değerlendirmeye ve benzerliklerini ortaya koymaya çalışacağız.

**EVALUATION OF EVOLUTIONIST INTERPRETATIONS IN TERMS OF THEIR
INTERPRETATION ORIENTATION**

Veysel GÜLLÜCE

Prof. Dr. Atatürk University, Faculty of Theology, Department of Tafsir

ABSTRACT

The tafsir activity, which expresses the explanation and interpretation of the Qur'an, started with its revelation. This situation is seen in the Qur'an itself, and some of its verses are in the nature of interpreting some of the other verses. Our Prophet, who was the first and most important interlocutor of the Qur'an, on the one hand conveyed the verses that were revealed to him, on the other hand, he interpreted them by explaining and applying them. Afterwards, Abdullah b. Names that were prominent in the interpretation of the Qur'an, including Abbas, emerged, and then the circle of tafsir began to expand with the leading tafsir scholars who were students of them and their students, the tafsir of etbau'tabii, and thousands of tafsir emerged in this activity that has continued until today. The tafsir and interpretations in the first period were mostly based on narrations and the explanations of the Prophet. This type of tafsir is generally referred to as "Rivayat (Ma'sur)" tafsir. Later, the tafsir's own scientific knowledge was also reflected in the tafsir, and his own view and understanding became visible in the tafsir. This kind of tafsir is also called as "Dirayet (Rey)" tafsir. Awareness tafsir diversified over time and Lügavî, Ahkâm, Sectarian, İşârî, Literary-İçtimaî, Scientific... tafsir orientations emerged. Thus, the memdûh (liked, beautiful, appropriate) and mezmûm (disliked, volatile, inconsistent) parts of tafsir began to appear.

While the effort to understand the divine will in the consciousness of servanthood has yielded many good examples of tafsir; As a result of the interpretations made with sectarian bigotry, whimsical desires, preconceptions, and efforts to seek support for one's own thought, examples of psalm, inconsistent, volitional, even atheistic tafsir have emerged. The efforts of some connoisseurs of sect, called Fırak-ı dalle, to impose their own thoughts and views on the verses by twisting or hollowing them out played an important role in the formation of such interpretations. It is possible to see examples of this approach, which makes itself felt in today's tafsir activities, in many interpretations. The effort to adopt the evolution view and then adapt/make the verses of the Qur'an to this view and to find verses in the Qur'an to support the evolutionist view are obvious examples of this approach. In this paper, we will try to evaluate such approaches in terms of sectarian and ilhâdi tafsir and try to reveal their similarities.

YARATILIŞA SUNİ BİR MÜDAHALE: ALKOLİZM (FİKHİ NETİCELERİ)

Mustafa Harun KIYLIK

*Doç. Dr., Van Yüüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Temel İslâm Bilimleri Bölümü,
harunkiylk@gmail.com,*

<https://orcid.org/0000-0002-8238-0144>

ÖZET

Bedeni ve ruhsal açıdan en güzel kıvamda yaratılan insan, bazen bu yaratılışa olumsuz müdahalelerde bulunabilmektedir. Fiziki veya akli/zihni bozulmalara sebebiyet veren bu müdahaleler bazen estetik kaygılar, sapmalar veya haram kılınan maddelere müptela olmak şeklinde tezahür eder. Belki de bunların en tehlikelisi, kişinin mükellef sayılabilmesi için temel kriter olan akla yönelik olanlarıdır. Akıl insanlara bahşedilmiş en büyük nimettir. Akıl vasıtası ile kişi iyi ile kötüyü, yanlış ile doğruyu birbirinden ayırt etme salahiyetini haiz olur. Bu önemine binaen akıl İslam'da korunması zorunlu görülen beş esastan biri olarak tayin edilmiştir. Dolayısıyla tamamen veya kısmen akli fonksiyonları zedeleyebilecek icraatlar/fiiller caiz görülmemiştir. Aklı gideren fonksiyonlardan biri de içki/alkoldür. İslam hukukunda içkinin mükellefiyete tesiri ve sarhoşun fiilleri etraflı bir şekilde tartışılmış, ilgili hükümler tayin edilmiştir. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) de alkolizmi “alkol psikozları” ve “alkol bağımlılığı sendromu” başlıkları altında psikiyatrik bir hastalık olarak kabul etmiştir. İşte bu çalışmada detaylardan kaçınmak suretiyle sarhoş ve alkolik şahıslara yönelik fıkhi hükümler ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslâm Hukuku, İçki, Alkol, Alkolizm, Akıl Hastalığı, Dünya Sağlık Örgütü.

**AN ARTIFICIAL INTERVENTION IN CREATION: ALCOLISM (LEGAL 'FIQH'
CONCLUSIONS)**

Mustafa Harun KIYLIK

*Assoc. Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Faculty of Theology Department of Basic Islamic
Sciences, harunkiylk@gmail.com,*

<https://orcid.org/0000-0002-8238-0144>

ABSTRACT

The human being, who is created in the most beautiful state both physically and spiritually, can sometimes interfere with this creation negatively. These interventions, which cause physical or mental deterioration, sometimes manifest as aesthetic concerns, deviations or being addicted to prohibited substances. Perhaps the most dangerous of these are those related to the mind, which is the basic criterion for one to be considered religiously responsible. Mind is the greatest blessing bestowed on humans. Through reason, a person acquires the ability to distinguish between good and bad, wrong and right. Due to this importance, reason has been accepted as one of the five essentials in Islam, which is considered obligatory to protect. Therefore, it is not permissible to engage in acts that may harm mental functions, wholly or partially. One of the mind-blowing functions is alcohol. In Islamic law, the effect of alcohol on liability and the actions of the drunk have been discussed in detail, and the relevant provisions have been determined. The World Health Organization (WHO) has also accepted alcoholism as a psychiatric disease under the headings of "alcohol psychoses" and "alcohol addiction syndrome". In this study, by avoiding the details, the fiqh provisions for drunk and alcoholic persons in Islamic law will be discussed.

Keywords: Islamic Law, Alcohol, Alcohol, Alcoholism, Mental Illness, World Health Organization.

YARATILIŞTA İHSÂN VE İTKÂN HAKİKATI

Ali Bakkal

Prof. Dr., Akdeniz Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Emekli)

alibakkal52@gmail.com

Orcid no: 0000-0003-4948-2736

ÖZET

Kur’ân-ı Kerim’de ifade edildiği üzere ihsan ve itkan Allah’ın varlıkları yaratmadaki iki önemli özelliğidir. Allah Teâlâ kendisini “*yarattığı her şeyi güzel yapan*” (es-Secde, 32/7) diyen tavsif etmektedir. Sözlükte “güzel olmak” mânasına gelen “hüs” kökünden türetilmiş yine bir masdar olan “ihsan”, “yaptığı işi güzel yapmak” anlamına gelir. “*O sizi şekillendirdi ve şeklinizi güzel yaptı*” (et-Tegâbün 64/3), “*Biz insanı en güzel biçimde yarattık*” (et-Tîn, 95/4) meâlindeki âyetlerde olduğu gibi “ihsan”, Allah’ın kusursuz yaratıcılığını ifade eder. İbn Sînâ’nın inâyet öğretilerinden oldukça etkilenen Gazzâlî, âlemin yapısı hakkında, “Daha iyisi, daha kusursuzu ve daha mükemmeli mümkün değildir” demiş, daha sonra Süyûtî onun konuyla ilgili sözlerini, “*leyse fi’l-imbân ebdaü mimmâ kân*” şeklinde formüle etmiştir. Bediüzzaman bu ifadeyi Gazzâlî’ye izafe ederek “*Daire-i imkânda bu mükevvenattan daha bedî ve daha güzel yoktur*” şeklinde tercüme etmiştir. Müfessirler “ihsân” kavramı en geniş anlamıyla ele alınmışlar ve yaratılışta güzelliğin sadece maddî açıyla sınırlı olmadığını, özellikle insanın manevî ve ruhî yönü hakkında da geçerli olduğunu belirtmişlerdir.

Kur’an’da yaratılışın bir başka prensibi “itkân”dır (en-Neml, 27/88). İtkân, Cenab-ı Allah’ın ilim ve hikmeti ile her şeyi yerli yerinde sağlam ve muntazam bir şekilde yaratmasıdır. İslâm filozofları ve bilginleri yaratılıştaki ihsân ve itkân gerçekliğinden yola çıkarak her varlığın maddî ve manevî özellikleriyle daha iyisinin ve güzelinin düşünülemez şekilde en güzel bir şekilde yaratıldığını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Allah, Yaratılış, İhsan, İtkan, Bedi.

THE REALITY OF İHSAN AND İTKAN IN CREATION

Ali Bakkal

Prof. Dr. , Akdeniz Üniversitesi İslamic Sciences Faculty (Retired)

alibakkal52@gmail.com

Orcid no: 0000-0003-4948-2736

ABSTRACT

Self as expressed in the Qur'an, ihsan and itkan are two important features of Allah in creating beings. Allah describes Himself as someone who "makes everything He creates beautiful" (as-Sajda, 32/7). "ihsan", which is also an infinitive derived from the root "hüsn", which means "to be beautiful" in the dictionary, means "to do what one does well". As in the verses that mean "He shaped you and made your shape beautiful" (et-Tegābün 64/3), "We created man in the most beautiful form" (et-Tîn, 95/4), "ihsan" expresses Allah's flawless creativity. Ghazali, who was highly influenced by Ibn Sînâ's doctrine of grace, said about the structure of the world, "There is no better, more perfect and more perfect possible. Bediuzzaman ascribes this expression to Ghazali and translated it as "There is nothing more beautiful and more beautiful in the circle of possibility". The commentators have taken the concept of "ihsân" in its widest sense and stated that beauty in creation is not limited only to the material aspect, but also applies to the spiritual and spiritual aspects of human beings. Another principle of creation in the Qur'an is "itkan" (an-Naml, 27/88). Itkan is the creation of everything in its proper place, in a sound and orderly manner, with Allah's knowledge and wisdom. Islamic philosophers and scholars have stated that, starting from the reality of ihsan and itkan in creation, every being is created in the most beautiful way, with its material and spiritual characteristics, in a way that the better and the most beautiful cannot be imagined.

Keywords: God, Creation, Ihsan, Itkan, Bedi.

YARATILIŞTAKİ BELÂGAT

Hasan Emre ULUTOP

Sabahattin Zaim Üniversitesi – Yüksek Lisans (Mezun)

eulutop@gmail.com

ORCID: 0000-0002-4729-3256

ÖZET

Belagat, mukteza-i hale mutabakattan ibarettir. Bu tanıma lafız, lisan gibi kayıtların konmayışı, belâgatin şümulünün son derece geniş anlaşılmasından kaynaklanmaktadır. Demek ki tesir alanı böyle olan bir külli kavram olarak belâgat, altına birçok efradı alabilir. Yazılı bir metin, sözlü bir hutbe, bulunulan duruma tam uygun bir davranış gibi cüziyyat bunlardan bazılarıdır. Sonra bu sayılanları da birer üst başlık kabul edersek, altlarını başka fertlerle doldurabiliriz. Mesela kullanılan lisan kaydı sözlü veya yazılı belâgatin bir şubesidir. Yani her dile ait bir belâgatten bahsedilebileceği gibi bu ortaklıktan yola çıkılarak umumi manada bir belâgat felsefesinden de söz edilebilir. O halde bahsedilen kayıtlardan mücerred bir değer arayışı olarak belâgatin bu tasnifinden sonra şu yaratılmış mevcudatı bir kitap olarak okuma gayretine girişsek, onun da belâgatinden söz etmek mümkün olur. İşte belâgatin zirvesi olan şu kâinat, sanatkârının maksadı olan marifetullah şualarını muhataplarına tenezzülât ile ulaştıracak en uygun tarzda yaratılmıştır. Biz öncelikle Bediüzzaman Said Nursi'nin aktardığı belâgat tanımlarını tanım nazariyeleri çerçevesinde inceleyeceğiz. Ardından bu tanımları ve ilgili olduğu diğer disiplinlerle ilişkisini gözönünde bulundurarak belâgatin bir usulünden bahsedilebileceğini göstereceğiz. Belâgatin aslında tüm meselelerinin ancak bir ana çerçeve muvacesinde anlaşılabilceğini izah edip bu pencereden değerlendirilen meselelerinin kâinat kitabındaki yansımalarından örnekler vermeye çalışacağız.

Anahtar kelimeler: Belâgat, Belâgat usulü, Tanım, Mukteza-i hal

RHETORIC IN CREATION

Hasan Emre Ulutop

Sabahattin Zaim University – Master (Graduated)

eulutop@gmail.com

ORCID 0000-0002-4729-3256

ABSTRACT

Rhetoric is complete conformity to necessity of the situation. The lack of records such as words and language in this definition stems from the extremely broad understanding of the scope of rhetoric. That is, rhetoric as a universal concept with such a sphere of influence can take many people under it. Juziyyat, such as a written text, an oral sermon, and an appropriate behavior for the current situation, are some of them. Then, if we accept these as a top title, we can fill them with other individuals. For example, the language record used is a branch of oral or written rhetoric. In other words, it is possible to talk about an rhetoric belonging to every language, or a philosophy of rhetoric in general terms based on this partnership. Then, if we try to read this created entity as a book after this classification of rhetoric as a search for abstract value from the mentioned records, it will be possible to talk about its rhetoric as well. This universe, which is the pinnacle of rhetoric, has been created in the most appropriate way to convey the rays of ingenuity, which is the artist's purpose, to its interlocutors with condescension. We will first examine the definitions of rhetoric conveyed by Bediuzzaman Said Nursi within the framework of definition theories. Then, we will show that a method of rhetoric can be mentioned by considering these definitions and its relation with other disciplines. We will try to explain that all the issues of rhetoric can only be understood in terms of a main frame and give examples of the reflections of the issues evaluated from this perspective in the book of the universe.

Keywords: Rhetoric, Rhetoric style, Definition, Necessity

ÖRÜMCEĞİN YARATILIŞINDAKİ İLAHİ SIRLAR

Zeki Keskin

Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi.

Orcid: 2223-79

zekikeskin1974@hotmail.com

ÖZET

Kainatta yaratılan her canlının bir yaratılış amacı ve hikmeti vardır. Gerek karada gerekse havada ve denizde, gözle görünen ve görünmeyen binlerce canlı ilahi bir yaratıcı tarafından belli bir amaca hizmet için muhteşem bir şekilde yaratılmıştır. Biz insanların hayranlıkla izlediği; renkleri, şekilleri, davranışları farklı canlıların yaratılışındaki sırları bilim ve teknoloji ilerledikçe çeşitli şekillerdeki tekniklerle, keşiflerle yeni, yeni bilimsel veriler elde edilmektedir. Bu mucizevi canlılardan olan ve Kutsal kitabımız Kur'an'da adı geçen Örümceğe baktığımızda yaratılışındaki ilahi incelikleri ve hikmetlerini bu araştırmamızda anlatmaya çalışacağız. Arapçada (العنكبوت), Fransızcada (araignée), İngilizcede (spider) olarak bilinen örümcek, Kur'an'da Ankebut Süresi 41. Ayette geçmektedir. Bu ayette yaratıcı; "Allah'tan başka dostlar edinenlerin durumları ağ ören örümceğin durumuna benzer ve evlerin en dayanaksız örümceğin evidir." İfadesiyle Allah'tan başka dostlar edinmenin yanlışlığı belirtilmesinin yanı sıra, bu ayette aslında Yüce Yaratıcı görünürde zayıf ve küçük bir yapısı olan ve mucizevi şekilde donatılan örümceğe dikkatimizi çekmektedir. Örümceğin ince ve zarif yapısıyla farklı özelliği ile ördüğü ağ, ipeksi parlaklığı zarif bir inceliği ile bir o kadar hassastır. Bu ipeksi ağlar, sinek gibi varlıkları da yakalamak için öldürücü bir karmaşıklığa sahiptir. Yüce yaratıcının harikulade bir şekilde yarattığı örümceğin çok değişik özellikleri ve gizli halleri mevcuttur.

Anahtar Kelimeler: Kainat, yaratıcı, yaratma, örümcek, ayet,

THE DIVINE SECRETS OF THE SPIDER'S CREATION

Zeki Keskin

Assist. of Prof. Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi.

Orcid: 2223-79 zekikeskin1974@hotmail.com

ABSTRACT

Every living thing created in the universe has a purpose of creation and wisdom. Thousands of visible and invisible living things, both on land, in the air, and in the sea, have been magnificently created by a divine creator to serve a specific purpose. We people watch with admiration; As science and technology progress, new and new scientific data are obtained with various techniques and discoveries. When we look at the spider, which is one of these miraculous creatures and mentioned in our holy book, the Qur'an, we will try to explain the divine subtleties and wisdom in its creation in this research. In arabic(العنكبوت), in french(araignée), in english(spider) known as the spider, Surah Spider in the Qur'anIt is mentioned in verse forty-one it is in the verse. In this verse, the creator “The situation of those who make friends other than Allah is similar to that of the spider that weaves webs, and the most vulnerable of the houses is the spider's house”. In addition to stating that it is wrong to have friends other than Allah, In this verse, the Almighty Creator draws our attention to the seemingly weak and small spider, which is miraculously equipped. The web that the spider weaves with its thin and elegant structure and its distinctive feature is as delicate as its silky shine and elegant delicacy. These silky webs are deadly sophistication to trap creatures like flies as well. The spider, created in a wonderful way by the Supreme Creator, has many different features and hidden states.

Key words: Universe, creative, creating, spider, verse.

EVRENİN GENİŞLEMESİ ÜZERİNE YAPILAN TARTIŞMALAR

(ZARİYAT 47 AYETİ ÖZELİNDE)

Zeynep AKBUDAK

Arş. Gör , Iğdır Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

zeynep_akbudak34@hotmail.com

0000-0002-9939-5801

ÖZET

Son günlerde, özellikle de podcast türü yayınlarda Zariyat Suresi 47. ayetin yorumu hakkında bazı görüşler ortaya atıldığı görülmektedir.

Söz konusu değerlendirmelerde örnek verilen mealler içinde bazılarında “Evrenin genişlemesi” yorumunun yer aldığı, bazılarında almadığı ifade edilmektedir.

Buradan yola çıkılarak böylesi bir yorumun 80’lerden sonra meallere girdiği, öncesinde söz konusu ayette yer almadığı iddia edilmekte ve “Evrenin Genişlemesi” iddiasının bilimin ortaya koyduğu veriler ortaya çıktıktan sonra meallere yansıtıldığı söylenmektedir. Yani bu yorumların aslında Kur’ân’da var olmadığı, bunların günümüz İslam âleminin Kur’ân’ı bilimle uzlaştırma gayreti olarak lanse edilmektedir.

Bu çalışmamızda konuyla ilgili söz konusu meallerde yer alan değerlendirmeleri ve söz konusu iddia üzerinden ayetin bilimsel gerçekliği ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kur’an, Tefsir, Meal, Yorum, Evren.

**DISCUSSIONS ON THE EXPANSION OF THE UNIVERSE
(SPECIFIC TO THE VERSE OF ZARİYAT, 47)**

Zeynep AKBUDAK

Arş. Gör , Iğdır Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

zeynep_akbudak34@hotmail.com

0000-0002-9939-5801

ABSTRACT

Recently, especially in podcast type broadcasts, it is seen to have been made some opinions on the interpretation of the verse of zariyat, 47.

In the given examples of interpretations, it is considered that some interpretations include the idea of the "Expansion of the Universe" while others (the rest) do not.

Based on the considerations mentioned above, it is claimed that such a interpretation was made after 80s and that it was not included in the verse previously, and moreover that the claim of the "Expansion of the Universe" was reflected on the interpretations after the data that science has revealed. It means that these interpretations do not actually exist in the Qur'an, but they are made to reconcile the Qur'an with the science by today's Islamic world.

In this study, it will be discussed the evaluation of the relevant interpretations and the scientific reality of the verses through the claim in question.

Key Words: Qur'an, Interpretation, Meaning, Comment, Universe.

**FÂRÂBÎ VE İBN SÎNA’NIN SUDUR NAZARİYELERİNE YARATICI VE
YARATILIŞ AÇISINDAN KRİTİK VE ANALİTİK BİR TAHLİL**

M. Latif BAKIŞ

Dr. Öğretim Görevlisi, AİÇÜ İslami İlimler Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü (Felsefe Tarihi)
bakislatif@gmail.com; mlbakis@agri.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1794-7765

ÖZET

Her ikisi de İslam düşüncesinin meşşâî ekolünden olan Fârâbî ve İbn Sîna, pek çok konuya dair kayda değer görüşleriyle takdir edilirken, bazı görüşlerinden dolayı ise oldukça sert eleştirilere maruz kalmışlardır. Fârâbî’nin “südûr” görüşü ve İbn Sîna’nın “Tekten tek çıkar” görüşü bunların başında gelmektedir. Her iki filozofun mezkûr görüşlerinin esasen bir yaratımı reddettiği iddia edilmekte ve eleştiriler de bu noktada yoğunlaşmaktadır. Biz ise bu iki yaklaşımın aslında iddia edildiği gibi okunmasında bir hata olduğunu, daha doğru bir tahlil yapıldığı taktirde her iki filozofun da Allah’ın kudretini ve yegâneliğini farklı şekillerde seslendirdiklerini düşünmekteyiz. Dolayısıyla her iki düşünürün Antik Yunan ve İslâm düşüncesini zorlama bir uzlaştırma çabası içinde olmadıklarını, yani salt bir eklektik tutumun söz konusu olmadığını düşünmekteyiz. Bilakis Aristoteles’in mantığı kullanılırken Plotinus’un ortaya koyduğu türden bir südûr anlayışının savunulmadığını temellendirerek, her iki filozofun söz konusu teorilerinin özellikle Allah’ın kudretini ve tekliğini ortaya koyduğunu iddia etmekteyiz. Bu iddiamızı ise Kur’ân’da geçen “erade/irade etmek” kavramı ve “Allah” kavramının analitik tahlili ile Allah’ın ilmi meselesi üzerinden temellendirmekteyiz. Allah’ın bir şeyi irade etmesi, esasen O’nun ilminde olanın teşekkül ve tecessüm etmesi için bir kat’î emir olmaktadır ki bu duruma Farabi “sonradan yaratma” dememekte, bilgide olanın eyleme geçmesi, taşması anlamında “südûr” demektedir. Bu yaklaşım esasen Allah için zaman mefhumunun düşünülemez olduğunu ve Allah’ın ilminin kesintisiz ve sınırsız olduğunu seslendirmektedir. Keza İbn Sîna’nın “tekten tek çıkar” yaklaşımında da bir panteizm devşirmek mümkün görünmemektedir. Her şeyin müstakil bir tözden ve nev-i şahsına münhasır bir şekilde yaratılmış olması Yaratıcı’nın da yegâne/biricik/tek olduğuna işaret etmektedir.

Anahtar kelimeler: Allah, Fârâbî, İbn Sîna, Südûr, Yaratım, Kudret

**A CREATIVE AND CREATION CRITICAL AND ANALYTICAL ASSESSMENT TO
FÂRÂBÎ AND İBN SÎNA'S THEORIES OF SUDURM.**

M. Latif BAKIŞ

*Dr. Lecturer, AİÇÜ Faculty of Islamic Sciences, Department of Philosophy and Religious Studies (History of
Philosophy)*

bakislatif@gmail.com; mlbakis@agri.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1794-7765

ABSTRACT

While Fârâbî and Avicenna, both of whom are from the peripatetic school of Islamic thought, were appreciated for their remarkable views on many subjects, they were subjected to severe criticism for some of their views. Fârâbî's view of "sudur" and Avicenna's view of "One comes out of one" are the leading ones. It is claimed that the aforementioned views of both philosophers essentially reject a creation and the criticisms focus on this point. On the other hand, we think that there is a mistake in reading these two approaches as claimed, and if a more accurate analysis is made, both philosophers voice the power and uniqueness of Allah in different ways. Therefore, we think that both thinkers are not in an effort to reconcile the Ancient Greek and Islamic thought, that is, there is no purely eclectic attitude. On the contrary, we claim that the aforementioned theories of both philosophers reveal the power and uniqueness of God, on the ground that the understanding of eternity of the kind put forth by Plotinus is not defended while using Aristotle's logic. We base this claim on the concept of "enforcement/willing" in the Qur'an and the analytical analysis of the concept of "Allah" and the issue of Allah's knowledge. Allah's will for something is essentially a definite order for what is in His knowledge to be formed and embodied, which Farabi does not call "post-creation", but "emanation" in the sense of action and overflow of what is in knowledge. This approach essentially states that the concept of time is unthinkable for God and that God's knowledge is uninterrupted and unlimited. Likewise, it does not seem possible to gather a pantheism in Ibn Sîna's "one out of one" approach. The fact that everything was created from a separate substance and in a unique way indicates that the Creator is also the only/unique/single.

Keywords: Allah, Fârâbî, Avicenna, Sudur, Creation, Power

TÜRKİYE' DE EL-EZHER ÜNİVERSİTESİ MODELİNDE BİR YÜKSEKÖĞRETİM KURUMUNUN İMKÂNI ÜZERİNE

Abdulahdi TİMURTAŞ

Doç. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi.

e-mail: atimurtas@yyu.edu.tr.

ÖZET

Miladi 970'lerde Fatımi Devletinin bir komutanı olan Cevher es-Sıkilli tarafından bir cami olarak inşa edilen el-Ezher Üniveritesi, başlangıçta Şii inanç ve düşüncelerinin yayılmasına hizmet eden bir kurum iken, Eyyübilerin Fatımi Devletini ortadan kaldırıp Mısır'ı Abbasi hilafetine bağlayarak sünni camiasına kazandırılmıştır. Böylece İslam'a hizmet eden en önemli ilim kurumlarının başında gelen bir kurum olmuştur. Eyyübilerden yönetimi devralan Memlûklüler ve ardından Osmanlılar dönemlerinde de el-Ezher, bu rolünü sürdürmüştür. İslam dünyasının her tarafından alimlerin ve ilim talebelerinin kiblesi haline gelen el-Ezher Modern Döneme gelindiğinde bilinen üniversite şeklini almıştır.

Gerek teknik gerekse de müfredat ve metod bakımından olsun İslam dünyasının birçok yerinde model alınmak istenmiştir. Bedüzzaman Said Nursi de Van'da Medresetüzzehra isminde bir üniversite kurmak istediğinde el-Ezher'i model olarak almak istemiştir. Böyle bir kurumun işleyişi, müfredatı ve kendisine bağlı diğer kurumların nasıl ve ne olduğu hususunu araştırmak ve incelemek istedik. Böylece memleketimizde bu modelde bir üniversitenin kurulma imkanını tartışmak istedik.

Anahtar Kelimeler: Mısır, el-Ezher, Said Nursi, Medresetüzzehra.

**ON THE OPPORTUNITY OF A HIGHER EDUCATION IN TURKEY IN THE
MODEL OF EL-EZHER UNIVERSITY**

Abdulahdi TİMURTAŞ

Assoc Prof. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Faculty of Theology Faculty Member.

e-mail: atimurtas@yyu.edu.tr.

ABSTRACT

Al-Azhar University, which was built as a mosque by Jawhar al-Siqilli, a commander of the Fatimid State in the 970s, was an institution that initially served to spread Shiite beliefs and thoughts, but was brought to the Sunni community by abolishing the Fatimid State of the Ayyubids and connecting Egypt to the Abbasid Caliphate. Thus, it became one of the most important scientific institutions serving Islam. Al-Azhar continued this role during the Mamluks and then the Ottomans, who took over the administration from the Ayyubids. Al-Azhar, which has become the qibla of scholars and students from all over the Islamic world, took the form of a known university in the Modern Period.

It has been desired to be a model in many parts of the Islamic world, both in terms of technique and curriculum and method. When Bediuzzaman Said Nursi wanted to establish a university called Medresetüzzehra in Van, he wanted to take al-Azhar as a model. We wanted to investigate and examine the functioning of such an institution, its curriculum and how and what other institutions affiliated to it are. Thus, we wanted to discuss the possibility of establishing a university of this model in our country.

Keywords: Egypt, al-Azhar, Said Nursi, Medresetüzzehra.

CRITICS OF THE SHEIKH MUSTAPHA SABRÌ AS AN OPPONENT OF THE SAYINGS OF THE CREATION VIEW; A STUDY OF THE CONTEMPORARY THOUGHT

Prof. Dr. Amar Djidel

Faculty of islamiq science, University Alger1 BENYOUCEF BEN KHEDDAE

mail: ardjidel@gmail.com

ORCID :0000-0003-1135-0869

ABSTRACT

This work shows the great and the fruitful works and efforts made by the sheikh Mustapha Sabri. In fact, this eminent erudit confronted the Western thought ,affecting the Eastern one, with forceful arguments, Among these case which attracted many easterners is the issue of "evolution " and the fact of "none scientific" it and arguing for it using the Koran and the Sunna. Hence, the efforts of the sheikh in the fundamentalist context are very significant and sharp arguments against the Western thought.

Keywords: creation, theory of creation, Mustapha Sabri, critical aspects.

نقد شيخ الإسلام مصطفى صبري

-لما خالف القول بالخلق- دراسة في الفكر المعاصر

الأستاذ الدكتور عمار جيدل

كلية العلوم الإسلامية

جامعة الجزائر 1 بن يوسف بن خدة

تعد جهود شيخ الإسلام مصطفى صبري من أعظم الجهود الفكرية المعاصرة في مواجهة الفكر الغربي المُتَسَرِّب إلى البيئة الشرقية في ثوب شرقي وحجج شرقية، ولعلّ من القضايا التي تشبّث بها بعض الشرقيين "مسألة التطور" ومحاولة خلع العلمية عليها والاحتجاج لها بالكتاب والسنة، فكانت جهود الشيخ مسحا ممتازا للتدفقات المعرفية التي تشعّب – بحسب تقديره – على المبادئ الأصلية والفكر الأصيل، فكان جهده بمثابة جهد علمي قصد به تطعيم المجتمعات الشرقية ضد "الفكر" الغربي الذي يراد تمريره في هذه البيئات.

:ولأجل الوفاء بما يتطلّبه العرض، عرضت مادة الدراسة في المباحث الآتية

.المبحث الأول: مصطفى صبري في سياق التدافع الفكري المعاصر

.المبحث الثاني: نظرية الخلق كما صوّرها الشيخ مصطفى صبري

.المبحث الثالث: القضايا المناقضة لنظرية الخلق عند مصطفى صبري

.المبحث الرابع: ملامح نقد مصطفى صبري لما نقاد نظرية الخلق ومناحيه

الخاتمة

**USE AND ACCEPTANCE OF VIDEO CREATION MODULE TO INTEGRATE
VALUES INTO THE LIFE OF THE 5.0 SOCIETY**

Rossenı Din* (Corresponding)
Learning & Teaching Innovation Centre,
Faculty of Education, Universiti Kebangsaan Malaysia.
Email: rosseni@ukm.edu.my
ORCID: 0000-0002-0851-9910
Arıff Imran Kamarul Zaman
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi, Erzurum Teknik Üniversitesi.
Email: ffira2000@yahoo.com.my
ORCID: 0000-0002-3439-9625
Nabilah Othman
Information Technology & Resources Module,
Faculty of Education, Universiti Kebangsaan Malaysia.
Email: cik.nabilah001@gmail.com
ORCID: 0000-0003-0821-2369

In the 2nd International Congress of Creation in Erzurum 2018, we presented a paper on ‘Creating Holistic, Balanced Graduates: Integrating Risale-i Nur Perspective into the Malaysian Curriculum Education Blueprint via the UDin Model’. For the last three years we have been implementing it in a small scale within our research group. In this year presentation, we would like to share how we integrate values into short courses on Graphics and Video creation in line with the Society 5.0 which emerged from the 4th Industrial Revolution. This Design & Development research used the survey design for data collection involving 164 respondents. Analysis of the result using Smart PLS 4.0 shows that acceptance of technology does not support use of technology. However, use of technology contributed to values integration which in turn support values inculcation into the 5.0 society.

Keywords: 4th Industrial Revolution, Society 5.0, Risale-i Nur, Malaysian Curriculum, UDin Model

**5.0 TOPLUMUNUN YAŞAMINA DEĞERLERİ ENTEGRE ETMEK İÇİN VIDEO
OLUŞTURMA MODÜLÜNÜN KULLANIMI VE KABULÜ**

Erzurum'da 2018 yılında düzenlenen 2. Uluslararası Yaratılış Kongresi'nde ‘Bütüncül, Dengeli Mezunlar Çıkarmak: Risale-i Nur Perspektifini Malezya Müfredat Eğitim Planına UDin Modeli ile Entegre Etmek’ sunum yaptık. Son üç yıldır araştırma grubumuz içinde küçük ölçüm ile uyguluyoruz. Bu yılın ki sunumumuzda, 4. Sanayi Devrimi'nden doğan Toplum 5.0 doğrultusunda Grafik ve Video oluşturma üzerine kısa kurslara değerleri nasıl entegre ettiğimizi paylaşmak istiyoruz. Bu Tasarım ve Geliştirme araştırması, 58 katılımcıyı içeren veri toplama için anket tasarımını kullandı. Smart PLS 4.0 kullanarak sonucun analizi, teknolojinin kabulünün teknoloji kullanımını desteklemediğini gösteriyor. Ancak, teknolojinin kullanımı, değerleri entegrasyonuna katkıda bulunmak ve sonuçta 5.0 topluma değerlerin aşılmasını destekleniyor.

Anahtar Kelimeler: 4. Sanayi Devrimi, 5.0 Topluluk, Risale-i Nur, Malezya Okul Müfredatı, UDin Modeli

**CREATION OF HUMAN ECOSYSTEM AND HUMAN IMMUNE SYSTEM IN THE
LIGHT OF ISLAM.**

Susilorini

*Department of Anatomic Pathology, Faculty of Medicine, Sultan Agung Islamic University, Semarang,
Indonesia*

Susilorini@unissula.ac.id

ABSTRACT

Human is an ecosystem. As a Mammals, human developed in a placenta. Human ecosystem was sheeding in utero, and it will lead to colonization of early life microbiota which will prime the development of human ecosystem, immune, metabolic, hormonal and nervous system. Early life is a nature set point to program human's immune system and health. A lot of factors could disrupt the early life colonization that would lead to increase risk of disease in later life. In the light of Islam to prevent the disruption of the early life ecosystem, Rasulullah SAW taught us to perform tahneeq and breastfeed our baby. Tahneeq is a traditional method that mix up mechanical, physical, and biological actions to transfer oral microbiomes from a male adult to his neonates for the development of human immune system. The tahneeq practise arouses the palatal mucosa using pre-masticated Ajwa (*Phoenix dactylifera*) palm dates and has been applied for Moslem neonates for a long time ago. However, very restricted reports have systematically observed the effects of tahneeq to the immune system. Our experimental studies on neonatal wistar rats found that tahneeq and breastmilk primed to maturation of neonatal wistar rats immune system. We suggest that tahneeq transferred oral and salivary microbiota to neonatal mouth and gut, and it shaped the neonatal ecosystem and immune system systematically. When the baby was breastfed, breastmilk which was also contain microbiome primed the human ecosystem and immune system under natural conditions. They developed in an stage-managed mode under the nutritional, immunological, hormonal, probiotic and prebiotic effect of tahneeq and maternal milk. This finding point out the perfection of Islamic teachings and the Omniscient of Allah Subhanallahu wa Ta'alla

Key word: Development, human ecosystem, human immune system, tahneeq, breastmilk, Islamic teaching.

RE-READING THE EXPANSION OF UNIVERSE: QUR'ANIC OUTLOOK

Sujiat Zubaidi

*Associate Professor of Quranic Studies at Postgraduate Program Universitas Darussaam
Gontor Indonesia*

Email: abufawwaz@unida.gontor.ac.id

ORCHID.org: 0000-0002-4626-2730

ABSTRACT

This paper examines the importance of Islamic worldview within the expansion of Universe as the most imposing discovery of modern science. It was first suggested by the general theory of relativity and is backed up by physics in the examination of the galactic spectrum. The size of the Universe is probably constantly increasing and this increase will become bigger the further away. The expansion of universe may be the most important astronomical discovery of the 20th century, according to the theory of tremendous speed and distancing one another. This article follows a textual analysis and inductive approach to analyze the prospects of formulating an Islamic framework for research on worldviews and its applications. This research found, that the universe contains columns, bridges of galaxies, and super threads, each thread consisting of thousands of galaxies and extending for hundreds of billions of light years. Al-Qur'an used the term (*sky/heaven. Al-sama*"), not "*the universe/al-kaun*" as scientists statement, which is more accurate according to scientific view. When galaxies diverge at amazing speeds, their size does not expand, and the stars do not grow in them. Rather, these galaxies move expanding the space around them. It is undoubtedly what came in the Qur'an that is "the vastness of the heaven. That is place between the stars and galaxies and it surrounds it on all sides. This place that the Qur'an called "the heaven" is not empty, but it is filled with dark matter and dark energy, and this heaven is the one that expands continuously.

Keywords: Expansion of Universe, theory of relativity, galaxies, heaven

SOSYAL BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ

BİR MÜSLÜMAN NEDEN EVRİMCİ OLAMAZ?

Hüseyin ALLAHVERDİ,

Muş Alparslan Üniversitesi,

h.allahverdi@alparslan.edu.tr

Orcid: 0000-0001-7192-6669

ÖZET

Evrım düşüncesi en azından kısmen canlıların yaratıldıkları inancına karşı olarak Darwin tarafından sistemleştirilerek ortaya atılmıştır. Türlerin Kökeni kitabının sonunda Darwin “bütün özünü birkaç ya da bir biçime üfürdüğü yaşam” diyerek ilk canlı veya canlılar için olsun yaratmanın olduğunu söylemektedir. Öte yandan yine kendisi ilk canlının veya canlıların var olan sebeplerle kendiliğinden nasıl oluşabileceği ile ilgili de görüşlere sahiptir. Bunun için ılık bir gölette yaşamın nasıl filizlenebileceğini ele almaktadır. Darwin’in bu ikircikli yaklaşımına karşın Mayr ve Futuyma başta olmak üzere ondan sonra gelen evrimciler ve onları takip eden günümüz evrimcilerine göre ise evrimleşecek olan ilk canlı ilkin atmosfer koşullarında tesadüfen kendiliğinden ve var olan mevcut sebeplerle var olmuştur. Burada sayılan tesadüf, kendiliğinden ve sebepler bu düşünceye göre canlının oluşumunun yegâne etmenidir. Evrimcilere göre canlıların oluşup türleşmesi için bunlar dışında herhangi bir etmen yoktur. Bunu çok açık bir şekilde defalarca söylemektedirler. Yine onlara göre kendiliğinden tesadüfen ve sebeplerle meydana gelen canlı veya canlılar ile bunların aynı şekilde oluşturduğu türlerin var olması için bunlar dışında bir şeye ve tabii ki bir İlahaya yer yoktur. Bütün evrimcilerin bir İlahaya gerek olmadan, canlıların var olup çeşitlendiği şeklindeki kabul ve ısrarlarına rağmen bu şekildeki evrim düşüncesini kabul eden bir kimse her şeyi yaratan bir İlah inancına)40/62, 39/62, 13/16, 6/102(شَيْءٌ كُلِّ خَالِقٍ (sahip olabilir mi? Bir yanda herhangi bir İlahı reddeden bir düşünce diğer tarafta her şeyi yaratan bir İlah, bunlar taban tabana zıt olan şeylerdir.

Anahtar kelimeler: Müslüman, Evrimci, Yaratılış.

WHY CAN'T A MUSLIM BE AN EVOLUTIONIST?

*Hüseyin ALLAHVERDİ,
Muş Alparslan University,
h.allahverdi@alparslan.edu.tr
Orcid: 0000-0001-7192-6669*

ABSTRACT

The idea of evolution was systematized by Darwin, at least partially in opposition to the belief that living things were created. At the end of his book *The Origin of Species*, Darwin says that creation is the first living thing or for living things, by saying "life in which all its essence is blown into several or one forms". On the other hand, he also has views on how the first living thing or living things could have come into existence spontaneously due to existing reasons. For this, he discusses how life can sprout in a warm pond. Despite Darwin's ambivalent approach, according to evolutionists who came after him, especially Mayr and Futuyma, and today's evolutionists who followed them, the first living thing to evolve first came into existence spontaneously under atmospheric conditions and for existing reasons. The coincidence, spontaneous and causes enumerated here are, according to this idea, the sole factor in the formation of living things. According to evolutionists, there is no other factor other than these for living things to form and speciate. They have said this very clearly over and over. Again, according to them, there is no room for anything other than these, and of course for a God, for the existence of living things or creatures that came into existence spontaneously and by causes, and the species created by them in the same way. Despite the acceptance and insistence of all evolutionists that living things exist and diversify without the need for a God, a person who accepts the idea of evolution in this way believes in a God who created everything (40/62, 39/62, 13/16, 6/102) (شَيْءٍ كُلِّ خَالِقٍ) can it have? On the one hand, a thought that rejects any God, and on the other, a God who creates everything, these are diametrically opposite things.

Keywords: Muslim, Evolutionist, Creation.

**MANTIKSAL AKIL YÜRÜTME PERSPEKTİFİNDEN YARATILIŞA DAİR
MULTİMEDYA SUNUMLARI (EVRİM ELEŞTİRİSİ)**

A. Halim ULAŞ¹

Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim

halimulas@atauni.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0002-9457-1554>

Evrım teorisi, bir “teori” ya da “bakış açısı” olmasına rağmen üzerinde oldukça fazla polemik yapılan ve zihinleri meşgul eden bir konudur. Evrım iddialarının laboratuvar ortamında deneyimlenememesi, teoriyle ilgili yaklaşımları genel anlamda ideolojik seviyede tutmaktadır. Bu bağlamda, salt akıl yürütme süreciyle evrime dair yaklaşımların irdelenmesi de bilim âleminde sıkça başvurulan bir yöntem olmuştur. Bu çalışmada sosyal medyada sıkça karşılaşılan evrımci iddialara karşı hazırlanan metinler video tarzı sunumlarla desteklenmiştir.

Bu bağlamda aşağıdaki videolar hazırlanmıştır.

1-<https://youtu.be/oeTEuFhcL5U>

Hayatın kaynağı bulundu mu?

2- [HTTPS://YOUTU.BE/ZH4VY2A](https://youtu.be/ZH4VY2A)

KF48 EVRİM Mİ TERBİYE Mİ?

3-[HTTPS://YOUTU.BE/EOWDCVKCG7E](https://youtu.be/EOWDCVKCG7E)

Varlık aleminin evrimle olması mümkün mü?

4-<https://youtu.be/xP1dArEuvRU>

Evrendeki mektupları kim yazdı?

5-

<https://youtu.be/tZySuFGw8Ws>

Materyalizmin açmazları

6- <https://youtu.be/mHTaUW15h5M>

Bizim ev evrim mi geçirdi?

Anahtar kelimeler: Evrim, Yaratılış, Terbiye, Tekâmül, Varoluş.

**MULTIMEDIA PRESENTATIONS ON CREATION FROM A LOGICAL
REASONING PERSPECTIVE (EVOLUTION CRITICISM)**

A. Halim ULAŞ¹

Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Faculty of Education, Basic Education

halimulas@atauni.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0002-9457-1554>

ABSTRACT

Although the theory of evolution is a "theory" or a "point of view," it is a subject on which a lot of polemics are made and which occupy minds. The fact that the claims of evolution cannot be experienced in the laboratory environment keeps the approaches to the theory at the ideological level in general. In this context, the examination of approaches to evolution through the process of pure reasoning has been a frequently used method in the world of science. In this study, texts prepared against evolutionist claims frequently encountered in social media were supported by video-style presentations.

In this context, the following videos have been prepared.

1-<https://youtu.be/oeTEuFhcL5U>

Has the source of life been found? 2-

<https://youtu.be/Zh4Vy2AKf48>

Evolution or upbringing?

3-<https://youtu.be/eowdcVkc7E>

Is it possible for the realm of being to be through evolution? 4-

<https://youtu.be/xP1dArEuvRU>

Who wrote the letters in the universe? 5-

<https://youtu.be/tZySuFGw8Ws> The

dilemmas of materialism

6- <https://youtu.be/mHTaUW15h5M>

Has our house evolved?

Keywords: Evolution, Creation, Upbringing, Evolution, Existence.

HİNDU KUTSAL METİNLERİNDE YARATILIŞ

Mehmet MASATOĞLU¹

*¹Dr. Öğr. Üyesi, Iğdır Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe Din Bilimleri, Dinler Tarihi,
mehmet.masatoglu@igdir.edu.tr*

ORCID: 0000-0001-6373-8991

ÖZET

İnsanoğlunun merak ettiği konuların başında varlıkların başlangıcı ve yaratılış konusu gelmektedir. Dinler Tarihi alanında bir araştırma yaparken başvurulacak ilk kaynaklar şüphesiz söz konusu dinin kutsal metinleridir. Dolayısıyla Hinduizm’de yaratılış konusu ele alındığında Hinduizm dini külliyatına başvurmak gerekir. Yüzlerce kitaptan oluşan Hindu kutsal metin külliyatı, Şruti (vahyedilen) ve Smriti (anımsanan) olmak üzere iki grupta kategorize edilmektedir. Kendisini Hindu olarak tanımlayan herkes bu kitapları ilahi kaynaklı ve hatasız kabul etmektedir.

Bu çalışmada hem Şruti hem de Smriti kategorisinde yer alan kutsal metinler incelenerek Hinduizm’in yaratılış hakkındaki görüşleri incelenecektir. Hinduizm’de yaratılış konusu ele alındığında Hindu kutsal metinlerinde farklılıklar arz ettiği görülmektedir. Keza Hinduizm’de yaratılış denildiğinde sadece evrenin yaratılışı değil aynı zamanda insan ve çeşitli varlıkların hatta tanrıların yaratılışından da söz edildiği görülmektedir. Bu çalışmada Şruti ve Smriti dini metinlerinde yer aldığı şekilde yaratılış mefhumunun izleri sürülecektir.

Anahtar Kelimeler: Yaratılış, Hinduizm, Hindu Kutsal Metinleri, Şruti, Smriti.

CREATION IN HINDU SACRED TEXTS

Mehmet MASATOĞLU

Assist of Prof, İğdir Üniversiti, Faculty of Theology, Philosophy Religious Sciences, History of Religions,

mehmet.masatoglu@igdir.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6373-8991

ABSTRACT

One of the most curious subjects of mankind that the beginning of the beings and the creation. While doing research in the field of History of Religions, the first sources to be consulted while conducting a research are undoubtedly question in the sacred texts of the religion. Therefore, when the subject of creation in Hinduism is considered,

It is necessary to refer to the sacred texts of Hinduism. The Hindu religious scriptures, consisting of hundreds of books, are categorized in two groups as Shruti (revealed) and Smriti (remembered). Anyone who identifies as a Hindu accepts these books as divinely and infallible sources.

In this study, the views of Hinduism on creation will be examined by reviewing the sacred texts in both the Shruti and Smriti categories. When the subject of creation in Hinduism is considered, it is seen that there are differences in Hindu scriptures. Likewise, when creation is mentioned in Hinduism, it is seen that it is not only the creation of the universe, but also the creation of humans and various beings, even Gods.

Keywords: Creation, Hinduism, Sacred Texts in Hinduism, Shruti, Smriti.

**KLASİK EDEBİYATIMIZDA İNSANIN YARATILIŞINI KONU EDİEN
BEYİTLER VE TAHLİLLERİ**

Mehmet GÖKTAŞ¹

Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Türk-İslâm Edebiyatı Anabilim Dalı

mehmet.goktas@atauni.edu.tr

ORCID: 000-0001-6384-5287

ÖZET

Birçok ilim tarafından çeşitli yönleriyle ele alınan insanı, toplum içinde sosyoloji, davranışları itibariyle psikoloji, sıhhat ve hastalıkları bakımından tıp, biyolojik yapısı bakımından biyoloji gibi ilimler tetkik eder. Bütün bu ilimler insanı, onun ne olduğunu, evrendeki yerini, diğer canlılarla olan münasebetini ele almaktadır. Ayrıca insan âlemde ne zamandan beri, niçin vardır, hayatın bir manası var mıdır; varsa nedir, ruh beden münasebeti nedir, ölümden sonra da insanın bir devamlılığı var mıdır, gibi sorular felsefi antropolojinin problemleri arasındadır.

İnsanı inceleyen disiplinlerin, birer yönünü ele alarak değerlendirdikleri insana, bunların tümünü dikkate alarak bakan tek kurum dindir. Çünkü insanı Allah yaratmıştır ve onu en iyi Allah bilmektedir. Nitekim bu husus bir Kur'an ayetinde şu şekilde ifade edilir: "And olsun ki insanı biz yarattık ve nefsinin ona ne fısıldadığını biliriz, (çünkü) biz ona şah damarından daha yakınız" (Kâf, 4).

Altı asır boyunca Osmanlı'da düşünce çoğunlukla şiirsel söylem içinde dile getirilmiştir. Fikir dünyasını başta Kur'an ve Kur'an'a dayalı ilimlerin şekillendirdiği, kadim Yunan düşüncesine kadar uzanan bir muhteva zenginliği içinde dile gelen Klasik edebiyatımızda, insanın yaratılışını konu edinen manzumeler bu tebliğimizin konusunu teşkil edecektir.

Anahtar Kelimeler: Yaratılış, Klasik Edebiyat, İnsan, Kur'an

**COUPLETS AND THEIR ANALYSIS ABOUT THE CREATION OF HUMAN IN
OUR CLASSICAL LITERATURE**

Mehmet GÖKTAŞ¹

Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi Faculty of Theology, Department of Turkish-Islamic Literature

mehmet.goktas@atauni.edu.tr

ORCID: 000-0001-6384-5287

ABSTRACT

Numerous sciences deal with “the man” with regard to several aspects of him. For example, sociology investigates him within the society; psychology deals with his behaviors; medicine examines him in terms of health and diseases; biology explores his biological structure. All of these sciences investigate the mankind; what it really is, its place in the universe and its relationship with other living things. Furthermore, the following issues are among the problems of philosophical anthropology: since when does human being exist on earth; why does it exist; does life have a meaning; if it does, then what is its meaning; what is the relationship between the spirit and the body; does human continue to exist after death, etc.

Every scientific discipline tends to investigate human beings with respect to only one side of it; while the institution of religion is the only discipline which investigates it with all of its different aspects. Because human being was created by Allah (God) and He is the only one who knows His creation perfectly. Thus, this point is stated in a verse of Quran : “Indeed, ‘it is’ We ‘Who’ created humankind and ‘fully’ know what their souls whisper to them, and We are closer to them than ‘their’ jugular vein.” (Kâf, 16).

In the course of six centuries, the Ottomans expressed their thoughts mostly through poetic discourse. Our classic literature, whose world of ideas had been mainly shaped by the Holy Quran and Quranic sciences; contains a richness of contents which dates back all the way to ancient Greek thinking. Our academic paper will be about the poetry whose subject is the creation of mankind.

Key Words: Creation, Classical literature, Human, Koran

**İNSANLIK TARİHİ VE HZ. ÂDEM BAĞLAMINDA HİPOTETİK ATA
ANLAYIŞINA YÖNELİK BİR DEĞİNİ**

Melik BÜBLÜL

Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi KKEF Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Alman Dili Eğitimi ABD

e-posta: bulbulm@atauni.edu.tr

ORCID ID. <https://orcid.org/0000-0003-1799-6409>

ÖZET

İçinde yer almaya zorlandığımız bilgi ve dijital çağ parametrelerinde, kök bilgiler yeniden ele alınmakta ve yerinden oynatılarak yeni yaklaşım biçimleriyle varsayımsal bilimsellik normları ölçütlerinde, farklı bakış açılarına tabi tutularak irdelenmektedirler. Burada, bilgide ileri gitme, sınır tanımama ve bilginin üretilmesi adına yapılan sınır ötesi anlam katmanlarından çıkarımlarla, akli ve özgün deliller iddiasıyla bunların ileri sürülmesi, kimi tartışmaları ve karşı duruşları da bir refleks olarak uyarmaktadır. Bunda iki önemli itici ve haklı güç kendini hissettirmektedir: Bunlardan biri, kök metin bilgilerinin ve yaşama dair anlamsal uzantılarının, köklü verilerle sağlam deliller oluşturmaya rağmen, buna karşı duruşların, bilimsellik adına ortaya çıkmasıdır. İkincisi de bilimsel esneklikten (doğrulanabilirlik, yanlışlanabilirlik, kanaat farklarının bilimsel normlara uygunluğu, fikir özgürlüğü vb.) güç alarak, bilim adına kayda geçmiş verilerin referans alınması ve düşüncelerin bunlarla temellendirilmeye çalışılmasıdır. Hemen hatırlatmak gerekir ki, bu iki yaklaşım da kesinlik içermeyen ve adı üzerinde, kimi kanaatlerin bilim dünyasında yer alan kayıtları referans alan farklı farklı yaklaşımlardır. Bu farklılık bile kendi içinde bilimsel araştırmaların hipotetik bir anlayıştan öteye gitmediğinin en açık delilidir. Çok göz, çok dünya ve çok bakış açısı gereği, her konuda farklı yorumlamaların doğal bir uğraşı olması; yanı sıra kök metinlerin, kök/anlam bağlamında yer alan verilerinin bu bilimsellik normları adına tartışılmaya açılması, daha karmaşık ve içinden çıkılamayan sorunsallıkları da beraberinde getirdiği bilinen bir gerçektir. Bu çalışma, son yıllarda bilim dünyasında yer alan ve yerleşik anlam katmanlarında uzun süre önce çözüme kavuşmuş olmasına rağmen, kimi sorunsallaştırılmış hususlardan birini oluşturan Hz. Âdem resulün, durumu ve algısal değışkelerine, kök metin ışığında değinmeği amaçlamaktadır.

Anahtar kelimeler: Hz Âdem, insan, yaratılış, hipotetik bilim, malum, kök anlam.

**HISTORY OF HUMANITY AND A REFERENCE TO THE HYPOTHETIC
ANCESTOR CONCEPTION İN THE CONTEXT OF HZ. ÂDEM**

Melik BÜBLÜL

*Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Faculty of Education Department of Foreign
Languages Education*

e-posta: bulbulm@atauni.edu.tr

ORCID ID. <https://orcid.org/0000-0003-1799-6409>

ABSTRACT

In the parameters of the information and digital age that we are forced to take part in, the root information is reconsidered and examined with new approaches in consideration of hypothetical scientific norms and different perspectives. Here, proceeding in knowledge, knowing no bounds and by making conclusions from semantic strata on behalf of producing knowledge, presenting these with the claim of intellectual and authentic evidence, lead to a creation of some debates and oppositions as a reflex. Two important driving and rightful forces make themselves felt in this: One of them is that although root text information and its semantic extensions about life create strong evidence along with strong data, objections to it emerge in the name of being scientific. The second one is: by taking strength from scientific flexibility (like verifiability, falsifiability, suitability of differences of opinion with scientific norms, freedom of thought etc.) scientific data are taken as a reference and thoughts are tried to be based on these. It should be reminded right away that these two approaches are different approaches that do not contain certainty and that refer to the records of some opinions in the scientific world. Even this difference is in itself the clearest evidence that scientific research does not go beyond a hypothetical understanding. Due to many eyes, many worlds and many perspectives, different interpretations on every subject are a natural pursuit; in addition to that: the fact that root texts and data in the context of root/ meaning are brought up for discussions on behalf of these scientific norms, leads to more complex and inextricable problematics. This study is trying to refer, in the light of root text, to the case and perceptual variations of the prophet Hz. Âdem.

Key words: Hz. Âdem, human, creation, hypothetical science, known, root meaning.

**MEDRESETÜ'Z-ZEHRA ÜNİVERSİTESİ VEYA VAN'DA BİR MEDRESE-İ
ÂLİYYE AÇMA SERÜVENİ**

Rahmi TEKİN

Doç. Dr., Yüzüncü Yıl Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

rahmitekin@yyu.edu.tr

ÖZET

Osmanlı Dönemi İslam eğitim sisteminin temel kurumu olan medreseler fiziki şartları, mimarî özellikleri, programı ve temsil ettiği zihniyetle önemli gelişmeler göstermiştir. II. Abdülhamid döneminde medreseler geleneksel eğitimlerini sürdürürken, yeni gelişmelere kapılarını kapamışlardı. Osmanlı Devleti'nin klasik çağında fen bilimlerini de okutan medreseler, sadece din eğitimi veren kurumlar haline gelmişlerdi. Hatta din eğitimini de yenilememiş, taklit üzere kurulmuştu. Bununla beraber Osmanlı'nın son döneminde medreseler ciddi eğitim krizleri yaşamaya başlamıştı.

Ülke genelinde olduğu gibi, Doğu Anadolu'da da ciddi eğitim sorunları yaşanıyordu. XX. yüzyılın başlarına gelindiğinde, halkın ve aşiretlerin Van'da yüksek eğitim veren kurumların eksikliği his edilmiş ve teşebbüse geçilmiştir.

Bediüzzaman Said Nursî hazretleri 5 Haziran 1911 Sultan Reşad'ın Rumeli seyahatinde Şark vilayetlerini temsil eden heyetin içinde katılır. Sultan Reşad'a Doğu Anadolu'nun birtakım zararlı cereyanların önlenmesi için bir Daru'l-fünûnun açılmasını teklif eder ve bu isteği padişah tarafından kabul edilir.

23 Haziran 1913'de Van'da temeli atılan Medresetü'z-Zehra, aynı tarihte Horhor Medresesi'nde eğitim-öğretime başlar. I. Dünya Savaşı'nın çıkmasıyla cepheye giden Said Nursî, 1918'de esaretten dönmüştür. İşgal altında bulunan İstanbul'da İngilizlere karşı basın aracılığıyla ve yayınladığı bildirilerle amansız bir mücadele sergilemiştir. Nihayet Ankara Hükümetinin daveti üzerine, Ankara'ya gider. Burada resmi törenle karşılanan Said Nursî milletvekillerine hitap etmiştir. 1922'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde böyle bir yüksek eğitim kurumunun Van'da açılmasını tekrar gündeme getirmiştir.

Van'da Medresetü'z-Zehra'nın açılması için 17 Şubat 1923'te teklif Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Teklifte Medresetü'z-Zehra'nın malî kaynakları ve Doğu Anadolu'da icra edeceği ahlakî, iktisadî ve asayiş açısından tesirleri vecîz bir şekilde ifade edilmiştir. Meclis Başkanı M. Kemal'in de aralarında bulunduğu yüz altmış altı mebusun imzaladığı Van'da Medresetü'z-Zehra adıyla bir medresenin açılmasına dair sunulan kanun teklifi kabul edilmiştir.

1925'te tekrar gündeme gelen Medresetü'z-Zehra projesi rafa kaldırılmıştır. Demokrat Parti döneminde 1957'de tekrar gündeme gelen proje maalesef tahakkuk etmemiştir.

Anahtar Kelime: Medresetü'z-Zehra, Said Nursi, Van, Doğu Anadolu, Medrese.

**ADVENTURE OF OPENING MEDRESETÜ'Z-ZEHRA UNIVERSITY OR
MEDRESE-İ ALIYYE IN VAN**

Rahmi TEKİN¹

¹Doç. Dr., Yüzüncü Yıl Üniversitesi Faculty of literature

rahmitekin@yyu.edu.tr

ABSTRACT

Madrasahs, which are the basic institutions of the Ottoman Period Islamic education system, have shown significant developments with their physical conditions, architectural features, program and the mentality they represent. II. During the reign of Abdulhamid, while madrasahs continued their traditional education, they closed their doors to new developments. In the classical era of the Ottoman Empire, the madrasahs, which also taught science, had become institutions that provided only religious education. He did not even renew his religious education, but was founded to imitate. However, in the last period of the Ottoman Empire, madrasahs began to experience serious educational crises.

As in the rest of the country, there were serious educational problems in Eastern Anatolia. XX. By the beginning of the century, the lack of higher education institutions in Van was felt by the people and tribes and an attempt was made.

His Excellency Bediuzzaman Said Nursi participates in the delegation representing the Eastern provinces during Sultan Reşad's trip to Rumeli on June 5, 1911. He offers to Sultan Reşad to open a Daru'l-funûn in order to prevent some harmful currents in Eastern Anatolia, and this request is accepted by the sultan. Medresetü'z-Zehra, the foundation of which was laid in Van on 23 June 1913, started education in Horhor Madrasah on the same date. Said Nursi, who went to the front with the outbreak of World War I, returned from captivity in 1918. He put up a relentless struggle against the British in occupied Istanbul, through the press and through the statements he published. Finally,

On February 17, 1923, a proposal was submitted to the Turkish Grand National Assembly for the opening of Medresetü'z-Zehra in Van. In the proposal, the financial resources of Medresetü'z-Zehra and its effects in terms of moral, economic and public order in Eastern Anatolia are expressed concisely. The law proposal for the opening of a madrasah called Medresetü'z-Zehra in Van, signed by one hundred and sixty-six deputies, including the Speaker of the Assembly M. Kemal, was accepted. The Medresetü'z-Zehra project, which came to the fore again in 1925, was shelved. The project, which came to the agenda again in 1957 during the Democratic Party period, unfortunately did not materialize.

Keywords: Medresetü'z-Zehra, Said Nursi, Van, Eastern Anatolia, Madrasa.

**EXAMINATION OF RELIGIOUS COPING LEVELS OF PARENTS WITH
SPECIAL NEEDS CHILDREN**

Assist. Professor M. Abdulkali KARACA

İnönü University Department of Special Education

akaracaegitim@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4192-6307

ÖZET

The aim of the study is to examine the religious coping levels of parents with children with special needs. The relational survey model, one of the descriptive survey models, was used in the research. The “Religious Coping Scale” developed by Abu-Raiya, Pargament, Mahoney, and Stein (2008) and adapted into Turkish by Ekşi and Sayın (2016) was used as a data collection tool in the study. The 10-item scale has 2 sub-dimensions. Cronbach alpha internal consistency coefficients of the scale; .91 for positive religious coping subscale and .86 for negative religious coping subscale. While a high score from the positive religious coping subscale reflects more positive religious coping; A high score from the negative religious coping subscale reflects more negative religious coping. 100 parents with special needs children participated in the study. The data obtained in the research were analyzed and evaluated using the statistical package program. The results of the research will be presented in detail at the congress.

Keywords: individual with special needs, parent, religious coping

**ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUĞU OLAN EBEVEYNLERİN DİNİ BAŞA ÇIKMA
DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ**

Dr. Öğr. Üyesi M. Abdalbaki KARACA

İnönü Üniversitesi Özel Eğitim Anabilim Dalı

akaracaegitim@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4192-6307

ABSTRACT

Araştırmanın amacı özel gereksinimli çocuklara sahip ebeveynlerin dini başa çıkma düzeylerinin incelenmesidir. Araştırmada betimsel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Abu-Raiya, Pargament, Mahoney ve Stein (2008) tarafından geliştirilen ve Ekşi ve Sayın (2016) tarafından Türkçeye uyarlanan “Dini Başa Çıkma Ölçeği” kullanılmıştır. 10 maddelik ölçeğin 2 alt boyutu bulunmaktadır. Ölçeğin Cronbach alpha iç tutarlılık katsayıları; pozitif dini başa çıkma alt boyutu için .91, negatif dini başa çıkma alt boyutu için .86 olarak hesaplanmıştır. Pozitif dini başa çıkma boyutundan alınan yüksek puan daha olumlu dini başa çıkmayı yansıtırken; negatif dini başa çıkma boyutundan alınan yüksek puan ise daha olumsuz dini başa çıkmayı yansıtmaktadır. Araştırmaya özel gereksinimli çocuğı olan 100 ebeveyn katılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler istatistik paket programı kullanılarak analizi edilerek değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçları kongrede detaylı şekilde sunulacaktır.

Anahtar kelimeler: özel gereksinimli birey, ebeveyn, dini başa çıkma

İBN SİNÂ'DA YARATMA KAVRAMI

-İLİMLER TASNİFİ BAKIMINDAN BİR İNCELEME-

Mustafa Selman TOSUN

Arş. Gör. Dr. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi

mselemantosun@kmu.edu.tr

0000-0003-4290-0333

ÖZET

Yaratma kavramı filozofların çeşitli yönlerden ele aldığı konulardan biridir. Sistem filozofu olan İbn Sînâ, yaratma kelimesini ilgili ilme nispetle kavramsallaştırarak kullanmıştır. Ona göre yaratmanın çeşitli nispetleri vardır. Tanrıya nispetle yaratma ile Tanrının iyi olmasına nispetle konu edinilen yaratmanın delaletleri farklıdır. Öte yandan bu kavramların her birinin mihverini oluşturan, zatî olarak o kavram, ancak metafizik ilminin konusu olabilir. O halde her ilimde yaratma bir yönüyle konu edilebilir. Fakat yaratmayı konu edinecek ilmin yaratmayı hangi yönden konu edinebileceğini belirleyen ilim metafiziktir. Metafizik ilminin dışındaki ilimlerden herhangi birinde yaratmayı yaratma olarak reddetme imkânı yoktur. İbn Sînâ'nın ilimler tasnifinde benimsediği yöntem hem ilimlere belirli sınırlar çizmiş hem de o ilimde konu edinilen kavramı hangi yönden ele alabileceğini tayin etmiştir. Bu bakımdan İbn Sînâ'nın ilimler tasnifini yaratma kavramına uyguladığımız zaman karşımıza çok katmanlı bir kavram çıkmaktadır. Bu bakımdan onun hem farklı delaletleri bakımından yaratmayı ele alması hem de ilgili ilmin sınırları içinde yaratma kavramını ele alması onu pek çok filozoftan ayıran bir nitelik olarak karşımıza çıkmaktadır. İbn Sînâ'nın yaratma kavramını ilimler tasnifi bağlamından sınıflaması ve sınırlandırması çağdaş dönemde yapılan pek çok felsefi çalışmaya nispet edildiği zaman çağdaş dönemde yapılan felsefi araştırmaların beş sanat bakımından hatâbî kıyaslar olmaktan öteye geçmediği söylenebilir. Öyleyse İbn Sînâ'nın felsefi yönteminin çağdaş dönemde yapılan yaratma tartışmalarına yöntem ve usul bakımından ciddi katkıları olabileceği ve bu tartışmaları alan ve sınır bakımından eleştirel bağlamda ele alma fırsatı sunabileceği aşıkardır.

Anahtar Kelimeler: İlimler tasnifi, metafizik, usül, nispet, yaratma.

CREATION IN AVICENNA

- BY THE SIDE OF CLASSIFICATION OF SCIENCE-

Mustafa Selman TOSUN

Research Assist. Dr. Karamanoğlu Mehmetbey University Islamic Sciences Faculty

mselmantosun@kmu.edu.tr

0000-0003-4290-0333

ABSTRACT

The concept of creation is one of the topics that philosophers deal with from various aspects. Ibn Sînâ, who is a system philosopher, used the word creation by conceptualizing it in relation to the relevant science. According to him, there are various proportions of creation. The signs of creation in relation to God and creation in relation to God's goodness are different. On the other hand, that concept, which constitutes the axis of each of these concepts, can only be the subject of metaphysics. In that case, in every science, creation can be the subject of one aspect. However, metaphysics is the science that determines from which aspect the science that will deal with creation can be the subject of creation. It is not possible to reject creation as creation in any of the sciences other than metaphysics. The method adopted by Ibn Sînâ in the classification of sciences both drew certain limits to the sciences and determined from which direction he could deal with the concept that is the subject of that science. In this respect, when we apply Ibn Sînâ's classification of sciences to the concept of creation, a multi-layered concept emerges. In this respect, both his handling of creation in terms of different indications and his handling of the concept of creation within the boundaries of the relevant science appear as a quality that distinguishes him from many philosophers. When Ibn Sînâ's classification and limitation of the concept of creation in the context of the classification of sciences is compared to many philosophical studies done in the contemporary period, it can be said that the philosophical studies carried out in the contemporary period do not go beyond being corrective comparisons in terms of the five arts. So, it is obvious that Ibn Sînâ's philosophical method can make serious contributions to the creation debates in the contemporary period in terms of method and method, and it can offer the opportunity to critically address these discussions in terms of scope and boundaries.

Key Words: Classification of science, metaphysics, method, relativity, creation.

**“CREATION” AS A STORY FROM A CHRISTIAN POET’S PERSPECTIVE:
PARADISE LOST**

Aydın GÖRMEZ¹

¹Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Literature, Department of English Language And Literature

aydingormez@hotmail.com

ORCID ID:0000-0001-7148-9630

ABSTRACT

Man has always been interested in mysterious issues about how the world and man was created in the first place and other phenomena such as extraterrestrial entities. And as time passes, men with such curiosities have sought to find plausible explanations to these inexplicable phenomena contradictorily though. Philosophers, religious circles as well as scientists have come up with various explanations to such mysteries. Creation, or genesis in divine term, is one, or maybe the most intriguing of these issues. Interestingly enough, creation of the world and man is commonly told in three holy books with some differences. Being such a controversial, interesting and universal subject, creation appeals to literary world from different cultures throughout history. John Milton, one of the most renowned poets ever in English literature, is one of these men of literature drawing on this mystery. In his famous *Paradise Lost*, Milton writes a narrative poem about the genesis from a religious point. He tells about Adam and Eve, their temptation by the Satan, in the shape of a snake and finally their fall from grace. This paper critiques the issue of creation as a whole in Milton’s masterpiece in the light of a divine perspective.

Key Words: Creation, Adam and Eve, the Bible, the Quran, *Paradise Lost*.

**BİR HİRİSTİYAN ŞAİR'İN GÖZÜNDEN “YARADILIŞ” ÖYKÜSÜ: KAYBOLAN
CENNET**

Aydın GÖRMEZ¹

¹*Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü*

aydingormez@hotmail.com

ORCID ID:0000-0001-7148-9630

ÖZET

İnsanoğlu tarih boyunca başta dünyanın ve insanın nasıl yaratıldığı gizemli konulara ve dünya dışı varlıklar gibi olaylara ilgi duymuştur. Zaman içerisinde bu gibi konuları merak eden insanlar bu açıklanamayan olaylara çelişkili olsa da bir anlam bulmaya çalıştı. Bilim adamları yanı sıra filozoflar, din çevreleri bu gizem dolu olaylara farklı açıklamalar getirdiler. Yaratılış konusu bunlardan biri, belki de en ilginç olanıdır. Bazı farklılıklara rağmen üç ilahi kitapta da dünyanın ve ilk insanın yaratılış konusuna değinilmesi konuyu daha da ilginç kılmaktadır. Böylesine tartışmalı, ilginç ve evrensel bir konu olan yaratılış, tarih boyunca farklı kültürlerden edebiyat dünyasını da etkilemiştir. İngiliz edebiyatının en iyi şairlerinden biri olarak kabul edilen John Milton da bu gizemli konudan etkilenmiş olan edebiyatçılardan biridir. *Kayıp Cennet* isimli ünlü şiirinde yaratılış konusunu dini açıdan ele alır. Adem ve Hava'yı, yılan silüetindeki Şeytan tarafından baştan çıkarılmalarını ve sonuçta Cenet'ten kovulmalarını edebi bir dille anlatır. Bu bildiri Milton'nın şaheserinde ele alınan yaratılış konusunu bir bütün olarak teolojik açıdan incelemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yaratılış, Adem ile Hava, İncil, Kuran, *Kayıp Cennet*

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSİ’NİN ESERLERİNDE KÜRESELLEŞME

*Murat YILMAZ,
Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
myilmazcog@yyu.edu.tr,
ORCID :0000-0001-7049-098X*

ÖZET

Son yarım asırda dünyada en çok konuşulan konuların başında küreselleşme (globalleşme) ve oluşturduğu etkiler gelmektedir. Tarih, Sosyoloji, Coğrafya, Felsefe, Ekonomi, Turizm gibi çok farklı bilim dalları küreselleşmeyi incelemiş ve her biri farklı tanımlar yapmıştır. Örneğin ekonomik coğrafya ile ilgilenen bilim insanları küreselleşmeyi yeni iletişim ve ulaşım araçlarına bağlı olarak insan, mal ve sermayenin dünya ölçeğinde hızlıca hareket etmesi olarak tanımlamışlardır.

Küreselleşme teriminin ilk olarak 1960’larda Kanadalı Sosyolog Marshall McLuhan tarafından kullanıldığı kabul edilmektedir. Ancak aslında doğrudan küreselleşme terimi kullanılmasa da yeni teknoloji ve olanaklara bağlı olarak, dünyanın giderek küçüleceği ve yeni koşulların oluşacağı, farklı alanlarda yeni rekabetlerin başlayacağı daha önceden bazı bilim insanları tarafından ifade edilmiştir. Örneğin İngiliz coğrafyacı Halford Mackinder’in de 20. yüzyılın başlarında yazdığı eserlerinde dünyada keşifler çağının sona erdiğini ve bundan sonra ekonomik rekabet çağının başladığını ifade ettiğini görmekteyiz. Yani Mackinder ekonomik küreselleşmenin 20. yüzyılın başında başladığını ifade etmiştir.

Küreselleşmeye erken bir dönemde vurgu yapan bilim insanlarından biri de Bediüzzaman Said Nursi’dir. Nitekim Bediüzzaman 1922 yılında yazdığı ve daha sonra Mesnevi-i Nuriye adı altında birleştirdiği Habbe, Katre, Zerre, Şemme, Zühre gibi küçük kitapçıklardan oluşan eserlerinde küreselleşmeye vurgu yapmıştır. Mesnevi-i Nuriye’nin Habbe bölümünde geçen ‘İ’lem Eyyühe’l-Aziz! Küre-i arzı bir köy şekline sokan şu medeniyet-i sefihe ile gaflet perdesi pek kalınlaşmıştır. Tadili büyük bir himmete muhtaçtır.’ cümleleri aslında küreselleşmeye ve oluşturduğu etkilere değinmektedir. Bu açıdan İslam dünyasından bir mütefekkirin Batı dünyasında kabul gören tarihe göre çok daha önce küreselleşmeye işaret etmesi önemli bir konudur.

Bu çalışmanın amacı Said Nursi’nin eserlerinde küreselleşme konusunu incelemektir. Doküman analizinin yapılacağı bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılacaktır. Bediüzzaman’ın kabaca 1910 ile 1950 yılları arasındaki 40 yıllık neşriyat hayatında yazdığı eserlerde küreselleşmeye atıfta bulunan ifadeler ortaya çıkarılacaktır. Öte yandan eserlerinde daha ziyade tevhid, nübüvvet, iman, ahiret, ahlak gibi konuları işleyen Bediüzzaman Said Nursi’yi işlediği farklı bir konu ile ele alarak literatüre katkı yapmak diğer bir amacımızdır. Çalışmanın bundan sonra yapılacak çalışmalara zemin hazırlamasını umarız.

Anahtar kelimeler: Bediüzzaman Said Nursi, Mesnevi-i Nuriye, Küreselleşme.

GLOBALIZATION IN BEDIUZZAMAN SAID NURSI'S WORKS

Murat YILMAZ,
Assoc. Prof., Van Yüzüncü Yıl Üniüersity, Faculty of Education
myilmazcog@yyu.edu.tr,
ORCID :0000-0001-7049-098X

ABSTRACT

Globalization and its effects are at the forefront of the most talked about topics in the world in the last half century. Many different branches of science such as History, Sociology, Geography, Philosophy, Economy and Tourism have examined globalization and each has made different definitions. For example, scientists interested in economic geography have defined globalization as the rapid movement of people, goods and capital on a world scale depending on new communication and transportation tools.

It is accepted that the term globalization was first used by Canadian Sociologist Marshall McLuhan in the 1960s. However, although the term globalization is not used directly, some scientists have previously stated that the world will become smaller and newer conditions will emerge, and new competitions will begin in different fields, depending on new technologies and opportunities. For example, we see that the English geographer Halford Mackinder, in his works written at the beginning of the 20th century, stated that the age of discoveries in the world ended and the age of economic competition began after that. In other words, Mackinder stated that economic globalization started at the beginning of the 20th century.

One of the scientists who emphasized globalization in an early period is Bediuzzaman Said Nursi. As a matter of fact, Bediuzzaman emphasized globalization in his works consisting of small booklets such as Habbe, Katre, Zerre, Şemme, Zühre, which he wrote in 1922 and later combined under the name of Mesnevi-i Nuriye. In the Habbe section of Mesnevi-i Nuriye 'My dear brother know! The veil of heedlessness has become very thick with this civilization-i debauchery that has transformed the globe into a village. Its amendment is in need of great help.' sentences actually refer to globalization and its effects. In this respect, it is an important issue for a thinker from the Islamic world to point to globalization much earlier than the accepted history in the Western world.

The aim of this study is to examine the issue of globalization in Said Nursi's works. Qualitative research method will be used in this study in which document analysis will be done. Expressions referring to globalization will be revealed in the works written by Bediuzzaman roughly in his 40-year publishing life between 1910 and 1950. On the other hand, it is our other aim to contribute to the literature by dealing with Bediuzzaman Said Nursi, who mostly deals with subjects such as oneness, prophecy, faith, the hereafter, and morality in his works, with a different subject. We hope that this study will pave the way for future studies.

Keywords: Bediuzzaman Said Nursi, Mesnevi-i Nuriye, Globalization.

**EVİRİM VE TEKÂMÜL KAVRAMLARI BAĞLAMINDA VARLIK VE OLUŞ'UN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

M. Latif BAKIŞ

*Dr. Öğr. Gör, AIÇÜ, İslami İlimler Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü (Felsefe Tarihi)
bakislatif@gmail.com; mlbakis@agri.edu.tr*

ORCID: 0000-0002-1794-7765

ÖZET

Varlık ve oluş meselesinin bilimsel, felsefi ve transandantal olarak pek çok farklı izahının yapılageldiği bilinmektedir. Bu hususun özellikle “yaratım”, “tekâmül” ve “evrim” kavramlarıyla izah edilmesi çabasının daha fazla tebellür ettiği görülmektedir. Yaratma kavramından farklı olarak tekâmül ve evrim kavramlarının zaman zaman birbiri ile eş anlamlı kullanıldığı ve bu hususta ciddi bir kavramsal ve analitik hataya düştüğü de gözlenmektedir. Biz de bu çalışmada söz konusu üç kavramın analizlerini yaparak dilbilim, felsefe ve tarihsel gerçeklikler ışığında varlık ve oluş meselesini açıklamaya çalışacağız. Bir irade ve ilmin tezahürü olan “yaratma”yı, bir türün kendi süreci içindeki olumlu gelişimini ifade eden “tekâmül”ü ve tamamen biyolojik bir başkalaşımı iddia eden “evrim” kavramlarını ayrıca tabii seleksiyon veya doğal ayıklanma iddialarıyla da karşılaştırarak, olayı tarihsel serüveni içinde ele alacağız. Pozitif bilimler, tarih bilimi, antropoloji ve aşkın metinler bir bütün ileri sürdükleri verilere dayanarak “yaratma” ve “tekâmül/olgunlaşma” görüşünü desteklerken; “evrim” iddiasının temellendirilebilir olmaktan uzak olduğunu, hatta varlıkların müstakil oluşuna dayanarak onların dünü ve bu günü ile ilişkilendirilmelerinin mümkün görünmediğini, bu anlamda evrim düşüncesinin sürdürülebilir olmadığını ortaya koymaktadır. Biz de bu çalışmada analitik açıdan kavramları tahlil ederek ve antropolojiden yararlanarak Darwin’e ithaf edildiği haliyle bir evrim görüşünün savunulamaz olduğunu, buna mukabil yaratma ve tekâmül’ün olası olduğunu, bunların da bir üstün irade ve ilme tabi olduğunu ispatlamaya çalışacağız.

Anahtar kelimeler: Yaratma, Evrim, Tekâmül, Doğal Seleksiyon, Antropoloji

**THE EVALUATION OF BEING AND BEING IN THE CONTEXT OF THE
CONCEPTIONS OF EVOLUTION AND EVOLUTION**

M. Latif BAKIŞ

*Dr. Lecturer, AİÇÜ Faculty of Islamic Sciences, Department of Philosophy and Religious Studies
(History of Philosophy)*

bakislatif@gmail.com; mlbakis@agri.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1794-7765

ABSTRACT

It is known that there are many different scientific, philosophical and transcendental explanations of the issue of existence and becoming. It seems that the effort to explain this issue especially with the concepts of "creation", "evolvment" and "evolution" is more evident. It is also observed that, unlike the concept of creation, the concepts of evolution and evolution are used synonymously with each other from time to time and a serious conceptual and analytical error is made in this regard. In this study, we will analyze the three concepts in question and try to explain the issue of existence and becoming in the light of linguistics, philosophy and historical realities. Comparing the concepts of "creation", which is a manifestation of will and knowledge, "evolution" that expresses the positive development of a species in its own process, and "evolution", which claims a purely biological metamorphosis, also with the claims of natural selection or natural selection, we examine the event in its historical adventure. we will take it. While positive sciences, historical sciences, anthropology and transcendental texts as a whole support the view of "creation" and "evolution/maturation" based on the data they put forward; It reveals that the claim of "evolution" is far from being justifiable, that it does not seem possible for beings to be associated with their past and present based on their independence, and that the idea of evolution is not sustainable in this sense. In this study, we will try to prove that a view of evolution as attributed to Darwin is untenable, on the other hand, that creation and evolution are possible, and that they are subject to a superior will and knowledge, by analyzing concepts analytically and making use of anthropology.

Keywords: Creation, Evolution, Evolvment, Natural Selection, Anthropology

PREFORMASYONİZM VE EVRİM HİPOTEZLERİNİ REDDEDEN EPİGENEZ TEORİSİ VE KUR’AN AYETLERİNİ DOĞRULAYAN EMBRİYOLOJİ TARİHİ

Suna Aygün Allahverdi

Araştırmacı

sunaaygun61@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-3983-6038

ÖZET

Embriyoloji tarihini, yazılı olan kaynaklara göre incelediğimizde, üç farklı embriyolojik devir karşımıza çıkar. Birinci devirde: Aristoteles’in (M.Ö.322) “Hayvanların Hareketleri Üzerine” kitabında; yavrunun, sperm ile anneye aktarıldığını, annenin de adet kanı ile rahimde ki bu yavruyu sadece besleme görevi olduğunu açıklamaktadır. Ve makro düzeyde edinilen bu yanlış bilgi, embriyoloji alanında gerçek sonuç olarak asırlarca kabul görmektedir.

İkinci devirde: Aristoteles’ten bin yıl sonra, Kur’an’ın 76/1. ayetinde, Allah teâlâ insanlığa; “İnsanın, anılan şey olmadığından üzerinden **uzun devir** geçmedi mi?” sorusunu sorar. Ve ardından 76/2. ayette; “**Gerçek şu ki biz insanı karışım olan bir nutfeden (zigot) yarattık...**” ve 22/5. ayetinde; “...önce topraktan, sonra nutfeden/zigottan sonra âlâkâdan/moruladan, sonra farklılaşmış ve farklılaşmamış mudgadan/blastula safhası (yani farklılaşma kabiliyetinde olan ve henüz farklılaşmamış embriyonik kök hücrelerden)...” aşamalardan geçirerek yarattık der. Fakat ayetlerde geçen embriyolojik kavramlar; hem Kur’a-i ifadeler, hem de evrensel olup keşifleri henüz yapılmamış olduğundan, anlaşılabilir.

Üçüncü devir de artık mikro seviyede embriyo incelemeleri yapılır. Ve embriyo hakkında farklı görüşler ortaya çıkar. Bunlardan birincisi; on yedinci yüzyılda başlayan Preformasyonizm/Preformizm Akımı’dır. Bu akımda; evrim savunucusu bilim adamları, tüm canlı türlerin ortak atadan geldiklerini varsayılmaktadırlar. Her türün embriyosunun da başlangıçta aynı ortak bir görünüme sahip olduklarını ve embriyoların önceden ya spermde ya da yumurtada önceden minyatür olarak var olduğu şeklinde ki hipotezlerini savunmaktadırlar. İkincisi ise; mikro düzeyde yapılan incelemeler ile her canlı türün embriyosunun, türlere özel, tek tek tasarlanıp, aşamalar halinde geliştiğini ispatlayan Epigenez Teorisi’dir. Ve ayetlerde geçen bilgiler yaklaşık on üç asır sonra bu teori ile doğrulanmaktadır. Epigenez teorisi ile preformasyonizm hipotezler, embriyologlar tarafından reddedilmiştir. Fakat preformasyonist evrimciler, doğru olmayan hipotezlerini savunmaya günümüzde de devam etmektedirler. Bu makalede, on sekizinci asırdan sonra yapılan yeni embriyolojik keşifler ile evrim görüşünün çeliştiğini savunmaktayız. Evrim taraftarlarınca, bilimsel keşiflere, evrimin zoraki olarak nasıl ayak uydurulmaya çalışıldığını ve aşama aşama “görüş” olarak nasıl evrildiğini, doküman analizi yaparak inceleyeceğiz.

Anahtar kelimeler: Embriyoloji Tarihi, Preformasyonist Evrim Hipotezi, Epigenez Teorisi, Kur’an ve Embriyoloji, Karl Ernst von Baer.

**THE THEORY OF EPIGENESIS THAT REJECTS PREFORMATION AND
EVOLUTIONARY HYPOTHESES AND THE HISTORY OF EMBRYOLOGY
CONFIRMING THE VERSES OF THE QUR'AN**

Suna Aygün Allahverdi

Researcher

sunaaygun61@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-3983-6038

ABSTRACT

When we examine the history of embryology according to the written sources, we come across three different embryological periods. In the first period: Aristotle's (322 B.C.) book "On the Movements of Animals"; explains that the offspring is transferred to the mother with sperm, and that the mother has the duty to feed this cub in the womb with menstrual blood. And this misinformation, acquired at the macro level, has been accepted for centuries as the real result in the field of embryology.

In the second period: A thousand years after Aristotle, in verse 76/1 of the Qur'an, Allah ta'ala to humanity; "Hasn't it been a long time since man is not what is mentioned?" he asks. And then in verse 76/2; "The truth is that we created man from a nutf (zygote) that is a fertilize..." and in the verse 22/5; "first from the soil, then from the nutfede/zygote, then from the alaqah/morulae, then from the differentiated and undifferentiated mudga/blastula phase (i.e. embryonic stem cells capable of differentiation and not yet differentiated) ..." He says we created it by passing it through stages. But the embryological concepts in the verses; both the Qur'anic expressions and the fact that they are universal cannot be understood because their discoveries have not yet been made.

In the third cycle, embryo examinations are now performed at the micro level. And different opinions about the embryo arise. The first one is; it is the Preformation/Preformism Current that began in the seventeenth century. In this current; evolutionist scientists hypothesize that all living species descended from a common ancestor. They argue that embryos of all species initially had the same common appearance and they defend their hypothesis that embryos existed in either sperm or egg in miniatures beforehand. The second is; It is the Epigenesis Theory that proves that the embryos of each living species are designed individually and developed in stages with micro-level examinations. And the information in the verses is confirmed by this theory about thirteen centuries later.

The with theory of epigenesis preformationist hypotheses have been rejected by embryologists. But preformationist evolutionists continue to defend their inaccurate hypotheses today. We will analyze and examine the documents related to the subject.

Keywords: History of Embryology, The Proformationist Evolution Hypothesis, Epigenesis Theory, Qur'an and Embryology, Karl Ernst von Baer.

AHİRETE İMANIN BEŞER HAYATINA GETİRDİĞİ DEĞERLER ÜZERİNE

Cihat YAŞAROĞLU,

Prof. Dr. İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,

cyasaroglu13@gmail.com

0000-0002-9574-1789

ÖZET

Değerler, insan düşünceleri, duyguları ve davranışlarına yön vermektedir. Kaynağı itibariyle değerlere bakıldığında kaynağını dinden alan, insanı aşan ve müteal (aşkın) değerler olduğu gibi beşeri kaynaklı olduğu kabul edilen değerler de bulunmaktadır. Kaynağı ne olursa olsun değerlerin ictimai hayatı tanzim etme gibi fonksiyonları bulunmaktadır.

Beşer kaynaklı olduğu düşünülen değerler, adından da anlaşılacağı gibi kaynağını beşerden ve beşeri ideolojilerden almakta bu düşüncelerin temel amacı da sadece dünya hayatını esas almakta ve dünya hayatına müteveccih reçeteler sunmaktadır. Bu boyutuyla ahiret hayatı ve inancı, beşeri kaynaklı değerlerin kapsamına girmemektedir.

Oysa ahirete iman, insanların düşünce, duygu ve davranışlarını çeşitli şekillerde tanzim etmektedir. Ahiret inancı aynı zamanda dünya hayatının nasıl yaşanacağına dair çeşitli değerleri de ortaya koymaktadır. Misal olarak sabır, tahammül, şefkat, merhamet gibi değerleri sayabiliriz.

Bu çalışma, ahirete imanın beşerin ferdî ve ictimai hayatına getirdiği değerlerin, insanın ahlakını nasıl ulvileştirdiği üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müteal değer, ahiret inancı, ulvî ahlak.

**ON THE VALUES THAT BELIEVING IN THE AFTERWORD BRINGS TO
HUMAN LIFE**

Cihat YAŞAROĞLU,

Prof. Dr. İnönü University, Faculty of Education,

cyasaroglu13@gmail.com

0000-0002-9574-1789

ABSTRACT

Values direct human thoughts, feelings and behaviors. When we look at values in terms of source, there are values that take their source from religion, transcend human and transcendent values, as well as values that are considered to be of human origin. Whatever the source, values have functions such as regulating social life.

Values that are thought to be of human origin, as the name suggests, take their source from humanity and human ideologies, and the main purpose of these thoughts is based only on worldly life and offers prescriptions for worldly life. With this dimension, life and belief in the hereafter do not fall within the scope of human-based values.

However, belief in the Hereafter regulates people's thoughts, feelings and behaviors in various ways. Belief in the Hereafter also reveals various values about how to live the life of this world. For example, we can count values such as patience, tolerance, compassion and mercy.

This study will focus on how the values that belief in the hereafter brings to the individual and social life of human beings elevate human morality.

Keywords: Transcendent value, belief in the hereafter, sublime morality.

**TEVHİD DİLİ İLE YAZILAN YARDIMCI DERS KİTAPLARININ DERS KİTABI
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİNE GÖRE İNCELENMESİ**

Cihat YAŞAROĞLU,

Prof. Dr. İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,

cyasaroglu13@gmail.com

0000-0002-9574-1789

ÖZET

Öğrencilerin eğitim öğretim ortamında kullandıkları ders kitapları taslak olarak yazıldıktan sonra, Talim ve Terbiye Kurumu Başkanlığı tarafından belli ölçütler esas alınarak incelenmekte ve kıstasları karşılayan kitaplar, ders kitapları olarak okutulmaya hak kazanır.

Ders kitapları yazımında her ne kadar yukarıda ifade edilen ölçütler bulunsa da bu ölçütlere yansımayan ve kitap yazımını etkileyen unsurlar da vardır. Bu unsurların en başında, kitap yazımında görev alan yazar ve editörlerin benimsedikleri felsefi yaklaşımdır. Misal olarak materyalist bir yaklaşım benimseyen yazarlar, benimsedikleri görüşü mutlaka ders kitaplarına yansıtacaklardır. Aynı şekilde manay-ı harfi yaklaşımını esas alan yazarlar da ders kitabı yazımında tevhit lisanını ve bakış açısını esas alacak ve bu mananın tüm kitaba yansımaları için gayret gösterecektir.

Bu çalışmada, Türkiye’de yaklaşık yirmi beş senelik bir çalışmanın müşahhas meyvesi olarak ortaya çıkan Tevhid lisanı ya da manay-ı harfi esasına dayalı olarak yazılan Biyoloji 9 ve Fen Bilimleri 5 yardımcı ders kitaplarının Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı’nın belirlediği “ders kitabı değerlendirme ölçütleri” esas alınarak incelenecektir. Ders kitapları değerlendirme ölçütleri, “genel, içerik, içeriğin kazanımlara uygunluğu, dil ve üslup ile genel tasarım” ölçütlerinden oluşmaktadır. Bu kıstaslar esas alınarak Biyoloji 9 ve Fen Bilimleri 5 yardımcı ders kitapları incelenerek yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tevhid lisanı, ders kitabı, değerlendirme.

**EXAMINATION OF SUPPLEMENTARY TEXTBOOKS WRITTEN IN TAWHID
LANGUAGE ACCORDING TO THE TEXTBOOK EVALUATION CRITERIA**

Cihat YAŞAROĞLU,

Prof. Dr. İnönü University, Faculty of Education,

cyasaroglu13@gmail.com

0000-0002-9574-1789

ABSTRACT

After the textbooks used by the students in the educational environment are written as a draft, they are examined by Board of Education on the basis of certain criteria, and the books that meet the criteria are entitled to be read as textbooks.

Although there are criteria mentioned above in the writing of textbooks, there are also factors that do not reflect on these criteria and affect the writing of the book. At the beginning of these elements is the philosophical approach adopted by the authors and editors involved in the writing of the book. For example, writers who adopt a materialist approach will definitely reflect their views in their textbooks. In the same way, writers who take the mana-i harfi approach as a basis will take the language and perspective of tawhid as a basis in the writing of their textbooks, and will strive to reflect this meaning in the entire book.

In this study, the Biology 9 and Science 5 supplementary textbooks written on the basis of the tawhid language or the mana-i harfi will be examined by the Board of Education criteria. The evaluation criteria of the textbooks consist of the criteria of "general, content, suitability of the content to the learning outcomes, language and style and general design". Based on these criteria, Biology 9 and Science 5 supplementary textbooks will be examined and interpreted.

Keywords: Tawhid language, textbook, evaluation.

**BEDİÜZZAMAN'IN HAYATINDAKİ HAYALİ MEDRESETÜZZEHRA MODELİ:
MODERN BİLİMLER İLE DİN İLİMLERİNİN BİRBİRİNİ TAMAMLAMASI:
“İNSAN FITRATINA UYGUN EĞİTİM SİSTEMİ”**

Hasan AKAN

Prof. Dr., Harran Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü

ORCID: 0000-0002-3033-4349,

hasanakan1972@gmail.com

ÖZET

Bediüzzaman Said Nursî, ilk medresesini 19 yaşlarında iken Van'da açtı ve Horhor Medresesi olarak tanımladı. Bu medresede talebelerine hem dini ilimleri hem de fen derslerini vermekteydi. Daha sonra Medresetüzzehra adını verdiği bir üniversite modelinde ise fen ve din ilimlerinin birleştirilmesi hayali vardı. İlmini, irfana dönüştüren nesillerin yetiştirilmesi gerektiğini düşünüyordu. Bediüzzaman'a göre; İnsan madde ve manasıyla beraber bir bütündür. Dolayısıyla ona verilecek eğitimin de buna göre olması gerekir. Yani sadece akli besleyen bir eğitim sistemi değil, aynı zamanda kalbi, vicdanı ve ruhu da besleyen bir eğitim sistemi olmalıdır. Kalbi ve akli ahenk içerisinde çalışan insan tipini yetiştirmemiz gerekmektedir.

Bu tebliğde, İslam'ın bilimle çatışmadığını, mevcut eğitim sisteminde gençlerin iman ve inkâr arasındaki bir ikilem içerisinde bıraktığı hususlarına yer verilecek. Ayrıca, Bediüzzaman'ın bütüncül eğitim anlayışına ve bilimlerin diliyle evreni doğru tercüme etmemiz gerektiğine yer verilecektir. İnsan merkezli ve medeniyet dünyamızın kodlarıyla şekillenen bir eğitim anlayışını geliştirmemiz gerektiği konusuna da değinilecektir.

Anahtar kelimeler: Medresetüzzehra, Van, Eğitim, Bütüncül eğitim

**BEDIUZZAMAN'S IMAGINARY MADRESSETUZZEHRA MODEL: THE
COMPLEMENTARY OF MODERN SCIENCES AND RELIGIOUS SCIENCES:
"EDUCATION SYSTEM SUITABLE FOR HUMAN CHARACTER"**

Hasan AKAN

Prof. Dr., Harran Üniversitesi, Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology

ORCID: 0000-0002-3033-4349,

hasanakan1972@gmail.com

ABSTRACT

Bediuzzaman Said Nursi opened his first madrasah in Van when he was 19 years old and defined it as Horhor Madrasa. In this madrasah, he gave both religious sciences and science lessons to his students.. Later, he had a dream of combining science and religion in a university model he named Medresetüzzehra. He thought that generations should be trained to transform his knowledge into wisdom. According to Bediuzzaman; Man is a whole with his substance and meaning. Therefore, the training to be given to him should be accordingly. In other words, there should be an education system that not only nourishes the mind, but also nourishes the heart, conscience and spirit. We need to raise the type of person whose heart and mind work in harmony.

In this paper, it will be discussed that Islam does not conflict with science, and that in the current education system, young people are left in a dilemma between faith and denial. In addition, Bediuzzaman's holistic understanding of education and the need to correctly translate the universe with the language of sciences will be included. It will also be mentioned that we need to develop an understanding of education that is human-centered and shaped by the codes of our civilization world.

Key words: Medresettüzzehra, Van, Education, Holistic education

**TOWARDS A CONCEPTION OF SUPER-DETERMINISTIC META-ONTOLOGY
IN THE UNIVERSE: AN ISLAMIC PERSPECTIVE**

*Mehmet Şirin DEMİR¹, Ömer Aytaç AYKAÇ², Süleyman KASAP³, Aydın GÖRMEZ⁴, Özlem ÇEVİK⁵,
Ahmet YAYLA⁶, Cesim ALADAĞ⁷*

¹Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Education, Department of Secondary Social Areas Education

mehmetsdemir56640187@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-9681-8741

²Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Literature, Department of English Language And Literature

aytaco@yyu.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-6466-1989

³Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Education, Department of Foreign Languages Education

kasap_hakan@hotmail.com

ORCID ID: 0000-0001-8367-8789

⁴Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Literature, Department of English Language And Literature

aydingormez@hotmail.com

ORCID ID:0000-0001-7148-9630

⁵Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences

ozlem.alav@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-4637-2147

⁶Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences

ahmetyayla@yyu.edu.tr

ORCID ID:0000-0002-5021-6649

⁷Van Yüzüncü Yıl University, Institute of Educational Sciences

ce_aladag@hotmail.com

ORCID ID: 0000-0001-6440-8599

ABSTRACT

Existential synchronization with the cosmological fine-tuning is linked to any kind of ontological well-being; in tune with this premise, our study was conducted for and based upon the concept of cosmological agency as well as super - deterministically postulated transcendental phenomena embedded in meta-ontological and fine-tuning mechanisms and processes manifested and witnessed, after an adequate understanding of an idea of creationism based on the idea of cosmic order and intelligent design compatible with our self referential Islamic ontology is adopted, and after an innately-embedded and divinely - predetermined meta - ontological conceptualization is achieved.

Thus the adoption of any ontological premise or conceptualization beyond the divinely-predetermined fine-tuning mechanisms innately incorporated into the nature of human beings is doomed to cause disorder and unpredictability, a postulate best described in the Second Law of

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

Thermodynamics within the context of Quantum Mechanics, all of which are ideas considered to be compatible with the concept of fine-tuning, cosmic equilibrium and divine measure predetermined by Allah (SWT) in the universe, across any niches of biological or non-biological entities, best described in the self-referential sources of Islam, chief among them the Holy Qur'an and the Sunnah. Countering against this premise will have multi-dimensional implications in any of the state of affairs characterized by decadence, complexity and chaos clearly observable in any realms in our modern world, if human beings recklessly neglect to adopt the above-mentioned postulates or laws of the cosmic fine-tuning, ultimate balance and divine equilibrium pre-determined for any kind of cosmic entities or phenomena implicated and manifested in the bulk of the creation and the machinery of the universe

Keywords: The Second Law of Thermodynamics, Quantum Mechanics, Cosmic Equilibrium, Fine-tuning, Creationism

**EVRENDE ÜST-DETERMİNİSTİK BİR META-ONTOLOJİNİN
KAVRAMSALLAŞTIRILMASINA DOĞRU: İSLAMİ BİR PERSPEKTİF**

¹Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü

mehmetsdemir56640187@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-9681-8741

²Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili Ve Edebiyatı Bölümü

aytaco@yyu.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-6466-1989

³Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü

kasap_hakan@hotmail.com

ORCID ID: 0000-0001-8367-8789

⁴Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili Ve Edebiyatı Bölümü

aydingormez@hotmail.com

ORCID ID:0000-0001-7148-9630

⁵Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

ozlem.alav@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-4637-2147

⁶Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

ahmetyayla@yyu.edu.tr

ORCID ID:0000-0002-5021-6649

⁷Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

ce_aladag@hotmail.com

ORCID ID: 0000-0001-6440-8599

ÖZET

Kozmolojik ince ayar durumları ile kurulabilecek varoluşsal senkronizasyon, her türden iyi-oluş ile ilişkilidir; bu önerme ile uyumlu bir biçimde ortaya konulan çalışmamız kozmolojik aktiflik (cosmological agency) kavramının yanı sıra meta-ontolojik ve ince-ayar mekanizmalarına gömülü transandantal fenomenlerin yanı sıra, kozmik düşünceye dayanan bir yaradılışçılık fikrinin sağlıklı bir biçimde anlaşılması sonucunda ortaya çakabilecek ve tanık olunabilecek süreçlere dayanarak gerçekleştirilmiştir. Bu tür bir düşünüş biçimi ancak İslami ontoloji ile uyumlu kozmik düzen ve akıllı tasarım fikrinin benimsenmesi ve doğuştan yerleşik ilahi mukadderat ile tanımlanan bir meta-ontolojik kavramsallaştırmayla elde edilebilecektir.

Gerek İnsanoğlunun gerekse diğer her türlü kozmik varlık veya fenomenin yaşamsal, varoluşsal döngüsü içerisinde, ontolojik kapasitenin ötesinde ve dışında her türlü kozmik varlık veya fenomen için önceden belirlenmiş varoluş yasalarının dışında bir düşüncenin benimsenmesi, Kuantum

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

Mekaniği bağlamında, Termodinamiğin İkinci Yasasında da en iyi bir biçimde tanımlandığı üzere, düzensizlik, kaos ve öngörülemezliğe neden olacaktır; bu durum evrenin yaratılışı ve işleyişinde değişmez bir yasa olarak yansıyan ve önceden belirlenmiş ince-ayar mekanizması ve kozmik denge düşüncesiyle de uyumlu bir öncül ya da önerme olarak kabul edilmektedir. Başka bir deyişle, biyolojik ya da biyolojik olmayan varlıkların herhangi bir alanı düzleminde, evrende Allah (SWT) tarafından önceden belirlenmiş ontolojik ya da kozmik denge ya da ölçü kavramı doğru bir biçimde kabul edilerek dikkate alınmazsa, İslam'ın öz-referansiyel kaynakları olan Kur'an ve Sünnet' te de en iyi bir biçimde ifade edilerek karşılık bulduğu üzere, çoklu boyut ya da katmanlarla karakterize kaos, kargaşa ve parçalanmışlık ile tanımlanan durumların ortaya çıkması mukadder olacaktır. Bu öncülden hareketle, insanların yukarıda bahsedilen kozmik ince-ayar, nihai denge ve ilahi yasaları benimsemeyi ihmal ettiklerinde gerek yer küresinde gerekse evrendeki herhangi bir varlık aleminde açıkça gözlemlenebilen entropi, dekadans, karmaşıklık, öngörülmezlik ve kaos ile karakterize edilen mevcut küresel konjonktüre de açıklık getirecek çok katmanlı problematik bir takım neden - sonuç durumlarının ortaya çıkması da mukadder olacaktır..

Anahtar Kelimeler: Termodinamiğin İkinci Yasası, Kuantum Mekaniği, Kozmik Denge, İnce Ayar, Yaratılışçılık

VENEDİK ST. MARCO BAZİLİKASI YARATILIŞ KUBBESİ MOZAİKLERİ

Demet OKUYUCU

Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü,

E posta: demet@atauni.edu.tr

Orcid no: <https://orcid.org/0000-0002-5533-8397>

ÖZET

İtalya'nın kuzeydoğusunda yer alan Venedik kentinin en önemli tarihi eserlerinden birisi, Aziz Markos'un röliklerinin muhafaza edilmesi amacıyla inşa edilen, St.Marco Bazilikasıdır. Üç yapım evresine sahip olan St. Marco bazilikasının ilk inşası, 829-836 tarihleri arasında gerçekleşmiştir. Günümüzdeki kilise ise 1063-1094 yılları arasında inşa edilen üçüncü inşa faaliyetinin sonucudur.

St. Marco Bazilikası Yunan haçı plan şemasına sahiptir. Batı haç kolu üç yönden U şeklinde bir narteks ile çevrelenmiştir. Üst örtüsünde kubbe ve tonoz kullanılan yapı doğulu özellikler göstermekte olup tipik bir Bizans kilisesini andırmaktadır.

Yapının narteks ve naos bölümlerinin, kubbe, tonoz, duvar yüzeyleri ve üst örtüsünü içeren, 8000 metrekareden fazla alanı, altın yıldız renkli arka fon üzerine Eski Ahit ve Yeni Ahit'ten çeşitli konuların resmedildiği mozaiklerle dekore edilmiştir.

Kilise narteksinin güneybatısındaki kubbesinin yüzeyi Eski Ahit'in Yaratılış bölümündeki olayların betimlendiği mozaiklerle kaplanmıştır. Kubbe yüzeyi, yazı şeritleri şeklindeki, üç konsantirik daire ile üç bölüme ayrılmıştır. Yaratılış olayı kronolojik olarak kubbe merkezinden başlayıp saat yönünün tersine doğru devam eden bir tasarımla, dikey çizgilerle ayrılan alanlar içerisinde betimlenmiştir.

Altın yıldızlı zemin üzerine yapılan sahneler toplamda 24 olayı anlatmaktadır. *“Başlangıçta Tanrı göğü ve yeri yarattı. Yer boştu, yeryüzü şekilleri yoktu; engin karanlıklarla kaplıydı. Tanrı'nın Ruhu suların üzerinde hareket ediyordu” (Yaratılış, 1:1-2) sözleri ile başlayan mozaik betimler “Böylece RAB Tanrı, yaratılmış olduğu toprağı işlemek üzere Adem'i Aden bahçesinden çıkardı” (Yaratılış 3:24) ayetlerinde belirtilen Adem ile Havva'nın cennetten kovulmaları olayıyla sonlanmıştır.*

Bu çalışmada Venedik St. Marco Kilisesi yaratılış kubbesinde bulunan mozaiklerin tanımlamaları yapıldıktan sonra bu mozaiklerin Bizans mozaikleri ile olan üslup benzerliği ve ikonografik çözümlenmeleri yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaratılış, Mozaik, Venedik, St.Marco Bazilikası, Bizans

MOSAICS OF VENICE ST. MARCO BASILICA'S DOME OF CREATION

Demet OKUYUCU

Assistant Professor, Atatürk University, Faculty of Literature, Department of Art History,

E-mail: demet@atauni.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0002-5533-8397>

ABSTRACT

One of the most important historical monuments in the city of Venice, located in the north-eastern part of Italy, is the Basilica of St. Marco, which was built to preserve the relics of St. Mark. The first of three phases of construction, the St. Marco basilica, took place between 829 and 836. The present church is the result of the third construction activity, which was built between 1063 and 1094.

St. Mark's Basilica has a Greek cross plan. The western cross arm is surrounded on three sides by a U-shaped narthex. The structure, with a dome and vault on its upper cover, shows eastern features and resembles a typical Byzantine church.

More than 8000 square meters of the narthex and naos sections of the building, including the dome, vault, wall surfaces, and top cover, are decorated with mosaics depicting various subjects from the Old Testament and New Testament on a gilded background.

The surface of the dome in the southwest corner of the narthex of the church is covered with mosaics depicting the events in the Creation chapter of the Old Testament. The dome surface is divided into three parts by three concentric circles in the form of inscription strips. The creation event is depicted chronologically in areas separated by vertical lines, with a design that starts from the centre of the dome and continues counter-clockwise.

Scenes made on a gilded background describe a total of 24 events. Mosaic depictions start with the words, "*In the beginning, God created the heavens and the earth. The ground was empty; there were no landforms; it was covered with vast darkness. The Spirit of God was moving over the waters*" (Genesis, 1:1-2) ends up with the event of Adam and Eve's expulsion from heaven mentioned in the verses of "*Thus, the LORD God brought Adam out of the garden of Eden to till the ground from which he was created*" (Genesis 3:24).

In this study, after defining the mosaics in the creation dome of the St. Mark's Church of Venice, the stylistic similarities and iconographic analyses of these mosaics with the Byzantine mosaics will be realized.

Keywords: Creation, Mosaics, Venice, St. Marco's Basilica, Byzantium

EVİRİMCİ DÜŞÜNCEDE İNSAN İRKİNİN İSLAHI- ÖJENİ

Adnan KÜÇÜKALİ

Doç. Dr. , Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü

ORCID ID: orcid.org/0000-0002-3908-3400

adnankucukali@atauni.edu.tr

ÖZET

İnsan soyunun düzeltilmesi, daha iyi ve sağlıklı hale getirilmesi düşüncesi (öjeni), ilk kez Antik Yunan döneminde karşılaşılan bir durumdur. Zamanla geliştirilen bu düşünceye göre, insan popülasyonunun seçici üremesi sağlandığında; sakat, güçsüz ve hastalıklı bireylerin çoğalmasının önüne geçilebileceği böylelikle de birkaç kuşak sonra mükemmel ve sağlıklı bir neslin ortaya çıkacağı kabul edilir.

Avrupa toplumu, Hristiyanlığı benimsenmesi ile birlikte insan soyunu ıslah etme yaklaşımlarını dini düşünceye aykırı bulmaları nedeniyle uygulamalarından kaldırmışlardır. Ancak 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren, Hristiyan düşüncesinin yerine seküler-pozitivist dünya anlayışını ikame edebilme gayretleri, biyolojik evrim teorisi ile buluşturulduğunda sonuçları itibariyle öjenik yaklaşımların önünü açmıştır.

Modern toplumlarda insan ırkının ıslahı (öjeni) uygulamalarının, Amerika Birleşik Devletlerindeki iç savaşın (1861-1865) bitiminden hemen sonra Birleşik Devletlerde ortaya çıktığı gözlemlenmiştir. Bu yaklaşım 20. yüzyılın ilk çeyreğinde faşist ve komünist devletlerde ulusal ve uluslararası düzeylerde toplumsal boyutta işlenen birçok vahşet ve katliamların meşrulaştırmasında kuvvetli bir dayanak olmuştur. Darwin'in kuzeni Francis Galton'un 1860'larda evrimi, toplumsal boyuttan bireysel boyuta kalıtlara indirgeyerek Kalıtsal Deha'yı tartışması, insanlık dışı uygulamaların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Gerek Sosyal Darwinizm gerekse de sağlıklı (engelli) ceninlerin ayrılıp sağlıklı ceninler yetiştirmenin gerekliliği üzerine inşa edilmiş olan öjeni, geçen yüzyılda büyük insani felaketlerin yaşanmasına ve totaliter rejimlerin oluşumuna zemin hazırlamıştır.

Bu çalışmada, evrim düşüncesinin ırkçılığa, ırkçılığın ise öjeni gibi insanlık dışı uygulamalara zemin hazırladığı örnekleri ile ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öjeni, Engellilik, Irkçılık, Evrim teorisi, Francis Galton.

**IMPROVEMENT OF THE HUMAN RACE IN EVOLUTIONARY THOUGHT -
EUGENICS**

Adnan KÜÇÜKALİ

*Assoc. Prof. Atatürk Üniversitesi, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of
Labor Economics and Industrial Relations*

ORCID ID: orcid.org/0000-0002-3908-3400

adnankucukali@atauni.edu.tr

ABSTRACT

The idea of correcting the human race, making it better and healthier (eugenics) was a situation that was encountered for the first time in the Ancient Greek period. According to this idea developed over time, when selective breeding of the human population is achieved; It is accepted that the reproduction of disabled, weak and diseased individuals can be prevented, so that a perfect and healthy generation will emerge after a few generations.

With the adoption of Christianity, the European society abolished their approach to reforming the human race from their practices because they found it contrary to religious thought. However, since the second half of the 19th century, the efforts to replace the Christian thought with the secular-positivist understanding of the world paved the way for eugenic approaches, when combined with the biological evolution theory.

It has been observed that practices of human eugenics in modern societies emerged in the United States soon after the end of the civil war (1861-1865) in the United States. This approach has been a strong basis for legitimizing many atrocities and massacres committed at national and international levels in fascist and communist states in the first quarter of the 20th century. Darwin's cousin Francis Galton's discussion of Hereditary Genius by reducing evolution from social to individual inheritance in the 1860s led to the emergence of inhuman practices. Both Social Darwinism and eugenics, built on the necessity of separating unhealthy (disabled) fetuses and raising healthy fetuses, paved the way for major humanitarian disasters and the formation of totalitarian regimes in the last century.

In this study, it has been tried to be revealed with examples that the idea of evolution paves the way for racism and racism for inhuman practices such as eugenics.

Keywords: Eugenics, Disability, Racism, Evolutionary theory, Francis Galton

MÜSLÜMANLARIN BİLİMDE MOTİVASYON KAYNAĞI

Osman ÇAKMAK,

Prof. Dr. İstanbul Rumeli Üniversitesi, Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, İstanbul

e-posta: osman.cakmak@rumeli.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0001-9293-5572>

ÖZET

Bu çalışmada Müslümanları Ortaçağda araştırmacı bir toplum haline getiren ortam ve anlayışın kaynağı araştırıldı. Bu çerçevede, Bediüzzaman'ın "Şarkı ayağa kaldıracak din ve kalptir" sözü irdelendi. Müslümanlar Kuran'dan aldıkları derslerle, kainatın sırlarını çözmeyi ve tabiatın dilini anlamayı ve kainatı bir kitap gibi okumayı büyük bir dini vecibe olarak gördüler. Bu anlayış araştırma için büyük motivasyon ve şevk doğurdu. Müslümanlar bilimin her alanında deneysel çalışmalar yaptılar; araştırma metodolojisi geliştirdiler. 12. Asırdan itibaren bu anlayışta bozulma ve kırılma baş gösterdi. Yunan felsefesi ve İsrailiyat anlayışının yaygınlaşması ciddi kavram kargaşasına yol açtı. Manayı harfî anlayışından uzaklaştı. Bir kısım islam filozoflarının Aristo felsefesini hakim kılmak istemeleri gerçeklik (HAK) kavramı yerine varlık-madde (materyalist anlayış) merkezli bir kavramlarını öne çıkardı. Bu tür "bozuk felsefi etkilere" karşı islam filozofları ve kelâm alimleri harekete geçti. Bilimler bir bütünken, "dini" ve "dünyevi" şeklinde ikiye ayrıldı. Bu iyi niyetli ancak korumacı anlayışla fenni ve felsefi bilimlerin değeri düştü. Dünyevi bilim olarak kabul gören felsefe, fen ve matematik gibi bilimlerin gerekliliği bile tartışılır hale geldi. Anlayış bu şekilde değişince araştırmacı ve gözlemci bir toplum olmanın alt yapısı ortadan kalktı. İçer kapanma ve çöküş başladı. Çağımızda/günümüzde Batıdan ithal filtresiz bilim anlayışı, mahlukatın özelliklerini kendisinin malı imiş gibi sunmakta; bilimi, sahibinden kaçırıp hırsız konumuna düşürmektedir. Bilimin bu şekilde ateizme ve dinsizliğe alet edilmesi müslümanlarda bilime karşı "soğukluk" doğurmaktadır. Çalışmanın ikinci kısmında, Ortaçağda olduğu gibi Müslümanları bilim ve araştırmada tekrar şevk ve heyecana kavuşturabilir miyiz ve nasıl araştırmacı bir toplum haline gelebiliriz sorularına cevap olarak, bilimi şirk vasıtası olmaktan kurtaracak, hakikat eksenli ve Hak ismine bağlı anlatıma (Manayı Harfî*) kavuşturacak metot üzerinde duruldu. *Manayı-ı harfî: Kendisini değil de başkasını veya sahibini, ustasını, katibini anlatan, bildiren, tarif eden mana. (Osmanlıca'da yazılışı: ma-ı harfî)

Anahtar kelimeler: Hak ismi, Manayı-ı harfî, Bilimin şirke alet edilmesi, Bilimde motivasyon,

SOURCE OF MOTIVATION FOR MUSLIMS IN SCIENCE

Osman ÇAKMAK

Prof. Dr., İstanbul Rumeli Üniversitesi, Faculty of Art, Design and Architecture, İstanbul

e-mail: osman.cakmak@rumeli.edu.tr

https://orcid.org/0000-0001-9293-5572

ABSTRACT

In this study, the source of the environment and understanding that made Muslims an inquisitive society in the Middle Ages was investigated. In this context, it was discussed Bediüzzaman statement, that is “for Asian people, the source of motivation in development is religion and spirituality” With the lessons they learned from the Qur’an, Muslims saw it as a great religious duty to solve the secrets of the universe, to understand the language of nature and to read the universe like a book. This understanding gave rise to great motivation and enthusiasm for research. Muslims conducted experimental studies in all fields of science; They developed a research methodology. From the 12th century onwards, this understanding began to deteriorate and break. The spread of Greek philosophy and the understanding of Israel mith (israeliath) led to serious conceptual confusion. Some Islamic philosophers, unaware of the understanding of “Mana-i Harfi”, wanted to make Aristotelian philosophy dominant. When a concept based on being-material (materialistic understanding) prevailed instead of the concept of reality (HAK), the “truth” of things (name of Hak) was hidden Islamic philosophers and kalam scholars took action against such “distorted philosophical influences”. While the sciences were a whole, they were divided into “religious” and “worldly”. With this well-intentioned but protective approach, the value of the scientific and philosophical sciences declined. Even the necessity of sciences such as philosophy, science and mathematics, which are accepted as worldly sciences, became debatable. When the understanding changed in this way, the infrastructure of being a researcher and observer society disappeared. Introversion and collapse began. In our age/today, the unfiltered understanding of science imported from the West presents the characteristics of reatures as if they are its own property; makes science the thief who abducts it from its owner. The use of science against atheism in this way creates a coldness/distance towards science in Muslims. In the second part of the study, the answers to the questions of whether we can bring Muslims enthusiasm and excitement in science and research as in the Middle Ages and how we can turn them into a research/inquisitive society were studied. As an answer to this question, the focus was on the method that would save science from being a means of polytheism (shirk) and bring it to a truth-oriented and expression connected to name of Hak (Mana-i Harfi*).

*Mana-i harfi: other-signifier, being, like a letter, pointing to God rather than to itself.

Key words: Al-Haqq (The Truth. He whose being endures unchangingly), Manay-ı harfi, using science as a company, motivation in science, combining in science and religious sciences, Unification of Positive Sciences and Religious Sciences

GÜVENLİK BİLİMLERİ PERSPEKTİFİNDEN YARATICIYI GÖSTEREN DELİLLERİN ANALİZİ

Atilla DURMUŞ,

Öğr. Gör. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi,

Güvenlik Meslek Yüksekokulu, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü

atilladurmus@yyu.edu.tr,

ORCID: 0000-0002-4145-272X

ÖZET

Emniyet bireylerin ve toplumun en temel ihtiyaçlarındandır. Güvenliğin tesis edilmediği durumlarda, gerek şahsi gerek içtimai sair ihtiyaçların tedariki mümkün değildir. Kişilerin bedensel bütünlüğüne, mülkiyetine, ruhi yapısına, huzuruna veya değerlerine karşı gelebilecek olan; maddi veya manevi her türlü tehdit, risk, saldırı ve tehlikelerden mahfuz olma hali güvenlik kavramının içeriğini oluşturmakta ve ne kadar kapsamlı, hayati bir öneme sahip olduğunu göstermektedir. Emniyet tedbirlerinin alınmasındaki asıl gaye şahısların güvenlik hissi içerisinde olmalarını sağlamak ve asayiş temin etmektir. Güvenlik bilimleri harp sanatı, asayiş temin, psikososyal risk etmenlerinden bireyi uzak tutmak gibi pek çok alt dallara ayrılmaktadır. Bu çalışmada emniyete taalluk eden meselelerin yaratıcıya olan işaretleri ele alınmıştır. Güvenlik bilimlerinin yaratıcıya olan delilleri üç alt başlık altında incelenmiştir. İlk olarak; emniyetin tesisi amacıyla, teşekkül eden sistemin mirsadyla yaratıcının tecelli eden isimlerine bakılmıştır. Kâinata bulunan düzen, fenni askeri rasadyla incelenerek yaratıcıya olan işaretleri gösterilmiştir. İkinci olarak; bireyde oluşan emniyet hissinin, yaratıcıya olan inançla ilişkisi incelenmiştir. Kişilerin vicdanında tüm düşman ve korkulara karşı var olan, inkâr edilmez korunma ve dayanak noktası ihtiyacının, ulûhiyete nazar eden veçhesi analiz edilmiştir. Son bölümde ise; toplumsal yaşamın hayatı ve devamı için muhakkak ihtiyaç olan asayiş ve emniyetin tesisi ile yaratıcıya olan inanç ve itaatin ilişkisi ele alınmıştır. Yaratıcının kanunlarına itaat edilmesi ve yüceliğinin zihinlere nakşedilmesinin, kamu düzenini zedeleyecek davranışlarının önlenmesi üzerindeki etkisi incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: Yaratılış, Güvenlik bilimleri, Emniyet, Dayanak noktası, Ordu

**FROM SAFETY SCIENCES PERSPECTIVE ANALYSIS OF EVIDENCE
SHOWING THE CREATOR**

Atilla DURMUŞ,

Öğr. Gör. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

*Güvenlik Meslek Yüksekokulu, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü, Vocational School of
Security, Department of Property Protection and Security*

atilladurmus@yyu.edu.tr,

ORCID: 0000-0002-4145-272X

ABSTRACT

Safety is one of the most basic needs of individuals and society. In cases where security is not established, it is not possible to meet both personal and social needs. The state of being free from all kinds of threats, risks, attacks and dangers, whether material or immaterial, which may come against the physical integrity, property, spiritual structure, peace of mind or values of persons constitutes the content of the concept of security and shows how comprehensive and vital it is. The main purpose of taking security measures is to ensure that individuals have a sense of security and to ensure public order. Security sciences are divided into many sub-branches such as the art of warfare, ensuring public order, and keeping individuals away from psychosocial risk factors. In this study, the signs of the issues related to safety to the Creator are discussed. The evidence of the safety sciences for the Creator is analysed under three sub-headings. Firstly, for the purpose of establishing safety, the names of the Creator manifested in the perspective of the system formed were examined. The order in the universe was analysed by scientific military observations and the signs of the Creator were shown. Secondly, the relationship between the individual's sense of security and belief in the Creator was analysed. In the last chapter, the relationship between the establishment of public order and security, which is an absolute necessity for the life and continuation of social life, and faith and obedience to the Creator is discussed.

Keywords: The Creation, Safety science, Security, Point of support, Army

**ÂLEM-İ İSLAM BEDİÜZZAMANIN MEDRESETÜ'Z-ZEHRA ÜNİVERSİTESİNE
BUGÜN DAHA ÇOK MUHTAÇ**

*Zafer SOYGÜDER¹, Fevzi ÖZGÖKÇE², Mehmet Ali BOZKURT³, Cemil GÜYA⁴, Rahmi TEKİN⁵,
Aydın ÇAĞAÇ⁶*

¹ *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi*

[0000-0002-0489-5062](mailto:zafersoyguder@yyu.edu.tr)

zafersoyguder@yyu.edu.tr

² *Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji Bölümü,*

ORCID ID: 0000-0002-3119-8561,

fevziogokce@yyu.edu.tr

³ *Prof. Dr., Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi*

malibozkurt@hotmail.com

0000 0003-3923-857X

⁴ *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi*

0000-0003-4792-8722

cemilgoya@yyu.edu.tr

⁵ *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Edebiyat Fakültesi*

rahmitekin@yyu.edu.tr

Doç. Dr., Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Anabilim Dalı,

ORCID: [0000-0002-4476-0947](mailto:aydincagac@yyu.edu.tr), aydincagac@yyu.edu.tr

ÖZET

Said Nursi 19. yüzyılın sonlarına doğru Bitlis'te doğduğunda doğduğu yer olan Nurs köyü ve çevresi ilim ve irfan imkânlarından mahrumdu. Düzenli bir medrese eğitimi almadığını da kendi tarihçe-i hayatından öğreniyoruz. Pek çok imkânsızlığa rağmen, genç yaşta harika zekâsı ve hafızası ile on beş yılda tamamlanan klasik medrese eğitimini üç ayda tamamlamış ve ilmî tartışmalarda meselelere vukufiyetini ortaya koymuş olması, devlet erkânının ve ulemanın takdirlerini toplamış ve zamanın emsalsizi anlamında "Bediüzzaman" lakabıyla tanınmıştır.

Said Nursi'nin hayatının çok yönlü gayelerini bir iki cümleyle tarif etmek elbette mümkün değildir. Ancak onu "Bediüzzaman" yapan hususiyetlerinin ilim ve iman sahalarındaki çalışmaları ve mücadeleleri olduğu bilinmektedir. Bediüzzaman'ın ilim ve iman sahalarındaki çalışmalarını da burada detaylandırmak mümkün değildir. Fakat onun bu iki yönünü iki projesiyle tarif edebileceğimiz kanaatindeyiz.

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILİŞ KONGRESİ

İlk projesi "Medresetü'z-Zehra" olarak ilmi alanda kendini ifade etmektedir. Medresetü'z Zehra projesini teklif ettiği yıllarda fen ve din ilimleri birbirinden ayrıştırılmaktaydı. Bu da bir tarafta hileci ve şüpheci bir yaklaşımı diğer tarafta ise taassubi bir yaklaşımı temin ediyordu. Açacağı üniversitede onun planı din ve fennin mezc edilerek okutulması ile hakikatin ortaya çıkarılmasıydı. Yani eğitimde bir yaratıcıya varmaktı. Eğitimdeki bu ayrışma bugün yine eğitim sistemimizin bir tezadı ile devam etmektedir. Mevcut tezat ise; talebeye dini veya ahlaki dersler de öğrettiği ve inandırdığı yaratıcısını fen ve diğer bilimlerde tabiata, tesadüfe ve kendi kendine oluşuna bağlamasıdır. Bu da ateist, deist ve dininde lakayt bir neslin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bediüzzaman tüm bu vartalardan gelecek nesilleri kurtarmak için Van'da Medresetü'z Zehra'nın temellerini attı, ancak çeşitli nedenlerle projenin maddi formunu hayatında tamamlayamadı ve planladığı eğitim modelini bu üniversitede hayata geçiremedi. Bu projenin maddi yapısının tamamlanmasını devlet yetkililerine, eğitim modelinin uygulanmasını ise yayınlarında belirttiği ilkelere bağlı kalarak İslam dünyasının aydın insanlarına bırakmıştır.

İkinci projesi ise hayatında hemen hemen tüm detayları ile tamamladığı imana ait eserlerini oluşturan "Risale-Nur Külliyyatı" idi. Aslında bu iki proje biri birinin tamamlayıcısı olarak değerlendirilmelidir.

Bizler inanıyoruz ki, Bediüzzaman'ın Medresetü'z-Zehra'sı eğitimde bilim dünyasının bir yaratıcı hesabına yapılanma zorunluluğunu bir asırdan fazladır talep etmektedir ve Âlem-i İslam Bediüzzaman'ın Medresetü'z Zehra Üniversitesine bugün daha çok muhtaçtır. Medresetü'z Zehranın içtimai, siyasi, milli ve manevi misyonları ayrıca değerlendirilmelidir.

Anahtar kelimeler: Bediüzzaman, Medresetü'z-Zehra, Yaratıcı, Van

**TODAY, THE ISLAMIC WORLD NEEDS MORE BEDIUZZAMAN'S
MEDRESETÜ'Z-ZEHRA UNIVERSITY**

*Zafer SOYGÜDER¹, Fevzi ÖZGÖKÇE², Mehmet Ali BOZKURT³, Cemil GÜYA⁴, Rahmi TEKİN⁵,
Aydın ÇAĞAÇ⁶*

¹ Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Faculty of Veterinary Medicine

[0000-0002-0489-5062](tel:0000-0002-0489-5062)

zafersoyguder@yyu.edu.tr

² Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Faculty of Science, Department of Molecular Biology,

ORCID ID: 0000-0002-3119-8561,

fevziogokce@yyu.edu.tr

³ Prof. Dr., Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Faculty of Agriculture

malibozkurt@hotmail.com

0000 0003-3923-857X

⁴ Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Faculty of Medicine

0000-0003-4792-8722

cemilgoya@yyu.edu.tr

⁵ Yüzüncü Yıl Üniversitesi Faculty of Literature

rahmitekin@yyu.edu.tr

⁶ Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Faculty of Medicine

ABSTRACT

When Said Nursi was born in Bitlis towards the end of the 19th century, the village of Nurs, where he was born, and its surroundings were deprived of opportunities for knowledge and wisdom. We learn from his own history that he did not receive a regular madrasa education but he completed it, which was completed in fifteen years, in three months, with his wonderful intelligence and memory at a young age. His knowledge of the issues in scientific debates, earned the appreciation of the state officials and the scholars, and was known with the nickname "Bediuzzaman" in the sense of the unique of the time. Of course, it is not possible to describe the multifaceted goals of Said Nursi's life in one or two sentences. However, it is known that the characteristics that make him "Bediuzzaman" are his hard works in the fields of science and faith. It is also not possible to detail Bediuzzaman's studies in the fields of science and faith here. But we believe that we can describe these two aspects of him with his two projects:

His first project shows itself in the field of science as "Medresetü'z-Zehra". In the years when he proposed the Medresetü'z Zehra project, science and religion were separated from each other. This

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

situation was providing a deceitful and sceptical approach on the one hand, and a bigoistic approach on the other. His plan with the project was to reveal the truth by teaching religion and science by combining them in this university. So there would be a creative concept in the education. This separation in the education continues today with a contradiction of our education system. If we express the current contradiction; the student is toughed and made to believe a creator in religious and moral lessons, on the other hand the things is connected to nature, coincidence and self-creation in science and other lessons. This leads to the emergence of a generation that is atheist, deist and indifferent to their religion. To save future generations from all these dangers, he laid the university foundations in Van, but for various reasons he could not complete the material form of the project in his life. So he could not implement the education model he had planned in this university. But he left the completion of the material structure of this project to the state authorities, and the implementation of the education model to the intellectuals of the Islamic world by adhering to the principles he stated in his publications.

His second project was the "Risale-Nur Collection", which composes the works of faith that he completed with almost all the details in his life. In fact, these two projects should be considered as complementary to each other.

We believe that Bediuzzaman's Medresetü'z-Zehra has been demanding for more than a century that education must be structured on the account of a creator, and the World of Islam is more in need of Bediuzzaman's Medresetü'z Zehra University today. The social, political, national and spiritual missions of Medresetü'z Zehra should be evaluated separately.

Key words: Bedüzzaman, Medresetü'z-Zehra, Creator, Van

MODERN BİLİMİN BİLİMSELLİK ANLAYIŞINDA NEDEN SONUÇ İLİŞKİSİ TUTARSIZLIĞI

Doç. Dr. Ahmet KAVLAK

Iğdır Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Mantık Anabilim Dalı

ahmetkavlak@gmail.com

0000-0002-4419-9440

ÖZET

Felsefenin ilk dönemlerinden başlayarak, duyum ve akıl karşıtlığının çözümü için öne sürülen düşüncelerin, Platondan sonra akıl merkezli eksene evirildiğini görüyoruz. Bilimselliğin ve yeni bilginin kriteri olarak ileri sürülen, Aristoteles'in tümdengelim metodu da, Francis Bacon'un tümevarım metodu da, nedensellik anlayışının bir sonucu olarak iddia edilmiştir. David Hume'un epistemolojik nedensellik tenkidine ve Kant'ın kategori açıklamasına rağmen, nedensellik anlayışında nedenden sonuca doğru olan akıl yürütme değişmemiştir. Bu ise, sonucun ontolojik varlığının zorunlu şartlarını belirleme bilgisinin eksikliğine neden olmuştur. Bu eksiklik sebebiyle, sonucun ontolojik varlığının sebebini saptama konusunda eksik bilgiye neden olduğundan, ateizmin "kâinata hariçten müdahale olmadığı" iddiasına karşı bir bilgi ortaya konulamayacağı düşünülmüştür. Yüzyılımızda da Avrupa felsefesinin durumu bu şekildedir.

Neden-sonuç ilişkisinin ikinci bir yönü olan ve sonuçtan nedene doğru hareket ederek, nedenin mecburi sıfatlarının belirlenmesi metodu, hem neden-sonuç ilişkisindeki kopukluğu saptamak, hem de ateizmin iddialarının temelsizliğini göstermek, bilgi eksikliğini ortadan kaldırmak için gerekli ve zorunlu bir metottur.

Sebepler ve sonuçlar arasında sıfat paralelliği ve sıfat zıtlığı mecburiyeti ve bu mecburi sıfatların nasıl elde edileceğinin metodu belirlenmeden, eşya üzerinde akıl yürütme yapılması kısır döngüye neden olacaktır. Çünkü nesneyi tüketmek anlamında kullanılan, nesnenin tam bilgisini elde etmek metodu, sıfat paralelliği ve sıfat zıtlığının tam olarak elde edilmesiyle mümkündür. Bu metot her bir nesne için geçerli olduğu gibi, bir düstur olarak evren ve evrenin nedeni hakkında da geçerlidir. Nedeni belirleme metodu, bir usul olarak, neden sonuç ilişkisinden çok farklıdır. Sonuçlar tek varlık olmayıp, onun zorunlu tarifine giren tüm özellikleri de ihtiva ettiğinden, neden –sonuç ilişkisinde bu noktalar göz önüne alınmakla, bilimsellik anlamında kullanılan kesin bilgi elde edilebilir.

Bu çalışmada neden-sonuç ilişkisinde, sonuçtan hareketle, nedenin sıfatlarının elde edilmesi metodu tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: neden, sonuç, sıfat paralelliği, sıfat zıtlığı, bilimsellik

**“CAUSE-EFFECT RELATIONSHIP INCONSISTENCE IN MODERN SCIENCE'S
SCIENTIFIC UNDERSTANDING”**

Doç. Dr. Ahmet KAVLAK
Iğdır Üniversitesi Faculty of Theology, Department of Logic
ahmetkavlak@gmail.com
0000-0002-4419-9440

ABSTRACT

Starting from the first periods of philosophy, we see that the ideas put forward for the solution of the opposition between sensation and reason evolved into the mind-centered axis after Plato. Aristotle's deductive method, which were put forward as the criteria of scientificity and new knowledge, and Francis Bacon's inductive method were claimed as a result of the understanding of causality. Despite David Hume's criticism of epistemological causality and Kant's category explanation, reasoning from cause to effect has not changed in the understanding of causality. This, in turn, has led to a lack of knowledge of determining the necessary conditions for the ontological existence of the result. Due to this deficiency, it has been thought that no information can be put forward against the argument of atheism which claims that “There is no outside interference with the universe”, since it causes incomplete information to determine the reason for the ontological existence of the result. This is the situation of European philosophy in our century.

The second aspect of the cause-effect relationship, the method of determining the obligatory attributes of the cause by moving from the result to the cause, is a necessary and compulsory method both to determine the disconnection in the cause-effect relationship and to show the unfoundedness of the claims of atheism besides eliminating the lack of knowledge.

Reasoning on things without determining the necessity of adjective parallelism and adjective antonym between causes and effects and how to obtain these obligatory adjectives will cause a vicious circle. Because the method of obtaining the complete information of the object, which is used in the sense of consuming the object, is possible by obtaining the adjective parallelism and adjective antonym exactly. As this method is valid for every object, it is also valid for the universe and the cause of the universe as a principle. The method of determining the cause, as a method, is very different from the cause and effect relationship. Since the results are not a single entity, but include all the features that fall into its mandatory definition, by considering these points in the cause-effect relationship, precise information used in the sense of science can be obtained.

In this study, the method of obtaining the adjectives of cause in the cause-effect relationship, starting from the result, will be discussed.

Keywords: cause, effect, adjective parallelism, adjective opposition, scientificity

LİSAN-I MADERZAD VE ÇOKLU DİL EĞİTİMİNİN BEYİNDİL BİLİMİ OLARAK İNCELENMESİ

Aydın ÇAĞAÇ¹, Mehmet Sait ÇAĞAÇ²

Doç. Dr., Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Anabilim Dalı,

ORCID: [0000-0002-4476-0947](https://orcid.org/0000-0002-4476-0947), aydincagac@yyu.edu.tr

²Diyetisyen

[0000-0003-4774-6662](https://orcid.org/0000-0003-4774-6662)

ÖZET

Amaç: Bediüzzamanın Medresetüzzehra namını verdiği ve “Fünun-u cedideyi, ulûm-u medaris ile mezc ve derc; ve lisân-ı Arabî vâcip, Kürdî câiz, Türkî lâzım kılmak.” olarak takdim edilen ve farklı bir eğitim sistemi ile insanlığa ışık tutacak olan medeniyet projesini bu asrın idrakine göre bilimsel ve nörolojik olarak incelemek istedik. Ayrıca “Lisân-ı maderzad ise, tabii olduğundan, elfaz dâvet etmeksizin zihne geliyor. Alış veriş yalnız mânâ ile kaldığından, zihin çatallaşmaz. Ve o lisana giren maarif, “nakş-ı ale'l-hacer” gibi bâkî kalır. Ve o zeyy-i lisan-ı millî ile görünen, her ne olursa, me'nus olur.” cümlesini bilimsel verilerle irdelemek istedik.

Materyal Metod: Çalışmamızda Fonksiyonel MR(fMRI) kullanarak beyin ve dil açısından potansiyel nörobilişsel adaptasyonu değerlendireceğiz. Çalışmada Hızlı Talimatlı görev öğrenme paradigması gerçekleştiren 17 çok dilli ve 15 tek dilli denekten gelen verilerin dinamik nedensel modellemesinin beyindeki aktivitelerinin karşılaştırılması yapılmaktadır. Bu değişiklikleri Nörofizyolojik olarak Elektroensefalografi (EEG) bulgularıda tamamlıyor. Biz çalışmamızda EEG kullanarak bu bulguları destekledik.

Tartışma: Bediüzzaman'a ait yukarıdaki iki cümleden hareket ile çoklu dilleri ve anadili farklı açılardan incelemek istedik. Ayrıca bu dillerde eğitim alan bireylerin her iki durumdaki beyin erken dönem ve sonradan öğrenilen görsel, akustik, duygusal ve diğer dilsel olmayan bilgileri dilbilgisi ve anlam bakımından nörolingüistik yani nörodilbilimsel analizini fMR, EEG ile değerlendireceğiz. Duygusal (afektif), bilişsel ve psikodilbilimsel ve beyindilbilimsel çalışmalardan elde edilen verilere dayanarak, anadili kullanımının dil eğitiminin her aşamasında tamamen kısıtlanması mümkün görülmemekte ve dil öğrenme başarısını da olumsuz yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Sonuç:Çalışmadan elde edilen sonuçların hem beyindilbilimi, hem de anadil ve yabancı dil eğitimi alanlarında yapılacak çalışmalara katkıda bulunacağını düşünüyoruz.

Anahtar kelimeler: Nörodilbilim, Çoklu dil, Lisan-ı maderzad, Bediüzzaman

**EXAMINATION OF MOTHER TONGUE AND MULTILINGUAL EDUCATION AS
NEUROLINGUISTICS**

Aydın ÇAĞAÇ¹, Mehmet Sait ÇAĞAÇ²

Yüzüncü Yıl University Faculty of Medicine, Department of Neurology¹, Dietitian²

ORCID: [0000-0002-4476-0947](https://orcid.org/0000-0002-4476-0947), aydincagac@yyu.edu.tr

ORCID: [0000-0003-4774-6662](https://orcid.org/0000-0003-4774-6662)

ABSTRACT

Object: Bediüzzaman gave the name of Medresetüzzehra and that “science and religious sciences are together; and to make the language of Arabi obligatory, Kurdish permissible, Turkic necessary.” We wanted to examine the civilization project, which was presented as a scientific and neurological project, which will shed light on humanity with a different education system, according to the understanding of this century.

In addition, “if the mother tongue is natural, words come to the mind without inviting them. Since shopping remains only with meaning, the mind does not bifurcate. And the education that has entered that language remains like “the writing on the stone”. And we wanted to scrutinize the sentence "Whatever happens with that national language embroidery is welcome.

Material and Method: In our study, we will evaluate the potential neurocognitive adaptation in terms of brain and language using Functional MRI (fMRI). In the study, a comparison of the brain activities of dynamic causal modeling of data from 17 multilingual and 15 monolingual subjects performing a Rapid Instruction task learning paradigm is made. Neurophysiologically, Electroencephalography (EEG) findings complement these changes. We supported these findings by using EEG in our study.

Discussion: Based on the above two sentences of Bediüzzaman, we wanted to examine languages. In addition, we will evaluate the neurolinguistic, that is, the neurolinguistic analysis of the brain in both conditions, in terms of grammar and meaning of the early and later learned visual, acoustic, emotional and other non-linguistic information, by fMR and EEG. Based on the data obtained from emotional (affective), cognitive, psycholinguistic and neurolinguistic studies, it is not possible to completely restrict the use of mother tongue at every stage of language education and it is thought that it will adversely affect language learning success.

Conclusion: We think that the results obtained from the study will contribute to the studies to be carried out in the fields of neurolinguistics and mother tongue and foreign language education.

Keywords: Neurolinguistics, Multilingual, Mother Tongue Bediüzzaman

BAZI BİLİM İNSANLARININ YARATILIŞ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ: “YARATICI VAR”

Erhan PİŞKİN

Prof. Dr. Dicle Üniversitesi, Z. G. Eğitim Fakültesi, Matematik Eğitimi,

episkin21@gmail.com

ORCID: 0000-0001-6587-4479

ÖZET

Din ile pek ilgisi olmayan bazı insanlar sık sık “*Din dogmatiktir, zaten birçok bilim insanı da Allah’ın varlığına inanmıyor*” şeklinde ifadeler kullanmaktadırlar. Bu ifadelerin doğru olmadığı geçmişten günümüze birçok bilim insanının “bir yaratıcının” veya “doğüstü bir gücün varlığını kabul etmelerinden” kolaylıkla anlaşılabilir. Bu bilim insanları arasında Kepler, Galilei, Newton, Planck, Dirac, Einstein, Townes, Anfinsen, Schawlow, Flew, Penzias, Becker, Hawking, Davies, Fornæss ve Glynn,... gibi birçok önemli bilim insanı bulunmaktadır. Bu çalışmada bu bilim insanlarının yaratıcı ile ilgili bazı ifadelerinden örneklere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yaratıcının varlığı, Din, Bilim İnsanları.

SOME SCIENTISTS' OPINIONS ON CREATION: "THERE IS A CREATOR"

Erhan PİŞKİN

Prof. Dr. Dicle Üniversitesi, Z. G. Faculty of Education, Mathematics Education,

episkin21@gmail.com

ORCID: 0000-0001-6587-4479

ABSTRACT

Some people who do not have much to do with religion often use some expressions as "Religion is dogmatic, and many scientists already do not believe in the existence of Allah". Incorrectness of these statements can easily be understood from the fact that many scientists from the past to the present have accepted the existence of a "creator" or "a supernatural power". Among these scientists, there are many important scientists such as Kepler, Galilei, Newton, Planck, Dirac, Einstein, Townes, Anfinsen, Schawlow, Flew, Penzias, Becker, Hawking, Davies, Fornæss and Glynn, ... In this study, some of the expressions of these scientists about the creator will be presented.

Key Words: The existence of the Creator, Religion, Scientists.

**ÖZ YAŞAM DENEYİMLERİNDEN HAREKET EDEREK İNSAN YARATILIŞINI
TASAVVUR ETMEK: WILLIAM GOLDİNG'İN *SİNEKLERİN TANRISI* ADLI
ESERİNDE YARATILIŞ TARTIŞMASI**

Memet Metin BARLIK

*Doç. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili Ve Edebiyatı Bölümü
drbarlik@yyu.edu.tr*

ÖZET

İngiltere'nin Güney Batı bölgesinde, Cornwall'da 1911'de dünyaya gelen William Golding, savaş koşullarının insan davranışlarında meydana getirdiği sıra dışı değişikliklere tanık olur. Oxford Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra, İngiltere'nin II. Dünya Savaşı'na girmesiyle, Kraliyet Donanması'na katılır ve teğmen olarak Bismarck'ın batırılmasında ve 1944'teki Normandiya çıkarmasındaki operasyonlarda görev alır. Savaştan sonra, İngiltere'nin Salisbury kentinde bir okulda öğretmenlik yapmaya başlayan Golding, öz yaşamından edindiği anılardan ilham alarak, *Sineklerin Tanrısı* adlı eserini kaleme alır. Kontrolü kolay olmayan savaş ortamında, insanların düşman olarak nitelendirmek zorunda kaldıkları hemcinslerine yaşattığı dehşete ilk elden tanık olan Golding, insan tabiatı ile ilgili karamsar bir bakış açısı edinir. Nitekim *Sineklerin Tanrısı* adlı eserinde de, “insanın, yaratılışından kaynaklanan kötü ve yozlaşabilir bir doğaya sahip olduğu” savından yola çıkmaktadır. Söz konusu eserde yansıtmaya çalıştığı bu yaklaşımda, kısmen çocukların bile kötülük içgüdüsünden muaf olmadığını göstermeyi hedefler. Bu çalışma, *Sineklerin Tanrısı* adlı eserinde Golding'in insan doğasına yaklaşımını irdelemeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: William Golding, *Sineklerin Tanrısı*, İnsan Doğası, Kötülük İçgüdüsü

**DEDUCING ON HUMAN NATURE BASED ON BIOGRAPHICAL LIFE
EXPERIENCES: THE CREATION DEBATE IN WILLIAM GOLDING'S *LORD OF
THE FLIES***

Memet Metin BARLIK

*Assoc. Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Letters, Department of English
Language And Literature*

drbarlik@yyu.edu.tr

ABSTRACT

Born in Cornwall, in the South West of England, in 1911, William Golding witnesses the extraordinary changes in human behavior brought on by the conditions of war. After graduating from Oxford University, he joins the Royal Navy and as a lieutenant takes part in operations in the sinking of Bismarck and the Normandy landings in 1944. After the war, Golding, inspired by the memories he gained from his own life, starts to write *Lord of the Flies*, while teaching at a school in Salisbury, England. In an uncontrollable environment of war, he had witnessed firsthand horrors caused by the people inflicted on their fellow men whom they had to describe as enemies. It is the time when he acquires a pessimistic perspective on human nature. In *Lord of the Flies*, he sets out from the argument that “man has an evil and corruptible nature stemming from his creation.” In respect with this personal approach, in *Lord of the Flies*, Golding tries to argue that even children are not exempt from the evil instinct. This study aims to examine Golding's approach to human nature in his work *Lord of the Flies*.

Keywords: William Golding, *Lord of the Flies*, Human Nature, Evil Instinct

**YARATILIŞ IŞIĞINDA BİLİM VE BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ: İSLAM
EPISTEMOLOJİSİNDEN TEVHİDÎ BİLİME GÜNÜMÜZ ÇALIŞMALARI
ÜZERİNE BİR İNCELEME**

Abdullah EKER¹ Abdullah ARAZ²

*¹ Dr. Öğr. Üyesi Kilis 7 Aralık Üniversitesi, M.R. Eğitim Fakültesi,
email: aker38@gmail.com*

² Arş. Gör. Iğdır Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi,

ÖZET

Bu araştırmanın amacı “Yaratılış Temelli Bilim Yaklaşımı ve Bilimin Tevhidileşmesi” üzerinde İslam Epistemolojisinin tarihsel etkilerinin ve çağdaş süreçlerinin incelemesidir. Tarihsel olarak; İslam felsefesinde özel bir disiplin olarak bilgi kuramı çalışmaları görülmemekle beraber, “ilim, marifet, hikmet, rey, idrâk, akıl, şuur, şek, burhan, yakîn, zan, his, tasavvur, tasdik vb.” Kur’anî terimler çerçevesinde bilgi konusu önemli filozoflar tarafından tartışılmış ve belirli bir epistemoloji anlayışı ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Nazariyyât el-mârifet el-İslâmiyât denilen bu yeni bilgi anlayışı bilginin mahiyeti ve tanımı konusunda zaman içerisinde farklı alimler tarafından farklı görüşlerle desteklenmiştir. Bilim Felsefesine ve bilim eğitimine İslam inancı temelinde bir bakış açısının geliştirilmesi geçmiş çağlarda ve günümüzde birçok Müslüman bilim insanı ve düşünürünün ilgi odağı olmuştur. Özellikle post-modern dönem olarak adlandırabileceğimiz son elli yıl içerisinde Batıda görülen sekülerizm ve yaratılış düalizminin İslam dünyasında da olduğu gözlemlenmektedir. Batıda akıllı tasarım kuramı, antropolojik kuram ve kreotonalizm akımı gibi bir anlamda Hristiyan skolastisizminden ilham alan çalışmalar yürütülürken, Müslüman bilim insanlarının ise ağırlıklı olarak; geleneksel İslam kelamcıları ve filozoflarının zengin düşünsel ürünlerinin, modern görüşlerle mukayese ve analizleri üzerinde durdukları görülmektedir.

Bu bağlamda bu çalışma kapsamında Gazalî, Eş’arî, Bakıllanî, Cüveynî Zemaşerî, Farabî gibi İslam âlim ve filozoflarının görüşlerini de referans alan ve konuya ilişkin bilimsel araştırmalar yapmış olan bilim insanlarının çalışmaları incelenecektir. Günümüzde ise özellikle Bilimin tevhidileşmesi sorununu ilk ele alan uzmanlardan Syed Muhammad Naquib Al-Attas, İslâm bilim felsefecisi Prof. Dr. Osman Bakar, Prof. Dr. Fuat Sezgin, Prof. Dr. Furkan Aydın ve Prof. Dr. Alpaslan Açıkgeç’in görüşleri çalışma kapsamında karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Çağdaş Araştırmacıların ortak olarak; bilimlerin nedenselliğine ilişkin yaratılış ve bütünlük bağı kurarak bilim üretmenin ve öğretmenin bilginin bilimselliğine zarar vermediğini ve bilimin materyalist epistemolojinin tek elinde olmadığını savunmaktadırlar. Modern tevhidî epistemoloji çalışmalarında yakın dönemin önemli İslam alimlerinden İmam Nursi’nin görüşlerinin de önemli katkı sunduğu ve İslam teoloji bilimcileri tarafından İmam Nursi yaklaşımının sıklıkla analiz edildiği görülmektedir. Çalışma bulguları kongrede katılımcılarla paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tevhidî Bilim, Epistemoloji, Yaratılış, Sekülerizm

**SCIENCE ACCORDING TO CREATION AND CREATION ACCORDING TO
SCIENCES: A STUDY ON MODERN STUDIES FROM ISLAMIC
EPISTEMOLOGY TO TAWHEEDI SCIENCE**

Abdullah Eker¹ Abdullah Araz²

¹ Assist. Prof. Dr. Kilis 7 Aralık University, M.R. Education Faculty, Special Education Dep., Kilis.

email: aker38@gmail.com

² Res.Assist. Iğdır University, Islamic Science Faculty

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the historical process and the effects of Islamic Epistemology on the "Creation-Based Science Approach and Tawhidi Science". Historically; Although epistemology studies are not seen as a special discipline in Islamic philosophy, "science, ingenuity, wisdom, rey, comprehension, reason, consciousness, shek, burhan, yakin, guess, feeling, imagination, attesting etc." In the framework of Qur'anic terms, the subject of knowledge has been discussed by important philosophers and a certain understanding of epistemology has been tried to be revealed. This new understanding of knowledge, called Nazariyyât al-mârifat al-Islâmiyât, has been supported by different scholars with different views over time on the nature and definition of knowledge. The development of a perspective on the philosophy of science and science education based on the Islamic belief has been the focus of attention of many Muslim scientists and thinkers in the past and today.

The aim of this research is to examine the historical process and the effects of Islamic Epistemology on the "Creation-Based Science Approach and the Unification of Science". historically; Although epistemology studies are not seen as a special discipline in Islamic philosophy, "science, ingenuity, wisdom, rey, comprehension, reason, consciousness, shek, burhan, yakin, guess, feeling, imagination, attesting etc." In the framework of Qur'anic terms, the subject of knowledge has been discussed by important philosophers and a certain understanding of epistemology has been tried to be revealed. This new understanding of knowledge, called Nazariyyât al-mârifat al-Islâmiyât, has been supported by different scholars with different views over time on the nature and definition of knowledge. The development of a perspective on the philosophy of science and science education based on the Islamic belief has been the focus of attention of many Muslim scientists and thinkers in the past and today.

KeyWords: Tawheedi Science, Epistemology, Creation, Secularism

DNA İLAH MIDİR?

Mehmet CESUR

Prof Dr, Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD

e-posta: mcesur68@gmail.com

ÖZET

Düzenlilik bilimsel bir realitedir. Fakat “neden düzensizlik değil de düzenlilik var?” meselesi bilim ötesidir. Buna maddeci ya mekanik veya yaratılışçı teleolojik/gayeci nedensellikte cevaplar verilmektedir. Mekanik görüş indirgemeci ve teleolojiyi dışlayıcıdır. Teleoloji ise mekanik nedensel düzenin kurucusu ve garantörü olarak gördüğü Yaratıcının gayesini esas alır.

Öncelikle, epistemolojik “bilimin yasaları” ontolojik “doğanın yasaları” değildir; düzeni yasalarla açıklamak totolojidir.

Evrendeki yasaların hayat için seçilmiş ince ayarlar olduğu düşüncesini ifade eden Antropik İlke kuvvetle teleolojiyi telkin etmektedir. Aynı ince ayarlar hayata beşiklik eden yeryüzünde de söz konusudur. Bu ayarların varlığı zorunlu olmadığına göre ya şans eseri ya da yaratıcı kudretin ilim-irade-kudreti iledir.

En son da fizik-kimya yasalarına ve yeryüzündeki ekosisteme indirgenemeyecek hayat denen antite “neden cansızlık değil de canlılık var?” sorusunu sorduruyor. Mekanik maddeci görüş canlılığın “nasıl olduğunu” “şimdilik” izah edemediğini itirafla beraber “nasıl işlediğini” DNA’ya bağlamaya çalışıyor.

Kompleks, organize bir bütünlük olan canlı, tehlikeli bir dış ortamla çevrilidir ve kararsız bir iç dengeye (homeostazis) sahiptir. Bu iç dengeyi sürdürebilmek için kendini savunabilmeli ve ihtiyaçlarını temin edebilmelidir. Ayrıca neslinin devamı için de kendi kopyasını üretebilmelidir. Bunlar için kendini, çevresini bilmesi, yararını-zararını ayırt edebilmesi, hücre içi, hücreler arası ve ekosistemle uyum için sıkı bir iletişim, koordinasyon ve planlama becerilerine sahip olması gerekir.

DNA’ya atfedilen ilim-irade-kudret-görme-işitme-kelam/iletişim sıfatları hayat denen antitenin tezahürleridir. Bunlar aynı zamanda Kelamda Yaratıcının sıfatlarıdır. Bunları DNA’ya atfetmek DNA’yı ilahlaştırmaktır. Canlılık ve DNA arasında yeterli bir neden sonuç ilişkisi olduğunu iddia eden mekanik görüşün bilimsel dayanaktan yoksun spekülatif felsefi bir tercihte bulunduğu açıkça görülmektedir.

Anahtar kelimeler: DNA, Hayat, Mekanizm, Teleoloji ve Homeostazis.

IS DNA GOD?

Mehmet CESUR

Prof Dr, Gaziantep Üniversitesi, Faculty of Medicine, Anesthesiology and Reanimation

e-posta: mcesur68@gmail.com

ABSTRACT

Regularity is a scientific reality. But the issue of "why is there regularity and not disorder?" is beyond science. Answers are given to this with materialist or mechanical or creationist teleological/purposeful causality. The mechanical view is reductionist and exclusionary to teleology. Teleology, on the other hand, sees the Creator as the founder and guarantor of the mechanical causal order and is based on His purpose

First, the epistemological 'laws of science' are not ontological 'laws of nature'; Explaining order with laws is a tautology.

The Anthropic Principle, which expresses the idea that the laws of the universe are fine tunes chosen for life, strongly suggests teleology. The same fine-tuning is also in question on earth which is the cradle of life. Since the existence of these settings is not necessity, it is either by chance or by the knowledge-will-power of the creative power.

Finally, the entity called life, which cannot be reduced to the laws of physics and chemistry and the ecosystem on earth, "Why is there life rather than inanimate?" begs the question. The mechanical materialist view admits that it cannot explain "how it came into being" for now, and tries to connect "how it works" to DNA.

Being a complex organized unity, the living thing is surrounded by a dangerous external environment and has an unstable internal balance (homeostasis). In order to maintain this inner balance, they must be able to defend themselves and meet their needs. It should also be able to produce its own copy to continue its generation. For these, they need to know themselves and their environment, to distinguish their benefits and harms, and to have strict communication, coordination and planning skills for harmony with intracellular, intercellular and ecosystem.

The attributes of knowledge-will-power-seeing-hearing-speech/communication attributed to DNA are manifestations of the entity called life. These are also the attributes of the Creator in the Kelam. To attribute them to DNA is to deify DNA. It is clear that the mechanistic view, which claims that there is a sufficient cause-effect relationship between life and DNA, makes a speculative philosophical preference devoid of any scientific basis.

Key Words: DNA, Life, Teleology, Mechanism, and Homeostasis

**VAHŞİ KAPİTALİZMİN BEDBİN MATERYALİZMİNDEN TEVHİDİN
AYDINLIĞINA: BEDİUZZAMAN SAİD-İ NURSİ ÖRNEĞİ**

Atila DOĞAN¹, Hüseyin BAL²

¹ Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü, Orcid: 0000-0001-9331-5981, e-posta: atiladogan@ktu.edu.tr

² Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü, Orcid: 0000-0001-6946-9219, e-posta: huseyinbal@ogr.ktu.edu.tr

ÖZET

İnsanlık tarihi genel hatlarıyla Tevhid ile şirkin mücadele tarihidir. Batı düşünce tarihi ise teslisle (Baba, Oğul, Kutsal Ruh) vahyin araçsallaştırılması sonucunda ciddi bir şirkin çıkmazına girmiştir. Burjuvazinin ortaya çıkmasıyla birlikte pozitif bilim üzerinden aklın araçsallaşmasıyla küfrün bataklığına doğru ilerlemiştir. Bu da insanlığı içinden çıkılmaz bir kaosu içine atmıştır. Batı aydınlanması pozitif bilim sayesinde insanlığa birçok olumlu katkılar yapmasına rağmen doğal seleksiyoncu evrimci paradigmasıyla büyük yıkımlara neden olmuştur. Nitekim insanlık iki dünya savaşını bu dönemde yaşamıştır.

Gerek şirk ve gerekse küfür benlik davasının ürünüdür. Söz konusu benlik savaşı, Şeytanın kendisinin ateşten Adem'in ise topraktan yaratıldığını ileri sürmesiyle başlamıştır. Oysa ikisi de Allah tarafından yaratılmıştı. Yani üstünlük iddia edecek bir durum yoktu. Allah yarattığı ilk insan olan Adem'e aynı zamanda ilk vahyi de indirmiştir. İnsanın yaratılma nedenini ise varlığın esasını anlaması ve dolayısıyla yaratıcısını tanıması olduğunu bildirmişti. Dolayısıyla Allah, insanın onu tanıyabilmesi için geçici olarak kendinden birçok özellik vermişti. Söz konusu özellikleri kendinden zanneden ruhban sınıfı, İsa'ya ilahlık atfetmişlerdir. Kendilerinin de onun temsilcisi olduğunu iddia ederek toplumun diğer kesimlerine "Tanrının gölgesi" altında tahakküm kurmuşlardır.

Batı on beş asırlık süreci Kilisenin tahakkümü altında geçirmiştir. Tarihi seyir içinde ortaya çıkan burjuva sınıfı Ruhban sınıfının "vahiy ürünü İnciline karşılık olarak İnsan aklının ürünü olan pozitif bilimi çıkardı. Ruhban sınıfı Baba-oğul retoriğiyle kendilerini Tanrının çocukları olarak görürken modern insan doğrudan kendisini tanrı olarak vehmetmeye başladı. Sermaye, bilim ve teknoloji alanındaki ilerlemelerin de verdiği özgüvenle, modern insan kendisine tanrısallık atfederek, kendisinin dışındaki her şeye karşı savaş açtı. Bu anlayışın ürettiği kanlı savaşların doğurduğu teodise (kötülük problemi), materyalizmin en önemli gerekçesini oluşturmaktaydı. Kötülük problemine göre mükemmel olan bir tanrı gerçekte var olsaydı, dünyada bu derece kötülükler olmazdı. Dolayısıyla toplumda olduğu gibi diğer canlılarda ve evrende de aslında esas olan çatışma ve savaşı.

Bütün bu gerekçelerle tanrıyı reddeden ve kendisinin tanrı olduğunu vehmetmeye başlayan modern insan, evreni ve varlığı da bu perspektiften okumaya başladı. Yani pozitif bilimle varlıkla ilgili

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILİŞ KONGRESİ

elde ettiği nedensellik ilişkisinde maddeyi temel belirleyici olarak vehmetmeye başladı. Oysa cansız maddelerden bir canlının kendiliğinden oluşması m¼mk¼n değildi. ¼nk¼ yaratılan bir canlı b¼t¼n bir evrenle ilişkiliydi. B¼t¼n bir evren bilinmeden bir canlının yaratılması m¼mk¼n değildi. Ayrıca evren modern insanın vehmettiği gibi çatışmanın ve savaşın ¼r¼n¼ de değildi. İşte Nursi tevhidi merkeze alan bir bakışla, evrenin materyalistlerin vehmettiği gibi bir çatışmanın ¼r¼n¼ değil, Allah'ın sonsuz ilim ve kudretinin ¼r¼n¼ olduğunu ifade eder.

Anahtar kelimeler: Kapitalizm, Materyalizm, Savaş, Bediuzmman Said Nursi, Tevhidin Aydınılığı.

**FROM THE PESSIMISTIC MATERIALISM OF WILD CAPITALISM TO THE
ENLIGHTENMENT OF TAWHID: THE EXAMPLE OF BEDİÜZZAMAN SAİD-İ
NURSİ**

Atila DOĞAN¹, Hüseyin BAL²

*1. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of
Public Administration,*

Orcid: 0000-0001-9331-5981, e-posta: atiladogan@ktu.edu.tr

*2. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of
Public Administration,*

Orcid: 0000-0001-6946-9219, e-posta: huseyinbal@ogr.ktu.edu.tr

ABSTRACT

The history of humanity is, in general terms, the history of the struggle between Tawhid and polytheism. The history of Western thought, on the other hand, has entered into a serious polytheism dilemma as a result of instrumentalization of revelation with the trinity (Father, Son, Holy Spirit). With the emergence of the bourgeoisie, it moved towards the swamp of blasphemy with the instrumentalization of reason through positive science. This has thrown humanity into an inextricable chaos. Although the western enlightenment made many positive contributions to humanity thanks to positive science, it caused great destruction with its natural selectionist evolutionist paradigm. As a matter of fact, humanity experienced two world wars during this period.

Both polytheism and blasphemy are the products of. The aforementioned selfishness assertion began when Satan claimed that he was created from fire and Adam was created from soil. However, both were created by God. So there was no room to claim superiority. God also revealed the first revelation to Adam, the first human being he created. He stated that the reason for his creation was that man understands the essence of existence and therefore recognizes his creator. Therefore, God had temporarily given many features of himself so that man could recognize him. The clergy, who thought that these features were their own, attributed divinity to Jesus. Claiming that they are also its representatives, they have established dominance over other parts of the society under the "shadow of God".

The West spent fifteen centuries under the domination of the Church. The bourgeois class that emerged in the historical course produced positive science as the product of the human mind in response to the "revealed Bible" of the Clergy. While the clergy saw themselves as God's children with Father-son rhetoric, modern man began to imagine himself as God directly. With the self-confidence given by the advances in capital, science and technology, modern man ascribed divinity to himself and declared war against everything outside himself. Theodicy (the problem of evil) caused by the bloody wars produced by this understanding was the most important reason for materialism. If a god who is

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILİŞ KONGRESİ

perfect according to the problem of evil actually existed, there would be no such evil in the world. Therefore, conflict and war were essential in society as well as in other living things and in the universe.

For all these reasons, modern man, who rejected God and started to think that he was God himself, started to read the universe and existence from this perspective. In other words, he began to consider matter as the main determinant in the causality relationship he obtained with positive science. However, it was not possible for a living thing to arise spontaneously from inanimate matter. Because a creature that was created was related to an entire universe. It was not possible for a living thing to be created without knowing the entire universe. Also, the universe was not the product of conflict and war, as modern man imagines. Here, Nursi, with a view centered on tawhid, states that the universe is not the product of conflict, as materialists imagine, but the product of Allah's infinite knowledge and power.

Keywords: Capitalism, Materialism, Struggle, Bediuzzaman Said Nursi, The Enlightenment of Tawhid

MEDRESETTÜZEHRA VE İTTİHAD-I İSLAM

Aydın ÇAĞAÇ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroloji anabilim dalı

aydincagac@yyu.edu.tr

ORCID : 0000-0002-4476-0947

ÖZET

Bu zamanın en büyük farz vazifesi, ittihad-ı İslâmdır. İttihadın hedef ve maksadı; onunla merbut olanları ikaz ve tarîk-i terakkiye bir hâhiş ve emr-i vicdanî ile sevketmektir. Bu ittihadın meşrebi, muhabbettir. Husumeti ise, cehalet ve zarûret ve nifakadır.

Altmışbeş sene evvel Câmi-ül Ezher'e gitmek istiyordum. Âlem-i İslâm'ın medresesidir diye, ben de o mübarek medresede bir ders almaya niyet ettim. Fakat kısmet olmadı. Cenab-ı Hak rahmetiyle bir fikir ruhuma verdi ki: Câmi-ül Ezher Afrika'da bir medrese-i umumiye olduğu gibi; Asya, Afrika'dan ne kadar büyük ise, daha büyük bir dârülfünun, bir İslâm üniversitesi Asya'da lâzımdır. Tâ ki İslâm kavimlerini, menfî ırkçılık ifsad etmesin. felsefe fünunu ile ulûm-u diniye birbiriyle barışsın ve Avrupa medeniyeti, İslâmiyet hakaikiyle tam musalaha etsin. Ve Anadolu'daki ehl-i mekteb ve ehl-i medrese birbirine yardımcı olarak ittifak etsin diye vilayat-ı şarkıyenin merkezinde hem Hindistan, hem Arabistan, hem İran, hem Kafkas, hem Türkistan'ın ortasında Medreset-üz Zehra manasında, Câmi-ül Ezher üslûbunda bir dârülfünun; hem mekteb, hem medrese olarak bir üniversite için, tam ellibeş senedir çalıştım.

Hükümet şimdi orta-şarkta Camiü'l-Ezher'in kız kardeşi olan, Medresetü'z-Zehra'nın Bitlis'te ve iki refikasıyla Bitlis'in iki cenahı olan Van ve Diyarbakır'da tesisini sağlamalıdır. Çünkü sulh-u umumînin temeltaşı ve birinci kal'ası olan bu üniversiteyi yine mesail-i azîme-yi siyasiye içinde yeniden nazara alması; elbette bu vatan, bu devlete, bu millete bu azîm hizmeti netice verecektir.

Anahtar Kelimeler: Medreset-üz Zehra, İttihad-I İslam, Bediüzzaman

MEDRESETTÜZEHRA AND ISLAMIC UNION

Aydın Çağaç

Van Yuzuncu Yil University, Faculty of Medicine, Department of Neurology

aydincagac@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-4476-0947

ABSTRACT

The greatest obligatory duty of this time is the Islamic Union. The aim and purpose of the Union; It is to guide those who are engaged with him on the path of warning and progress with a moral and conscientious order. The essence of this union is love. His animosity is ignorance, necessity and hypocrisy.

Sixty-five years ago, I wanted to go to C mi- l Azhar. Since it is the madrasah of the world of Islam, I intended to take a course in that blessed madrasah. But no luck. Almighty God, with His mercy, gave an idea to my soul: : C mi- l Azhar, as it is a general madrasa in Africa; The larger Asia is than Africa, the larger a university, an Islamic university, is needed in Asia. . So that the Islamic nations will not be corrupted by negative racism. May the science of philosophy and the religion of religion reconcile with each other, and let the European civilization come to rest with the truth of Islam. And so that the people of the school and the people of the madrasa in Anatolia will help each other and form an alliance. he means Medreset-uz Zehra in the center of the province, in the middle of both India, Arabia, Iran, the Caucasus and Turkestan, A university in the style of C mi- l Azhar; I have worked for a university for fifty-five years, both as a school and a madrasa.

The government should now ensure the establishment of Madrasat 'z-Zehra, the sister of Cami 'l-Azher, in the middle-east, in Bitlis and with its two companions in Van and Diyarbakır, the two flanks Bitlis. Because, considering this university, which is the cornerstone and first rank of the general peace, once again in the great politics; Of course, this determined service to this country, this state, this nation will yield results.

Keywords: Medreset-uz Zehra, Islamic Union, Bediuzzaman

**FİTRATA AYKIRI BİR ALIŞKANLIKTAN KURTULMA: İLAÇSIZ SİGARA
BIRAKMA**

Bayram YURT,

*Dr. Öğr. Üyesi, Bingöl Üniversitesi, Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi, Gıda Mühendisliği Bölümü,
byurt@bingol.edu.tr,*

ORCID : 0000-0001-5447-1586

ÖZET

Bağımlılıklar çağımızda insanlığa zarar vermekte, toplumları derinden sarsmakta ve gelecek nesillerimizi tehdit etmektedir. Davranışsal bağımlılıkların en tehlikelerinden biri de sigardadır. Sigara kullanımı birçok hastalığa neden olduğu gibi diğer bazı bağımlılıkların oluşmasına da zemin hazırlamaktadır. Sigara insanda genelde kronik rahatsızlıklara neden olmakta ve bundan dolayı zararları belli süre sonunda ortaya çıkmaktadır. Bu durum sigaranın zararlarının yokmuş gibi algılanmasına neden olmaktadır. Hâlbuki kanser vakılarından en fazla rastlanan kanser türü olan akciğer kanserinin % 95' i sigaradan kaynaklanmaktadır. Sigara kullanım alışkanlığı küçük yaşlarda ve genelde arkadaş ortamından etkilenmek suretiyle oluşmaktadır. Sigaraya ulaşmanın kolay olması sigara kullanımının artmasına neden olan bir diğer faktördür. Sigarayı bırakmak için birçok yöntem vardır. Bu yöntemlerden biri de kendini kontrol etme, iradesine hâkim olma yöntemidir. Bu yöntemde sağlığa ve topluma büyük zararı olan sigaranın bırakılması gerektiği görsel sunum şeklinde deklare edilir. Sigarayı bırakmakla bir hayat kurtarılacağı ve en önemlisi de bu hayatın bırakan kişinin kendi hayatı olduğu işlenir. Sigaranın hiç bir sorunu çözmediği, çözemeyeceği izah edilir. Sağlık varsa hayatın olduğu sağlık olmadan ise hayatın olamayacağı anlatılır. Sigara bırakmak isteyen kişinin sigaraları alınarak bire bir irtibatla destek verilir. Sigara bırakma azaltılarak değil aniden tamamen yapılır. Sigara bırakan kişi İradeyle sigarayı bir anda bırakma teşebbüsünden dolayı takdir belgesi verilerek motive edilir. Sigara içme isteği geldiğinde iletişime geçilerek yardım edilir. İnsan isterse azmederse sigara kullanımını bırakabileceği örnekler verilerek anlatılır. Bu terapi işlemi bu konuda uzmanlar tarafından yapılmaktadır.

Anahtar kelimeler: Bağımlılık, Fıtrata aykırı alışkanlık, Sigara, Sigara bırakma yöntemi, İrade

**GET RID OF A HABIT CONTRARY TO CREATION: SMOKING CESSATION
METHOD WITHOUT THE USE OF DRUGS**

Bayram YURT,

*Assist. of Prof., Bingöl Üniversitesi, Faculty of Engineering and Architecture, Department of Food
Engineering,*

[*byurt@bingol.edu.tr*](mailto:byurt@bingol.edu.tr)

ORCID : 0000-0001-5447-1586

ABSTRACT

In our age, Addictions; harms humanity, deeply shakes societies and threatens future our generations. One of the most dangerous of behavioral addictions is smoking. Smoking causes many diseases and some other addictions. Smoking generally causes chronic diseases in humans, and therefore its harms appear after a certain time. This situation causes the perception of the harm of smoking as if it does not exist. However, 95% of lung cancer, which is the most common type of cancer, is caused by smoking. The habit of smoking is formed at a young age and generally by being influenced by the friend environment. Easy access to cigarettes is another factor that leads to an increase in smoking. There are many methods to quit smoking. One of these methods is self-control procedure, self-command technique. In this method, it is declared in the form of a visual presentation that cigarettes, which are harmful to health and society, should be stopped. It is said that quitting smoking will save a life(most importantly, own life). It is explained that smoking doesn't and can't solve any problem. It is said that if there is health there is life, if there is no health, there is no life. The cigarettes of the person who wants to quit smoking are taken and support is provided with one-to-one contact. Smoking cessation is done abruptly, not by reduction. The person who quits smoking is motivated by giving a certificate of appreciation for her/his willful attempt to quit smoking. When there is a desire to smoke, help is provided by contacting. It is explained by giving examples that a person can quit smoking if he/she is decided. This therapy is performed by experts in this field.

Keywords: Addiction, Habit contrary to creation, Smoke, Smoking cessation method, Self control

BİR TÜR UYUŞTURUCU VE BAĞIMLILIK YAPICI OLAN TÜTÜN ÜRÜNLERİNİN İNSAN VE TOPLUM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Avni Öztürk,

Emekli Biyoloji Profesörü

ÖZET

Başta sigara olmak üzere tütün ürünleri uzun sürede sinsice bağımlılık yapan bir çeşit uyuşturucu sayılabilir. Bu yönüyle tütün ürünlerinin içilmesi, -verdiği zararlara istinaden- dini yönden de mekruhtan harama kadar yorumlanmaktadır. Hangi yönden ele alınırsa alınsın insan sağlığına zararlı olan tütün ürünlerinin sosyal mekanlarda kullanılması ile pasif içici durumundaki insanlara da zarar verilmektedir.

Güney Amerika yerlileri tarafından “tobacco” olarak ifade edilen Latince adı ise *Nicotiana tabaccum* olan bu bitkinin yapraklarından elde edilen esans hoş kokuludur ve tütün kolonyalarında kullanılmaktadır. Sigara dumanı, yaklaşık 1010 partikül/ml ve 4800 bileşik içeren bir aerosol olup buhar fazı, kütlece dumanın %90'ından fazlasını oluşturur. Potansiyel olarak kanserojen buhar fazı bileşikleri arasında azot oksitler, izopren, bütadien, benzen, stiren, formaldehit, asetaldehit, akrolein ve furan yer alır. Partikül faz ise en az 3500 bileşik ve polisiklik aromatik hidrokarbonlar (PAH), N-nitrozaminler, aromatik aminler ve metaller dahil birçok kanserojen içerir[1].50-70 yaş arası sigara içenler arasındaki ölümlerin yaklaşık %66'sının doğrudan sigarayla ilişkili olduğunu dile getiren çalışmalar vardır ve bu da ortalama insan ömründen 10 yıllık bir kayıp anlamına gelmektedir [2].

Dünyada tütün kullanımına bağlı olarak her altı saniyede bir kişi hayatını kaybetmektedir. Yapılan çalışmalarda, sigaraya bağlı ölümlerin artarak, 2030 yılında 8.4 milyona ulaşacağı öngörülmektedir. Ülkemizde de sigaraya bağlı hastalıklar nedeniyle her yıl 110 bin kişi hayatını kaybetmektedir [3].

Sağlık, yüce Allah'ın insanlara bahışladığı çok büyük bir nimettir. Tütün ürünlerini içerek ne kendimiz, ne de bir başkasının sağlığına zarar verme hakkımız yoktur. Tütün ürünlerine hiç başlanmaması, müptelası olanların da terk etmesi gerekir. Aksi, her bakımdan hüsrandır. Bu bağlamda insanlığın mutluluğu için “tütün dumanı olmayan bir hava ” oluşturma amacıyla çaba göstermemiz gerekir.

Anahtar kelimeler: Tütün ürünleri, sigara, uyuşturucu, bağımlılık yapıcı

**THE EFFECTS OF TOBACCO PRODUCTS, A KIND OF DRUG AND ADDICTIVE,
ON PEOPLE AND SOCIETY.**

Avni Öztürk,

Retired Biology Professor

ABSTRACT

Tobacco products, especially cigarettes, can be considered a kind of insidiously addictive drug for a long time. With this aspect, smoking of tobacco products is interpreted from religious point of view from makruh to haram, depending on the harm it causes. Regardless of the aspect, the use of tobacco products, which are harmful to human health, in social places, also harms people who are passive smokers.

The essence obtained from the leaves of this plant, whose Latin name is *Nicotiana tabaccum*, which is expressed as "tobacco" by the South American Indians, is fragrant and is used in tobacco colognes. Cigarette smoke is an aerosol containing about 1010 particles/ml and 4800 compounds, with the vapor phase accounting for more than 90% of the smoke by mass. Potentially carcinogenic vapor phase compounds include nitrogen oxides, isoprene, butadiene, benzene, styrene, formaldehyde, acetaldehyde, acrolein, and furan. The particulate phase contains at least 3500 compounds and many carcinogens, including polycyclic aromatic hydrocarbons (PAH), N-nitrosamines, aromatic amines, and metals[1]. About 66% of deaths among smokers aged 50-70 are directly related to smoking. There are studies that lead to a loss of 10 years from the average human lifespan [2].

One person dies every six seconds in the world due to tobacco use. Studies show that deaths due to smoking will increase and reach 8.4 million in 2030. In our country, Turkiye, 110 thousand people die every year due to smoking-related diseases [3].

Health is a great blessing bestowed by Almighty Allah on people. We have no right to harm our own or anyone else's health by smoking tobacco products. Tobacco products should never be started, and those who are addicted should also quit. To the contrary, it is disappointing in every way. In this context, we must strive to built an "air without tobacco smoke" for the happiness of humanity.

Keywords: Tobacco products, cigarettes, drugs, addictive

**İNSANLIK TARİHİ VE HZ. PEYGAMBER BAĞLAMINDA VARSAYIMSAL ATA
ANLAYIŞINA GÖNDERME. ADEM**

Rahmi TEKİN

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

rahmitekin@yyu.edu.tr

ÖZET

İçinde yer almak zorunda kaldığımız bilgi ve dijital çağ parametrelerinde, kök bilgiler varsayımsal bilimsel normlar ve farklı bakış açıları göz önünde bulundurularak yeni yaklaşımlarla yeniden gözden geçirilir ve incelenir. Burada bilgi içinde ilerlemek, sınır tanımamak ve bilgi üretmek adına anlamsal katmanlardan sonuçlar çıkarmak, bunları düşünsel ve özgün kanıt iddiasıyla sunmak, refleks olarak bazı tartışma ve karşıtlıkların yaratılmasına yol açmaktadır. Bunda iki önemli itici ve haklı güç kendini hissettiriyor: Bunlardan biri, kök metin bilgisi ve yaşama ilgili anlamsal uzantıları, güçlü verilerle birlikte güçlü kanıtlar oluştursa da, bilimsel olma adına buna itirazların ortaya çıkmasıdır. İkincisi: bilimsel esneklikten güç alarak (doğrulanabilirlik, tahrif edilebilirlik, fikir farklılıklarının bilimsel normlara uygunluğu, düşünce özgürlüğü vb. Gibi.) bilimsel veriler referans alınır ve düşünceler bunlara dayandırılmaya çalışılır. Bu iki yaklaşımın kesinlik içermeyen ve bilim dünyasındaki bazı görüşlerin kayıtlarına gönderme yapan farklı yaklaşımlar olduğu hemen hatırlatılmalıdır. Bu farklılık bile başlı başına bilimsel araştırmanın varsayımsal bir anlayışın ötesine geçmediğinin en açık kanıtıdır. Birçok göz, birçok dünya ve birçok bakış açısı nedeniyle her konuda farklı yorumlar doğal bir arayıştır; buna ek olarak: kök/anlam bağlamında kök metin ve verilerin bu bilimsel normlar adına tartışmalara konu edilmesi, daha karmaşık ve içinden çıkılmaz sorunlara yol açmaktadır. Bu çalışma, kök metin ışığında Hz. Peygamber'in davasına ve algısal varyasyonlarına atıfta bulunmaya çalışılmaktadır. Adem.

Anahtar kelimeler: Hz. Adem, insan, yaratılış, varsayımsal bilim, bilinen, kök anlamı.

**HISTORY OF HUMANITY AND A REFERENCE TO THE HYPOTHETIC
ANCESTOR CONCEPTION IN THE CONTEXT OF HZ. ÂDEM**

Rahmi TEKİN

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

rahmitekin@yyu.edu.tr

ABSTRACT

In the parameters of the information and digital age that we are forced to take part in, the root information is reconsidered and examined with new approaches in consideration of hypothetical scientific norms and different perspectives. Here, proceeding in knowledge, knowing no bounds and by making conclusions from semantic strata on behalf of producing knowledge, presenting these with the claim of intellectual and authentic evidence, lead to a creation of some debates and oppositions as a reflex. Two important driving and rightful forces make themselves felt in this: One of them is that although root text information and its semantic extensions about life create strong evidence along with strong data, objections to it emerge in the name of being scientific. The second one is: by taking strength from scientific flexibility (like verifiability, falsifiability, suitability of differences of opinion with scientific norms, freedom of thought etc.) scientific data are taken as a reference and thoughts are tried to be based on these. It should be reminded right away that these two approaches are different approaches that do not contain certainty and that refer to the records of some opinions in the scientific world. Even this difference is in itself the clearest evidence that scientific research does not go beyond a hypothetical understanding. Due to many eyes, many worlds and many perspectives, different interpretations on every subject are a natural pursuit; in addition to that: the fact that root texts and data in the context of root/ meaning are brought up for discussions on behalf of these scientific norms, leads to more complex and inextricable problematics. This study is trying to refer, in the light of root text, to the case and perceptual variations of the prophet Hz. Âdem.

Key words: Hz. Âdem, human, creation, hypothetical science, known, root meaning.

İNDEKS/INDEX

AĞIRMAN M.	Xvi,
AĞIRTAŞ M. S.	Xiii, XX, 77, 78
AKAN H.	Xiii, XV, XX, 189, 190
AKBUDAK Z.	149, 150
AKÇA E.	67, 69
AKINAY Y.	95, 96
ALAŞ A.	XIV, XIX, 131, 132
ALLAHVERDİ H.	19, 20, 161, 162
ALLAHVERDİ S. A.	137, 138, 183, 184
ALMA M. H.	Xiii
ALTAY Y.	XXI
ARABACI M.	XX
ARAZ A.	215, 216
ARIK Ş.	XIV, XIX, XXI
ARINÇ Ü. D.	Xiii
ARVAS N.	XXI
ASLAN M. S.	129, 130
ATALGIN Ş. H.	XIX, 65, 66
ATAMANALP M.	XVI
ATASOY D.	39, 40
AYHAN E.	XVI
AYKAÇ Ö. A.	191, 192
AYKUT M.	xvii
AYTİN S.	89, 90
BAHAR A. A.	91-92-97-98-99-100-101-102
BAHAR F.	51-52
BAKIŞ M. L.	143-144
BAKKAL A.	143-144
BAL H.	219-220
BALCI O.	xiii
BARLIK M. M.	213-214
BEHÇET L.	xvi
BELGHOUL Z.	99-100
BOZKURT M. A.	xiii-xx-55-56-203-205
BÜBLÜL M.	169-170
BÜLBÜL M.	xvi
CEMİL G.	xx-203-205
CESUR M.	217-218
ÇAĞAÇ A.	203-205-209-210-223-224
ÇAĞAÇ M. S.	209-210
ÇAKIR N.	101-102
ÇAKIRTAŞ Ö.	xiv
ÇAKMAK O.	199-200
ÇELEBİ S.	xiv-xviii-xx-6-7
ÇELİK İSMAİL	xiii-xx
ÇEMBERLİTAŞ İ.	xx-xxii
ÇEVİK Ö.	191
ÇİFTÇİ M.	xvi-41-42
ÇOBAN T.	xxi-xxii
DALKIRAN S.	xviii-125-128
DEMİR C.	89, 90
DEMİR H.	89, 90

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILIŞ KONGRESİ

DEMİR M. Ş.	191, 193
DEMİRKUŞ N.	59, 60
DENİZ M. İ.	XXİ
DENİZ SUPHİ	XXİ
DENİZLER İ. H.	XVII
DİLEK M.	XVIIİ
DİN R.	156
DİNÇ A.	XXİİ
DJİDEL A.	155
DOĞAN A.	219,221
DURMUŞ A.	XXİ, XXİİ, 201, 202
DURSUN Â.	XIII, XIV, XIX
EDİZ S.	29, 30
EKER A.	131, 132, 215,216
ERBIYIK H. İ.	113, 114
ERDOĞAN O.	XIV, XVIIİ, XX, 25, 26
EREN Ş.	127, 128
ERYİĞİT A.	XXİİ
ESKİÇUBUK S.	XIX, XXI, 33, 34
GAFFAROĞLU M.	XVI
GENÇ N.	XVIIİ
GÖKTAŞ M.	XVI, XX, 167, 168
GÖRMEZ A.	177, 178
GÖRMEZ G.	107, 108
GÖRMEZ İ.	47, 48
GÖYA C.	XX
GÜLÇİN İ.	XV, 8, 9
GÜLLÜCE V.	XIX, XXI, 139, 140
GÜZEL Y.	XIX
HEMŞİNLİ H.	XVII, XXI
HUYUT Z.	XVII
İDİZ F.	XVII
İMRE O.	31, 32
İNAN E.	135, 136
İSPİR N.	xvii
KABADAYI T.	105-106
KAHVECİ M.	xvii
KAPLAN Y.	xvii
KARAAĞAÇ O.	xviii-43-44-123-124
KARACA M. A.	173-174
KARATAŞ M.	xiii
KASAP S.	191-192
KASIMOĞULLARI R.	xviii
KAVAKLI A. E.	71-72
KAVASOĞLU M.	93-94
KAVLAK A	207-208
KAYA E.	Xv
KAYA F.	xv
KAZICI HİLAL Ç.	109-110
KESKİN Z.	147-148
KILICMAN Â.	Xiv
KILINÇ H.	45-46
KIYLIK M. H.	141-142
KİMYA M.	xxi

KOCAÇALIŞKAN İ.	75-76
KOÇ D.	63-64
KOYUN M.	Xviii
KÖKSAL E.	xv-43-44
KÖKSAL K.	xvi
KÜÇÜKALİ A.	197-198
KÜFREVİOĞLU Ö. I.	xviii-xx-21-22
MASATOĞLU M.	165-166
MEHMETOĞLU İ.	27-28
MERVE E. E.	111-112
MOAD E.	5-6
MOLLAVELİOĞLU M. Ş.	xxi
NALBANTOĞLU B.	87-88
OKUYUCU D.	61-62
OTHMAN N.	156
ÖGE S.	xix
ÖZÇELİK H.	XV
ÖZDEMİR İ.	XV
ÖZGEL İ.	XV
ÖZGÖKÇE F.	Xiii-XV-Xvii-XX-2-17-18-115-116-203-205
ÖZGÖKÇE M.	Xvii
ÖZGÖKÇE Ö. S.	XXii
ÖZTÜRK A.	Xviii-224-225
ÖZYILMAZ Ö.	3,4
PABUÇCU K.	xvi-xx-63-64
PALALIOĞLU M. E.	113-114
PİŞKİN E.	xvii-211-212
REZA S.	xix
SANCAR T.	79-81
SARICIK M.	Xvi
SATIL F.	xv-xx-23-24
SEYİTOĞULLARI M. A.	xv
SOĞANDA AV. Z.	xv
SOLAK K.	xiii-xvii-xx
SOYGÜDER Z.	xvii
SOYLU R.	xxii
SÖNMEZ M.	xviii
SUSİLORİNİ S.	157
ŞANDA M. A.	xvi
ŞAT İ. G.	xx
ŞENER S.	xvii
TAKIM K.	35,37
TALHİ H.	91-92
TEKİN R.	xvi, 171,172,203,205,229,230
TEL A. Z.	xx-53-54
TEMİZ S.	xxii
TERZİ İ.	xv
TİMURTAŞ A.	153,154
TOSUN M. S.	175,176
TUNÇ M.	105,106
TUNÇ T.	117,118
TÜMEN G.	xv
TÜRÜT A.	xiv

VI. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILİŞ KONGRESİ

UCA M. A.	xxi
ULAŞ A. H.	163,164
ULUTOP H. E.	145,146
URCAN H.	xxii
USTA U.	13,14
UYAR F.	xxii
UYSAL K.	xviii,51,52,91,92,93,94,97,98,99,100,101,102
UZUN Y.	xix
ÜNAL M.	xiii, xvi, xx,17,18,115,116
ÜNLÜ L.	109-110
VAROL Ö.	Xviii
YALÇINKAYA M.	Xviii
YAŞAROĞLU C.	Xviii, 185,186,187,188
YAYLA A.	191,193
YENER Z.	Xxi
YETİM H.	Xv
YILDIRIM N.	85,86
YILDIZ M.	Xxi
YILDIZ M. Z.	Xvi
YILMAZ M.	179,180
YILMAZ M. K.	Xvi
YURT B.	Xix,225,226
YÜCE S.	Xxi
ZUBAIDI S.	Xix,158